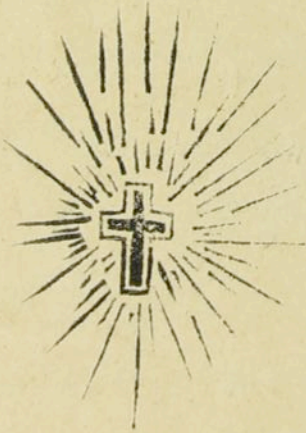
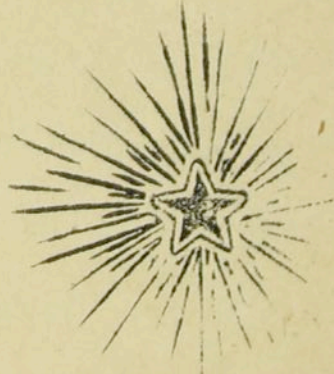

ابن حور

ابداسی
یولدوز
انتھاسی
دار

ابن حور ايتتى: انداغ بولسه سنى ايراس ديكالى اوبدان كورامن.
ايراس ايتتى: منى نمه خواھلاسانك ديكالى بولادور ليكن موشو یرده
مصرليق قيز آتانورمن.

ابن حور ايتتى: احتمال كه سن منى مصرغچه اليب بارامسن.
منكا ممكن بولسه شونداغ قیلور ایردیمن منینك یورتومدا فقط
سعادتمند كشيلا ر بار هر مسافر اول یركا كلسه سعادتمند و خوش بولادور.
قابلاسلا ای ابن آرییوس بر كشي نیل دریاسی نینك شیرین سوییدین بر
مرتبہ ایچسه بر بلادیک کولوب بیت اوقویدور.

ابن حور ايتتى: سنينك يورتونكدا كمبغل كشي يوق مو؟
ايراس ايتتى: مصرداكى كمبغللار آزغه قناعت قيلغانى اوچون خوش
تورادور. اولار روماليق و يونانيلاردىك قناعت سز ايھاس .

من بولسام خواه روماليق خواه يونانى ايھاس من ديب ابن حور ايتتى:
ايراس كولوب ايتتى: منينك حويلى باغيم نينك اوتراسيدا بر كل
درخت بولوب باشقه درختلاردین اوبدانراق چيچكلايدور. انى نه یردین
كلتوركانیمنى ديالامسن؟

ابن حور ايتتى: عطره گل نينك اصلى وطنى بولغان ايراندين مكى؟
ياق —

انداغ بولسه هندستاندين اوخشایدور.

ياق شونينكدين هم ايھاس .

يونانى جزيره لاريدین مكى؟

ياق — من سنكا نه یردین كلتوركانیمنى ايتیب برای. بر مسافر

مذکور كل درختىنى يهوديهده بر يول نينك بويیدین تاييب اليب كلدی و

من انى نیل دریاسی نینك بويیدای قوتلیك یركا سالدیم و مصر نینك ایسیق

آفتابیدا مونداغ اوبدان اونوب چیقتی حالا انداغ چونک درخت بولدیکه
من شاخلاری تکیدا سایه دارمن و اول خوشبویی بیلان منکا عشق الله دیدور
بو گل درختیمغه اوخشاش اسرائیل لبق کشی مصرغه کلسه پیشادور.
موسی پیغمبرنینک مصردا کامل بولغانی بیلمورمن دیب ابن حور
جواب بردی.

ایراس ینه ایتی: سن کستالیسه بولاق نینک یانیدا بیزنی و تیوه میزنی
عرا به سیغه باستورغالی تاس فالغان رومالیق توغراسیدین بر نمه ایتیپ
برالام سن اول بر نا انصاف اوخشایدور؟

ابن حور من بیلمایمن دیب قیسقه اوچور بردی.

اول بای زاده لاردین مو؟

انینک بای بولغانی بیلمایمن.

اول مصرنی موشو شامدین یخشیراق کورادورغان اوخشایدور.

ابن حور: شونداغ مکی دیدی.

ایراس ایتی: تخی مصرغه یتیب کلهادوک هاریب کتھاسانک مصردین

بر حکایه سنکا ایتیپ برای.

هاریب کتکائیم یوق تمام کیچه و ایرته هم خوشلوق برله کمهده

سنینک برله تماشا قیلور ایردیم دیب ابن حور ایتی.

ایراس ایتی: سنکا نمه باره سیدین ایتیپ برای علم و هنردین مو

یاق — جنک باره سیدین مکی؟

خواهلاسانک موفی دیب برکیل.

محبت باره سیدین اوبدانراق مکی؟

آری شونداغ!

انداغ بولسه محبت باره سیدین سنکا بر حکایه ایتیپ برای. من

ايتادورغان حكايه بر ملكه توغراسيدين و حكايه اوزى اينيك قېرىده بر كاغذغه پوتولوب دور البته حق دور قولاق سالغبل!

حكايه نىنى حفرع

نيل درياسى نىنك لىبداكى اصوان دىكان شىهر نىنك اورداسيدا نىنى حفرع دىكان بر قىز اولتوروغلوق ايدى. اول نهايت چىرايلىق بولوب چونك بولغان سارى حسنى كىماليدا تىخى مو چىرايلىق زىبا بولدى. و مونىنك اوچون خلق اينىك اوردادا باغى نىنك اىچىداكى لىله كول نىنك غنچه سىدىن سورغاندىك اينىك باره سىدىن سوزدىكه غنچه آچىلسه قانچە لىك بولا دور دىب اويلار ايردى. نىنى حفرع نىنك ياشى اون ايكىكا يتكانده تمام اصوان شىهرىكا زىنت بولدى. اول اون آلتە ياشقە كىركانده چىرايلىق حسنى تمام مصر مملكتىكا فور بولدى. و يكرمه ياشقە كىركانده كروه خلاق انكا خرىدار بولوب اورداسى نىنك آلدى بازار مىثل لىك بولدى. مذكور كروه لار نىنك آراسيدا پادشاه لار خانلار و اولوغ كشىلار بار ايردى لىكن هىچ برىنى قبول قىلماغانى اوچون اولار نا اُمىد ياندى. اول وقت مصردا اورتىس آتلىق بر پادشاه سلطنت قىلور ايردى. اول اوزى سىكسان آلتە ياشدا سلطنت قىلىپ بر يوز اون ياشقە كىركان ايدى. اينىك پاى تىختى مۇففىس شىهرىده بولوب عدل عدالت بىلان خلققە حكوم قىلور ايردى لىكن واقع بولدىكە اينىك ملكەسى اولدى و اول تولا قرى بولسە مو اولكانى اوچون اورتىس پادشاه نهايت غمكىن ايدى. اىمدى اول اصوانداكى دانكلاغانغە جمال لىق نىنى حفرع باره سىدىن انكلاپ فكر قىلدىكە اول تولا پادشاه لار و خانلارغە ياق دىكان بولسە مو منكا ياق دىمالايدور چونكە هىچ كشى منكا ياق دىمالايدور انكا خبر سالاي.

نبینی حُفرع اورتیس پادشاه نینک خبرینی آنکلاب قبول توتوب خلق
 بالدور کورماکان زینت لیک بر کمه کا مینیب توی دبدبه سیده نیل دریاسی
 بیلان کلدی. هر طرفدین خلق انی کورماک اوچون یوغلاشتی نبینی حُفرع
 ممفیس شهریکا یتیب کلکانده اوز تختیده اولتوروغلوق اورتیس پادشاهغه
 توغرا بولدی و پادشاه درحال انکا یانیدا اوروون بریب قولیغه اوزوک
 سالیب انی سویدی. بو طریقه دا نبینی حُفرع ملکه لار نینک ملکه سی بولدی.
 لیکن دانا اورتیس پادشاه نبینی حُفرع انکا ملکه بولغانیغه راضی
 بولمهای منی هم دوست توتوب سعادت مند بولسون دیب خواهش قیلدی.
 پادشاه ملکه کا همه ارکان دولت جلالی فی کورساتیب ایتی؛ ای
 ملکه م نبینی حُفرع منکا محبت کورساتیب منی سیلاسانک بو کورکانینک
 همه سی سنینک کی دور.

ملکه فکر قیلدیکه من ایدی سعادت مند بولوب هم پادشاه اولکاندین
 کین تخی سعادت مند بولادورغانغه اوخشایمن دیب یوز بکر مه یاشقه کیرکان
 بوبا پادشاهنی سویوب انکا محبت کورساتی.

اولقی ییل ایتیک اوتی چونکه ملکه امید بیلان سعادت مند ایدی.
 ایکنجی ییل نهایت آهسته اوتی. اوچونجی ییل ملکه تمام روشن اوقتیکه
 اوزی قری پادشاهنی یخشی کورمای اما دولتی نی یخشی کوروب انکا
 تگان ایدی.

ملکه اوزی هرکیز خوش یورمای تولا یغلادی و ایکی منکزیداکی
 قزیل کل لاری یوق بولوب سارغاریب بارغان ساری اوروغلاب احوالی
 خراب کوروندی. خواه طبیب لار خواه جادوکرلار انکا هیچ علاج قبلامادی
 پادشاه اورتیس آه تار تیب انکا ایتی؛ ای چیرایلیق ملکه م سنکا نه

کم قالدی نهدین مونداغ درد تارتارسن؟

ملکە قورقوب ايتى؛ من سنكا شونى دىسام ھرکيز منى دوست توتمايسن
پادشاه ايتى؛ اى ملکەم قورقماغىل شونى ديسانك من سنى تىخى مو
يىخى كورامن. اى مېنىك امراقىم يالبارورمن که شونى منكا دىكىل.
ملکە ايتى؛ انداغ بولسه منكا قولاق سالغىل. اصوان شېرى نىنك بر
تاغى نىنك غارىدا منكا يېر بولغان منوفا اتلىق بر قىرى زاهىد بار. انى
قچقىرتىب مېنىك كىلىمىنى سورسانك اول معالجه سىنى قىلىب دوا بېورادور.
پادشاه اورتىس ملکە دىن بو سوزنى انكلاپ كوب خرسند بولوب
ياشلىققە يانېب قالغاندىك معلوم بولدى. و حاضر منوفا زاهىدنى الېب كلتوروب
انكا ايتى؛ ايمدى كب قىلغىل.

منوفا زاهىد ايتى؛ اى پادشاهى عالم سنكا ايتورمن که ملکە اوز
كناھى اوچون درد تارتادور.

پادشاه اورتىس اچىغلانېب ايتى؛ اوز كناھى اوچون دىسن مو؟
منوفا تعظيم التجالىق بىلان ايتى آرى اى پادشاه ملکە اوزىكا كناھ
قىلىب دور.

پادشاه نىنك يوزى قراداب ايتى؛ من تاپما تايىشماق سوزنى انكلاغالى
خواھلامايمن.

منوفا زاهىد ايتى؛ من تاپما تايىشماق دېمادىم نىنى حُفرع كوز الدېمدا
چونك بولوب مندېن ھېچ نەھى ياشورماغان دور. من بېلورمن كە ملکە
آناسى نىنك باغبانى نىنك اوغلى بربىككا عاشق بولوب انى دوست توتادور.
پادشاه بو سوزكا سرما بولوب اولتوروب كوزلارى بارغان سارى
خوشلوقدىن چاقىنلاغالى توردى.

منوفا يەنە سوز قىلىب ايتى؛ اول باغبان نىنك اوغلى نىنك عشقى ملکە نىنك
كونكلىدە بند بولوب دور ملکە بو محبتنى كونكلىدە ساقلاپ سنكا تكدى بو

محبّت انى اولتور كالى قىصد قىلادور.

پادشاه اورتيس ايتتى: حالا مذكور باغبان اوغول نه یرده دور؟

زاهيد: باغبان اوغول حاضر اصوان شهریده بار ديب اوچور یردی.

پادشاه ايکى وزيرنى قچقيريب یرينى باغبان نينك اوغلىنى تايقالى

بيوردى. ينه یرينى اوز آلدیغه قچقيريب ايتتى: قانچه مردكار لازم بولسه

اليب چيمس دىكان تنکيزده بر جزیره پيدا قيلغیل. مذکور جزیره ده بر اوردا

ياساب چوره سيکا هر قسم درخت و گل لار ساليب بر باغ بنا قيلغیل ليکن

جزیره نى شمال سودا آقوزوب هر طرفکا مانکدورسون اما همه سى ياغبان

آى بولماسدا طيار بولسون. اندین کين ملکه کا باريب ايتتى: ايمدى تسلى

تايقىل چونکه من سنينك امراق بر بکينك نى قچقيرديم.

ملکه نينى حفرع پادشاه نينك قولى نى بوسه قيلدى.

پادشاه ينه ايتتى: سن اينك بيلان بر يل ياغبوز تورور سن و هيچ

کمرسه سيز نينك آرانکيزداكى محبت کا دخل قيلماسون.

ملکه خوشلوقدين يغلاب پادشاه نينك پوت لاريغه سويدى. و خوشلوق

کونکليکا يانيب کليب رنگى بالدور قيديک قيزيل بولدى.

تمام بر يل ملکه بر بک آشناسى بيلان کمه ديك ليکلاب افادورغان

جزیره ده ياغبوز توردى و اوزيدین باشقه کشيلارنى کورمادى مذکور بر يل

اوتکاندين کين ملکه پادشاه نينك اورداسیغه يانيب کلدى.

پادشاه سوردیکه اى ملکه ايمدى کيم نى همه دين اوبدان دوست توتارسن؟

اى پادشاه ايمدى ساقايديم اوزونککا منى قبول قيلغیل.

پادشاه قهقه بيلان کولوب ايتتى: منوفا زاهيد نينك سوزى حق ايکان.

محبّت نى فقط محبت ساقايتادور.

بو راست ايکان ديب نينى حفرع کولدى.

ليكن ايمدى پادشاه نينك يوزى اچيغدىن تبديل بولوب منى يخشى
كوركالى سنكا نا ممكين ايدى اى يانلىق قىلغۇچى سن اورتىس آدم كا
قىلغان كناھينكىنى عفو قىلاي ليكن پادشاه اورتىسغه قىلغان كناھينكىدىن هر كىز
اوتماين — سن اولارسن!

ملكه قورقونجىدىن پادشاه نينك پوت لاريغه توشتى ليكن پادشاه
قول لاريدا صدا قىلىپ طبىبلار و موميا قىلغۇچىلارنى قچقىردى.
اولار قول لاريدا پىچاق توتوب كلسه پادشاه ملكه كا اشارت قىلىپ
ايتتى: اول اولكان دور انى موميا قىلىنكلار!

يكرمه كوندىن كين نىنى حفرع قبردا قويولوب اندا تىخى ياتادور.
ابن حور ايتتى: منوفا زاهيد نينك سوزى راست ايماس.

ايراس ايتتى: نمه ايشقه راست ايماس؟

حجبت^۱ حجبت^۲ بيلان تىريك تورادور ديب ابن حور جواب بردى.
اما حجبت نينك دواسى يوق مو؟

آرى بار پادشاه اورتىس دوانى تاپتى.

ايراس سوردىكه قايسى دوانى تاپتى.

اولومنى تاپتى ديب ابن حور اوچور بردى.

سن اوبدان انكلاغۇچى اى ابن آريوس.

اولار بو طريقه دا كىلاشيب وقت ايتىك اوتوب كىتى و اولار كىمه

دىن قوروققه چىقسه ايراس ايتتى: ايرته من شهر كا بارامن.

سن چاپىش سىلمهسى اوتوب بولغونچه شهرده تورام سن؟

آرى شونداغ.

بو سوز بيلان اولار بر برى بيلان خوشلاشيب كىتى

اوتوزونجی باب

انطاکیه شهری نینک میدانی دریانینک جنوب کناریدا بار ایردی .
 مذکور چایش سبله سیکا خواهلاغان کشیلار بارور ایردی . سبله
 باشلانماسدین بر کون ایلمکاری خلق تماشغه یغیلدی . یاریم کیچمهده
 میدان آچیلیب گروه گروه خلق چوره سیده صف اولتوروب تماشغه
 قزریقور ایردی یار . معتبر کشیلار صبح وقتیدا کلب اولوغلار اوچون
 تعبیلانغان صفلارکا کبری اولتوردی . اندین کین سوافیوس تاغیداکی
 لنگزه دین عسکرلار یاراغلارینی اوزیکا برکتیب علم نامه و یاراغلار
 بیلان میدانغه کیردی . همه کشیلار اولتورغاندین کین بر کرنای آوازی
 بیلان تماشا باشلانیشی معلوم بولدی چاپیشادورغان عرابه لار کلمکانده
 صفداکی خلق اورنیدین قویوب قایلایش چاپیشادورغانلارغه یامغور
 دیک کل ساچتی .

ابن حور آق کیم کیب عرابه سی فی هبداب میدانغه کیردی — کینیدین
 مسالا نرنجی کیم کیب عرابه سی بیلان یتیب کلدی . قالغان چاپیشادور
 غانلار نینک بری قرا بری یشیل و بری سریق کیملار کیکان ایدی . بر
 رومالیق مظلوم کشی مسالانی کوروب خوشلوقدین فچقیریب ایتی : قانداغ
 چیرایلیق ایکان و انکا یقین اولتورغان کشر : عرابه سی قانداغ قیمت بها
 ایکان چرخ نینک شادالاری قبل نینک دندانیدین و قالغان بری آلتوندین
 نقش قیلینیب دور تنکریلار انکا نصرت برسون دیب ایتی . کینیداکی
 صفدین بر نجه کشی ابن حورغه قایللاب ایتی : بدرستی اول یهودی
 نصرت تاپادور ! اول رومالیق دین چیرایلیق دیب باشقه کشی ایتی .

تورت کوچلوق قل سوداگر سیمونیدسنی جوزه سیغه اولتورغوزوب

كوتارىب كلسە ھەمە خىلايق شىخ ايلديرىم و سوداكر سىمونيديسنى تونوغاچ اولارغە قايلادى ليكن بىلە كىلكان بىلطاصر و اينىك قىزى بىلان استىركا ھىچ كشى نظر سالمادى. بولار كونصول مكسنتيوس اولتورغان تخت نىنك اوتوريداكى صفدە اولتوروب جايلاشقاندىن كىن ايراس استىركا يوز اوروب ايتى: مسالانى كوردونك مو؟

استىر ابن حورنىنك دوشمنى بولغانىنى كونكلىدە بىلكاچ تىتراب ياق دىب اوچور بردى.

ايراس مسالا تنكرى اپولودىك چىرايلىق ايكان دىب خرسندلىكدىن كوزلارى البشيب مرواريدىن كوز قويولغان يلو كوچنى اچىب اوزىنى يلىپودى.

استىر انكا قايلاب ابن حوردين چىرايلىق مەكى دىب اچىدە فكر قىلدى.

ھەمەسى راورااست بولوب بر كارناى آوازي بىلان ھەمە عرابە چاپقالى طبار بولوب توردى. يىنە بر كارناى آوازي چىقسە ھەمە عرابە شىمالدىك چاپتى مسالا ميدان تامى نىنك يانيدا چاپتى. ايراس انى كوروب استىركا مسالانى اشارت قىلىپ كورسانى.

مسالا آطلارى نىنك يىداملىقىنى كورساتماك اوچون اياغىدىن اوت چاپلاغاندىك ضايە بولدى. چاپسە دروسوس موفى كوروب اول نصرت تاپادور دىب قچقىردى و مسالانىنك آغىنەلارى: تنكرىلار بىز بىلان تنكرىلار بىز بىلان دور دىب قچقىرىشتىلار.

مسالا قورنتوسلوق نىنك عرابە سىدىن اوتوب كىتىب ھەمە عرابە نىنك اليدا كتى. قورنتوسلوق يونانى و استانبول لوق بو اوچ كشى يانداشىب چاپقاندا استانبول لوق نىنك عرابەسى يونانى نىنك عرابەسى نىنك چرخىنى باسىب

عربانه فی یقینتی و هیداگان یونانی آطلارینیک پوت لاریغه یقلمدی. استیر مونی کوروب آلاقانیدا کوزینی توتوب آلدی. اندین قول لارینی کوزیدین الیب قایلآسه ابن حور اوز عرباسیدا دخلسز توروب مسالانینک عرباسی فی یانداغالی یتیب کلمدی و ینه اوج کشی یانداشیب چاپتی.

ابن حور و مسالا یانداشیب چاپقاندا مسالا ابن حورکا بر قایلآب قولیداکی قامچی سی بیلان ابن حورنیک اطلارینی ظلم برله بر اوردی. تماشا کور کوچیلار بو سرت ایشنی کوروب خفه لیقیدین قچقبریشیب قالدی. ابن حورنیک آطلاریغه بالدور قالیق قامچی تکماکانی اوچون بر سکرآب شمالدیک یوکوروب قچاچتیلار. ایمدی ابن حور پوشانکچیلیق قیلغاندا ورزیش قیلغان کوچلوق قول لاری بیلان جانکشونک لارنی آهسته آهسته تارتیب اطلارنی ینه اوز اسکارتیکا توشوردی و عربانه نیک تبرانماکی دریانینک دولغونیدیک تاثیر قیلمای اوزینی توختاتب الیب ینه پات فرصت ده مسالانی یانداغالی یتیب کلمدی. عرباهلار چاپیشقانچه سیمونیدس و شیخ اولتورغان صفنینک دیدین ینه اوئی استیر ابن حورنیک یوزیکا قایلآسه یوزیدین قان قاجیب دور لیکن باشنی ایکیز کوتاریب توروب دور.

التنجی چورکولوش باشلاب نصرت یقینلاشقانی معلوم بولغاندا عرباهلار لار تخی مو قزریق چایقالی توردی و بر یهودی کونصول نینک تختی نینک یانیدا اولتورغان رومالیق لارغه قچقبریب ایتی: من اون طلانت تیکامن یهودی نصرت تاپادور. ینه مذکور صفدین بر یاش رومالیق: بولدی معقول دیب اول مسالا تویه سیده تیکیب قویدی مذکور رومالیق نینک بر دوستی ایتی: احتیاط قیلغیل ای دوستیم مسالا اطلاری نینک جانکشونکلارینی بوش قویوب چایقالی توروب دور مونیکنکدین ایتیکراق چاپالمایدور اما یهوداغه قایلآغیل!

رومالیق دوستی ایتقاندىك ابن حوركا بر قايلاب قچقىرىب ايتتى:
بدرستى اول يهودى ايت جانكشونىكلارينى تارتىب توروب دور و قالغانلار
بوش قويوب دور. تنكيرييلار دوستيميز مسالاكا ياردم برماسه يهودى
نصرت تاپا دور!

مسالا ابن حورنىنك ازغنه الديداراق چايتى اما آطلارى باشىنى
توبن ساليب بورونلارى اورولوب چىقىب قاندىك قىزىل بولوب كوزلارى
اورنىدىن چىقىب كىتكودىك بولوب دوغ دىكالى توروب دور. بو آطلار
قانچىلىك چىدايدور دىب تماشا كوركوچيلار ايتىشتىلار.
و نصرت تاپادورغان نشانه كا يتىكونچى مسالا آطلارينى تامنىنك
يانىدا اونك طرفكا هېداپ تعين من نصرت تاپارمن روماللىقلار شادلىق
قىلسون دىب فكر قىلدى.

ابن حور مسالانىنك كىنىدىن يانداپ كىلىپ چب طرفىكا تارتى و
مونىنك بىلان عرابهسىنىنك اوقىنىنك اوچى مسالانىنك عرابه چرخىنىنك
شاداسى آرايلىقىغى كىرىپ قالىپ مسالانىنك چرخى غچىرلاب عرابه يونككىلى
بولوب پاره پاره بولدى. مسالا اوزى جانكشونىكلارينى بلىكا يوركاب
الغانى اوچون ميدانغه تاشلاىب سودراىب قالدى بو واقعه تخى مو هېيتلىك
بولوب صيدالىق كشى عرابهسىنى چاىب كىلىپ مسالانىنك عرابهسىنى
باستوروب اول هم يقىلدى و ميداندا كرد نما بولوب بو هېيتلىك واقعهنى
ايل كوزىدىن توستى.

ابن حورنىنك تورت اطى انداغ ايتىك چايتىكه عرابهسىنىنك چرخى
يركا تكما كودىك كوروندى و نصرت نشانهسىغى ايتىك يتىب كىلدى.
اول وقت كونصول اورنىدىن قويتى و تماشا كوركوچيلار كالىلارى

بوغولغوديك قچقىرىشتىبلار و سىلەنىنك باشى نرىدىن كىلىب ابن حورنى تاجلاندىوردى.

ابن حور سىمونيىدىس و شىخقە قايلادى و اولار قوللارى بىلان انكا مبارك بادلىق اشارقنى قىلدى. ايراس اورنىدىن قوپوب مسالا اوچون تىنىلانغان كولو شده انكا سلام قىلدى.

بو سىلە توکاب خلق ميداندىن ياندى ابن حور تىنك كىچەغچە سىمونيىدىس نىنك اويىده مېمان بولوب قالدى.

شىخ ابن حوردىن نھایت خرسند بولوب انكا پادشاهلىق انعاملارنى برکالى خواهلادى لىکن ابن حور ايتتى: منكا بر نە لازم ايماس لىکن کلادورغان پادشاه اوچون تولا ياردم لازم بولور مىكى بو سىبىدىن لازم بولغونچە تعلقونىنى ساقلاغىل.

شىخ ایلدىرىم و ابن حور سىمونيىدىس بىلان خوشلاشيب ايشىككا کلکانده استير اولارغه ايرکاشيب کلدى و ابن حور انكا ايتتى: اى استير من انام و همشیرهمنى تاپسام من اورشليمغه باريب ترضهغه همراه بولورسن و استيرنى بر بوسه قىلىب خوشلاشتى.

ملوک کىرىب ايتتى: يونانى كشى اولدى لىکن مسالا تىرىك قالدى طيبلار ايتادور که اينىك اعضالارى ينه کارغه کلمايدور مونيىنك اوچون کورکان عمرى انكا بر يوك بولادور. ابن حور شوك اولتوروب آسمانغه قايلاب سىمونيىدىس نىنك لقوالىقى مسالاغه هم تىكىدى دىب کونکلىده فکر قىلدى.

اوتوز برنجى باب

ابن حور سىمونيىدىس بىلان خوشلاشيب شىخ ایلدىرىم بىلان انطاكیهدىن

چېقىب چولكا بارغانىغە بر آى بولوب ايدى. مذکور بر آى اچچىده واليرىوس كراتوس حاكم منصبدين توشوب اورنىغە يونطىوس پىلاطوس حاكم بولوب منصبكا چېقغان ايدى. كراتوسنى منصبدين توشوروب باشقە حاكم يوتكاماك اوچون سيمونيدس چونك حاكم سجانوسقە بش طلانت پل بركان ايردى. بو پلنى سىلمەدە چاپىشقە تىكىب قويغان ايكان. روماليقدين اوتوب نالېب بو ايشقە ايشلاتىب دور. مسالا هم سىلمەدە آلتە طلانت پل اوتورغان ايدى ليكن بو پلنى بركالى اوناماغانى اوچون قىصرنينك حكىمى بيلان بارلانغان ايدى.

كراتوس حاكمليقدين توشوب پىلاطوس حاكم بولماق بيلان اورشليمغە بارىب اناسى و سينكلىسىنى ايستاكالى ابن حوركا آسازاق بولدى.

پىلاطوس حاكم بولغاندين كين انطونيه اورداسى نىنك سفيل لارىده روماليق تصويزلارى و رومانينك قوش صورت لارىنى ياساماق بيلان يهوديلار نىنك اچىغىنى كىلتوركان ايدى ليكن پىلاطوس قىلغان بر ايشى اوچون يورت خىقى راضى ايردى. اول همه زندانلارنى اختارىب اسيرلارنى و كناه كارلارنى نە سبب بيلان زندانغە توشكانىنى خطاب تحقىقلاغالى بيوردى. مونيكن بيلان عجائب واقعه لار اشكارا بولدى. بعضى كشىلار نى كناه زندانغە توشكانى اوچون آزاد بولدى. انطونيه اورداسى نىنك اچچىده بر زندان بار ايردى. اول زنداندا هم خطلاماك واقعه بولوب تحقىقلاپ بولغاندا جاسيوس اتلىق زندان نىنك چونكى پىلاطوسدين خطلاكالى ايبارىمىكان سردارغە كىرىب تعظيم بجا كىلتوروب ايتتى: اى سردار خفه بولماغىل زندان اچچىده من بالدور بىلماكان بر قرا اوى تاپتىم و اندا اسيرلار بار.

سردار اچىغلانيب ايتتى: نە ديسن سكىز بىل زندان نىنك چونكى بولوب سن و زندانداكى اوىلارنى بىلمايسن مو؟

جاسپوس ایتتی: من باره سیدا کب قیلغان اوی زندان نینک سیزیق
 دقتزیده یوق ایکان. بو سوزنی دیب زندان سیزیق لارینی کورساتیب ایتتی:
 من مونی والیریوس کراتوسدین العان موندا بش قبت اوی نینک سیزیقی بار.
 بشنجی اوی نینک توغراسبدین والیریوس کراتوس اوزی ایتیکه موشو اویده
 حکومت کا خیانت قیلغوچی اوچ کناه کار بار اولار حکومت نینک بر سرینی
 بیلیب الیب دور بو سببدین تمورنی قیزیتیب اولار نینک کوزلارینی قویوب
 تیل لارینی کسب اتقان ایدی. بو اویده تمام عمری اوچون سولانغان
 ایردیلار. و حاکم منکا حکوم قیلدیکه سن اولارغه کماردین آش سونوب
 برکیل آما ایشیک نی هرکیز اچماغیل دیب بیورغان ایدی و من حاکم دین
 سوردوم که اولار مبادا اولسه قایداغ قیلای؟ کراتوس ایتیکه انداغ بولسه
 زندان اوی لاری اولار نینک قبری بولسون اولار اولسون دیب سولانغان
 ایدی و اویده پسه لیک هم بار ایمدی اوقتونک مو دیب کراتوس
 حاکم کبنی توختاتی لیکن ای سردار سیزیققه قایل ساق بش اوی
 تورادور آما زنداندا الله قبت اوی بار دور.

سردار حیران بولوب ایتتی: نه دیسن؟

زندان نینک چونکی ایتتی: من دیکان سوز راست ایکان من پپلاطوس
 حاکم نینک حکمیکا موافق زندان نی اختاریب بشنجی اویکا کیرسام اول
 اویده یالغوز بر قری کشی بار ایکان و اول کور تیلی یوق یلانکناچ
 اولتورغان ایدی. اینک ساچلاری اوسوب کیده لاشیب کتیب دور و
 تیرناق لاری قوشلار نینک تیرناقیدیک بولوب دور و اوزی بر تره بر سونکاک
 بولوب قالب دور. سنینک بیورو قینک بیلان من اول کشی نی حمامغه الیب
 یاریب ساچی نی توشوروب تیرناق لارینی الدوروب انی آزاد قیلدیم.

ینه کینک بارمو دیب سردار سوردی.

زندانی نینگ چونكى ايتى: خاطرینكدا بار دور که والیریوس گراتوس
 مذکور اویده اوج کشی بار ديب ایتقان ایماسمو. بو قری کشی بوکون
 منکا یانیب کلیب اشارت قیلادور که من انی زندانغه باشلاب بارغایمن
 گراتوس کبی فی قیلغان اوج اسیر توغراسیدین فکر قیلیب من بو قری
 کشی فی ینه زندانغه باشلاب کیردیم. بیز زندانغه کیرکانده اول قری کشی
 بشنجی اوی نینگ توشوکیبکا اغزینی اپاریب بر واقیرادی. بو همان
 ایچکاریدین بر عاجز اون ایشیلدی. من قچقیردیم که بو اویداکی کیم سن
 و ایچکاریدین بر آواز چیققبکه اوز قیزیم بیلان موندا تیریک دفن قیلینغان
 بر اسرائیل لیک کشی من بیزکا پات یاردم برکیل بولماسه اولورمیز. و من
 اولارغه ایتیم: قورقمانکلار ديب تسلی بریب سنینگ خاطرینکغه مونی معلوم
 قیلغالی کلدیم.

سردار ایتیک اورنیدین قویوب ایتى: ای جاسیوس سنکا ایتورمن که
 گراتوس والیریوسدین اوبداتراق رومالیقلار باردور. بیز حاضر باریب اول
 خاتونلارنی آزاد قیلالی.

جاسیوس ایتى: تام فی چاقماق لازم دور چونکه اوی نینگ ایشیک فی
 یوغان تاشلار بیلان برکتیب اتقان ایکان. مونینکغه مردکار و آسیابلار
 لازم دور.

بو سوزنی دیکانیدین کین ایکولان یرتکیدای زندانغه باردی.

اوتوز ایکینجی باب

جاسیوس بیلان سردار زندانغه کلسه مذکور ایکی مظلوم توشوکی نینگ
 یانیدا اولتوروب بری ینه بریکا یولانیب اولتوروب ایکان. آناسی بالدور
 جمال لیک خاتون و قیزی نهایت چیرایلیق بر بلا ایکان حالا محبت هم اولاردین

چیرایلیق بر نمه تاپماس ایدی. اولارنینک ساچلاری نهایت اوزون بولوب
تویا بیلان الیشب آرغامچیدیک بولوب دور و ایکین لاری هم نهایت جول
چیانه بولوب دور. تونه کوندین بری اچلیقدین سستلاشیب کتکان ایردی
لیکن هر قانداغ بولسه اولارنینک بری ینه برینی قوچاغلاب اولتورغانیدین
کورورمیزکه محبت یوق بولمايدور دولتی کوتاریلیب عمری نینک کونلاری
عذابغه آلوده بولوب امید کسلور لیکن محبت هر کیز توشماس چونکه
خدا محبت دور

ترصه اناسی نینک کوکسیکا یولانیب آه تارتیب اولتوری و اناسی ایتی:
ای ترصه خاطر جمع بولغیل خدا کریم رحیم دور پات اولار بیزکا یاردم
برکالی کلادور بیت المقدس نینک کونای دعا وقتیغه چالینسه بیز دعا قیلدوق
ایماسمو خدا دعالاریمیزی اجابت قیلور.

ترصه ایتی: ای انام من چیدایمن سن مندیك جبر تارتاسن سنینک
جبرینک منینک جبریمی باسادور. من سنینک و اکام اوچون حیات تورغالی
خواهلا رمن لیکن اول نه یرده ایکان بیزی تاپالور مکی؟

اناسی قیزی اوزیکا تارتیب ایتی: تونه کون کیچه من اکانک فی
توشومده کوردوم. سنی اونکومدا کورکاندیک اتی توشومده کوردوم بیزنینک
اتا بابا لاریمیز توشنی کرامتدیک بیلدی چونکه خدا اولار بیلان توشیده
سوزلا شور ایدی.

ترصه ینه آه تارتیب ایتی: سو سو فقط بر قطره سو بولسه ایدی!
اناسی نا علاج چوره سیکا قایلاره توشو کدین بر آواز ایشیلدی اندین
تامدا آسباب چاپغان آوازی آنکلادی ایکیلاسی تینماسدین تینکشاب اولتوردی
چونکه بو آواز اولارغه قوتولماق اُمیدینی کیرکوزدی.

ترصه ایتی: ای انام اکام بیلان کوروشورمیز آخر. اول
بیزی تاپادور.

اناسى نىنك كونكلى اچىلىپ ايتتى: خداوند كريم و رحيم دور!
 بر تاش توشوب اندىن آرقامو آرقا تاش توپا توشوب ايشيك
 اچىلدى. سردار انىنك بىلان ايكى اوچ كشى اويكا كىردى
 ايكى خاتون اوى نىنك قرانكغو بولونكىغه قاچىپ بارىپ ايتتى: بىزكا
 يقين كىلمانكلار چونكە بىز ناپاك ايكانمىز.

بو سوز بىلان اولارغه معلوم بولدىكە بو خاتونلار پىسە ايكان.
 يهودىلارنىنك شريعتىكا موافق پىسە بولغان كشى بر اولوكدىك سانالدى بر
 اولوكدىك هم تىرىك لارنىنك قطارىدا تورالمادى و اولار اويداكى لارغه
 بارماي سىناغوغقه و بيت المقدس كا كىرماسون و الدىغه اوچراغانلارغه نرى
 توروب بىز ناپاك ناپاك دىب قچقىرسون چونكە اولار يقين بارماغايلا.
 ايمدى همه پىسەلىككا كىرقتار بولغانلارنىنك اولتورادورغان جاي تاغ نىنك
 غارلارى و اوچوق كورلار ايكان. بو كىسلىك يوقادورغان اوچون همه
 كشىلار اولاردىن قاچار ايدى.

سردار بو سوزنى آنكلاب سوردىكە كىم ايكان سىزلار؟
 اولار اوچور بىدىكە اچلىقدىن و تشنهلىكدىن مجاليمىز قالماغان ايكى
 خاتون ايكانمىز ليكن ىركا و تامغه تكىمانكلار و بىزكا يقين كىلمانكلار ناپاك دورمىز!
 سردار سوردىكە اسمىنكىز نە و نە ايشقه بو ىرده سولاندىنكىز؟
 اولار ايتتى: اورشلىمدا بالدور حور اتلىق بر خان بار اىردى. اول
 قىصرنى و همه ىخشى رومالىقلارنى دوست توتقان ايدى. من انىنك تول
 خاتونى دور من و موشو انىنك قىزى دور بىزنىنك نە و جهىدىن بو ىركا
 سولانغانىمىزنى بىلمايمىن والىريوس كراتوس شونى سنكا ايتىپ برالايدور. نە
 بولغانىمىزنى كوروب بىزكا رحم قىلغىل!

سردار پانوس کوتارکوچیلاردین برینی قچقیریب اینک سوزینی
خط-لاب الیب ایتی: ای بیچاره مظلوم سنکا یاردم بریب طعام و
ایچکولوک ایبارای .

ای یخشی رومالیق بیزکا ایکین اوزومیزنی یوغالی سو هم ایبارکیل!
آری من ایبارای دیب سردار جواب بردی .
قول خاتون خوشلوقدین یغلاب ایتی: خدا سنکا سلامتلیک برکای خدا
کریم رحیم دور .

سردار ایتی: بو آخشام سنی زنداندین آزاد قیلای بو سوزنی دیب
سردار آدملاری بیلان زنداندین چیقیب کتتی. بر مدتدین کین بر نیچه قل
سو طعام و ایکین الیب کلیب اوینکا تاشلاب قاچیب کتتی .
کیچه نینک اولقی حصه سی نینک یاریمیدا بو خاتونلارغه خبر کلدیکه
دروازه نی آچتوق زنداندین چیقینکلار دیب اجازه بریلدی. بو طریقه دا
رومالیق بو خاتونلاردین آسان قوتولدی. مذکور ایکی خاتون اوز آتا
بابالاری نینک شهریده آزاد یوردی و اولار نینک اوستیده یولدوزلار
بالدورقی دیک شعله برور ایردی انا و قیز بربریکا قایلاب ایتیشتیلار: موندین
کین بیز نینک احوالیمیز نه بولور و نه یرکا بارالی؟

اوتوز اوچونجی باب

زنداندین چونکی جاسیوس سردار بیلان کبلاشیب تورغاندا بر یالغوز
مسافر زیتون تاغی نینک مشرق طرفیدین چیقیب کتیب بارور ایردی. یول
تیک و غبارلیق بولوب یل نینک قوروق وقتی بولغانی اوچون اوت و کیهلار
قوروب کتکان ایدی. مسافر کشی یاش و کوچلوق کورونوب یازلیق کیم
کیکان ایکان. بو مسافر ابن حور اوزی ایدی. اول بر تاش اوستیده

اولتوروب زيتون تاغى نىنك آستىداكى اورشليم شھرىكا قايلادى. آفتاب اولتورغالى مغربغه پاتىب بيت المقدس نىنك التوندىن سر بركان كىنبلارىدە شعلە برور ايردى. ابن حور اتاسى نىنك عمارت لارىنى يادىغە كىلتوروب بيت المقدس نىنك شىمال طرفىكا قايلادى.

كچقورون نىنك سكو تىلقى بولوب ابن حور خىالت بىلان اولتورور ايدى. اول شىخ ايلدىرىم بىلان چولده تورغانىدە كراتوس حاكم منصبدىن توشوب اورنىغە پىلاطوس حاكم بولغانىنى آنكلاغان ايدى.

مسالا بولسە لقوا بولوب انىنكىدىن دخل كىلماسلىكىنى بىلىپ اناسى و همشيرهسىنى اىستاب تاپادورغان وقتى غنىمت بىلدى. اوزى يەھودىيەداكى زندانلارنى آختارالمى باشقە كشى اولارنى آختارسون دىب خىال قىلدى مبادا من اولارنى ازاد قىلسام خفىانە خاطر جمع بر ىر كە اولارنى الىب بارىب اندىن كىلادورغان پادشاه نىنك ايشىغە اوزومنى تقدىس قىلاى دىب كىنكاشتى بو خىالنى چولده شىخ ايلدىرىم بىلان پوتوشكاندىن كىن شىخ اوزى انىكا مذكور آلدىباران اطىنى برىب هم اوج عرب خدمتكارنى انىكا قوشقان ايدى. ابن حور اولارنى اورشليم نىنك يقىنداكى بر ىردە قویوب اوزى يالغور شھر كا كىلىب انىدا ملوك بىلان كوروشما كچى ايدى. انىكا ايتىب ايدىلار كە عمرە اورشليمدا اوز اوپىدە اولتوروب ىماك اىچماك خراجتىنى سىمونيديس بركان ايدى. كرانوس حور نىنك اھلى بيتىكا يمانلىق قىلغانى اوجون خلق نىنك اىچى اورلاب تورغاندا كراتوس حور نىنك اوردا سىدا آلباستى بار اىكان دىب بر كىب چىقارغان ايدى احتمال كە عمرەنى اوردانىنك بر پنچىرە سىدە كوروب بو كىب پىدا بولغان اىكان.

ابن حور اورنىدىن قویوب تاغدىن توبىنكا توشكالى مانىكىدى قدرون سويىغە يقىن كىلكاندى سىلوا دىكان كولىكا بارادورغان بر يولغە چىقتى انىدا

بر توب پاته‌نی هیداب کتیب بارغان بر پاته‌چی بیلان همراه بولوب کبلاشیب مانکیب جشمیانی باغیدین اوتوب بلیق دروازه‌سیدین شهرکا کیردی. اول شهردین اوتوب باریب اناسی‌نینک اورداسیغه یتیب کلمدی. دروازه‌سیغه قایلاسه: بو عمارت قیصرنینک تعلقنی دور دیب یازیب قویغان خطنی اوقودی. دروازه‌نی قاقسام عمره آنکلاب اچار مکی دیب قولیغه بر تاشنی الیب دروازه‌نی اوچ مرتبه قاقتی دروازه‌نی قاقغان آوازدین باشقه اون چیقمادی. اول ینه بر مرتبه قاقیب اندین کوچه یوزی‌داکی پنجیره‌لارغه قایلادی لیکن هیچ کشنی کورماسه جنوب طرفیداکی دروازه‌غه قایلاب اندا هم مذکور خطنی کوردی. اول اچیغلانیب دروازه‌دین بر شالنی قوماریب الیب کوچه‌غه تاشلاب اتیب اندین بر پلم‌پی‌ده اولتوروب ینکی پادشاه پات کلسون دیب دعا قیلدی. اما اول ایسیقدا تولا یول مانکغانی اوچون هاریب کتیب اوخلاب قالدی. ازغنه وقت‌دین کین ایکی مظلوم انطونیه اورداسیدین یتیب کلمدی. اولار احتیاط بیلان مانکیب انکلاماق اوچون پات پات توختاب حورنینک اورداسیغه کلک‌کانده بری ینه بریکا ایتی: ای ترصه بیزنینک بالدورقی اویومیز بو ایکان.

ترصه اناسی‌نینک قولنی توتوب یغلادی. اناسی ایتی: ای بلام شهردین ایتیک کتیمک لازم ایکان کون چیقسه خلق بیزنی کوروب تاش اتیب هیدایدور.

ترصه یغلاب ایتی: من اوز اویوم‌کا باریب یوقلاب باقامن دیب خیال قیلدیم لیکن پسه‌لارنینک وطنی یوق ایکان بیز اولوک ایکانمیز. اناسی قیزیغه تسلی بریب ایتی: ایمدی بیزکا قورقوج لازم کلمایدور کملکیل بیز کتالی.

اولار دروازه‌غه کلک‌کانده بو عمارت قیصرنینک تعلقنی دور دیب

اوقوب اناسى مضطربدين قوللاريني اوالاب ايتتى: هممىنى بيزدين اليب دور اوغلوم تيريك بولسه مو بيزكا ياردم برالمایدور.

ترصه آه تارتیب ايتتى: بيز اولساک مو اوبدانراق بولور ایدی.
اناسى ايتتى: انداغ ديماکيل خدا بيزنيك عمریميزنيك مقداريني تعينلاب دور اينك اراده سيديك بولسون، کلکيل!

اولار اوينينك بورجکيدین اوتککانه آينيك نوری اولارنيك يوزيكا توشوب اول کسلليک اولارنى قانداغ خراب قيلغانى کوروندى.
اولارنيك ياشيداکى فرق معلوم بولماي ايکيلاسى اوخشاش قری کوروندى!
اناسى ايتتى: شوک بولغیل بر اير کشى پلمپیده اوخلاب ياتادور.
موشو یرده توختاب تورغیل من باریب ممکن بولسه دروازهنى آچاي. و شرفه قيلماي آهسته دروازهغه باریب توتوب باقسه پلمپیده اوخلاغان کشى بر اولوغ کچیک تينیب تبرانسه يوزيداکى رومال بوشوب کتیب يوزى آينهديک روشن کوروندى. مظلوم اينك يوزيكا بر قايلاب بر قدم کينیکا ياندى اندین ينه الديغه مانکيب اينك اوستيکا ايکيلیب قايلادی. قايلاندين کين قوللاريني دعاغه کوتاریب کوزلاريني آسمان طرفيکا آچیب دعا قيلدی.
دعادين فارغ بولوب ايتيك ترصهغه يانيب باریب ايتتى: ای بلام اول ياتقان کشى اکانک يهودا ايکان!

يهودا ايکانى ممکن مو ديب قیزی سوردی.

اناسى بلاسى نينك قولى توتوب ايتتى: کلکيل بيز ايکولان باریب انکا خاص بر نظر سالالی و اندین کين خدا بيزکا رحم قيلسون.
اولار شرفه قيلماي آهسته پلمپى کا باردیلار. شعلهسى انکا توشکانه توختادی. يهودانينك بر قولى سانکولاب قالغان ايکان. ترصه تيز بوکوب مذکور قولنى سويکالی طيار بولسه اناسى انى تارتیب اليب ايتتى: ای ترصه يادينکغه يتکوزکيل که سن پسه دورسن!

ابن حور انداغ عمری نینک غنچه وقتیدیک یاتیب ایردی. اناسی انی بالدورقی دیک قوچاغلاب سویکالی آرزو قیلیب اوزینی توختاتقالی نه یردین قدرت تاپتی. انانینک محبتی کونکلمیده بار بولغانی اوچون انکا اوزینی توختاتقالی ممکن بولدی چونکه اول محبت اوزی نینک کی فی ایستامایدور بلکه بلانینک یخشیلیقی فی کوزلایدور. اناسی اوغلی نینک پوتلاریغه اورمولاب باریب کفش لاری نینک غبارلیق چرمیکا سویدی. اوغلی اویقودین تبرانیب چورولوب ایتی: ای انام نه یرده ایکان سن؟

اناسی قویوب ایچیده فکر قیلدیکه اوخلاب یاتیب منی سورایدور. اندین کین ایکیلاسی انکا ینه بر قایللاب اینک صورتی کونکلمومیزدین چیقماسون دیب کوچه نینک بر طرفیکا بوکوب الدی.

یهودا اویغانماسدین اوخلاب یاتتی. شو حالتده باشقه بر خاتون بر سبدنی قولتوغلاب کلدی. اوخلاب فالغان کشی فی کورسه توختاب کوزلارینی اولاب اینکیشیب قایلادی حالا اول تیز بوکوب سانکولاب فالغان قولی فی توتوب سویدی.

ابن حور اویغانیب قولی فی اوزیکا تارتیب قری خاتونغه قایللاب ای عمره سن ایدینک مو؟

عمره قول لارینی ابن حور نینک بوینیغه سالیب قوچاغلادی. ابن حور اوزینی آهسته بوشتایب عمره نینک بعدای رنکلیک یوزیکا سویوب ایتی: ای عمره منینک انام و سینکلیم ترصه نه یرده ایکان؟

اول همان ترصه اورنیدین قویتی لیکن اناسی انی توتوب الیب اولار انکلاماغودیک ایتی: یادینکغه کلتورکیل ای ترصه سن پسه دورسن! عمره دروازه دین بر شالی الیب اتقاندا ابن حور اینکدین سوردی

اويكا كيرار سن مو؟ من سنينك بيلان باراي چونكه اوي مينينك كي رومالبق چاپلاغان خط يالغان ايكان. بو سوزنى قىليب ايكىلاسى توشوكدين اويكا كيردى.

ايرتەسى خلق شەردە ايكي پەسە خاتوننى تايىب تاش اتىب اولارنى شەردىن ھىداب چىقاردى. اول ايكي خاتون ترصە و انينك اناسى ايردى.

اوتوز تور تونجى باب

پادشاهلار نينك قىرلارنى نينك يانيدا روكىل دىكان چىشمە بار ايكان. مذکور چىشمەدىن ھەر طرفكا قايلاسە تاغلار كورونوب تورادور. تاغلار نينك غار و اونكورلار يىدە و درەلار دە و تاغلاردىن بولغان اوچوق كورلاردا مسىح نينك وقتىداكى پەسەلار كون كوچورور ايدىلار.

ابن حور اور شلىمغە كىلىب ايكي كون توروب ايدى عمرە عىن روكىل چىشمە سىكا بارىب بر تاشدا اولتوروب اوزى برلە بر قچا و بر سبىد اليب كىلىب تاغلارغە نظر سالىب فىكر قىلور ايردى. سحر وقتدا چىشمە لىبىكا بر كشى يولاماغان ايدى يات فرصتدە بر كشى نمودار بولوب قولىدا بر ارغامچى بيلان ترە سوغا اليب كىلىب خلىققە سو تارتىب بر كالى توردى. عمرە بر نە دىماى اولتورسە مذکور كشى قچانكغە سو توشقارىب بر اى مو دىب سوردى.

عمرە: تىخى ايماس بر دم توختاغىل دىب ىنە تاغ طرفىكا باقىب خيال قىلىب اولتوردى. عمرە اوزىنى ياشوروب كوندوزى ايل كوزىكا كورونماى سوداسى بولسە اخشامى بارىب سودا قىلىب حور خواجەسى نينك اوردا سىدا ياشورونوب اولتورور ايدى. اول اوزى ايلكارىكى اخشامى بلىق دروازە سىداكى شام بازارىغە سودا قىلماق اوچون بارسە بر كشى زندان نينك

تامی نی چاقیب حورنینهک تول خاتونی بیلان قیزی نی آزاد قیلیب چیقارغانی نی بازارداکی خلققه اییب بریب تورغان یریدین عمره انکلاب قالغان ایدی . بو سوزنی انکلاب حیرانلیقدین باشی قاتیب قالغان ایدی . بار سودا سی نی اییب قیلیب اویکا یانیب باریب ایچیده فکر قیلدیکه اناسی و همشیره سی نینهک پسه بولغانی نی ابن حورکا دیسام اول انامنی تاپامن دیب پسه لارنینهک مقامیغه باریب کورلارنی اختاریب یوروب اوزی هم پسه بولوب قالور مکی دیب اندیشه دین قول لارینی اوالاغالی توردی لیکن عمره بیلدیکه پسه لیکن کافر بولغانلارغه سو لازم بولسه مذکور عین روکیل چشمه سیکا باریب قچالارینی زیده قویوب اوزی کین تورور ایردی و خواجه سی نینهک تول خاتونی بیلان قیزی ترصه تریکلیکدین امید قیلسه اولار هم بو طریقهدا قیلماق لازم دور دیب عمره خیال قیلدی و اول الیب کلکان سبده اولار اوچون طیارلانغان طعام بار ایردی .

کون مشرقدین تابش برکاندین کین چشمه لبیکا تولا خلق پیدا بولور ایردی و هوا قیزیغان ساری غار و کورلارداکی پسه لار قچالارینی باشلاریدا قویوب کوتاریب کلور ایردی لار . بعضی سی لقوا مخور پسه لارنی مغدورلوق پسه لار جیغه سه سالیب کوتاریب کلور ایردی لار . عمره همه سیکا سر حساب باقسه ایستکانی یوق ایکان .

آخر عمره نینهک کوزی کون چیقسه ایچیکا آفتاب توشادورغان بر غارغه توشوب قالدی . بو غارنینهک ایچیده بر کشی اولتورماغان دور دیب خیال قیلیب تورسه مذکور غاردین ایکی خاتون کشی چیقیب سکین سکین چشمه لبیکا کلدی . چشمه لبیداکی لار مذکور ایکی خاتونغه یقین کلیمانکلار دیب قچقیرسه اولار توختامای کلیب توردی اولار توختامغانی نی کورسه چشمه دین سو تارتادورغان کشی اولارنی هیداب اتماق اوچون بر نچه تاش اولارغه اتی .

عمره فكر قىلدىكە اولار مسافر بولغانى اوچون پىسەلارنىڭ رەسمى قاندىسىنى بىلمايدور دىب اولار طرفكا بارىب ايكى خاتوندىن تورت قدم نرى توختادى و اولارنى كوروب خيال قىلدىكە مېنىڭ خواجهم نىڭ خاتونى و قىزى بولماقنى مېكىن ايماس و خوشروى كوكونچىك ترصه بو طريقه سرت كورونام دور دىب اولاردىن يوز او يروب كىتكالى تورسە پىسە خاتونلاردىن بىرى اى عمره دىب قىچقىردى .

عمره تىتراب قچا قولىدىن توشوب سىنغالى تاس قالدى و اول تىزلارىغە يقىلىب ايتتى: اى مېنىڭ امراق خنىم سىن مو دىب الدىغە اورمولاب باردى .

اى عمره توختاغىل يقىن كىلما كىل چونكە بىز ناپاك ايكانىمىز .
عمره بو سوزنى انىكلاپ يوزىنى يركا سورتوب اونلوك يغلادى .
مىنكا بر قطره سو بركىل دىب ترصه ايتتى:

عمره ايتتىك سو الىب كىلىب سېدىنى اچىب ايتتى: مىنا موندانان و كوشت بار خلق موفى كوروب حيران بولوب تورسە بر خاتون: اولار كىم ايكان دىب سوردى .

عمره ايتتى: بولار مىنكا مروت قىلغان ايدى .
اولار طعامنى كوركاندە ترصه نىڭ اناسى ايتتى: رحمت اى عمره تولا اوبدان ايكان سىن .

عمره سوردىكە مىن سىزلاركا بر خدمت قىلالور مىن مو؟
اناسى ايتتى: اى عمره اولوشكون كىچە يهودا اويومىزنىڭ الدىداكى پىلمىپىدە اوخلاب ياتسە سىن انى اويغاتىب اويكا باشلاب كىركانىڭنى كوردوم .
عمره قوللارنى اوالاب ايتتى: نىمىشكە اوزونىڭنى اشكارا قىلمايدىڭ؟
بىلامنى اوزومكا اوخشاش پىسە قىلاي مو؟ بىزنى كوروب كىلاشكانىڭنى

و بو یرده ایکانیمیزی انکا ایتیب برماکیل!
 عمره ایتی: یهودا سبزی ایستاب تپماق اوچون سفردین کلیب دور.
 یهودا بیز بیلان کوروشکالی ایستاب بیزدیک بولماسون وای عمره
 سن ممکن بولسه پات پات کلیب بیزی یوقلاب طعام کلتوروب برسانک یخشی
 بولور ایدی. یهودا باره سیدین بیزکا ایتیب برکیل لیکن بیزنینک
 توغرامیزدین انکا بر نه دیماکیل.

ای یخشی خنیکم من مونی دیمای اچیمده ساقلا یالمین!
 انی بیزکا اوخسه قیلغالی خواهلامسن سنکا ممکن بولسه اخشاملیققه بر
 کلهکیل دیب سبدنی قیزیغه بریب قچانی الیب خوشلاشیب کتی.
 عمره کوزیدین اولار غارغه کیریب کتکونچه قایلاب توروب اندین یغلاب
 اوییدکا یاندی. بو وقتدین تارتیب طعام لوازمتلیدکی نی اولارغه
 یتکوزوب بردی و قانداغ خالی کور و غار بولسه مو زنداندین یخشی ایدی
 چونکه موندا کوننینک یاروغنی و اوچوق آسماننی کوردی و هم اولارغه
 تسلی برادورغان بر دوست کلیب باریب تورور ایدی.

اوتوز بشمجی باب

ابن حور اناسی و همشیره سی نینک احوالیدین پات خبر تاپتی ملوک
 انطونیه اورداسیغه باریب اولارنی آزاد قیلغان سردارغه دوچار بولوب
 اولارنینک قایسی طریقه دا قوتولوب آزاد بولغان احوالی باره سیدین خبر
 تاپتی. ابن حور ملوکدین اناسی و همشیره سی ترصه نینک بو طریقه احوالغه
 قالغاننی انکلاب مضطربدین نه قیلبیشنی بیلامای قالب اوز اوزیکا ایتی:
 منینک انام و سینکلمیم تیریک اما مونینک بیلان هم اولوک تورادور انام و ترصه
 پسه دیب آه تارتیب ایتی: انام و همشیره منی ایستاب بارای مبادا اولار اولماکای.

ملوك سورديكە اولارنى ايستاب نە يردىن تاپارسىن؟
ابن حور ايتتى: اولارنىڭ بار يرى تەين دور. عين روكيل چشمەسى
نىڭ يقىنىداكى تاغلار پەلارنىڭ جاي دور.

ملوك بىلان ابن حور انداغ مصلحت قىلىشتىكە اولارنى تايماق
اوچون ملوك جد جەد قىلسون و اولار ايكىلاسى پەلارنىڭ جاي نىڭ
يقىنىدا بىر مەكان توتوب اولتوروب پەلاردىن بو ايكى خاتون بارەسىدىن
سوراب ھر كىم اولارنىڭ خېرىنى قىلسە قىمت سىويونجى برماكچى بولدى
لىكن خلق پەلارنىڭ سىرىنى ايتىپ برمادى اما كۈنلار دە بىر كۈن خلق
ايكى خاتونغا تاش ايتىپ بلىق دروازەسىدىن ھىداب چىقارغانى انىكلادى.
ابن حور اوزى بىلان كىنكاشتىكە اولارنى آزاد قىلغان وقت مذكور
واقەغە توغرا كلور ايكان مەنىڭ نام و سىنكىلىم بولار ايكان حالا نە
يردە دور. چولكا ھىداب اتقان مو ياكە اولكان مو اى مەنىڭ اتا بابالارىم
نىڭ تىنكىسى قىچانغچە بو ىمان ظلم جزاسىنى تاپماي تورادور.

ملوك ابن حورنىڭ اناسىنى و ھەشپىرەسىنى ايستادى لىكن ابن حور
اوزى يىنكى كلكان پادشادغە كوچلوق عسكەر ايلغاب پىنھان ىرنى تاپىپ
اولارغە ياراغ توتوشنى اوركاتى. بو طرىقەدە قىش وقتى نىڭ آى كۈنلارنى
اوتكوزدى اىرتە ياز كلكاندە انىڭ يوغلاغان عسكەر قوشونلارى انداغ
طبار بولدىكە ابن حور اوز اىچىدە فكر قىلدى: اىمدى پادشاه كلسون و
تختىنى نە يردە تەقىر قىلسە بىزلار ساقلايالورمىز.

ابن حور بىر اخشامدا جىلبىلەلىك بىر نچە كىشى و عسكەرلارى بىلان
غاردا اولتورسە بىر عرب خىدمەتكار اط چاپىپ كىلىپ ابن حورغە بىر خط
تاپشوردى و اول خطنى اچىپ اوقوسە مضمونى بو ايردىكە

ملوکدین ابن حورغه. بر پیغمبر قویوب دور و خلق اینک
 باره سیدین الیاس ایکان دیشور اول بر نچه یل چولده یوروب وعظ
 ایتیب دور بیز ان پیغمبر ساناب اینک وعظنی انکلاب پیغمبرلیکیکا شک
 قیلما ییز و بو پیغمبر اوزیدین چونکراق باشقه بر پیغمبرنینک پات یقیندا
 کلیشی فی وعظ ایتادور. من انی کوروب وعظنی انکلاسام تعین اوقتوم که
 سن منتظر بولغان پادشاه باره سیدین خبر برادور. ممکن بولسه اوزونک بر
 کلیب اینک وعظیغه سرما بولغیل. تمام اورشلیم اهلی پیغمبرنی کوروب
 انکلاغالی بارادور. السلام نامه تمام.

ابن حور مذکور خطینک مضمونیدین واقف بولوب خوشلوقدین
 یوز کوزلاری پارقیراب عسکرلاریغه باریب ایتی: ای دوستلاریم بو خط
 بیزکا بر خوشخبر یتکوزادور بیز ساقلاب تورغان پادشاهنینک بر ایلچی سی
 قویوب پادشاهنینک یقیندا کلیشی فی خبر برادور. ایمدی سیزلار اوچورومغه
 منتظر بولونک لار من باریب پادشاهنینک قچان چیقادورغانی فی او قوشوب
 سیزلارکا خبر برای.

اوتوز التنجی باب

ابن حور غارغه کیریب ایکی پارچه خط یازیب برینی شیخ
 ایلدیریمغه و ینه برینی سیمونیدسغه یازدی بو خطینک مضمونیدین تایغان
 خوشخبرنی و اورشلیمغه بارادورغانی فی بیان قیلدی.

کیچه بولوب یولدوزلار آسماندین شعله برکان وقتدا ابن حور
 اطلانیب بایاقی یول باشلاغوچی عرب بیلان اردن دریاسی طرفیکا باردی.
 ابن حور یاروق بولماسدا بر یرده راحت قیلای دیب فکر قیلسه چولدین
 چیقماسدا تانک یاروب قالدی. مذکور عرب ایتیکه الدیمیزداکی مانکادورغان

يولدا بر یرده بر بولاق بار بر اوچه لیکده راحت قیلغایمیز. ابن حور مونی انکلاب توختامای مانکدی. اولار مینیب کتیب بارسه عرب ایتنی: کینیمیزدین بر کشی تیمه کا مینیب کلیب اتادور.

ابن حور سوردیکه اینک بیلان تولا کشی قوشولوب کلیب اتام دور؟

یاق فقط بر اطلاق کشی اینک یول باشلاغوچی سی اوخشایدور. ابن حورنینک کوزیکا پات فرصتده چونک بر اق تیمه کا مینکان بر کشی نمودار بولدی. مذکور تیمه نی بلطاصر کستالیه بولاقی نینک بویغه مینیب بارغان تیمه کا اوخشاتیب شاید بلطاصر شو مکی دیب خیال قیلدی. اوستیکا یاپینغان چادرنینک تکیده ایکی کمرسه اولتوروب دور احتمال بلطاصر بیلان قیزی ایراس بولسه کراک؟ لیکن اولار بو چولده یالغوز یورماکان دور دیب اولادی. تیمه نینک چونک چامداشی بیلان یتیب کلدی. ابن حور گموش کولدورمه نینک آوازینی انکلاب کینیکا قایلاره تیمه نینک زینت لیک جابدوق یوپوک لارینی کوردی و اطلاق کشی نی کوروب تونودیکه همیشه ایراس بیلان یورادورغان حبش قل ایکان و بو آق ایکیز تیمه یتیب کلیب ابن حورنینک اطنی نی یاندا ب مانکدی ایراس یوزیدین چادرنی تارتیب ابن حورنی بو چولده کوزکانیکا حیران بولوب قایلادی بلطاصر بوم آوازی بیلان شدتلاب ایتنی: حق خدانینک برکتی همیشه سنینک بیلان بولغای مینیک کوزلاریم قریلیقدین عاجز بولسه مو سنی تونودوم ای ابن حور.

ابن حور جواب سلام بریب ایتنی: خدانینک سلامتی سنینک و اهلی بیتینک بیلان بولغای لیکن نمه سببیدین بو یرکا یالغوز کلدینک؟ بلطاصر جواب بریب ایتنی: خدا بیلان بولغان کشی هر کیز یالغوز ایماس چونکه خدا هر یرده حاضر ناظر دور و هم سنکا دیمن که بیزنینک

کینیمیزدین اسکندریه کا بارادورغان بر کاروان کلب اتادور مذکور
کاروان اسکندریه کا اورشلیم دین اوتوب بارغانی اوچون بیز انکا
قوشولدوق لیکن اول آهسته مانکغانی اوچون بیزنینک تیوه میز ایتیک
مانکیب الدیغه اوتوب کلدوک.

ایراس ایتی: تیوه ایتیک مانکسه هم سو بار یرکا یتکالی اوزون
قالادور من. بیزنی اوبدان سوی بی بار بولاققه باشلاب بارالام سن دیب ابن
حوردین سوردی.

ابن حور اوچور بریب ایتی: ای مصرلیق قیز سن ینه ازغنه
وقت مانکیشقه چیدایالاسانک کستالیه دیکان مشهور چشمه سوییدین سنکا
بر پیاله برای.

اولارنینک یول باشلاغوچی سی پات فرصتده بر درهغه باشلاب باردی
مانکغان ساری بو دره چونکراق بولوب یر یوزیداکی کوک مایسه لار جلوه
برور ایدی. بر خرما درختی اوزون چارتاق لاری بیلان توبیده بولاق بار
ایکاننی کورساتی. بر قورام دین سو چیقیب تورور ایردی و سو چیقیب
تورغان یرنینک اوستیده خدانینک اسمیاتی عبرانی تیلیدا پتولکان ایکان.
اولار شو جایدا توختاب اطلاردین توشتی. بلطاصر یوزینی مشرقه
اویروب قول لارینی کوسیکا قویوب دعا قیلدی.

ایراس حبش قلیغه: بر پیاله نی جابدوقدین الیب برکیل دیب بیوردی.
ایراس پیاله نی قولیغه الیب ابن حورغه ایتی: ایمدی بیز چشمه کا بارالی و
من سنکا سو برای

اولار چشمه کا بارغاندا ابن حور قیزنینک قولیدین پیاله نی الیب سو
الیب برای دیب خواهلاسه قیز اوناماسدین اوزی چشمه دین سو الیب ابن
حورغه تانکلادی.

اول وقت بلطاصر چشمه کا کلیب ایتی: ای ابن حور سن ییزی
بو چشمه و چیرایلیق درهغه باشلاغانینک اوچون سیندین منتدار دورمیز ییز
بیلان بو یرده فراغت قیلیب همدستورخان بولغایسن.

حبش قلی بر نچه لونکی الیب کلمدی و اولار اوزینی یوغاندین
کین شارقیبرایدورغان چشمه نینک لیده طعامغه مقید بولوب کبلاشیب اولتوردیلار.
بلطاصر ایتی: ای ابن حور ییز سنکا یتیب کلساک اورشلمینی
مولچا قیلیب مانکیب سن اورشلمیغه بارغالی رباط عمون یولیدین باشقه
قیسقهراق یولنی ییزکا کورساتالام سن

ابن حور ایتی: آری جرش وریه جلعاددین اوتادورغان یول قیسقه
اما ترس یول دور من اول یول بیلان بارماقچی ایدیم.

بلطاصر ایتی: کونکلوم آلوده بولوب تورادور چونکه من آخرقی
وقتدا اوخلاسام تولا توشلار کوروب توش مضمونی بو یرکا یتیکه
توشومده قویوب نیت قیلغان یرکا بارغیل چونکه سن اوزوندین بری منتظر
بولغان پادشاه ایمدی کلیب دور دیب بو آوازی پات پات ایشتیم.

ابن حور انکا کوز تیکیب سوردیکه یهودیلارغه کلادورغان پادشاه
توغراسیدین توش کوردونک مو؟

آری شونداغ ایکان!

انداغ بولسه پادشاه نینک کلکانیدین خبر تاپمایسن مو؟

توشومده انکلاغان آواز دین باشقه خبر تاپمادیم.

انداغ بولسه سنی خوش قیلادورغان خبر کورساتای دیب ابن حور

ملوکدین کلکان خطنی بلطاصرغه توتوب بردی.

بلطاصر تبتراک قوللاریدا خطنی الیب او قودی. مضمونیدین واقف

بولغاندین کین سوال قیلیمای کوزلارینی آسمان طرفیکه کوتاریب دعا قیلدیکه

ای خداوند سن منیکا تولا مرمت کورساتیب دور سن منی خلاص
قیلغوچیم فی ینه بر مرتبه کوروب سجده قیلغالی نصیب قیلغایسن. اندین سنینک
قلونک سلامتلیک بیلان بو عالم دین بارغای.

بو دعا ابن حورغه تولا تاثیر قیلدی. بلطاصر دعا قیلغاندا خدا
اولارغه یقین کلکاندیک معلوم بولدی.

ابن حور بر مدت شوک اولتوروب اندین سوردیکه تخی ایشانور
سن مو که اول پادشاه دیک کللمای قوتقازغوچی بولوب کلادورغانیغه تخی مو
ایشانور سن مکی؟

بلطاصر تفکر قیلیب ایتی: من بالدور سنیکا دیکانیم دیک ایمدی
ایشانور من. سن فکر قیلور سن که پادشاه قزیل شایه کییب قولیدا
سلطنت عصاسی بیلان کلادور دیب چاغلاسن و من بولسام جانلارنی
قوتقازیب ابدی تریکیکیکیکا باشلاغانیدین فی تونور من لیکن ایمدی مانکالی
من قری بولوب فرصتیم فی یوتورکالی خواهلامایمن.

اول وقت مذکور کینیداکی کاروان یتیب کلدی لیکن اولار
کاروانغه قوشولماسدین الیدیا کتیب یوردی.

اوچونجی کونی اولار یابوق دریاسی نینک بویدا توشلوك غذاسی فی
یماک اوچون اولتوردیلار. اول یرده تخمیناً یوزچه مسافر قونغان ایکان.
مذکور مسافرلاردین بری اولار نینک الیغه کلیب اوچ کشیکا ایچکالی سو
تانکلادی مسافر بلطاصر نینک تیوه سیکا قایلاب ایتی: من اردن دریاسی نینک
بویداکی خلق یوغلاشقان یردین کلور من لیکن اول یرده هم مونداغ بر
تیوه فی کورکان ایهاسن.

ابن حور بو کشیدین سوردیکه بو یوغلاشقان خلق قایسی یرده ایکان
بو مسافر کشی باد بارادا جملاشیب دور دیب اوچور بردی.

ابن حور سورا ب ايتى: باد بارا چاتاق ير بولسه نېشقه شونداغ
تولا خلق يوغلاشيب دور؟ —

مسافر ايتى: اول یرده چولدين کلمکان قدس بر کشى قویوب ینکی
تعلیم برادور. اول اوزیکا زکریانینک اوغلی یوحنا ديب آت قویوب دور و
خلق دیدور که اول مسیح نینک یوزی الیدا کلمکان بر ایلچی ایکان.
اینک وعظی فی انکلاغالی گروه گروه خلق کلادور.
اولار سوردیکه نه ديب وعظ ایتادور؟

مسافر ايتى: همه انکلاغانلار ديشادور که اینک وعظی عجائب ایکان.
اول: توبه قېلیب تعبد الینکلار ديب وعظ ایتادور. و اوز باره سیدین
ایتادور که من چولده قچقیرادورغان نینک آوازی دور من خداوندینک یولی فی
توز قېلینکلار.

اولار مسافر بیلان خوشلاشقاندا بلطاصر اینکدین سوردیکه سن انی
انکلاغان یرده اول پیغمبرنی کورکالی بولام دور؟

مسافر: آری باد بارادا انی کورکالی ممکن ديب جواب بردی.

ابن حور ایراسغه ايتى: بدرستی اول پیغمبر پادشاهیمیزینک بر
ایلچی سی ایکان ایمدی الديرایلی.

مینک همه هاردوقوم چیقیب قالدی ديب بلطاصر ايتى:

ایرته سی اولار کلما تاغی نینک یانی بیلان مانکیب اردن نینک مشرق
طرفیداکی اریحانینک خرمالیق لاری کورونوب توردی. بارادورغان یرکا
یقین کلکانی اوچون ابن حور نینک یوراکی خوشلوقدین ایتیک سالدی و اول
بلطاصرغه ايتى: خلی پات کلدوک.

پات فرصتده اولار اردن دریاسی نینک ایکی قاشیدا نورغون خلق
جمع بولغانی فی کوردی. پیغمبر نینک وعظی فی انکلاغالی ایتیک مانکیدیلار لیکن

اولار اولكورالمای قالب یتیب بارغونچه وعظ تمام بولغان و خلق هر طرفکا تارقاغالی توروب دور. اولار پشیمان بولوب راحت الغالی یر ایستاب یورسه بر کشی دریانی بویلاب اولارنینک الدیغه کلسکانی کوردیلار مذکور کشی نینک ساچلاری چانکالاشیب فتیله فتیله بولوب یوزی کوشت سز اوروق ایدی و رنگی روی قرامتول بولوب کوزلاریدین اوت چیقیب تورار ایردی. لباسی تیوه یونکیدین بولوب اونک بازولاری اوچوق توروب بلیکا بارغاق باغلاغان ایکان. یلانک ایاغ بولوب قولیدا اوزون بر عصا بار ایردی بارا بارا یشانه سیکا توشوب فالغان ساچلارینی الیب اتیب چوره سیکا قایلادی.

مصرلیق ایراس چول اوغلیغه حیرانلیقدین قایلاب یانیداکی اط اوستیده اولتورغان ابن حورغه قایلاب: سنینک پادشاهینک نینک ایلچی سی شومو دیب سوردی.

ابن حور کوزینی کوتارمای ایستی: بو قدس تقوادار بر کشی دور. بلطاصر دعاغه مشغول بولغاندیک قوللارینی اچیب اولتوردی. دریانینک لبیده باشقه بر کشی یالغوز اولتوردی و آهسته قویوب یوحنانینک الدیغه باریب یته قدم نری توختادی. یوحنا انی کوروب قوللارینی کوتاریب خلققه اشارت قیلدی. خلق بیزلارکا نه کورساتور ایکان دیب توختادی. یوحنا عصاسی ن الدیغه کلسکان کشی طرفیکا سکین کوتاریب اشارت قیلدی. الدیغه بارغان کشی نینک بوی اوزون قدی قامتی ینکیچکاراق شکلی شمایللی کلیشکان بر یکیت ایدی. یوزیدین خماجوی و قربه کمال تایغان کشی ایکانی معلوم بولدی. اول آق تون کییب پوتیغه پلچهری کفش کییب بلی باغلاق سز بولوب قولیدا عصادین باشقه بر نهمسی یوق ایدی. یوزی نینک نوری کلسکان کشیلارنینک کونکلی ن تارتتی. باشی یلانک

باشتاق بولوب التون رنكليك ساچلارى فتيله فتيله ايكي يانغه سانكولاغان
 ايردى. كىنك پيشانەسى نىنك تكيىداكى توق رنكليك كوزلارى تابش برور
 ايدى و كىرىپك لارى اوزون بولغان بىلان كوزى نىنك مەربانلىقىنى
 كورساتور ايردى. انىنك ملايملىقى آدم نىنك كونكلىنى تارتتى. اول آهسته
 بو كىشلاركا يقىنراق كىلدى. ابن حور الديباران اط اوستيده اولتوروب
 قوليدا نيزه توتوب پادشاه مىثللىك كورونسەمو بو كىشى نىنك نظرى ابن
 حورغە يا ايراسغە توشماي قىرى بلطاصرنى اىستادى

يوحنا شوک توروب عصاسى برله كىلكان كىشىكا اشارت قىلىپ اولنوك
 آواز بىلان قىچقىرىپ ايتتى: منا خدانىنك قوزىسى دنىاننىنك كىناھىنى كوتاركوچى!
 بو سوز ھەمە خىلققە تاثير قىلىپ بلطاصر تىزلارىغە يقىلىپ تھام بدنىكا
 تىتراك اولاشتى

يوحنا يەنە سوز قىلىپ ايتتى: من انىنك بارەسىدە سوز قىلغان كىشى
 بو اول دور. اول مىندىن ايلكارى ايدى و مىندىن كىن كلور دىدىم چونكە
 اول مىندىن ايلكارى ايدى و من انى تونوماس ايدىم لىكن اسرا ئىلغە
 اشكارا قىلىنماقنى اوچون من سو برله تەمىد بر كالى كىلدىم لىكن مىنى سو
 برله تەمىد بر كالى ايباركان اوزى مىنكا ايتىكە روحنىنك نازل بولوب
 كىم نىنك اوستىدە توختاغانىنى كورسانك روحنىنك بىلان تەمىد بر كوچى اول
 دور و من كوروب كواھلىق بردىم كە خدانىنك اوغلى بو دور.
 بلطاصر شو ايبكان شو ايبكان دىب آبلانىب كىتتى.

ابن حور اول كىشىكا قايلاب تىفكر قىلىپ اوز اىچىدە خىيال قىلدىكە
 بو كىشى ھىچ بر پادشاهغە اوخشامايدور انىنك جنك قىلىپ سلطنتنى قولىغە
 الىشىنى چاغلایملىمىن ، ياق بو كىشى سىلېمان پادشاه نىنك تىختىنى قوپارغالى
 كىلماب دور. لىكن ابن حور اول كىشى نىنك مەربانلىق مشفق يوزىكا قايلاسە

بو کشی فی بالدور نه یرده کوروب ایدم کی دیب اویلادی حالا آفتاب نینک
شعله سی بولوت آراسیدین چیقغاندیک رومالیق لار انی پوشانکچی قل لوققه
سودراب ناصرت داکی بولاق نینک لبیده توختاغانی فی خاطر یغه کلتوردی و موشو
مهربانلیق کوزلاری اول وقتدا منکا محبت نظرینی سالغان و شو
قولی برله منکا سو تانکلاکان ایدی دیب فکر قیلدی

ابن حور اطدین توشسه ایراس قچقیریب ایتی: ای ابن حور یاردم
برکیل اتام اولادور.

اول درحال بر ایتابه الیب دریادین سو الیب قیزنینک اتاسیغه
کلدی لیکن یانیب کیلیب قایلاره اول ناصرتلیک کشی غائب بولوب دور.
چونک ترسلیک بیلان بلطاصرنی هوشیغه کلتوردی. بلطاصرینه
اولتوروب آران انکلاغودیک ایتی: خلاص قیلغوچیم فی کوردوم.

ایراس ابن حوردین سوردیکه اول کشیکا ایشانورسن مو؟
موشو وقتلارغچه واقعهلاردین عبارت برادور ساقلاب تورساق
کورورمیز دیب اوچور بریب اندین بر کشیدین سوردیکه پیغمبر اشارت
قیلیب کورساتکان یکتیت کیم ایکان.

اول کشی مسخره قیلیب کولوب ایتی: اول ناصرت داکی بر
یغاچی نینک^۳ اوغلی دور!

اوتوز یتمنجی باب

سوداگر سیمونیدس قیزیغه ایتی: ای استیر منکا بر پیاله سو برکیل.

استیر ای اتام من ایتیک الیب کلای دیدی.

سیمونیدس بو سوزنی دیکمان وقتدا اول اوزی قیزی بیلان

اورشلیم داکی حور اورداسی نینک اوکره سبدا اولتوردی. استیر اوکره نینک

چورەسېداكى كونا كوراغە يولانىب قايلاب صحنەداكى بر خدمتكارغە سو
 يوردى. اول ھماندا بر خدمتكار او كزە كا چىقىب تعظيم بجا كلتوروب
 استىرغە بر خطى تاپشوردى. مذكور خط يكرمه برنجى مارتدا ابن حور
 باد بارادا مسيحنى كوركان وقت دىن اوچ يل كىن يتولكان ايكان اول وقت
 ايجىدە ملوك بر وكىلنى اوترادا قويوب حورنىنك اورداسىنى بىلاطوسدىن
 ساتىب اليب يىنكى ياساتىب بالدورقى دىن آزاده قىلغان ايدى. ابن حور
 جىلبىدە مسيحنىنك پادشاهلىقى باشلانغونچە منتظر بولوب ايكان و ناصر تىلىك
 بىغمبر بارغانچە تىخى عجائب كوروندى. ابن حور پات پات جىلبىدە دىن
 اورشلىمغە بارىب اوز اورداسىدا اولتوردى. بىلطاصر قىزى بىلان
 اوزون وقت اول ىردە مېھمان بولغان ايردى اول تولاراق ايراسنىنك
 جېتىدىن اورشلىمغە باردى لىكن ھم ايراسنىنك اتاسى بىلان مونكداشقالى
 آرزو قىلدى. سىمونىدس و استىر ايكى كون ايلكارى انطاكيەدىن اورشلىمغە
 كلكان ايدى. سودا كر سىمونىدسغە سفر اغىر كلىب ايكى تىوہنىنك
 اوتراسىدا جو قىلىب اولتوروب كلكان لىكن اولار اوز وطنىكا كلكاندە
 سفرنىنك ھمە ھاردوقلارى چىقىب يولنىنك عذابى اونوتولغان ايدى.
 استىر خدمتكار تاپشورغان خطىنىنك اوستىكا قايلاسە ابن حورنىنك
 تامغوسى باسلىب دور درحال خطى اتاسىغە بردى سىمونىدس خطى اچىب
 مىكا اوقوب بركىل دىب استىر كا تانكلادى.
 استىرنىنك يوزى قىزارىب قالغانى اوچون اتاسى سوردىكە اى استىر
 خطىنىنك كىم دىن كلكانىنى اوقتونك مو؟

قىزى ايتتى: آرى بىزنىنك خواجە مېزدىن كلىب دور.

اى استىر انى دوست توتاسن مو؟

آرى شونداغ.

سیمونیدس بر مدّت شوک اولتوروب اندین ایّتی: سنینک انکا باغلاغان
محبّتینک اوزونک فی قیناشی فی چاغلادینک مو؟

ای اتام من فی خواجهمدیک کورکالی خواهلادیم لیکن منکا
ممکن بولمادی.

سیمونیدس غمکین بولوب ایّتی: ای بیچاره بلام اول کونکلی نینک
میلی فی باشقه سیغه بریب دور.

استیر ایّتی: ای اتام من شونی بیلورمن.

سیمونیدس ایّتی: مصرلیق قیز ایراس فی اوز تورینه الیب دور.
اول قیز چیرایلیق ایکن لیکن کونکلی بخشی ایماس اول اوز اتاسی فی
تحقیر کورادور و اوز اتاسی فی خوار کورکان قیز اوز ایری نینک بد
بخت لیقیغه سبب بولادور و ابن حورنی عزت و دولتی اوچون خواهلایدور
فی دومویر آریوس نینک اوغلی بیلیب روما باره سیدین فکر قیلیب عزتی فی
تایغالی خواهلایدور.

فی قوتقازغالی ممکن بولماسمو ای اتام؟

اتاسی کولونسراب ایّتی: بر کشی غرق نینک حالیدا تورسه فی
قوتقازغالی ممکن لیکن محبت کا غرق بولغان کشی فی قوتقازماق ناممکن.
استیر ایّتی: ای اتام خطانی ایمدی سنکا اوقوب برای دیب
اوقوغالی باشلادی.

خط نینک مضمونی بو دور که

ابن حور دین سیمونیدسغه. من ایمدی جلیلیه دین اورشلیمغه کتیب
بارور من ناصرت لیک پیغمبریم اورشلیمغه اراده قیلیب دور. من انکا چونک
قوشون برله ایرکاشور من لیکن پیغمبر شونی بیلمایدور. من بیورسام ینه
بر قوشون طیار تورادور. پیغمبر یولغه چیقیب ایّتی: بیز اورشلیمغه

بارادورمیز و پیغمبرلار منینک بارمده ایتقانی نینک بارچه سی بجا کلور.
بیز سافلایدورغان وقت اوق سنکا سلام ای سیمونیدس نامه تمام.
استیر خطی داداسیغه یاندوروب برب کوزیکا تولغونچه یاش الیب
خطدا منکا هم بر سلام یازماب دور دیب کوزیکا یاش پاتمای قالدی.
پات فرصتده ایراس اوکزه کا چیققی اینک نفیس آق شایه لباسی
انی بر بلوتدیک کورساقی و پیشانه بویونلاری بیلان بازولاری الماس و
مروارید بیلان پارقیرادی.

سلام سنکا ای سیمونیدس و سنکا هم ای چیرایلیق استیر دیب اندین
سیمونیدسغه ایتی: سن موندا اولتورسانک منینک فکریمده ایرانداکی
اوکزه کا توشکان آفتابغه عبادت قیلغالی چیققان کاهندیک کورونورسن. اول
عبادت توغراسیدین بر نه بیلماسانک اتام ایتی برادور چونکه مذکور
کاهن لارنینک ساده سی ایکان.

سیمونیدس ایتی: ای چیرایلیق مصرلیق قیز سنینک اتانک یخشی
دانشمند آدم دور ایران کاهن لاری نینک باره سیدین بیلماکی حکمتی نینک
همه دین کچیک جز سی دور.

ایراس کولونسراب ایتی: انداغ بولسه منینک اتام نینک حکمتیدین
قایسی فی چونک سانایسن.

سیمونیدس انکا کوز تیکیب ایتی: حق حکمت خدانی تونوماق دور.
بو حکمت ایچیده اتانک بلطاصردین چونکراق دانشمندی تونوماغن دیب
بیاله فی الیب ایچیب کبی اوزدی.

ایراس استیرکا یوز اووروب ملولوق بیلان ایتی: بر نچه تمن
پلی بار کشی بیز نادان خاتونلاری اوقمایدور. ای استیر کملکیل بیز بر
بولونکغه باریب کشی فی اواره قیلماهی مونکدشالی

اولار ابن حور كراتوس حاكمه پشيق خشت توشوروب سالغان
يركا كليپ اولتورديلار و ايراس استيردين سورديكه رومغه
بارغان مو سن؟

استير ياق ديب اوچور بردى .

سن رومغه بارغالى خيال قيلدينك مو؟

ياق بارغوم يوق .

سنيك عمروك ايريقداكى سويك اوتوب دور ديب ايراس دروازه
ايشتيلكوديك قهقه بيلان كولوب ايتتى : سن كچيك نادان بر نمه ايكان سن
منفيس چوليداكى اوچارليق لارينيك چوجه لارى نيك سن چه ليك بيليشى بار .
استير نيك اواتقوسى كلكانى كوروب سبليق كب قيليب ايتتى : اى
استير بو فقط اويان كب منكا بر سوركوج بركيل من سنكا كشى
بيلمايدورغان بر سوز ايتيب برى اندين استيركا ايتتى : من ايتيب
برادورغان سوز بوكه ينكى پادشاه كلادور .

استير حيرانليق بيلان انكا قايلادى .

ايراس كبنى اوزماى ايتتى : ابن حور منتظر بولوب ايشلاب تورغان
پادشاه ايرته كلادور و ابن حور اوزى بو كون اخشام كلادور .
استير نيك يوزى قيزاريب شوك اولتوردى .

ايراس خوشلوقدين كولوب بليدين بر خطنى اليب كورساتيب ايتتى :
منا موندا ابن حور نيك اوز قلمنى كوروب سن اى امراق استير ابن
حور بو اخشامدا كلكانى اوچون منيك بيلان خوش بولغبل تيرن درياسى نيك
بويدا پادشاهغه لايق بر اوردا بار ايكان مذكور اوردادا منكا ساقلاب تورادور .
بو سوزنى ديكان همان دروازه دين بر كشى نيك شرفهسى نى انكلاب
اوكره نيك كونكوراسيدن اينكيشيب قايلاب اوللوك آواز بيلان قچقيريب ايتتى :

المحمدلله ابن حور كليلب دور ای استیر منی قوچاغلاب سویگیل .
 استیرنینك كوزی یالقینلاب انكا قایلاب ایستی: انی یخشی کورامسن
 یا که رومانی یخشی کورامسن؟
 ایراس کینیکا بر قدم یانیب باشی فی لنگشاتیب ایستی، مونینك بیلان
 نه کارینك بار ای سیمونیدس نینك قیزی — ابن حور منینك کی .
 استیرنینك چرای سارغاریب تیراب اوزینی توختایب ایستی: اول
 منینك اتامنینك دوستی ایکان دیب اوزی نینك انكا قیل بولغانی فی
 اغزیدین چیقارمادی .

ایراس مسخره قیلیب كولوب ایستی: شونداغ مو باشقه بر نه غو ایماس .
 ایمدی کیم فی سویسانك سویگیل من اوبدانراق تایدورغان فی تاپای .
 بو سوزنی دیکانده ایراس شاتودین حویلیغه توشوب کتی و استیر
 کینیدین قایلاب آلاقانیدا یوزینی یاییب یغلاب قالدی .

اوتوز سگزمجی باب

بر ساعتدین کین بلطاصر سیمونیدس و استیر اوردانینك چونك
 اویدیه جعلاشکانده ابن حور ایراس بیلان کیریب کلدی اولار بر بری
 بیلان کوروشکاندین کین سیمونیدس ایستی: ای ابن حور اتا بابالارینك نینك
 اوینکا یخشی کلدینك ایمدی اولتوروب سفرینك نینك عجایباتی و ناصر تلیك
 پیغمبرنینك واقعه لارینی بیان قیلغیل . بیزنینك اوترامیزغه کیریب اولتورغیل
 که همه میز انکلاغامیز .

استیر ابن حورغه بر اوستل کلتوروب قویدی .
 ابن حور عشق الله دیب اولتوروب سرگذشته قیلغالی باشلاب ایستی:
 پیغمبرنینك کچیکلیبکیده عجائب واقعه لاری عالم دین اوتتی . پیغمبر اون ایکی

ياشقه كيركانده اتا اناسى بيلان اورشليمغه كليب انداكي قدس بيت كا كيردى . اندا اغزيغه ساليب چالادورغان بر اوزون و اغير كارناى بر توبروككا يولاكليك توردى . قوتار بولوب تاتلاب قاليب توپا و اورموچوك نينك توري بيلان تولوب مقدم خط چوره سیده پتوكلكوك ايدى . بر كمرسه اينكدين اون چيقاريب چالغالى مينك يلچه اوتكان ايكان . ليكن پيغمبر اوغول مذكور چونك كارناى نى كورسه حيران بولوب توختاب قاليب :
بو نه ايكان ديب سوردى؟

اناسى ايتتى : اميرالعالم نينك آوازي اتانغان چونك كارناى بودور . بنى اسرائيل چولده تاراليب كتكانده اينك آوازي بيلان موسى پيغمبر اولارنى جمع قيلدى . اينك وقت لاريدن تارتيب بو وقت غچه بو كارناى نى هيچ كمرسه چالاماب دور ليكن اون چيقارالاغان كمرسه اوز سلطنتى نينك تكيده ير يوزيدا كى همه خلائق نى جمع قيلادور .

بو بر حكايت ديب فكر قليب كولدى ليكن اوغول اناسى قچقيرغونچه كارنايغه قابلاب توردى مقدس بيتده كوركاني نينك همه سيدن فقط شو كارناى انكا خوش كوروندى .

اول اندا اوزون توروب نظر سالغالى خواهارلار ايدى اولار بيت نينك بر كنكرو صحنه سيكا كل كوچه اوزاق مانكديلار اندا مقدم وقت لاردين برى قالغان بر چوقور و كنكرو هانك تاغ نينك اونكوریده بار ايردى . سليمان پادشاه بيت نى بنا قيلغاندا شو دردى تولدورغالى خواهارلاماى اينك اوستيكا هيچ بر كوبروك قويماغان و چوقورلوقى نى توسادورغان احاطه قيلماغان ايردى . اول اينك اورنيدا ايتيكلانكان بر نچه كز اوزون و تيك قويولغان بسى ايتيك بر قليچ نى چوقورنينك اوستيكا توختاتقان و تولا دورلار اوتوب كتكافى بيلان اول قليچ هانك نينك اوستيده تخى بار ايكان

ليكن اول ايمدى يقيناً تاتلاب كتيب بر كمرسه اغير قدم قويوب بيت نينك
صحنه سيدين اوتسه ايكي طرفى محكم توختا تيلماغانى اوچون لنك اوروب
تبرايىب تورور ايردى .

اناسى هانك نى چور كولوپ مانكسه بلا بو نمه كو بروك ايكان
ديب سوردى .

اناسى ايتتى: سليمان پادشاه قويغان و بيز انى يل صرات كو بروكى
ديمىز انينك بسى كون نينك شعله سيدين نفيسراق بولوب تبرانادورغان
كو بروك بيلان بو دره دىن اوتالاسانك تعين بيلكايسن كه بهشت كا كيرادورسن
اناسى كولوپ الديراب مانكىدى ليكن اوغول توختاب توروب انى
قچقير غونچه مذكور نفيس تبرايىب تورغان قليچقه قايلار ايردى .

اوغول اطاعت قىلدى ليكن اناسى انكا اول ايكي عجائب نرسه نى بالدور
كورساتماكچ اولارغه نظر سالغالى كفايت بولغوديك فرصت تاپماغانى اوچون
اولوغ كچيك تيندى .

اولار كيرادورغان دروازه نينك بش قطارلىق توبروكيكا يتكونچه بر
نمه دىن توسالمى مانكديلار و اندا بر يلهم پنده توختايب آران بر دانه سمان
چكيكا سيغقوديك بر بريكا يانداشيب توروب قرا مرمدىن ياسالغان ايكي
توبروك بر بولونكدا بار ايردى . اولار ايكيوز و شوكتليك بولوب
باشلارى نينك چوره سىكا عجائب نقش قىلمىغان حيوان نينك باشلارى نينك
شكلى ياسالغان ايردى .

ليكن هيچ بر برليك بو ايكى چيرايلىق توبروك لارده نشانه و
جيجيق سز ايماس ايدى . اولار بيت داكى باشقه نرسه لاردين اورولوب
اويراغان ايردى و چوره سى نينك تكيداكى مانكادورغان تاش تولا ديسالكافى
بيلان اوپراب سىلىق بولوب كتكان ايردى .

اوغول ینه اناسی نی توختایب بو نمه تو بروک لار ایکان دیب سوردی!
 عدالت نینک دروازه سی دیکان اتامیز ابراهیم یراق کلدانستان دین شو
 کنعان نینک یور تیغه الیب کلکان تو بروک لار دور. اولار نینک اوتراسیدین
 قیستالیب اوتادورغان کمرسه خدانینک الیدای عادل بولوب هر کیز بر کنام
 قیلماپ دور.

بلا توختاب قالیب کوزینی اول تو بروک لار کا تیکیب قایلادی.

اناسی کولوب ایستی: سن اولار نینک اوتراسیدین قیستالیب اوتالورسن
 مکی سن کورورسن که اولار نینک چوره سیدکی مانکادورغان تاشلار چکیدین
 اوتامیز دیب خواهلاغانلار نینک پوت لاریدین اوپرالغان دور لیکن تعین بیلکایسن
 که هیچ بری اوتلاماب دور. ایمدی الیدراغیل من میس دروازه لار نینک
 غچیلداغانی نی انکلارمن. بیت نینک اوتوز دروازه بانلاری اولارنی یاپماق اوچون
 مورهلارینی قویادور.

لیکن اوغول چادردا تمام کیچه اوخلامای یاتیب فقط عدالت
 دروازه سی پل صراط و امیرالعالمنینک آوازی دیکان کارنای خیالی نینک
 آینه سیدا توردی. انداغ عجائب نرسه لار باره سیدین اول ایلکاری انکلماپ
 ایردی و اولارنی فکریدین هیچ چیقارالمادی.

کلادورغان کون نینک ایرته سی هم شونداغ ایردی. باشقه بر نمه
 باره سیده فکر قیلالمادی اول کونده اولار اوز وطنیکا یانماقچی ایردی لار.
 اتا و اناسی چادرنی چونک بر تیودکا ارتیب باشقه باشقه نرسه لار سفر
 اوچون راستلاغالی نهایتی مشغول ایردی لار. اولار یالغوز سفر قیلماپ بلکه
 دوست و خویشلاری بیلان همراه بولوب یولداشماقچی ایردی لار و سفر
 قیلادورغان خلق تولا بولوب بربرینی توسقانی اوچون جابدوق پات
 طیار بولمادی.

ليكن اوغول ايشقه ياردم برماي همه الديراش ايش نينك اوتراسيدا اولتوروب اول اوچ عجائب نرسه باره سيدين خيال قىلدى .
و انينك خيالغە توشتيكه كتماسدين ايلكاري بيت كا باريب اول نرسه لارنى ينه بر مرتبه كوراي . تىخى تولا جابدوق راستلانغانى اوچون سفر كا چىقماسدين ايلكاري بيت كا باريب كلكالى فرصتى بار ايدى .
اول نه ير كا بارادورغانىنى هيچ كشيكا ديماي كتيب باردى . شونينك باره سيدا بر نمه ديمك لازم ايماس چونكه پات يانيب كلورمن ديب خيال قىلدى .

اول بيت نينك دروازه سيدين اوتوب ايكي قرا توبروك بار ايوانغە يتكونچه اوزون وقت قالمادى . اولارنى كورسه انينك كوزلارى خوشلوقدين تابش قىلور ايردى . اولار نينك يانيدا بر يرده اولتوروب اولارغە قايلاب اول ايكي توبروك نينك اوتراسيدىن قىستاليب اوتالايدورغان كمرسه خدانينك اليدا عادل بولوب هيچ بر كناه قىلماب دور ديب فكر قىلسه ايلكاري همه كوركانيدىن شو عجائب كوروندى .

بو ايكي توبروك نينك اوتراسيدىن اوتالاسام قايداغ يىخشى بولور ايردى اما بيلور من كه نا ممكن ايكان ديب خيال قىلدى . تخميناً بر ساعت توبروك لار نينك يانيدا شوك اولتوردى اما شونچه وقت اوتوب كتكانىنى هيچ بيلمادى فقط بر نچه وقت اولارغە قايلاب تورغانديك انىكا كوروندى ليكن اوغول اولتورغان زينتليك ايوانغە محكمه نينك حاكم لارى خلق نينك دعوالارنى توكتامك اوچون جمع بولغان ابرديلار . اصلى جايدىن يوتكالكان فاصله قىرلار پاته سيدىن اوغورلاب الغان و يالغان نشانه قىلىنغان قويلار و اوز قرض لارنى ادا قىلغالى خواھلاماغانلار اوچون عرض قىلادورغان بارچه خلاق بيلان ايوان تولدى . اولار نينك اراسيدا اوزون قزىل تون

کیکان بر بای کشی بار ایردی اول اوزیکا بر نیچه دینار کموشکا قرضدار بولغان بر فقیر تول خاتوننی محکمه کا تاپشوردی. اول فقیر تول خاتون فریاد قیلیب بای منکا ناحق قیلیب دور من قرضیمنی انکا ادا قیلغان دیب ایتتی.

تول بایغه قرضنی ادا قیلسون دیب حاکملار حکم قیلسه اول انداغ کمبغل ایردیکه اوز قیزلارینی بایغه قیل قیلیب برماک لازم ایردی.

حکم تختیده همه دین ایکیز اولتورغان حاکم بایغه یوز او یروب ایتتی:

بو فقیر تول خاتون سنکا قرضنی ادا قیلماغانیغه قسم قیللور سن مو؟

بای ایتتی: ای خواجهم من بر بای ادم ایکنان من منینک حقیم

انینکدا بولمسه بو فقیر تول خاتوندین طلب قیلور ایردیم مو؟ قسم قیلور من که هیچ کمرسه عدالت نینک دروازه سیدین اوتلمایدور دیب تعین بولغاندیک بدرستی بو خاتون من طلب قیلغان پلغه قرضدار دور.

حاکملار شو قسمنی انکلاب انینک سوزیکا ایشانب حکم قیلدیکه

فقیر تول خاتون بایغه قیزلارینی قیل قیلیب برسون.

لیکن اول کچیک اوغول یقین اولتوروب همه سینی انکلاب: اگر بر

کمرسه عدالت دروازه سیدین قیستالیب اوتالسه قایداغ یخشی بولور ایردی.

تعین دور که اول بای راست سوزلاماب دور. زور بیلان قیزلارینی قیل

قیلیب برادورغان خاتونغه اووال بولادور دیب اوزیکا فکر قیلدی.

اول ایکی ایکیز توبروک یاسالغان پلمنی کا چیقیب اولارنینک

اوتراسیداکي جایغه قایلادی کاشکه اولارنینک اوتراسیدین اوتکالی تمام

ناممکین بولمسه ایردی دیب آرزو قیلدی. اول ایمدی فقیر تول خاتون

اوچون انداغ غمکین ایردیکه عدالت دروازه سیدین اوتکان کمرسه عادل و

کناهسز بولغانی باره سیدین هیچ فکر قیلماي فقط کمبغل خاتون اوچون

اوتكالى خواھلاب اوتماك اوچون مورەسىنى ئىككى تۈرۈك ئىنىك اوتراسىغە قويدى .
 شۇنى قىلسە ايوانداكى بارچە خلائق عدالت دروازەسى طرفىكا قايلادى
 چونكە كىنبدلار يىدىن كولدورلاب آواز چىقتى و اول كەھنە تۈرۈك لار ھىم
 چراستلاب اولارنىنىك بىرى اونك طرفىكا يىنە بىرى چىب طرفىكا بلانىنىك
 كچىك بىدىنى پاتقودىك يوتكالىدى . اول وقت ھىمدىن چونك حيرانچىلىق و
 پراكىندەلىك واقع بولدى . اولارنىنىك ھىچ قايسىسى اولانمە دىكالى بىلھادى
 آدم لار انداغ چونك معجزەنى قىلغان بلاغە كوز تىكىب توردىلار .
 اول اوزىكا كىلكان كىشى حاكم لارنىنىك اقسقالى ايردى . اول بىوردىكە
 باىنى توتوب انى محكمەكا اليب كىلسونلار و باى خدانىنىك بىتىدە يالغان
 انت اىچكىنى اوچون ھىمە بارىنى فقير تول خاتونغە برسون دىب حكىم قىلدى .
 شو حكىمنى قىلىپ بولغاندىن كىن حاكم : عدالت دروازەسىدىن اوتكەن
 بلا نە ىردە دىب سوردى لىكن خلق انىنىك اوچون قايلاسە اول غائب
 بولوب كىتىب دور چونكە تۈرۈك لار يوتكالىكان چاغدا اول اوزى اويقودىن
 اويغانغاندىك اتا و اناسى بىلان قىلغان سفرىنى يادىغە كىلتوروب : اىمدى موندىن
 ايتىك كىتائى كە اتا و انام مىنكا ساقلاب تورماسون دىب فكر قىلدى لىكن
 اوزى عدالت دروازەسىنىنىك ياندىدا تمام بر ساعت اولتورغانىنى ھىچ بىلھادى
 ايكى دىقىقەچە اولتوردوم دىب خىيال قىلدى . مونىنىك اوچون فكر قىلدىكە كىتھاسدە
 پىل صراطغە ھىم بر نظر سالغانلى فرصت بولغانى ايردى .
 و اول خلقنىنىك اوتراسىدىن چونك بىتالمقدسنىنىك باشقە طرفىدە
 بولغان پىل صراطغە ايتىك اوتوب كىتى .
 لىكن ھانك نىنىك اوستىكا تارتىلغان ايتىك قىلىچنى كوروب انىنىكىدىن
 اوتالایدورغان كىرسە تعین بەشتىكا كىرادور دىب اويلاسە انىنىك

کورکافی نینک همەدین عجائب نرسەسی شو کوروندی و هانک نینک لییدە
 اولتوروب قلیچقە قایلادی . اول اولتوروب فکر قیلدیگە بەشت کا کیرکالی
 قایداغ سعادتلیک بولور ایردی و کوروکدین اوتکالی نهایت آرزو قیلدی .
 شو فکرفی قیلغاندا بیلدیگە اینکدین اوتکالی تمام نا ممکن ایردی .
 اندا ایکی ساعت اولتوروب اویلادی لیکن وقت نینک اوتکافی بیلمای
 فقط بەشت بارەسیدین خیال قیلدی .

لیکن اول چونک هانک بار صحنەدە بر چونک قربانگاه بنا قیلینغان
 ایردی . اینکدا کویوب تورادورغان اوتفی یاقغالی و قربان هدیه لارینی
 قبول قیلغالی آق کیم کیمکان کاهن لار چورەسیدە یورور ایردی . و
 صحنەدە هم تولا قربان کلتورادورغان فقط عبادت کا قایلایدورغان چونک بر
 گروه بار ایردی .

اول وقت ایتدین تیشلانکان کچیک بر قوزینی کوتارکان بر کبعل
 آقسقال صحنە کا کیردی . اول ادم کاهن لار کا التماس قیلدیگە اولار قوزینی
 قربانلیق قیلسونلار لیکن اولار قبول قیلمای انداغ نالایق بر قربان خداغە
 کلتورکالی بولمایدور دیدیلار . آقسقال بالباردیگە اولار رحم کورساتیب
 قوزینی قربانغە قبول قیلسونلار چونکە اینک اوغلی اولوم حالیدا یاتب
 ایردی و ساقایشی اوچون خداغە قربان قیلغالی بو قوزیدین بولک بر نەسی
 یوق ایردی . انی قربان قیلغالی لازم دور بولماسە منینک دعایم خدانینک
 حضوریغە بارماس و اوغلم اولادور دیب ایتی . کاهن ایتی : منینک
 کونکلموم سنینک اوچون اغریمایدور دیب خیال قیلماغیل لیکن موسی نینک
 شریعتیدە اورولغان جانورنی قربان قیلغالی منع قیلینیب دور . پیل صراطدین
 اوتکالی نا ممکن بولغاندیک سنینک طلبینککا موافق قیلغالی نا ممکن دور .
 اول کچیک اوغول همەسی فی انکلاغودیک یقین اولتوردی . اینکدین

اوتالايدورغان كمرسه بولماغىنى بىلان قايداغ ترس ايكان! احتمال كه قوزى قربان قىلىنسه اول كىمبىل آدم نىنك اوغلى تىرىك قالور ايردى دىب فكر قىلدى .

اول كىمبىل آقسقال غمكىن بولوب بىت نىنك صحنه سىدىن كىتىب باردى لىكن اوغول قوپوب تىراندورغان كوبروككا بارىب پوتىنى قويدى . بهشتىنى تاپامن دىب اوتكالى خواھلاماى فقط كىمبىل كىشىكا يارى بر كالى فكر قىلدى لىكن پوتىنى ىنه ياندوروب اوزىكا ايتتى : بو زياده كهنه و تاتلانغان دور ىنىك بولسام هم منى كوتارالمایدور دىب خيال قىلدى . لىكن انىنك خيالى اولوم حاليدا ياتقان اوغولغە كىتىب پوتىنى ىنه بر مرتبه قىلچقە قويدى . شونى قىلسە قىلچ تىراندى پوتىنىنك تىكىدە محكم بولغانى انكا معلوم بولدى و ىنه بر قدم قويسە چورە سىداكى هوا انى يولاب اوغول اوزى قىتالىق اوچارلىق بولغاندىك انى كوتاردى .

لىكن اوغول اوتوب بارغاندا اول تارتىلغان اوزون قىلچىدىن شىرىن بر اون چىقتى و صحنه دە تورغانلارنىنك برى مذكور اونى اىشتىب كوبروك طرفىكا يوز اويروب حيرانلىقدىن قىچقىردى . مونىنك بىلان همه خلق يوز اويروب قىلچىنىنك بسىدا مانكىب اوتادورغان كىچىك اوغولغە قايلاپ اول ىردە تورغانلارنىنك اراسىدا چونك قورقونج و حيرانلىق واقع بولدى .

اولا كاهنلار اوزىكا كىلىب درحال فقيرنى قىچقىرىب اول يانىب كلكانده انكا ايتىلار كه خدا سىنىنك قربانىنىقنى قبول قىلادور و بىزكا شونى بىلدورماك اوچون بر معجزه قىلىب دور . قوزىنىقنى كىلتورسانك انى قربان قىلالى .

اولار قربانلىق قىلىب بولغاندا هانك اوستىدىن اوتوب بارغان اوغول

باره سیدین سوردیلار لیکن اینک اوچون قایلاسه انی تاپلامادیلار چونکه اوغول هانکدین اوتوب بارغان چاغدا اتا و اناسی بیلان سفرنی یادینه کلتورکان ایدی. تمام یاریم کون اوتوب کتکانی بیلمادی بلکه فکر قیلدیکه یانیب بارغالی الیرای که اولار منکا ساقلاب تورماسونلار یالغوز امیرالعالمینک آوازی دیکان کارناغه ینه بر نظر سالماق اوچون اولاً ایتیک بارای دیب خلق نینک اوتراسیدین اوتوب تامغه یولا کلیمک میس کارنای بار کوکوزاق ایوانغه کتیب باردی.

اول انکا نظر سالیب اینکدین بر اون چیقارادورغان کمرسه دنیانینک همه خلیقنی اوز سلطنتی نینک تکیکا جمع قیلادور دیب خیال قیلسه انکا کوروندیکه انداغ عجائب بر نهنی ایلمکاری کورمادیم دیب کارنای نینک الیدیا اولتوروب قایلار ایردی.

یر یوزیداکی همه آدمنی جمع قیلغالی قایداغ افضل بولور ایردی دیب فکر قیلیب کارناینی چالغالی بی نهایت خواهلار ایردی لیکن شونی ناممکین کوروب قیلیب باقالی جرأت قیلمادی.

اول بر نیچه ساعت اندا اولتوروب وقت نینک اوتکافینی هیچ بیلماس ایردی. یر یوزیداکی آدم لارنی اوز سلطنتی نینک استیغه جمع قیلغالی قایداغ بولور دیب او یلار ایردی.

لیکن انداغ ایردی که اول سالقین ایواندا بر قدس معلم اولتوروب اوز شاگردلاریغه تعلیم برور ایردی معلم اوز پوت لاری نینک الیدیا اولتورغان شاگردلاری نینک بریکا یوز او یروب انی یالغانچی دیب ایتی. و قدس معلم بو اوغول یهودی بولمای بولک ملت دین بولغاننی روح منکا بیلدوروب دور دیدی. ایمدی نه ایشقه حیلله بیلان قدس کشی نینک شاگردلاری نینک اراسیغه کیردینک دیب سوردی.

اول مسافر اوغول قویوب ایتیکه من چوللار بیلان چونک
تنکیزلاردین اوتوب حق معرفت و خدانینگ بشارتی انکلاماق اوچون سفر
قیلیب کلمکان من. منینگ جانیم اشتیاق تارتیب مضطرب بولوب کتکان
ایردی و بیلدیم که من یهودی دیب دیماسام منکا تعلیم برماس ایردینگ
منینگ رغبتیم تسلی تاپماق اوچون راستلیقنی یاشوردوم. سنکا یالبارورمن
که منی تحقیر کوروب رد قیلماغایسن.

لیکن معلم قویوب قوللارینی آسمان طرفیکا کوتاریب بر
کمرسه چیقیب امیرالعالمینیک آوازی دیکان کارناینی چالماغاندیک منینگ
الدیمدا تورالمایسن و بت پرست بولغانینگ اوچون یهودیلارکا تعین قیلینغان
صحنه کا کیرکالی سنکا جائز ایماس. سنینگ مونددا توروشونک بیتنی ناپاک
قیلماسون موندین حاضر کتکیل بولماسه منینگ شاکردلاریم سنینگ
اوستونککا هجوم قیلیب سنی توتوب پاره پاره قیلادور.

لیکن مسافر اوغول شوک توروب ایتی: منینگ جانیم راحت تاپغان
یردین بولک یرکا بارغالی خواهلاماین منکا موندین کتماکدین پوتلارینگ نینگ
الدیدا اولکالی منکا یخشیراق دور.

شونی دیکانده انی هیداب چیقاریب اتماق اوچون قدس معلم نینگ
شاکردلاری قوییتلار و اول اوناماسه انی یرکا یقیتیب اولتورکالی
قصد قیلدیلار.

لیکن کچیک اوغول همهسینی انکلاب کورکودیک یقین اولتوروب
اوزیکا فکر قیلدیکه بو نهایت چونک ظلم دور. کاشکه کارناینی چالاسام
که اول قوتولور ایردی.

اول قویوب قولنی کارنایغنه قویوب کاشکه کارناینی

لب لاریم کا قویوب کوتارا الاسام ایردی دیب باشقه خیال قیلمادی لیکن شونی
قیلا لایدورغان کمرسه چونک بر پادشاه بولادورغانی ایماس بلکه اولوم
خطریده بولغان بیچاره کا یاردم قیلای دیب شو آرزونی قیلدی .

و اول اوز کچیک قول لاری بیلان کارنای فی قارماب کوتار کالی تبرائیب
باقاندا انکا معلوم بولدی که زور کارنای اورنیدین کوتاریلیب لب لاریکا
قویولدی اول تیشسه تمام کنکرو بیت نینک صحنه سیده فور بولغان اونلوك
آواز کارنایدین چیققی .

اول وقت همه لاری اوز کوزلارینی کوتاریب کچیک بر اوغول
بلانینک کارنای فی لب لاریکا قویوب کنبدلار بیلان توبروک لارنی تبراتادورغان
آواز چیقاریب تورغانی فی کوردیلار .

درحال مسافر اوغول فی اورغالی کوتاریلکان قول لار توبن توشتی و
قدس معلم انکا ایستی: کلیب بالدورقی دیک منینک پوت لاریم نینک الیدیا
اولتورغیل رب نینک عبادتی فی اور کانکایسن دیب خدا اوز اراده سی فی منکا
اشکارا قیلماق اوچون بر معجزه قیلیب دور .

اویداکی همه سی ابن حور نینک بو سوزیک کا حیران بولوب تعجب
بیلان انکلادی و اول ینه سوز قیلیب ایستی: ایننک قیلغان عجائب ایشی
باره سیدین تولا حکایه لار بار اما بعضیلاری خاطریم دین چیقیب قالیب دور .
منینک اوزوم کا بر نچه معجزه قیلدی . و اندین ابن حور یوشانکچی
قل لوققه رومغه الب باریلغان وقتیدا ناصرت دای بولاق نینک بویدا یول نینک
اوستیده باغلاغلیق و تشنه یاتقاندا اول عجائب اوغول کلیب منکا بر ییاله
سو تانکلاب مهربانلیق تسلی برادورغان نظری بیلان منینک کوزوم کا
قایلادی . اول کوندین تارتیب منینک همه زحمتیم نینک پایانی بولمادی . اول
ناصرتیک پیغمبر عجائب بر آدم ایکان . شونداغ کورونادور که انکا نا ممکن

بولادورغان ھېچ نە يوق ايكان. اول ھمە يۈزىداكى بار نرسەلار
اوستىكا حكىم قىلادور من تولا كونلار پىغمبركا ايركاشىب قىلغان ايشلارغە
قايلاب تفكر قىلدىم. منكا شونداغ كورونور كە اول مندىك بر آدم ايكان
اما انى آدمدين اولوغ و افضلراق بىلدىم دىب ابن حور سوزىنى تمام قىلدى.
شو حالتدە عمرە اوپكا كىرىب كىلدى ابن حور اورنىدىن قوپوب
اينىك الدىغە بارىب قوللارنى اوزاتىب ايتتى: اى امراق عمرە!
عمرە نىنك، يوزى خوشلوقدىن تابش بردى.

ابن حور اينىكىدىن سوردىكە انام و سىنكىم بارەسىدىن كىب قىلىب
برمام سن؟ اولارنى تاينغالى ھېچ اميد يوق مو؟
عمرە كىب قىلماسدىن يىغلاغالى باشلادى.

ابن حور غەمكىنلىكىنى مخفى توتوب يوزىنى باشقە طرفكا اوپروب
ايتتى: خدانىنك ارادەسىدىك بولغالى دىب جوزەسىدا ينە اولتوروب ايتتى:
اى عمرە كىلىب يانىمدا اولتورغىل چونكىكە موشو دوستلاريمغە دىئاغە كلكان
عجائب پىغمبر توغراسىدىن ايتىب برادورغان تىخى تولا سوزلاريم بار.

اوتوز توقوزونجى باب

عمرە كىلىب تامنىنك ياندا يوكونوب اولتوردى و ابن حور ينە سوز
باشلاب ايتتى: من سىزلاركا ايتىب برى كە ايرتە ناصر تلىك پىغمبر موشو
شهركا كىلىب بيتالمقدسكا بارماقچى ايكان و بيتنى اتامنىنك اوپى اتايدور.
كلكاندە اوزىنى اشكارا قىلىب نە ايكانىنى و نە ايشقە كلكانىنى ايتىب
برادورغان بولدى.

بلطاصر بىلان سىمونىدىس ايكولاننىنك سوزى پىغمبر ايرتە موشو
شهركا كىلىب اوز اغزىدىن كىب انكلاغاندا آيرىلور.

بلطاصر سوراب ایتتی: پیغمبرغه ملاقات بولماق اوچون نه یردین
جای توتای؟

ابن حور ایتتی: پیغمبر کلسه تیقیم تیقیشماق بولوب کتادور. انی کورکالی
خواهلاسانک سلیمان نینک ایوانی دیکان ایوان نینک اوکزدهسیکا چیقیب تورغیل.
بلطاصر ینه سوراب ایتتی: ای ابن حور بیزنی باشلاب بارالامسن؟
یاق من و منینک دوستلاریم ایننک شاکردلاری بیلان کیورومیز.
ایننک اون ایکی شاکردی بار همهسی کبغل بولوب بری باجکیر و بری
دهقان و بعضی سی بلیقچی ایکان. اولار بوران و شمال و ایسیق سوغاق
قار یامغوردین قورقمای اُستادی نینک کینیدین پیاده یورورلار. یولداکی
تاشلارنی التون قیلغالی قادر بولوب توروب ینه فقیرلیقدا یورکان کمرسهنی
نمه دیسیز.

ایراس ایتتی: یونانیلار انی منینک فکریمده فیلسوف دیدورلار.
بلطاصر ایتتی: یاق ای قیزیم فیلسوفلار نینک انداغ قوتی یوق.
ابن حور ایتتی: من ایننک سونی شراب قیلغان معجزهسینی کوردوم.
سیمونیدس شدت بیلان ایتتی: بو نهایت عجائب ایکان هر قانداغ
بولسه کبغل تورادور دیسن مو؟

ابن حور ایتتی: بایلار نینک تعلقیغه حسد قیلمايدور بلکه بایلارنی
بیچاره دیدور. بش نان و ایکی بلیق بیلان بش مینک کشینی توغوزغان
کمرسهنی نمه دیسیز؟

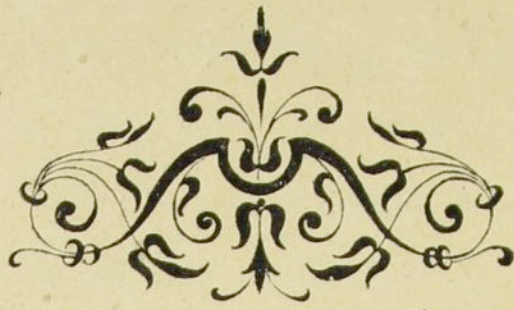
سیمونیدس سوردیکه ایننک شونداغ قیلغانی کوردونک مو؟
آری و هم نان و بلیقدین اوزوم یدیم مونینکدین عجائبراق
ایشلارنی کوزوم برله کوردوم. ایننکدا انداغ عجائب بر قوت بار که کسل
آدم رداسی نینک پشینی توتسه ساقایب قالادور. و پسه بولغان آدم یراقدین

Svenska Missionstryckeriet,

Kaschgar 1935.

ابن حور

بیرنجی باب

قدیم قی وقتلاردا موآب بیلان غمون یورتلاری اتانغان ولایتلارده
جبل الزبله ناملیق اوزوندین اوزاققه برتاغ بارایکان. تولا دره لار اطرافنی کسب
اردن دریاسیغه قوشولور و کلکون وقتیدا اول دره لارده سل کلیب تورور ایکان.
اوتکان زمانلارنینک کونلاریده بر کون مذکور دره لارنینک
بریدین بر یولاچی مینکان تیوه نینک اوچاسیدا تیکیلکان بر چادردا اولتورروب
چیقیب کلدی - اول کشی تخمیناً قرق بش یاشقه کیرکان و بغدادی رنکلیک
یوزی نینک نصفی بر رومال بیلان چیکیکلیک ایردی و خیالت کا کتیب شعله
اورادورغان کوزلاری بیلان چال سقالی رومال دین کورونوب توردی. اول یولاچی دره دین
چیقان هماندا آفتاب مشرق دین باش چیقاریب تابش برکالی باشلادی و مینکوچی
نینک الیددا نهایتی یوق بر چول بار ایردی و اول توختامای مشرق طرفیکا

چوناز ايردى. قىچان كە تيۈە توختاسە مېنىكوجى خوالىق اويقوسىدىن اويغائىب
چورەسىكا سىر ساب باقار ايردى و آخر اول اوزى دار نشانەسىدا ايسكى
قولنى كوكسىكا قويوب دعاغە مشغول بولدى. دعاين فارغ بولوب يركا توشكالى
تيۈە كا اشارت قىلدى. مونداغ قىلسە تيۈە چوكولاندى و يولاچى پوتىنى تيۈە
نىنك كىردىنىكا دىساماك بىلان سىكراب قومغە توشتى.

يولاچى خوشروى غىچە بويلىق ايدى. اول ايمى باشىداكى رومال
نىنك بوغوجىنى يىشسە انىنك يوزى اوچوق كورونوب توردى - انىنك كىنك
پشانەسى ايلماك بورنى و اوشنەسىكا توشكان قىنىق يارقىرايدورغان ساچلارى
مىصرايق ايكافنى كورساتتى. لىكن عجائب ايكان كە اول چولده نىھتا سفر قىلسە
ياراغ كوتارمادى. تيۈەچى نىنك ايشلاتادورغان تىاقى ھم انىنكە يوق ايدى.

انىنك اعضالارى مېنىما كىن قورلاشىپ قالغان - بىدىن اوزىنى ورزىش
قىلىپ حرىكت كا كىركوزدى. اوخشاش وقتدا اول يراققە تىكىلىپ قايلاىدى اما
بىر كىشىنى كورماسە بىھودە قايلاىم دىب انىنك يوزىدە معلوم بولدى و اول
جابدوق لارىنى اقتارغالى باشلاب تيۈە كا بوغوز بىر كاندىن كىن بىر توپ باغلاغلىق
تىاقنى يىشتى - مذكور تىاقلاردىن بىرىنى قومغە تىقىپ قويوب قالغاننى چورەسىكا
تىقىپ اوستىكا بىر يوپوق يايىپ چادر مىثللىك قىلدى.

اولار پات كلالدور - مى بو يىر كا باشلاب بارغان اولارنى موشو يىر كا
الب كلالدور. مىن ساقىلاب تورغونچە طعام طيار قىلاى دىب اوز اوزىسكا ايتتى
و اول ايسلاغان كوشت ، آنا ، خرما ، قوروت ، كا كچە نان ، بىرچە
شىشە شىرتنى جابدوقدىن چىقارىپ دستورخانىدا قويدى خرما يىراقىدىن
قىلغان اوچ تىخسە اوستىكا اوچ شاھى ياغلىق يايىپ دستورخانىدا قويوب چادردىن
چىقىپ چول طرفىكا قايلاپ باقسە كوزىكا يراقدىن كىچىك قىرا بىر نەمە نمودار
بولدى. اول بىر اوچارلىقىدىك كورونوب انىدىن بىر ايتدىك

دوب

دوب

بولوب اندين چونك بر آق تيوه آشكارا كوروندى .

مصرليق كشي قولنى كرهلاشتوروب كوزيكا ياش اليب اسمان طرفيكا

قايلاب ايتتى: خدا تنها چونك ايكان .

بو آق تيوهليك هم آهسته آهسته يتيب كليب قوللاريني دار نشانه سيدة

كوكسيكا قويوب آواز سر دعا قيلدى اندين كين تيوهدين توشوب مصرليق كشي

بيلان كوروشتى .

بر لحظه اولار بربريكا قايلاب اندين كين قوچاغلاشتى و ينكى كلكان

كشي ايتتتتتت السلام عليكم اى برادر حق خدانينك قلمى دورسن .

مصرليق و عليكم السلام سنينك كيشينك مبارك بولغاي اى حق

ايمانداكى برادر يم ديب جواب بردى . ينكى كلكان كشي نينك بوي اوزون

اوروق بر هندی ایدی اينك كوزلارى چوقور ساچ و سقاللارى آق رنگى

روي فرامتول بولوب اوز عادتتجه آق بيياكدين جامه كيكان ايردى و اول هم

ياراغ سر ايدى .

ينه آزغنه توقف قبلالى اوچونجى همراهيميز هم كلسون ديب مصرليق ايتتى .

و منا شمال طرفدين اوچونجى هم سفر آق تيوه كا ميديب يتيب كلدى

مصرليق بيلان هندی كشي اينك بيلان كوروشكالى آلدیغه باردى .

اول كشي سلام سيزلار كا ديب هندینى قوچاغلادى .

هندی ايتتى : خدانينك اراده سيديك بولسون .

بو ينكى كلكان كشي نينك استخوانلارى مذکور ايكي سيدين ينكيچكاراك

يوزى آق سريق ، ساچلارى فتيله فتيله بولوب اينك چرايلىق باشى نى تاج

لاندروروب دور و توق كوك رنگليك چونك كوزلارى كوئاكل اوچوقلوقنى نى

كورساتى اول تخمیناً اليك ياش كوروندى .

مصرليق نى هم قوچاغلاب كوروشكاندين كين مصرليق ايتتى : روح منى

موشو يركا اولاً كلتوركانى اوچون سىزلاركا خدمت قىلاي . اى برادرلاريم چادر تېكىلكان و نان اوشاتقالى طيار تورادور . التفات قىلىنكلار .

شو سوز بىلان اولارنىنك قوللارنىنى توتوب چادرغە باشلاب كەش لارنىنى سالدوروب يورتلارنىنى يوب قوللارغە سو برب لونكى بىلان قورو توب اوزىنى يوغاندىن كىن ايتتى : اى امراق برادرلاريم ايمدى ايشىمىزغە جد جهد قىلالى . بىز طعامدىن فارغ بولغونچە برىمىز بىلان تونوشوب سفرىمىزنىنك بارەسىدە توختاتالى .

اولار دستورخواندا اولتوروب باشلارنىنى توبن قىلىپ بر آوازدا طعام نىنك دعائىنى قىلىپ ايتتى : اى همه انسان نىنك تفكرىسى و اتاسى الدىمىزدا قويولغان نعمت سىندىن ايكان شكرىمىزنى قبول قىلىپ بىزنى مباركلاكل تاكله بىز موندىن كىن هم سىنىنك ازادەنك نى بجا كلتوركايمىز .

موشو ايشلار رومانىنك ىتە يوز قىرغىتتىجى يلى دىسمبر آيىدا واقع بولدى اول وقتدا آق تىكىزنىنك چورەسىداكى يورتلاردا قىش وقتى ايكان و چولدىن اوتماك بىلان آدم نىنك اشتهاى كىلادور .

بو اوچولان آچ قالغان جەتدىن زوق بىلان طعامدىن يىب فارغ بولغاندا مصرلىق سوز قىلىپ ايتتى : غىرى يورتلاردا سفر قىلادورغان مسافر غە بر دوست نىنك اغزىدىن اوز اسمى نى انكلاماقدىن شرىنراق برنمە يوق دور بىز ايمدى تولا كونلار برىمىز بىلان هم سفر بولامىز موندىنك اوچون اول بر برىمىز بىلان اسرار اليشساق اوبدان بولور ايدى ىنە تىلارمن كە سىزلاركا خوش كورونسە آخر كىلكان اولاً سوز قىلسون .

سرىق ساچلىق كشى سوز باشلاب ايتىكە اى برادرلاريم ايتىب برادورغانىم انداغ عجائب ايكان كە باشلاغالى و نىمە دىشىم نى بىلمايمىن لىكن منكا واقع بولغان نى تمام اوقماسام هم تعين بىلورمن كە چونك بر اوستاد نىنك ارادەسى نى

بجا کلتورور من و من مانکنغان يول خدانينك ارادەسيكا موافق دور ديب سوز قىلالماغوديك بر لحظه شوك بولوب قالدى .

حالا قالغان ايكى سى نينك انكلاماق زوقى رنكيدىن معلوم بولدى .

اول يىنه سوز قىليب ايتتى: من كاسپر يونانلىق كلسانتوس نينك اوغلى دورمن و اوزومنى اوقوشقه تصديق . قىلدىم بىز نينك همەدىن چونك ايكى فيلسوفىمىز بار اولاردىن بىرى آدم نينك جانى اولمايدور ديدى يىنه بىرى مطلق واحد عادل خدا بار ديب تعليم بردى . مذکور ايكى سوال نينك جوابىنى تاپاي ديب قصد قىلدىم چونكه ايشاندىم كه خدا و انسان نينك اوتراسيدا تىخى معلوم بولماغان توتاش برمه بار ايكن ليكن دانشمندلاريمىز مونينك بارەسيدا بيان قىلالمايدى و من چىقالمايدورغان بر تام نينك آلدیدا توروب قالدىم .

بو سوزنى ديسە هندی نينك يوزيده راضىلىقىدىن بر كولماك معلوم بولدى و يونانى يىنه سوز قىليب ايتتى: منينك وطنيم ده يعنى تساليانينك يورتيدا اولمپوس دىكان بر تاغ بار اول تاغدا تنكرى لار نينك اويى بار ديب اوز يورتلوق كشى لاريم ديدور و اولار نينك چونكى سوس دىكان تنكرى اندا ساكن ايكان ديب هم انكلاديم پس من اول تاغقه باريب انينك جنوب طرفيده بر غار تاييب اول غاردا يالغوز توروب اعتكاف قىليب بر الهامغه منتظر ايدىم . كوزكا كورونماكان همەدىن اولوغ بر ذاتغه ايمن كلتوردوم و اول منكا رحم قىليب اوزىنى منكا اشكارا قىلدور ديب تعين بىلدىم .

و اول اوچور بردى ايماسمو ديب هندی قچقيرىب قول لار يىنى آسمان طرفىكا كوتاردى .

يونانى جواب بريب ايتتى : اى برادرلاريم منكا قولاق سالىنىكلار من اولتورغان غاريم شور دريانينك كئاريدا ايدى . كونلارده بر كون بر كه دىن بر كشى سوغه توشوب كىتى ليكن سو اوزوب قوروققه چىقتى . اول كشى

يھودى بولوب اوز خلقى نىڭ تارىخى و شريعتى نى اوبدان بېلىپ ايكان انىڭ دىن انكلاديم كه من عبادت قىلغان خدا بار ايكان و اول تولا يوز يلىدىن بىرى يھودىلار نىڭ خداوندى و پادشاهى بولغان ايدى - كىن مونيڭ بىلان توختاماي بىلكه يئە ايتتى: قديم قى يىغىرلار يئە يانېپ كىلماكچى دور دىب قدس كىتاب لاردىن منكا كورساتتى - و هم ايتتى: اولار نىڭ كىلىشى يقىنلاشېپ دور انىڭ اوچون اورشليم ده هر كون منتظر تورورلار .

يونانى يئە شوڭ بولوب يوزىده ملول لوق نىڭ اثرىنى كورساتتى - اندىن كىن يئە سوز باشلاپ ايتتى: اول يھودى يئە ايتتىكه اول خدا وانىڭ بىئانى فقط يھودىلارغە ايكان و كلادورغان مسيح يھودىلار نىڭ پادشاهى بولادور چونكه يىز انىڭ ايلغاغان قومى ايكانمىز دىكان سوز كا اميدىم اوتامادى - انداغ بر خدا نىڭ محبتى و لطفى فقط بر قوم اوچون مودىب اويلاديم و من مهمانىم نى سوال بىلان قىستاسام اول ايتتىكه انىڭ اتا بابالارى سبحانى حقيقت نى ساقلاماق اوچون خدا نىڭ ايلغاغان اسباب لارى بولوب دور تاكه تمام دنيا حقيقت نىڭ واسطهسى بىلان قوتولسون دىكان سوز بارە سىدىن اويلار ايدىم .

يھودى كىتكەندىن كىن يئە يالغوز بولوب قالدىم و من براخشام غارىم نىڭ تاشيدا ذكر قىلىپ اولتورسام قرانگولوق نى دفع قىلىپ پارقىرايدورغان بر يولدوز نى شور دريا اوستىده كوردوم - اول آهسته ايكىز چىقىپ منىڭ ايشىكىم نىڭ آلىداكى دۈبە اوستىده توختاپ شعلهسى منىڭ ايشىكىم نى ياروتتى و من يولدوزغە كوز تىكىپ اولتورغاندا اوخلاپ قالىپ توش كوردوم كه بر آواز منكا انكلا نىپ ايتتى: سىنىڭ ايمانىڭ نصرت تاپادور مبارك بولغايسن و دنيا نىڭ چت لارىدىن كىلكان باشقه ايكوسى بىلان وعده قىلىنغان نى كوروب انىڭ بارە سىدا شهادت برماكچى بولوزسن - اولارغە اوچراغالى بارىپ روحدىن اعتماد قىلغىل چونكه اول سنى باشلايدور .

او یغانسام تانك یاروب دور و در حال قویوب جندہ لاریم فی سالیب بالدورقی
 کیمیم فی کییب بر خزینہ ہم ایب کمہ بیلان انطاکیہغہ کییب اول یردین بر
 تیوہ ساتیب ایب اندا تیوہکا مینیب تولا شهر منزل و مراهل لارنی طی قیلیب
 موشو یرکا کلیم دیب اوتکان سرگذشته لارینی بیان قیلدی.

مصرايق بیلان ہندی سوز باشلاب سرگذشته قیلدی - ہندی نینک اتی
 ملخیور ایکان اول براہمن بولوب تولا اوزون وقت ہمالایا تاغلاریدا روزہ
 و دعا بیلان اعتکاف قیلیب اوزینی رنجیتماک بیلان اولوہکا طیار بولای
 دیب تورغان ایدی.

مصرايق نینک اتی بلطاصر ایدی. اول اسکندریہدہ توغولغان و انینک
 اهل بیتی خان نینک و امام نینک اولادی ایدی، و اول اوز نام نسیبکا موافق
 تربیت تاییب اندین آفریقانینک ایچکاریکا باریب اولوم دین کین تاپادورغان
 حیاتنی تنجلیقدا اویلائی دیب تورغان ایدی چونکہ اول انسان نینک آخردا
 صورتی مبدل بولوشی فی خیال قیلیب ہیچ آرام تاپماغان ایدی.

ایکیلاسیکا اول پارقیرایدورغان یولدوز کورونکان و ایکیلاسیکا
 روح سنی باشلاب بارغان یرکا بارغیل دیب بر آواز انکلانغان ایدی و
 الہام تاپقان دیک هر بری یهودیلار نینک ولایتیکا سفر قیلغان ایکان و ییزنی
 خدا باشلاب دور دیب ایتیلار.

اولار طعام دین یب سرگذشته سی فی توکاتیب بولغونچہ اوزون مدت اوتتی.
 اولار چادر دین چیقاندا آفتاب مغربدہ پنہان بولغالی طیار توردی و چورہ سیداک
 چول گور مثل لیک سکوتدہ بولوب اوخلایدورغان تیمولار نینک خوراکی دین
 بولک آواز انکلانماس ایردی - اولار بر مدت شوک توروب فکر قیلغان دین کین چادر دین
 نان و تحسہ ایب تیوہ لارنی جازالاب سوارہ بولوب یولغہ روان بولدی
 و مصرايق کشی اولارغہ یول باشلاغوچی بولوب مغرب طرفیکا مانکدی. پات

فرستدە اولارنىڭ اوستىكا كىچە قناتلارنى يايىدى و اولار ھېچ كىب قىلىشماي جونار ايدى .

آخر آي توغوب قرانگولوقنى قوغلادى. اولار يوقارىغە قايلاسە منا اولار نىڭ باشلارى اوستىدە پارقىرايدورغان نور بار ايدى و اوچولان قىدس قورقونجدا بر آواز بىلان قچقىرىب ايتتى : منا يولدوز — منا يولدوز !

ايکنجى باب

اورشليم نىڭ سفىلى نىڭ مغرب طرفىدە بيت لحم كا بارادورغان دروازه بار ايكان . اول دروازه نىڭ آلدىداكى ير شهر نىڭ چوره سىداكى يرلار نىڭ ھمە دىن آباد راق ىرى ايدى .

سليمان پادشاه نىڭ زمانىدا اول ىردە چونك بازار بولوب مصر دىن صور و صىدا دىن سوداكارلار كلىب اوز ماللارنى ساتار ايردى و موشو وقتلاردا ھم بيت لحم دروازه سى نىڭ تاشىداكى بازارلاردا يقىنآ ھمە لازم بولادورغان سودانى قىلغالى بولادور .

تخمىنآ اوچونجى ساعتدە تولا كشىلار بازار دىن يانغان ايردىلار لىكن شونداغ بولسە ھم بازار تىقن تىقىشماق ايدى چونكە ھمىشە يىنكى كشىلار كلىب توردى. آخر كلكانلار نىڭ اراسىدا بر ايركشى بىلان ايشاككا مىنكان خاتون بار ايكان و ايركشى عصا تىناىب بر قولىدا ايشاك نىڭ نوختەسىنى تو توب توردى. انىڭ لباسى يىنكى بولوب بازارداكى يهودىلار نىڭ كىمى نىسخە سىدا ايدى. انىڭ يوزىدىن معلوم بولدىكە اول ايك ياشدىن اوتوب دور و ھم سقالىغە برار آق توشكان ايدى .

بو وقتدا ايشاك اوت يې تۇرسە خلق نېنك غوغاسى و اوستىكا مينكان
 خاتون نېنك وزنى انكا پسند قىلماي .

مظلوم بر قرا يونك چپاننى كىب بر آق ايچك نى يوزيدىن اچىب چوره
 سىكا قايلادى. اول ىرده تورغانلاردىن برى مذكور اير كشىدىن سوردىكه سن
 ناصرت لىك يوسف ايماسمو؟

اول انكا يوز او يروب ايتتى: آرى اى اوستاد سموئيل سننكا
 سلامت بولغاي دىدى.

معلم مظلومغه قايلاب سنكا و سنىنك كى لار كا هم شونداغ بولغاي دىب مظلومغه
 بر اينكىشتى. اول وقت مظلوم ليچك نى يوزيدىن كوتاركان ايدى و معلم بر
 نظر بىلان انىنك يوزىنى كورسە انىنك ياش بر بلا ايكانى معلوم بولدى .
 اول ايكى اير قول توتوشقاندىن كىن معلم ايتتى: كىچەنى شەرەده
 اوتكوزدونك مو؟ ايكىن لارىنك توپاغە آلۇدە بولماپ دور.

يوسف ايتتى: يوق بىز تونە كون بيت عنياغە يٲوك اول ىرداكى منزله بر
 كىچە قونوب تالک اتقاندا ينه يولغە چىقتوق چونكه بىز بيت لحم كا بارماقچى ايكانىمىز.
 معلم ايتتى: آرى ايمدى اوقارمن كه سن بيت لحمده توغولغان اوچون اوز
 قىزىنك بىلان قىصر نىنك امرىكا موافق خطلانماك اوچون باراسن مكى.
 يوسف بو مظلوم مىنك قىزىم ايماس دىكانده مظلوم ينه ليچك نى يوزيدىن
 كوتاردى و معلم انكا بر قايلاب قايداغ خوشروى بولغاننى كوردى. مظلوم نىنك
 يوزى قزىل بولوب ليچك نى يوزىكا ياپتى.

سنىنك تولا خوشروى و زىيا بر قىزىنك بار دىب معلم پست آواز بىلان
 ايتتى. — يوسف مىنك قىزىم ايماس دىدى.

معلم ينه سوالغە طيار تۇرسە يوسف ايتتى: اول بيت لحم داكى يواكىم وحنە

ديكان نينك قیزی ايكان البته سن اولار باره سیدین انكلاغان سن چونكه مشهور و معتبر كشی ایدی.

معلم ایتتی: اولارنى اويدان تونور من - داود پادشاه نينك نسلیدین ايكان. يوسف ينه ایتتی: ايمدی ايكيلاسى اولوب كتكان دور يواكيم اوزى انچه باى ايماس ایدی ليكن اينكدين قیزیغه بر اوى بر باغ ميراث قالغان ایدی و قیز اول ميراثنى تايعالى خواهلاسه شریعتيكا موافق بر يقين توقانیغه تكماك لازم ایدی. من بولسام اينك تغماسى ليكن اول ايمدی مينك خاتونوم دور. معلم ایتتی: سیز ايكي اولان بيت لحم ده توغولغاندين كين رومانينك ليیغه موافق بيت لحم كا خطلانماك اوچون بارماق سیزلار كا لازم دور ديب آچيغى بيلان آسمانغه قايلاب اسرائيل نينك تتركیسی تريك دور و انتقام اينك كي ديب قویوب كتتی.

اولار كب قیلب تورغاندا ايشاك اوتتىنى يب بولدى و يوسف خاتونى بيلان بيت لحم طرفيكا مانكىدى. يولى توپالانك و افتاب تابشيدین عالم فور بولغاندا مریم يوزيدین ليچك نى الدى - قايلاغوديك بولسه ياشى اون يتدهدين اوتماپ دور. حسنيده عيب تاپقوديك بر خال توشماپ دور. يوزى نينك صورتى تخوم شكليديك بولوب رنگى روى اقراق ایدی. كوزلارى چونك و توق كوك بولوب اينك التون رنگليك پارقىرايدورغان ساچلارى اوشنه سیده يليونوب توردى و اينك پاك قدقامتيدین بيلان فيلغالى تيل عاجز كلادور. يوسف برار برار انكا يوزينى اويروب داود پادشاه نينك زماندا بولغان واقع لارنى ايتيب بردى. اولار چونك ميداندين اوتوب مار ايليا ديكان ايكي زده آزغنه توختاب اوتوريغه قايلاب دره نينك نريسيداكى كهنه بيت لحم نى كوروب دره بيلان مانكديلار و يولدا تولا سفر قیلغوچيلار بولغاچ منزلده جاي يوق مكى ديب يوسف اندیشه قیلیب اوتوب باردى.

اول بیت لمده توغولغان بولسه هم اوزون وقت شهر کا کیرکان ایماس.
 مونیك اوچون بر منزل فی غنیمت بیلدی لیکن توشادورغان یرنی سوراغالی یقین
 بر تونوشی یوق ایدی. هر نه بولسه فقط بر منزل اولارغه بار ایدی. خلايق خطلاب
 بولغونچه اوزون وقت اوتارمکی دیب بر کشیکا جوالغو سالغالی خواهلامای
 منزلکا توشکالی تعینلادی.

منزلکا کلسه بول یرده تولا سفر قیلغوجیلار یوغلاشیب توردی. یوسف
 شونی کورسه منکا جای یوق مکی دیب قیلغان اندیشه سی تخی چونک بولدی.
 دروازه بان دروازه نینک آلدیدا برتال یغاج نینک اوستیده اولتوروب نیزه
 سی فی تامغه یولاب قویوب دور و برایت پوتلاری نینک آلدیدا یاتادور.
 خدانینک سلامتی سنینک بیلان بولغای دیب یوسف ایستی.

سن دیکانینک سنکا ایکی برابر بولغای دیب دروازه بان تبرانهای اولتوردی.
 یوسف ایتیکه من بیت لم لیک ایکان من - موندا منکا و خاتونومغه جای
 بارمو. دروازه بان ایستی : یوقسو - جای یوق ایکان. یوسف ایستی : سن منینک
 بارم دین انکلاماغانمو من ناصر تلیک یوسف ایکان من - و داود نینک نسلی بولغان
 انا بابالاریم موندا اولتوردی.

شونی دیسام منکا آچارمکی دیب یوسف امید قیلدی چونکه داود نینک
 نسلیدین بولماق اولارغه چونک سانالدی - یوسف دیکان سوز دروازه بانغه تا
 شیر قیلیب ایتیك قویوب حرمت بیلان ایستی : ای اوستاد بو منزل فی بنا قیلغاندین
 یری مینک یل اوتوب دور و بو وقت ایچیده هیچ بر عادل مسافرنی نامحروم
 یاندورغان ایماس و داود نینک خاندانیدین بر کورسه کلسه جای تاپقالی مسافر
 لاردین آشوغراق حقی بار. منینک بیلان بارغیل و من سنکا کورساتای که جای
 یوق بولغان فی بیلکایسن.

قىصر نىنك امرى بىلان كلكانلاردىن باشقە تونە كۈن دمشقدىن عربستانغە
 و توبن مصرغە بارادورغان بىر كاروان كەلدى. پتون شەھەر مسافرلار بىلان تولغان دور.
 يوسىف مەككىن بولسە جاي تاپاي دىب يىنە ايتتى : من تلادا
 اوخلاسام ھىچ كىم يوق لېكىن مەننىك بىلان خاتونوم بار. اول تىخى ياش تلادا
 قالسە سوغاقدىن اولادورمكى چۈنكە بۇ يەردە بولۇپ ناصرتدىن سوغا قراق ايكان.
 اينىك اتا باباسى يواكىم و خەنە دىكان كشىلارنى تونويدورغانغە اوخشايسىز. اولار
 داودنىنك بىتتىدىن ايدىلار.

دروازەبان ايتتى : آرى اولارنى تونودوم. عادل كشىلار ايدى لېكىن من
 اول وقتدا ياش ايدىم دىب شو ك بولۇپ باشىنى توبن سالىب اويلاپ باشىنى
 كوتارىپ ايتتى : اى اوستاد مەككىن بولوشىچە سىزلار كا قىلاي مەنكا اير كاشكىل
 آفتاب پات توشادور و قرانگەو بولور.

يوسىف بىتتىدىن زىراق تورغان خاتونىنى الىپ كەلمەك اوچون باردى.
 دروازەبان انكا قايلاب اوز اوزىكا ايتتى : مەن كوزلارى كوك ساچلارى التون
 رەنكىدە بولۇپ داود ياش كونلاريدە شاول پادشاهنىنك آلدىدا توزغاندا مونداغ
 كورونكان اوخشايدور دىب ايشاكنىنك نۇختەسىنى توتۇپ سلامت سەنكا
 بولغاي اى داودنىنك قىزى دىب اولارنى بر آرز زىراق بىر قورامنىنك
 اونكورىداكى بر غارغە باشلاپ باردى.

يوسىف بىز غارغە بارامىز دىكاندە دروازەبان مەرىمغە يوزاويروب ايتتى:
 آرى اول غارغە داود پات پات بارىپ اوز پانەلارنى بىعضىدە اول ىردە ساقلادى
 و پادشاه بولغاندىن كىن ھەم پات پات بارور ايردى. اول وقتداكى آخورلار موشو
 كونلاردا ھەم اوخشاش ايكان. سىزلار كا اول غاردا ياتماق مەننىنك صحنە
 سىدىن اوبدانراق دور. ايمدى غارغە كەلدوك — اول غار آدمنىنك قولى بىلان بنا

تھلینغان ایماس بلکه اوزیدین بولغان ایردی اینک چوره سیده آخورلار یاسالغان
ایکان و یرده چوپدین و پاخال سمندین بوغماق لار بار ایردی .

اندین دروازه بان بر پانوس یاروتوب یرده قویوب ایمدی اوزونکیز یاتماق
اوچون جوغماک اوت سمندین خواهلاغانینکیزچه الینکلار دیب مریم کا یوز
او یروب ایستی: موندنا قونالام سن — بو یر قدس دیب اول جواب بردی.

من ایمدی یانای سیزلار کا سلامت بولغای دیب دروازه بان یانای کتی.

توقوزونجی ساعتده منزلداکی شوری غاوغا پستلایب شوک بولدی چونکه
هر اسرائیل لیک کشی قویوب اورشلیم طرفیکا باقیب قول قاوشتوروب دعا قیلدی.

دعا ساعتی توکا کاندە یزه غوغا باشلانور ایردی بعضیلاری طعامغه و بعضیلاری اوران
سالغالی مقید بولدی آز وقتدین کین چراغلار اوچورولدی و همه سی اویقوغه باردی.

یریم کیچده همه کشیلار اغیر اویقودا تورغاندا اوخلاغانلار نینک بری

اویغانیب کوزلارینی اوالاب چوره سیکا قایلای ایستی: بو نمه ایکان که تمام آسمان
کویوب کتی. ای برادرلار اویغانیب قایلانکلار. کشیلار چالا اویقودا قویوب

همه سی حیرانلیقدین سراسیمه بولدی چونکه بالدور کورماکان پارقیرایدورغان
بر نور کوروندی. بری ایستی: بر یولدوز توشوب کتی. باشقه بری توشکان

یولدوز نینک نوری اوچورولوب کتھامدور دیدی اوچونجی سی قچقیریب ایستی:
ایمدی نمه ایکانی بیلمورمن که قوی باقادورغان پاته چیلار بر شیر کوروب انی

هیداب اتماق اوچون اولوغ اوت قلاب دور.

یهودیهداکی همه اوتون فی بیغسه هم شوچه نورلوق بر اوت بولماس
دیب تورتونجی سی ایستی. کشیلار نمه قیلشی فی بیلمای شوک توروب نورغه

قایلار ایردیلار. آخر بر قری سال کشی خلق نینک شوک تورماغلیقی فی بوزوب
ایستی: ای برادرلار آتامیز یعقوب توشیده کورکان شاتونی ایمدی کوردوک

آتا بابالاریمیز نینک تنکریسی مبارک بولغای .

اوچونجى باب

بیت لحم دین تارتیب تخمیناً یریم پوطی جنوب مشرقده بر دره بارایکان.
 مذکور واقع لار بولغان وقتیده اول درده بلوط درخت قراغای و باشقه قسم
 درخت لار اونکان ایردیلا و تمام یانده پاته لار اول یرده اوتلارایدی . اول دره
 نینک شهر طرفیده برکهنه قوی قوتانی بارایدی اول واقع لار بولغان کونده
 یته پاته چی اوز پاتهلارینی یایلاق دین اول قوتان طرفیکا هیداب کون اولتورغان
 دا قوی لارینی قوتانغه سولاب قویوب اوزی اخشام لیق طعامی نی یب کبدلاشکالی
 اولتوردی. اندین اللهسی اویقوغه مقید بولدی و بری خبردار لیقغه توردی. کیچه
 شمال سز، اوچوق و یولدوزلار روشن کوروندى. بیدار یورکان خبردار چی
 قوتان نینک ایشیککی الیددا اوزینی ساوتوب یوردی. انینک مانسکغانی
 قیسقه وقت معلوم بولسه هم یریم کیچه بولغان ایدی. انینک نوبتی تمام بولغاچ
 باشقه سی نی بیدار قیلیب قویوب شرین اویقوغه تقاضا قیلدی .

بو کشی اوخلاماسدا پاته چیلار یا قان اوت نینک قاشیغه باریب بر دم توروب
 قایلاسه منا آی نینک نوریدیک بر نور انینک چورده سیده یاروغلوق بریب بار
 غان ساری قرانکغو کیچه نی کوندوزدیک تبدل قیلدی. کیچه ده کورونماکان
 نرسه لار ایمدی روشن بولدی. اول آسمانغه قایلاسه یولدوزلار غائب بولوب دور.
 قورقونج دین تیترا ب رفیق لارینی قچقیریب ایتتی: اویغانینکلار - اول وقت ایتلاری
 قویوب قواغالی باشلادی ، قوی لار هورکوب بر بولونکغه ییغیلدی و پاته چیلار
 ایتیک قویوب درحال یاراغلارینی الیدیلار.

نمه بولدی دیب همه سی بر آواز ییلان ایتتی. منا تمام آسمانغه اوت الغو
 دیک کورونور دیب بر بیدار بولغان کشی ایتتی - ایمدی انداغ یاروغلوق بولدیکه

کوزلارینی خیره قیلدی. پاته چیلار کوزلارینی توتوب الیب قورقونج بیلان تیز لاریکا یقیلدیلار لیکن ایمدی بر آواز انکلاندیکه قورقمانکلار منامن سیز لارکا همه قومغه بولادورغان بر چونک خوشلوق فی بشارت قبلورمن.

بو آوازی انکلاسه کونکل لاری تینیپ امیددین تولدی. درحال تیزلانیب یوقاریغه قایللاسه قناتلیق بر فرشته آب آق کیم کیمب شعله بریب یوز جمال صورتیده کوروندی. اولار پات پات فرشته لار باره سیدین انکلاب ساده کونکل بیلان اولار نینک توغراسیدا سوزلاشکان ایردی لار. مونیکن اوچون شک قیلما ی کونکل لاریده خدانینک جلالی بیزکا ظاهر بولوب دور - قدیم زمانداکی یغمبرلاریکا اوز فرشته سی فی ایبارکاندیک بیزکا هم ایباریب دور دیب فکر قیلدی لار.

فرشته نینک خبری مونداغ ایردیکه بو کون داودننک شهریده سیزلارکا بر قوتقازغوچی توغولدی و اول خداوند مسیح دور سیزلارکا علامت بودورکه بر بلانی زاکاغه الینگان و آخوردایانقوزولغان تاپارسیزلار.

پاته چیلار قورقونج بیلان قایللاب تورسه ناکاه فرشته بیلان آسمان قوشونیدین بر کروه پیدا بولوب خداغه حمد ایتیب ایتور ایردی لار: اعلای علینده خداغه جلال بر یوزیده سلامت و آدم لارکا خوش رضا.

پاته چیلار هوشغیه کلیب بر یوزیداکی انسانلارغه ایباریلکان خدانینک ایلچی سی جبرائیل بودور دیب برریکا ایتیشتی لار.

پاته چیلار نینک بری ایتی: خداوند مسیح توغولغان دیب بشارت برمادیعو؟ آری داودننک شهری بیت لحم ده توغولغان آخوردایانقوزوب قویولغان بلانی بیزلار باریب تاپالی.

اولار نینک بری اوتغه قایللاب تفکر قیلیب ایتی: بیت لحمده خاص بر یرده قورام نینک اونکوریده آخورلار بار. اول یرکا باریب بولغان واقع فی کورالی

بىلمورمىزكى اوزون مدت دىن بىر اماملار و كاتىبلار مسىح كا منتظر توروب
ايكان — حالا اول توغولغان دور . چراكه بىزنىڭ بىلىشىمىز كا فرشته بشارت
بىر دور . لىكن قىوى لاردىن كىم خىر الادور ؟

خدا اولارنى ساقلايدور بىز مانىكالى دىب اولار ايتىك تاغنى چور كىلوب
شهر كا بارىب مىزلىدىن اوتكانده دروازەنىڭ آلدىدا بركشى توروب اولاردىن
سورادىكە نە خواھلارسىزلار ؟

بىز بوكىچەدە عجائب واقع لارنى كوروب انكلامدوق دىب پاتەچىلار
جواب بىردى .

بىزمو عجائب واقع لارنى كوركان اما ^{۵۷}ھىچ نە انكلامدوق لىكن سىزلار
نە انكلايدىنكلار ؟

انكلاغانىمىز حق مودىب غارغە بارىب كورالى — بىز بىلان بارغىل
مىسىح توغولغان دور .

اول كشى چونىوتماكاننى قىلىپ كىلوب ايتتى : مىسىحنى قايسى وجھە بىلان
تونۇيالايسىز .

بىز كا ايتىلىپ دور كە اول زاكالاىب آخوردى ياتقوزولغان ايكان
بارىب كوركىل .

اولار ايمدى مىزلىنىڭ صحنەسىدىن اوتوب غارنىڭ ايشىكىكا كىلىپ
ايچكارى كىرگاندە بىر پانوس ياروتتى . پاتەچىلار بىلان بارغان دروازە بان يوسف كا
ايتتى : السلام عليكم موندە بىر نچە پاتەچىلار بار . اولار بوكىچە توغولوب زاكا
لاىب آخوردى ياتقوزولغان بلاننى كوركالى خواھلايدور .

يوسف نىڭ يوزىدە بىر كوكى كورونوب درحال آخور طرفىكا يوز
اوسروب ايتتى : منا بلا موندە بار .

اولار بلا ياتقوزولغان بىر كا بارسە پانوس اول بىر كا كىلتورولدى و پاتە

چیلار سکوت ده توروب بلاغه قایلار ایردیلاز اما بلا باشقه ینکی توغولغان بىلا
غه اوخشاش کوروندى .

آخر اولارننک برى ايتى : مسیح بودور .

مسیح دىب ایتیب همهسى بلاغه سجده قىلدى .

اول وقت دا اولارننک برى ینه ایتیکه آسمان و یرنى اوز جلالى بیلان

باروتادورغان خداوند بودور .

بو فقیر بولوب توروب ایماندا قوت لیک بولغان کشىلار مریم نینک سلینجى

سىنى بوسه قىلیب خوشلوق بیلان یانیب منزل نینک صحنه سیدین اوتوب بارغاندا

بولغان و کورکان واقع نى اولوک آواز بیلان ندا قىلیب فرشته لارننک حمدینى

ایتیب بردیلار یعنی اعلاى علیینده خداغه جلال یر یوزیده سلامت و آدم لارکا

خوش رضا . بو واقع اطرافلاردا مشهور بولوب تولا کشىلار واقع نى کورماک

اوجون غارغه باردیلار . اولارننک بعضیلاری ایشاندیلار و بعضیلاری انکلاغا

نیغه مسخره قىلیب کولدى لیکن برنچهسى انکلاغان سوزنى کونک لارییده

ساقلاب تفکر قیلور ایردى .

تورتونجى باب

مذکور واقع لار دین اون برکون کین اوج دانشمند اورشليم غه یقینلاشتى .

اولار قدرون سوییدین اوتوب بولغاندا یولدا کتیب بارغانلارننک تولالاری

توختاب اولارنى مشاهده قىلیب تورور ایردى چونکه تیمولاری آب آق سوت

مثل لیک بولوب نهایت چونک ایکان - اولارغه کموش قونک غورغولار اسیلغان و

اسباب جابدوق لاری قیمت بها ایدی . بولار مانکغانیچه پادشاه لارننک قبرلاری

نینک الدیغه کلسه برنچه مظلوم کشى اول یرده اولتوروب ایکان .

بو مسافرلار اولاردین اورشليم غه آز قالديمو ديب سورادی
خاتونلار نینک بری بارماقنی اشارت قیلیب ایتی: آز قالدی اکر اول
درختلار کالته راق بولسه شهر نینک برجلارینی کورور ایردینکلار.
اول وقت بلطاصر یونانی و هندی کشیکا نظر سالیب مظلوملاردین سوراب
ایتی: ینکی توغولغان پادشاه نه یرده؟

مظلوم کیشیلار بر بریک قایلاب اوچور برمادی چونکه ینکی
توغولغان پادشاه باره سیدین انکلاماب ایردی.
بلطاصر ینه سوز کا تیل اچیب ایتی: سیزلار اینک باره سیدین خبر تاپماپ سیز
لار انداغ بولسه ایمدی همهلار کا ایتیب برینکلار که بیز اینک یولدوزینی مشرقدا
کوروب انکا سجده قیلماق اوچون کلدوک .

اندین بو اوج مسافر سوزنی تمام قیلیب یوانه روان بولوب پات دمشق
دروازه سیغه کلدی و درحال بر چونک گروه اولار نینک چوره سیکما بیغیلب
قایلادی و بر رومالیق عسکر یول نینک بر چتیده چالامچی مثل لیک توردی.
مصرلیق انکا سلام قیلدی اما اول سلامغه علیک المادی.

بلطاصر ایتی: بیز یهودیلار نینک ینکی توغولغان پادشاه هی نی کورماک اوچون
یراقدین قدم رنج قیلیب کلدوک. اینک نه یرده ایکانی فی بیز کا ایتیب بر الامسن .
اول عسکر اولدوک آوز بیلان قچقیرغان همان اول طرفدا کی بار
کومبندین لشکرلار نینک بر چونکی چیقیب قیستاشیب تورغان خلیق فی یوش
یوش دیب بر طرفکا هیداب ایتیب کلیب بلطاصر دین سوراب ایتی: نه خواهلار سن.
بلطاصر ایتی: یهودیلار نینک ینکی توغولغان پادشاهی نه یرده؟
بو سردار کشی حیران بولوب انکا قایلاب ایتی: هبرودس دین باشقه
یهودیلا نینک پادشاهی یوق.

بلطاصر ايتتى: بيز يىنكى توغولغان پادشاهىنىڭ يولدوزىنى كورۇپ انىكا
سجده قىلماق اوچون كىلدوك.

رومالىق سردار سراسىمە بولۇپ ايتتى: من يهودى ايماس من پس بارىپ
يىتداكى معلملار اولوغ امام و يا خانىدىن سورغىل بولماسە ھىرودس پادشاهىنىڭ
اوزىدىن سورغىل اكر اوزىدىن يهودىلارنىڭ باشقە پاشاهى بولسە انى تاپادور.

آندىن بلطاصر ھەم سفرلارىكا ايتتى: ايمدى بيز منزلىكا بارالى.
اول كون كىچقروندا سلو دىكان كولىكا باردورغان پىلمىنىڭ ياندا
بىرچە مظلوملار كىر يوماققە مشغول بولغان ايدىلار و اولارنىڭ آلدىدا كىنك تىشتىكلار
بار ايردى و اول ىردە بىر قىز بلا اولارغە سو توشوب تورۇب بىت اوقور ايردى.
بولار بو ايشىنىڭ مشغول بوقىدا تورسە ناكا ايككى خانون اوزىكا
سو توشوماق اوچون كىلىپ بولارغە سلام قىلدى.

كىر يويدورغان خانونلار قوللارنى سۇدىن قوروتوب سلامىغە
عليك آلدى.

كىلكان خانونلارنىڭ بىرى ايتتى: ايمدى كىچ بولدى ايشىنى يىغىنكلار.
خانونلارنىڭ بىرى ايتتى: ايشى وقت ھىركىز توكامايدور.
لىكن ايمدى راحت العاق و يىنكى خىبر انىكلاغالى وقت بولدى دىب
خانونلارنىڭ يىنە بىرى ايتتى.

سنىڭ يىنكى كىدىن خىبرىنىڭ بارمو دىب باشقە بىرى سورادى. اول
خانون ايتتى. آرى ايتادورگە مسىح توغولۇپ دور.

ھەسسى خىران و سىرسان بولۇپ قالىپ مسىح توغولغان دور دىب
ايتشىقلار - كىم بو كىنى چىقارىپ دور!

ھە كىشىلار مۇنىڭ بارەسىدىن كىلاشىپ اتادورغۇ دىب بىر خانون خىبر بىردى

ۋە يەنە بىرى سورايدىكە بو كىيىمكا چۈنپوتادورغان آدم بارمۇ؟
 كىر يوب تورغان خاتونلارنىڭ بىرى ايتتى: بو كۈن اوچ كىشى قدرون
 سويىدىن اوتتى. هر بىرى آق تيۈە كا مېنىپ دورو تيۈەلارى انداغ چونك ايردىكە
 بو كونلارغچە اورشليمده انداغ تيۈەنى كورماب دورو
 بو سوزنى انكلاغان خاتونلار هانك باقىب توروب قالدى .

خاتون يەنە سوزلاب ايتتى : اولار نهايت باى اوخشايدور چونكە چادر
 لارى يىپاكدين ؛ تيۈەلارى نىڭ جازەلارى آلتوندين و كولدورمالارى كموشدين
 ايكان — هيچ كىشى اولارنى تونومادى . چونكە اولار دنيانينك چت لارىدين
 كلكان كوروندىلار — اما فقط بىرى كى قىلىپ اوچراغانلاردىن سورايدىكە
 يهودىلار نىڭ يىنگى توغولغان پادشاهى نە ىردە چونكە بىز انىڭ يولدوزىنى
 مشرقدا كوروب انكا سجدە قىلماق اوچون كىلدوك .

اولار نە ىر كا بارغان دور دىب خاتونلار سورادى .

بو خاتون ايتتى : منزلكا بارغان ايكان — مېنكچە خلاق اولارنى
 تماشا قىلغالى يىغىلىپ دورو .

يهودىلار نىڭ يىنگى توغولغان پادشاهى دىسە نىمە خيال قىلدىلار دىب
 مظلوملار سورادى .

بو خاتون ايتتى : همهسى مسيح توغولغان دور دىب خيال قىلدى .

مظلوملار نىڭ بىرى كولوب ايتتى : انى كورسام ايشانورمن .

يەنە بىرى ايتتى : اولوكلارنى قوپارغاننى كورسام ايشانورمن .

اوچونجىسى متواضعلىك بىلان ايتتى : مسيح اوزون وقتدىن بىرى وعدە

قىلىنىپ دور اما من فقط بىر پىسەنى پاك قىلغاننى كورسام منكا شو كفايت دورو .

مظلوملار بو طرىقەدا كول نىڭ لىيدە كىت كلام قىلىشىب كۈننى تونىكا

اولاشتوروب اوىلارىكا تارقاشتىلار .

بشنجی باب

مذکور کیچہ نینک اولقی حصہ سیده تخمیناً الیک چه کشی صحیوندا کی اوردادا جمع بولغان ایکان. بر سوال انی بی آرام قیلغان اوچون هیروودس اولارنی قچقیرغان اییدی.

اولار جمع بولغان اوی رومالیق نینک تقلیطیده ایکان و اوی نینک اوترا سیدا بر یاستوقدا معلملار و کاتبلار مشرق اقلیم نینک رسمه بیچه اولتورور ایدیلار — اولار نینک لباسلاری رنگارنگ بولوب بر نسخه ده اییدی. اولتور غانلار نینک تولالاری یاشانغان کیشیلار و سقاللاری اوزون بورونلاری ایلمک کوزلاری چونک و قرا ایردی و اولار نینک همه سی متواضعلیک بیلان تورور ایکان. همه سی نینک اوترا سیدا محکمه نینک باشی هلیل آتلیق بر کشی اولتوردی بو کشی بر یوز الله یاشقه کیریب نهایت اینکیشانکو ایکان. اول آق ایکن کیکان و اینک موی سفید سقالی هارون نینک سقالیدیک اوزون اییدی. اینک آلیدا برجوزه دا یورکا کلیک بر دفتر قویولغان و کینیده بر غلام توردی. اول موی سفید غلام غه ایسی: پادشاه غه باریب ایقیل که بیز اوچور برکالی طیار تورورمیز — غلام پادشاه غه مونی خبر برکالی کشی.

برمدتدین کین ایکی سردار ککلیب ایشیک نینک یانیدا بر دین توردی. اولار نینک کینیدین قزیل بیپا کدین چپان کیب بلیکا آلتوندین کمر کیسانی باغلاب بر قری کشی کیریب کلدی. اینک کفشی نینک باغلاری قیمت بها آلماسدیک پارقیرادی و باشیدا قیمت بهایی اقلیم بر تاج یانیدا تیغی بر کتبلکان و بر کشی آرقاسیدا یورور ایردی. قزیل لباس کیکان کشی هیروودس کبیر دیکان پادشاه ایردی.

معلم لارنىڭ بعضىلارى تعظيم قىلدى و بعضىلارى انكا تىز بو كوب سجدە
تحت تعظيم بجا كلتوردى

پادشاه جواب سلام برب معلم ھىلغە يوز او يروب سوراب ايتتى: اوچورغە دور
اول موى سفيد پادشاه نىڭ يوزىكا قايلاب ايتتى: اى پادشاه ابراهيم اسحق
و يعقوب نىڭ تنكرىسى نىڭ سلامتى سنكا بولغاي - بيزدين مسيح نە یردە توغولوب دور
ديب سورادىڭ - بيز تفتيش قىلدوق و شونى سنكا ايتورمىز: مسيح يهوديەداكى بيت لحم دە
توغولادور - بو سوزنى ايتقاندا تىتر ايدورغان بارماقنى كىتابغە اشارت قىلىپ شونداغ
اوقودىكە سن اى يهودا ولايتىداكى بيت لحم يهودا اميرلارى آراسىدا اصلا كچىك ايماس سن
چونكە قومم اسرايىلنى باقادورغان امير سىندىن چىقار .

ھىرودس پادشاه فكر بىلان دفتر كا قايلاب اويدىن چىقىپ كىتى .
ھىل اى برادرلار ايمدى كىتساك بولور دىككەندە ھمە اولتورغانلار
مجلسدىن فوج فوج بولوب ياندىلار .

ھىل تخمىنا اليك ياشقە كىرگان اوغلى سمعونغە ايتتى: بو دفترنى اليب اھستە
يور كا كىل آندىن مېنىڭ قولومنى توتوب جوغە باشلاغىل - اول مشهور آقسقال اوغلى
سمعون نىڭ قولغە يولانېب محكمە عالېدىن چىقتى .

دانشمندلار بولسە منزىلدە ياتېب اوخلاماي كالدورغان الھام نە
بولادور دىب بر برى بىلان كېلاشېب تورغاندا بر كشى كىب تلادا توروب
اونلوك آواز بىلان قچقىرىپ ايتتى: او يغانىڭلار: من ھىرودس پادشاه دىن
آلدىراش بر خېر كلتورورمن .

دانشمندلار ايتتى: ھىرودس پادشاه دىن مو؟ پادشاه بىزدىن نە خواھلايدور؟
اول كشى ايتتى: پادشاه نىڭ ايلچىسى تاشقارىدا تورادور. اول اوزى دىسون -
انكا دىب قويغىل حاضر كلورمىز دىب دانشمندلار
ردالازىنى يوركانىب تاشقارىغە چىقتى .

ایلچی سلام قیلیب ایتی: ای عزیزلاریم منینک پادشاهیم فقیرنی سیزلارنی اوز اورداسیغه قچقیرغالی بیورغانی اوچون خفه بولمانکلار اول سیزلار بیلان خاص سوزلاشکالی خواهلایدور.

اول وقت دانشمندلار بربریکقا قایللاب روح بیز بیلان دور دیب اوز کونکل لاریده بیلدیلار و مصرلیق کشی ایلچیغه ایتی: پادشاه منینک خواهشی بیزنینک خواهشیمیز دور — سن بیلان بارالی.

ایلچی اولارنی باشلاب باریب پادشاه منینک اورداسیغه بر اوچوق ایشیککا تکلیف قیلیب کیرسه لار پادشاه موندنا بار دیب ایتی.

اولار کریب نظر سالغودیک بولسه اویسکا زیب و آرایش بریلکافی کوزنی خیره قیلدور ایزدی و انینک اوتراسیداکنی بر عالی تخت اوستیده پادشاه اولتوروب دور. اول اوج دانشمند پشانه لاری یرکا تکودیک تنظیم بجا کلتوردی.

پادشاه سلامیغه جواب بریب بر غلامغه ایشارت قیلدی و غلام اوج جوزه کلتوروب دانشمندلار کا قویدی و پادشاه اکرام بیلان اولتورغالی جوزلغه تکلیف قیلدی. اولار اولتورغاندین کین پادشاه تیل اچیب ایتی: بوکون منکا خبر کلدیکه اوج کشی یراق یورت لاردین بو یرکا کلکان ایکان. سیز بو کشیلار مو؟ کیم ایکان سیز و نه یردین کلکانینکیزی منکا ایتیب برینکلار.

اولار اوز سرگذشته سی فی بردین بردین حکایه قیلیب نه یردین کلکانی فی و نه یرکا بارادورغانی فی ایتیب بردی و پادشاه ینه سوردی که سیزلار ینکی دروازه دین کیرکانده سرداردین نه دیب سوردینکلار.

دانشمندلار ایتی: یهودیلار منینک ینکی نوغولغان پادشاهی نه یرده دیب سوردوق.

مندین باشقه یهودیلار منینک پادشاهی بارمو دیب هیروودین سوردی.

مصرلىق كىشى ايتتى: اول بىر نچە كۈن بالدور توغولدى و بىز
اينىك توغولغان ىرىنى ايستارمىز.

ھىرودس پادشاھ بىر لحظه شوك توروب آندىن ايتتى: سىز تىمىل سوز
قىلورسىزلار اما من قىرى كىشى بولسام ھم بىر بلادىك ايتقانينكىزنى انكلاغالى
قىزىق تورورمن. سىزلار مننى قىنماي بىلكە ھمە بىلىكە اينكىزنى منكا ايتىپ
بىرىنكلار تاكە من انى ايستاكالى ياردەم بىركايمىن. اما عجابكە سىزلار بىر
اينىك بارەسىدىن خىبر تاپقان سىزلار. بىلطاصر قۇيۇب اولارنىنك ھىر ىرى اوز
يورتىدا الھام تاپىپ بىر عجاب يولدوزنى كورسكەنىنى و اول يولدوزنىنك
يولدا قايداغ ھىدايت كورساتكانىنى ايتىپ بىردى.

انداغ بولسە سىز مسىح بارەسىدىن بشارت قىلغۇچى سىزلار دىپ
ھىرودس ايتتى.

بىلطاصر تعظىم قىلىپ ايتتى: اى پادشاھ بىز كىمە خىدمەتكار
لارىنك دورمىز.

غلام پادشاھنىنك فرمانى بىلان بىر كىتىپ پات فرىستدە كوناكون
انعاملار كىلتوردى. ھىرودس پادشاھ بو نرسەلارنى مەھمانلارغە بىرىپ ايتتى:
اى عزيز مەھمانلارىم من بوكون يەھۇدىلارنىنك ھەمدىن مەتبىر مەلملارىدىن
مىسىح نە ىردە توغولوب دور دىپ سورانغان من و ھەمسى ايتادوركە مىسىح
يەھۇدىيەداكى بىتلىم دە توغولور. پس بىتلىم كا بارىپ بىلانى دىقت بىيلان
اىستاب منكا خىبر بىرىنكلار كە من ھەم كىلىپ انكا سىجدە قىلاي. سلامت
بىيلە بارىنكلار.

آندىن كىن پادشاھ رىداسىنى اوزىكا يوركاپ اويدىن كىتى و درحال ايلچى
كىرىپ دانشمندلارنى منزلكا باشلاب باردى.

دانشمندلار منزلكا كىلسە تىمەلار طيار بولغان ايدى. دانشمندلار

دە

دروازه بان کا بر آز ہدیہ برکاندین کین تیوہ کا سوارہ بولوب مانکدیلاز.
اولار یوروب رفایم دیکان میدانگہ یتکاندہ بر نور شعلہ اوروب بارغان ساری
چونکراق بولور ایردی. اولار قایلاسه مذکور یولدوز تابش قبلور ایردی.
دانشمندلار یولدوزنی کوروب ایتیشتیلاز: منا خدا بیز بیلان دور.

کیچہ نینک تورتونجی حصہ سی باشلانغان ایکان. اینکچیچہ آفتاب مشرقدا
شعلہ اورغالی توردی لیکن تخی درہدا تمام یاروغ ایہاس فقط یولدوز بیلا
توغولغان غارنینک اوستیدا شعلہ برور ایردی. دانشمندلار منزلکا کلکاندہ
دروازہ بان فی قچقیریب اینکدین سورادیکہ یہودیہ داکی بیت لحم شومو؟ دروازہ
بان ایتی: یوق. بو بیت لحم نینک منزلی دور شهر اوزی توہندہ راق دور.
مونداینکی توغولغان بر بلا بارمو دیب دانشمندلار سوردی.
بار ایکان دیب دروازہ بان اوچور بردی.

نہ یردہ ایکانی بیزکا کورسانکیل چونکہ بیز مشرقدا اینک یولدوزینی
کوروب بلاغہ سجده قیلماق اوچون کلدوک دیب بالطاصر ایتی.
دروازہ بان نشانہ بردی و دانشمندلار یتیب کلکاندہ غارنینک ایشیکی
آچیلدی اولار قایلاسه بر مشعل یاروتوغولوق و مریم بلانی قوچاقیددا توتوب
اولتوروب دور.

سینزنینک بلانکیز شومو دیب بطاصر سورادی.
مریم ایتی: شو منینک بلام دور و دانشمندلار یقیلیب بلاغہ سجده قبلدیلاز
وا خزینہ لارنی آچیب آلتون کندر و مرہ تارتوق قیلدی پس اولار اوزون
سفر قیلیب آخری خلاص قیلغوچونی تاپقان ایردیلاز.

الدنجی باب

مذکور واقعہ لار دین یکرہہ بر یردین کین زمانہ یوتکالیب باشقہ باشقہ

واقعه‌لار صادر بولغان ايردى.

يهوديه نينك تور تونجى حاكمى والير يوس كراتوس ايمدى يهوديه كا
حاكم بولغان ايدى. هيرودس كبر ميلاد مسيح دىن بر يىل كىن وفات بولدى. قىبصر
اوغوسطوس نينك رخصتى بىلان هيرودس پادشاه و صبحتيدە توختايب دوركه
اينك اوچ اوغليغه سلطنت بولانكاي. اولار انطىياس، فلپوس و ارخىلاوس
آناندىلار.

ارخىلاوس توقوز يىل سلطنت مستيدە اولتوروب آخرى حاكمى ناعىل بولغانى
اوچون منصبدين توشورلوب جليليه كا قاچتى. مونيكن بىلان سوريه داي حاكم
يهوديه كا هم حاكم بولدى بو توغرادىن اورشليم پاي تخت بولمادى و يهوديه
سامره كا قوشولغانى اوچون يهوديلار نهايت خفه بولدىلار.

هر قايداغ بولسه اولوغ كاھن هيرودس نينك اورداسيدا ساكن بولوب
شريعتنى باقار ايردى ليكن اولوم توختاتقالى رومالىق نينك حاكمى نينك قوليدا
ايردى اوردانينك چونك كشىسى يهودى بولغانى اوچون يهوديلار خوش
بولوب كونلارده بر كون رومالىقلاردىن آزاد بولورمىز و بىزنى آزاد
قىلادورغان يهودانينك شىرى اسرائيلغه سلطنت قىلادور دىب ائىد قىلدىلار.
يهوديه سكسان يىلدىن زياده راک روماغە تابع بولغان ايردى. اولار نينك
دينىغە آرالاشماساق يهوديلارنى اونكاي توتامىز دىب روماداي قىصرلار فكر
قىلدور ايردى. مونيكن اوچون حاكملار يهوديلار نينك دين عبادتىكا هر كىز
آرالاشمادى. ليكن كراتوس سلطنتنى باشلاغاندا اولوغ كاھن حناننى
مرتبە سىدىن توشوروب اوز دوستلاردىن اسمائىل آتلىق بريكاً منصبنى
بردى. بو زورلوق ايش توغراسىدىن يهوديلار نهايت خفه بولدىلار.

اول وقتلاردا يهوديه ده ايكي فىرقە بار ايردى بىرى اولوغلار نينك كى
و يئنه بىرى خلق نينك كى. هيرودس وفات بولغاندىن كىن ارخىلاوسنى توشوروب

اتماك كا ايكي فرقه بر بولوب حيله مكري بيلان اى منصيبدين توشورگالى
 قصد قىلدى. اولار بو دوشمننى توشورماككا بر بولسه هم باشقه ايش اچچيده
 بر بىنى يمان كوروب جدل ماجيرا قىلدىلار. اولوغلارنىڭ فرقهسىدىن
 بولغانلار يوعاز آتلىق اولوغ كاهنىنى يمان كوردى. ليكن خلقنىڭ فرقهسى
 اينىڭ بيلان بر بولوب اى يىشى كوردى. ارخىلاوس قاچىپ كىتكانده يوعاز
 هم اينىڭ بيلان قاچىپ كىتماكچى بولدى و اولوغلارنىڭ فرقهسىدىن بولغان ^ئحناننى
 اولوغ كاهنلىككا ايلغادىلار. بو وقتدىن تارتىپ ايكي فرقهنىڭ اوتراسىداكى
 عداوت تىخي يمازاق بولدى.

اولوغلارنىڭ فرقهسى نىڭ همدىن كوچلوق كىشىسى ^ئحنان ايدى. اول منصيبدين
 چىقاريلغاندىن كىن رومالىقلار هپرودس نىڭ اورداسىدا اولتورور ايردى و بر
 رومالىق اوردانىڭ دروازىسىدا پاسدانلىق قىلمور ايردى. ^ئحنان اولوغ امام
 لىقنى كراتوس نىڭ زورلوقى بيلان اسما ئىلغە برماكچى بولغاندا اولوغلارنىڭ
 فرقهسىدىن چىقىپ خلق نىڭ فرقهسىكا كىردى. كراتوس حاكم خلق نىڭ اچىغى
 قوقاسدىك بولغانىنى كوركانده قوشونىنى چونكراق قىلمور ايردى.

اوقوغوچى صهبونداكى اوردانىڭ باغىغە بر نظر سالسون. جولاي
 آيىده بر كون توش وقت ايكان. زىنتلىك عمارتلار باغنىڭ چورهسىنى
 احاطه قىلىپ كوك اوت و چىرايلىق كلزارلىق خوشبوى جەتتىدىن آدم نىڭ
 دماغىنى ^و مىطىر قىلدورغان كلراسمانلار و قىسمى قىسمى درختلار بيلان
 كوزكا خوش كوروندى.

باغنىڭ اوتراسىدا مىرمدىن قىلىنىپ سالىق قىلماق اوچون سو ساچا
 دورغان سر چشمه بار ايردى.

اول چشمه نىڭ يانىدا تخمىنا اون توقوز و اون يته ياشار ايكي
 اوغول بر بىرى بيلان كىلاشىپ اولتوروب دور. ايكي لاسى صاحب جمال بولوب

ساج و كوزلارى قىرا ايدى. اولارنىڭ يوزلارى آفتابنىڭ تابشىدىن قىزارغانى اوچون اولار بىر توقاندىك كوروندى. چونكى نىڭ باشى يلانكىباشتاق بولوب تىزلارىدا بىر توننى كىكان ايدى. و تىكىكا رداسىنى سالىب ياتتى و يلانكىغاچ بازولارى و پارچاقلارى يوزىدىك بەداي رىنكلىك كوروندى انىڭ شىكلىدىن رومالىق نىڭ اولوغ زاده سىدىك معلوم بولدى. رومالىق قىصرلارنىڭ جنكلارىدا مىسالا دىكان نسل تولا مرتبه مشهور بولغان ايدى. قىصر اوغوسطوس هم مىسالا دىكان نسلكا عزت كورساتىپ يهودى رومانغا تابع بولغاندا مىسالا دىكان كشىنى اورشلىم كا ايبارىب باج خراجغا وكىيل قىلغان ايدى و اول اوزى اورشلىمداكى پادشاه نىڭ اوردا سىدا اولتوردى و مذكور يىكت مىسالانىڭ اوغلى ايدى.

كچىكى نىڭ قدى قامتى يىنكىچكاراك بولوب لباسى آق شايدىن ايدى و انىڭ كورونوشىدىن يهودى معلوم بولوب پشانەسى كىنك قانكشارلىق كوزلارى بولاق كوز و مىنكزى سوقا اىكان.

كچىكى يونانى تىلدا رىقىدىن سورا دىكە بىر مدت بالدور كراتوس حاكم ايرتە كلادور دىب ايتىمادىنكمو؟

شونداغ اىكان ايرتە كلادور. اولوغ كاھن اسمائىل شونى تونەكون اخشام ايتىپ بردى.

و هم ايتىكە: دوبولغىلارنى و سىرلارنى عىسكرلار پاكىزە قىلادورغان دىب ايتتى: چونك اوغول شونى دىب بىر مدت شوك توروب كىن رىقىغە ايتتى: اى برادر سن رومانغا كىتماسدە بو باغدا بىز بىرىمىز بىلان خوشلاشتوق و سىنىڭ آخىرقى سوزونك شو ايردى: اى مىسالا خداوندىنىڭ سلامتى سىنىڭ بىلان بولغى و من ايتىم كە تىكىرىلاريم سىنى ساقلاسون — اول وقتدىن تارتىپ نچە يىل بولدى.

یهودا اوغول خیانت بیلان سوغه قایلاب بش یل بولدی دیب ایتی. رومالیق ایتی؛ شونداغ تفکر یلار کا شکر قیلغالی تولا سبب لارینک بار. چونکه سن بو وقت لار ایچیده اوسوب خوش روی بر یکیت بولدونک لیکن ایعدی ای دوستوم نه ایشقه کرائوس حاکم نینک کلیشیکا ساقلاب نورورسن. یاشراق دوستی اینک آخرقی سوزیکا اوچور برمای اولقی سوزیکا تفکر قیلیب ایتی؛ آری بش یل اوتوب دور سن رومغه بارغاندا قایداغ یغلا دینک. فلک نینک چرخی چورولوب دور. ایعدی سن پادشاه لیق رسمی فی اورک کانیب ادبلیک بولوب سن — ای دوستوم من اویان کب قیلما یمن لیکن انداغ آرزو قیلور من که سن بالدور قیدیک بولسانک ایدی.

مسالا کولوب ایتی؛ ای دوستوم یهودا نه ایشقه خفه بولغاندیک کورونورسن. من باشقه بولوب قالیب دور من مو؟ لیکن اویان کب قیلما سام رومغه کتکان مسالادیک حالا ایماس من. سن اوچور قیلما سدا دوشمنینک نینک قصدینی اوقیل دیب دنیا نینک همه دین چونک فیلسوفیدین آنک کلادیم. سنی مو اوقسام بولور ایدی.

یهودا اوغول نینک یوزی قیزاریب چینک آواز بیلان سوزلاب ایتی؛ من انکلار من که سنینک معلم لارینک کبد بیلان نینک زهرلیک نشترینی سالغالی سنکا اورکاتیب دور. اما منکا اورکاتکان معلم لار یعنی هلیل شمعون و شامای دیکانلار سنینک رومالیق معلم لارینک دیک مشهور بولغان ایماس لیکن اولار نینک قول استیدا تورغانلارغه خدا و اینک شریعتی فی و قومی بنی اسرائیل باره سیدین تعلم بریب قدسیت فی دوست توتماق نی اورکاتادور. لیکن من اوبدان بیلور من که اسرائیل نینک قومی قایداغ پست کا توشوب دور و اسمائیل ناحق طریقده کاهن قیلینیب دور.

مسالا مسخره بیلان اینک کبی فی دیتیفه یاندوروب ایتی؛ ها — سنینک

كېيىنكى ئىمىدى اوقارمن كه اسمائىل سىنىك فكىرىنىكده قاشانكىلىق قىلىپ اولوغ
 امام بولغان ايكان. سىز يهودىلار عجائب نسل ايكان سىرلار. انسان و همه
 نرسه، آسمان و ير تبدل بولوب فلكنىنك چرخى چورولور ليكن بز يهودى
 قىچان باشقه بولادور؟ هيچ وقت! منا من قومده بز دائره تارتارمن و سوز
 يهودى نىنك عمرىكا اوخشايدور و يويىتر تنكرى بىلان قىسم ياد قىلدىم انى كچىكر اك
 قىلاى دىب ير كا اينكاشىب بز پر ك دائره قىلىپ ايتتى؛ باش بارماق نىنك
 ايزى بيت المقدس و چوره سىداكى جىجىق يهوديه ايكان. شونىنك تاشىدا سىز كا
 افضل كورونكان بز نه بارموز؛ هيرودس كىير چونك بنا قىلغوجى ايدى.
 اينىك اسمى آرانكىزدا لعنت قىلىنور. نقاشىلار نىنك هنرىكا قايلالغالى كىناه
 سائارسىز، شاعرلىق قربانكاهلار نىنكىزغه باغلانغان دور و كىمدانچىلار سىز نىنك
 سناغوغه لار نىنكىزدىن چىقماس. جنك قىلسانكىز آتته كونده تاپقان نى يتىنجى كونده
 يوتورورسىز. عمر ونكىز شونداغ اوتادور. و من سنكا و همه يهودىلار نىنك ايشىغه
 كولسام خفه بولورسن. انداغ بز خلق نىنك عبادتىكا راضى بولغان خدا نىنكىز قايداغ
 خدا ايكان. انى رومالىق يويىتر نىنك يانيدا سالساق كچىك بولوب قالمام دور؟
 منا يويىتر نىنك قرا قوشلارى يرىم عالمنى توتوب دور.

يهودانىنك چىرايى بوزولوب اورنىدىن قوپتى.

مسالا يهودانىنك مورەسىكا قولىنى قويوب هى هى اولتورونك
 يهودا دىدى.

منى زانكىلىق قىلورسن دىب يهودا ايتتى.

رومالىق كولوب ايتتى؛ مندىن ينه بز لحظه سوز انكلاغىل. من سىزدىن
 كىلسام هارماسلا دىكانىنك اوچون خوش دورمن ممكن بولسه كچىكلىكىمىزدانى
 محبت نى ينه باغلانغانى خواھلارمن. مەكتەپ نىنك تعضىل وقتىدا مەنمىم ايتتى؛
 بارىب عزت اىستاب ياد قىلىنكلاركە جنك نىنك خدائى سلطنت قىلادور.

محبت حلی کور ایماس. معلم شوسوزنی دیکانده بو معنی سینی سالدیکی
 محبت هیچ نمه ایماس جنک مقرر دور. مو شو وقت لاردا رومالیق نینک احوالی
 مونداغ ایکان. من عسکر بولور من چونکه تمام دنیا تخی مغلوب بولماب دور.
 منینک مرتبهم سلطنت کا یتما کونچه توختا مایمن. رومادا بار تماشا لارنی خواهلار من.
 اول یرده پل، خاتونلار، شراب و هر قسم نغمه نوا اویانلار بار. من سوریه
 و بای یهودیه اوستیکا سورونیوس نینک اورنیدا حاکم بولسام انطاکیه دا ساکن
 بولور من و سن منینک سعادت و دولتیم کا حصه دار بولور سن.

یهودا پسته مغزی کولوب قویوب ایتی: بعضی کشیلار تخی کلماکان
 کونلاری باره سیده اویان کب قیلادور اما من اولار نینک قطاریدا ایماس من.
 مسالا انکا تیکیلیب قایللاب ایتی: بیز حقیقتنی اویان بیلان ایتساق
 تمایل بیلان ایتما فقه اوخشاش درست ایماسمو؟

حکایت ده کلتور و دورلار که اولوغ ملک فیلیبیه کونلاری ده بر کون بلیق توتقالی
 چیقستی و اول اوزی بیلان بیله بارغانلار دین تولاراق بلیق توتتی چونکه آلتون قارماق
 ایشلاتیب ایزدی.

اندغ بولسه سن من دیکان دیک اویان کب قبله دینک.
 مسالا ایتی: من ینه اوقار من که سنکا جزماً وعده قبله اغانیم اچون
 راضی بولمایسن من حاکم بولغاندا سنی اولوغ امام قیلور من
 یهودا غضب بیلان اینکدین یوز او یروب کتکالی قویتی.

مسالا هم قویوب رداسنی اوشنه سیکا ارتیب کینیدین مانکدی. انکا
 یتیب کلکانده قولنی اینک موره سیکا قویوب بیله مانکیب ایتی: کچیکلیکیمیزده
 بیله یوروشتوک. بیز سنینک دروازه نکه یتکونچه بو کون هم همراه بولمایمیزمو؟
 ای یهودا سن تخی کچیک اما من یکتیلیک مقامیغه یتیم. ایدی بربریمیز دین
 آیرلما سدا تعین کب قیلور من که عسکر بولور من سن هم عسکر بولسانک اوبدان ایماسمو؟

سنى باغلايدورغان شريعتدين اوزونكنى آزاد قىلمايسن مو؟ يهودا هيچ جواب برمادى.
 مسالا ينه كبنى توختاتماي ايتتى: بيزنىك كونلار بيزنىك عالم لارى
 كيم ايكان؟ بعل، يوپيتر، زوس و يهوه باره سىيدىن تالشقان كشىلار مو؟
 اى يهودا آنداغ ايماس. اكر هيرودس پادشاه و يا چونك قيصرلار
 باره سىيدىن فكر قىلسانك تاپارسن كه اوزىكا منفعت قىلادورغان فرصتى
 يوتورمادىلار. اولارنى نمونه قىلسانك روما سنكا قول اوزاتادور.

يهودا حزين آواز بيلان هميشه روما روما ديب ايتاسن ديدى.

مسالا ينه سوز باشلاب ايتتى: عقلىنگه كلكىل اى يهودا. موسى نىك
 بى تعين چوچك لارىنى تاشلاغىل! مونداغ قىلسانك تاپارسن كه روما دنيا
 ايكان و يهوديه روما خواھلاندىك بولسون.

اولار كېلاشكانچە دروازەگە كەلدىلار. اول وقت يهودا توختاپ
 آھستە رومالىق نىك قولىدىن اوشنەسىنى بوشايب سن رومالىق دىك كې
 قىلىپ بر يهودىنى بىلالمايسن. بيز مو هر كىز بالدور قىدىك دوست بولالمايمىز.
 ايمدى آيرىلورمىز اتا بابالارىم نىك خدائى سنكا سلامت بر كاي خوش!
 مسالا انكا قول اوزاتتى ليكن يهودا اوزىنى توتورماي
 دروازەدىن چىقىپ كتتى.

مسالا انىك كىنىدىن بر لحظه تىكىلىپ قايلاپ كېرلىكده ھى ھى دىب
 باشىنى لىنكشاتىب يانىب ايتتى: سن خواھلاندىك بولسون — محبت اولكان —
 چىك تريك ايكان.

يەتتىنچى باب

يهودا مسالادىن آيرىلىپ ازغنه مانكىب اوز دروازەسى نىك الديدى
 توختادى. شوھمان دروازە بان ايشىكىنى انىك يوزىكا كشاده قىلىپ سلام

قیلیدی. و یهودا جواب سلام برب دروازه دین کیریب بر تار کوچهدین اوتوب
 کنکرو بر صحنه کا چیقستی اول بر کچیک باغ مثل لیکده بولوب اوترا سیدا
 سوساچادورغان بر آب چشمه و دماغی فی مُعطر قیلادورغان هر قسم کل ریحان
 و چوره سیده چیتقانلار بار ایکان، صحنه نینک چیرایلیق پاکزه لیقیدین معلوم
 بولدیکه اهل بیتلار اولوغ زاده و غنی ایکان. یهودا باغ نینک ایچیده چیغیر
یول بیلان باریب بلاخانه غه چیقیب بر اویکا کیریب اول یرداکی بر صوفه ده
 یوز توین یاتیب ایکی آلاقانیده یوزینی یاپتی.

شام وقتی بولغانی اوچون اوی قرانگغو ایردی. بر مظلوم ایشیک نینک
 پرده سنی ایچیب اینک اسمیده قچقیریب یهودا اجازت برکاندین کین اویکا
 کیریب ایستی: اخشام لبق طعام وقتی اوتوب کیچ بولدی. قورساقینک
 آچمادیمو؟

یهودا یاق دیب اوچور بردی.

کسل بولدونک مو؟

یاق اویقوم کلدی.

انانک سنی سورا دی؟

یهودا باشی فی صوفه دین کوتاریب اولتوروب ایستی: خیر منکا یکالی
 برنه برب هر نه خواهلاسانک کلتورکیل. ای عمره من کسل ایماس اما
 انچه مجازیم یوق لیکن ایرته کانکی دین عمره حاضر اغیرراق کورونادور
 بو ینکی قسم کسل لیک اوخشایدور. ای عمره سن منی شو نیچه اوبدان
 بیلکاندین کین ممکن بولسه منکا طعام و هم دوالیق بر نه کلتورکیل.
 عمره قولی فی اینک پشانه سیکا قویوب ایستی: من کوروب ممکن
 بولغودیک قیلای.

اول کتیب یغاچ پتنوسدا بریپاله سوت برکوش کاسه ده شربت،

برنچه بغدادی توقاچى، بر اوچارلىق نىنك اسلاغان كوشتى، عسل، توز و ينه بر قولدا توجدين بر چراغنى ياروتوغلوق اليب ككلىدى.

آندىن كىن عمره بر جوزەنى يهودا اولتورغان صوفەنىنك يانيدا قويوب تويەسىدە اليب ككلىكان لارينسى قويدى. اول تخمىنأ اليك ياشاربولوب قولاقى نىنك تيشىلكانى اينىك دىدك بولغانى كورساتتى. اول اوزى مصرلىق ايدى. مونچە ياشانغانى بىلان تخمى آزاد بولغان ايھاس. اوزى ھم خواھلاماس ايدى چونكە يهودانى كچىكلىكىدىن برى باقان اوچون اوز بلاسىدىك كوردى.

يهودا آشنى يىب توروب غمكىن آواز بىلان سورادىكە اى عمره مسالا دىكان بر اوغول يادىنكىزدا بارمو؟ اول بالدور منىنك بىلان تھام كون اوينادى. ايمدى اول رومادىن يانيب ككلىب دور. من بوكون اينىك بىلان كوروشتوم.

عمره ايتتى: سنكا بر حادثە بولغاندىك كوردوم. يهودا تفكر قىلىپ ايتتى: مسالا رومادىن حالدان بولوب يانيب ككلىب دور من ينه اينىك بىلان ھركىز بورمايمن.

عمره يانيب چىقتى و يهودا قويوب اوكرە كا چىقىپ اول ىردە اوى نىنك شمال مغرب طرفىداكى بر برج نىنك ايشكى نىنك پردەسىنى اچىپ كىرسە ايچى قرانكغو ايكان و تورت طرفىدە تونكلوك بولوب سيارەلار كورونوب توردى. بر خاتون صوفەدا تكيە كا يولانيب اولتوروب يهودا كىرگانىدە شرفەسىنى آنكلاب يلىپو كوچنى قوچاقىدا قويوب سورادىكە سن يهودا مو؟

آرى من يهودا اى انام دىب اناسى نىنك قاشىغە ككلىپ تىز بوكتى و اناسى انى قوچاغلاب سويكاندىن كىن ينه يولانيب ياتتى. اوغلى اينىك يانيدا اولتوروب قوچاغىدا باشىنى قويدى.

اولار تونكلوكدىن قايلاسە پستداكى اوكرەلارنى و فللك كىنيدىداكى ساچىلغان يولدوزلارنى كوردى و شھر اولارنىنك پوتلارنى نىنك تكيەدە

سکوت لو قدا توروب فقط شمال نینک و شیلدیشیدین باشقه نه انکلانمادی.

اناسی یهودانینک یوزینی سیلاب ایتی:

عمره منکا بر سوز قیلدیکه سنکا بر حادثه بولوب دور. سن بلا چاغینکدا آزغنه بر نه سنی بی آرام قیلسه عجب ایهاس لیکن ایمدی چونک بولدونک ای یهودا اونوتماغیلکه سن کونلارده بر کون منینک پهلووانیم بولورسن.

یهودا فکر قیلیب ایننک قولنی توتوب ایتی:

ای انام بوکون بالدور فکر قیلغان نینک باره سیدین او یلادیم. سنینک خیالینکدا نه بولورمن.

من حالا سنکا ایتیم که پهلووانیم بولورسن.

ایننک یوزینی کورماسه هم او یان کب قیلغاننی بیلیب تخی مو خیالتکا کتتی. ای انام سن تولا یخشی سن و هیچ کشی منی سننیک دوست توتلایدور. من اوقارمن که بو وقت غچه سوالیمغه اوچور برماکان سن. تا بو دم غچه من سنینک قولونکدا تورغان من و قایداغ مهر بانلیق بیلان منی باقان سن لیکن ای انام بر کون اوزومنی باقسام نه بولورمن؟ پاته چی، دهقان، معلم، کاتب و یا جنک قیلغوچی مکی؟ منکا بر مصلحت کورساتکیل ای آمراق انام دیب اناسی نینک قول لارینی بوسه قیلدی.

غملائیل بوکون وعظیده بر سوز قیلدی دیب اناسی ایتی.

لیکن یهودا اناسی کب قیلماسدا سوز باشلاب ایتی: من بو کون مقدس بیتکا کیرمای مسالا بیلان کوروشوب کلدیم.

مسالاغه باردینکمو؟ اول نه دیدورکه مونچه بی آرام بولدونک دیب

اناسی سورا دی.

یهودا ایتی: اول تولا متکبر بولوب دور.

انى بر رومالېقديك يانېب كلېكان دېب دېكالى خواھلارسن مكى.
 كچېكلېكده يھوديدېك سن و آداسلارېنك بېيلان بېلە اوينادى لېكن رومادا
 تورماقى بېيلان كېرلېك و بلند پرواز بولغان اوخشايدور دېدى.
 يھودا ايتتى: مسالا ھېمىشە كېرلېكده توروب اوزى نېنك بلالېقېغە قايلامى
 مسافرلارنى مسخرە قېلدى لېكن بو چاقغچە يھودىيەنى آياب دور. ايمدى بو
 كون بېزىنېنك دىنېمىز و نظاملارېمىزغە حقارت قېلدى اى انام بېزنى تحقير
 قېلىش رومالېقلار نېنك حقى مو؟ بىز خلق رومالېقدين پست مو؟ من مسالادىن
 عاجز مو؟ جنك قېلىشدا و يا شاعرلېقدا عزت تاپقالى منكا ممكېن اېماس مو؟
 نە ايشقە بر اسرائيل لېق نېنك اوغلى رومانېنك مرتبە سېمكا كېرىب انېنكديك
 عزت تاپماس.

اناسى ياتقان اورنېدىن قوپوب اوغلى نېنك يوزىكا قايلاب ايتتى: من
 مسالادىن عاجز مو دېب سورادىنك. مسالا بولسە انېنك بېتى اولوغ نسلدىن دور.
 رومالېق نېنك جھورىيە كونلارېدە انېنك آتا بابالارى مشهور كشىلار ايدى.
 لېكن دوستونك آتا بابالارى نېنك نامدارلېقېدىن اوزىنى دانكلانغان بولسە
 بېلكېل كە چونك آتا بابالارى بارە سېدىن كې بولسە سن ھم انېنك بېيلان تنك
 دورسن. تخى تونە كونكېدېك يادېمدا تورادور سېنېنك آتانك و من سنى بېت
 المقدسكا الېب بارېب بر جفت كېوتر قربانلېق قېلدوق و سېنېنك اسمېنك نى
 امامغە ايتېب بر كاندىن كېن اول اسرائيل نېنك دفترىكا يھودا ابن حامار حور
 نسلېدىن دېب يازدى.

يھودا ايتتى: اى انام اول كتابلاردا مېنېنك بارەمدىن نە سوز بار.
 اناسى ايتتى: يوشە نېنك ھمراسى حورنېنك نسلېدىن ايكانېمىز دېب اول
 دفتردىن معلوم بولادور. سن موسى يېغىم بېر نېنك تور تونجى كتابى نى اچېب
 اوقوساك كورورسن كە آدمدىن تارتېب ايتمىش ايكى نسل حور دېب اسم

یتولکان ایکان.

اولار برمدت شوک توروب آندین یهودا ایتتی؛ من سنکا تمام
 کونکوم دین عشق الله دیر من لیکن ای انام بر نسل کهزه بولغانی اوچون
 افضل مو؟ مینک آتا بابالاریم نمه اولوغ ایش قیلغان دور.
 آناسی ایتتی؛ بیزینک فکریمیزده خدانینک ایلغاغانلاریدین بولماق همه دین
 چونک عزت و فخریمیزدور. بعضیلار ظاهر دا بار اولوغلوقنی عزت سنایدور؛
 اما خداغه یقین کلامک بیلان راست اولوغلوقنی تاپارمیز. ای اوغوم راست
 ایکان که بنی اسرائیل بعضی وقت لاردا خدانای اونوتوب دور. لیکن روما
 لیلقلار انی هرکیز تونوماب دور. آدم نینک همه دین افضلراقی جنک ایکان دیب
 رومالیقلار بر خیال چیقاریب دور و یوپیترت بولسه رومالیق نینک اعتقادیدا بر
 جنک پهلوانیدیک تورادور. تمام دنیا بو بولانیچیلار نینک ظلمیدین تبراندور؛ منا
 اولار بیزینک همه یورتلاریمیزنی توتوب الیدور؛ قچان اولار نینک متکبر
 لیکن نینک حدی بولادور؟ هر قانداغ بولسه تعین بیلورسن که بر تاش نیچه
 یانکغاق نینک شکالی فی ایزکاندیک یهودیه اولار نینک قول استیدا ایزلیکان
 بولسه و قدس اورشلیم تفرافقه آوده بولسه هم بنی اسرائیل نینک عزتی
 آسمانداکی یولدوزلاردیک یارویدور چونکه خدا بیز بیلان دور. اول اوزی
 اسرائیل کیشیلار نینک قوللاری بیلان توتوب اغیزلاری بیلان کب قیلیب
 واسطه سی بیلان تولا اولوغ ایشلار قیلیب دور. و طور سیمنا تاغیدا اوز
 شریعتی فی اولارغه بریب اولار نینک سلطنت قیلغوچی سی و پادشاهی بولوب
 دور و نمه ایشقه بیزینک خلقیمیز تخی بر نیچه یوز یل دین کین آسمان نینک
 و خدانینک جلالی فی کورساتالمایدور.

اولار بر مدت شوک توردی. فقط یلیوکوچ نینک شریه سی آنکاندی
 آندین کین اناسی ینه سوز قیلیب ایتتی؛ یونانیلار و رومالیقلار نقاشلیق

ھىزلارى بىلان اوزىنى دانكلايدور ليكن اولار شونداغ قىلىپ تورسە اولار. خيال قىلماغان شعلە برادورغان بر نور يعنى خدانىنك الھامى تابش برادور. بو الھامى نى كيم كوتارادور مكر بنى اسرائيل! بيز شونى خيال قىلساق كونكلوميز سويونادور. خياليميزدا بنى اسرائيل نىنك ايلغاغانلارى اوتادورغان يول نىنك يانيدا توروب نظر سالالى! منا قدس آنا بابالاريميز اول كلادور! تىبوهلارنىنك كواسورمەلارى بىلان پاتەلارنىنك مراكانى آنكلاماسن مو؟ منا ايمدى خدانى يوز بيوز كوركان آقسقال كشى كلادور. و اول كروهلارنىنك آراسيدا يالغوز يورادور. اينىكديك جنك قىلغوجى، شاعر، شريعت بر كوجى، چونك يىغمبر تاپىلمايدور. اينىك آرقاسيدىن بنى اسرائيل نىنك حاكملارى و پادشاهلارى كلادور. جنكده پهلون بولوب هر كىز يوقالمايدورغان شعرلارنى چىقارغان داودغه نظر سالغىل و پادشاهلارنىنك آراسيدا همەدىن عالم و غنى بولغان سليمانغه قايلاغىل! اى اوغلموم ايمدى متواضعليك بىلان يوزونىنك توبن قىلغىل چونكه ايمدى كلكانلار همەدىن قدس و عجائب دور اولار آسمان نىنك سرىنى باقىب بر آواز آنكلمايدور اولارنىنك عمرى يتون انديشە بولغان وكيملارى كورلار و غار بورايدور. اولار خدانىنك خدمتكارلارى و ايلچىلارى ايكان و كوزلارى آلديدا كلادورغان كونلار و باقى عالم اوچون دور. اولار كوركانى خىلاب يوروب يىغمبرليك سوزلارى بجا كلدى. اولار پادشاهلىق اورداغه كىرسە پادشاهلارنىنك يوزيدىن قان قاچتى و كب قىلسە خىلايق تىراندى. منا اول بابلداكى بتغه قايل بولماغاچ تنورغه سالىنغان اوچ اوغولغه قايلاغىل و مسيح دنياغه كلادور دىب وعدەنى بيان قىلغان عاموص نىنك عابد اوغلى اخر كلادور.

ينه كب قىلغىل اى انام مینىك انكلاغانىم بنى اسرائيل نىنك افضل شعرى دور اناسى حزين آواز بىلان ايتتى: اى اوغلموم سن كلادورغان كونلارنىنكده بنى اسرائيل نىنك تىكرىسى خداوندكا خدمت قىلغىل ابراهيم نىنك بر اوغلىغه

خدانينك خدمتيدین اولوغراق خدمت یوق دور.
 انداغ بولسه ای انام منینک عسکر بولوشیم فی خواهلامایسن.
 نمه ایشقه شونداغ دیرسن؟ موسی خدانینک عسکری آتانیب دور.
 عسکر بولغالی بولادور اما قیصر اوچون جنک قیلیمای بلکه خدا اوچون
 جنک قیلغیل.
 بو سوز بیلان یهودا راضی بولوب پات فرصتده اوخلاب قالدی.
 اناسی قویوب ارغلی نینک باشیغه تکیه قویوب اوچاسیغه بر کورپه یاییب
 یانیشیدا بر بوسه قیلیب قویوب کتتی.

سکزنجی باب

✓ یهودا اوخلاب او یغانسه آفتاب ایکیز تاغ باشیدین شاره تارتیب دور.
 کبوترلار هوادا پرواز قیلیب یورادور و مقدس بیت نینک برج و کنبد
 لاری کوک آسماندا شعله بریب تورادور. یهودا کورکانیکا بر قایلاره
 اوزی یاتقان صوفه دا ترصه ناملیق تخمیناً اون بش یاشار بر قیز چنک
 چالیب شعر اوقوب اولتورادور. یهودا انکا یوز او یروب خوشلوق بیلان
 ایننیکا قولاق سالدی. قیز اوغول نینک بیدار بولغانیدین واقف بولوب
 چالیبدین قول یغدی.

✓ واقع او قوم لوق بولسون دیب یهودا بیلان ترصه نینک آتاسی باره سیدین
 بر نچه کلام ایتمیز: هیروودس پادشاه نینک آلدیدا عزت لیک و یوز آروی
 تاپقان تولا کشیلار بولوب اولار نینک آراسیدا اورشلیم نینک خانی آتانیغان
 مرتبه لیک کشیلار بار ایردی و مونداغ مرتبه عالیغه یهودا بیلان ترصه نینک
 آتاسی یتیب دور. اول عابد و انصافی بار بر متمقی کشی بولوب اوز یورقی
 نینک پادشاهیغه امین ایردی و پادشاه انی بعضیده قیصر اوغوسطوس نینک

قاشىغە ایلچی قىلىپ اىباردى. و اول يانغاندا تولا قىمت بها تحفه لار بىلان كلور ايردى. انىنك غنېلىكى يالغوز پادشاهلىق خزىنه سىدىن بولماي بلكه سوداكرچىلىك و بولك تجارت بىلان غنېلىكى دورهدىن دوره كا آشار ايردى. انىنك تولا پاته چىلارى بولوب پاته لارنى لېنانداكى ايكىز يايلاقلاردا باقار ايردى و هم شور دريانىنك كنارىداكى تولا شهر اچىده سودا اوچون دوكانلارى بار ايردى و انىنك كه لارى اسپانىاداكى كانلاردىن چىقارغان كهوشلارنى كلتورور ايدى و كاروانلارى يلدا ايكى مرتبه مشرق اقليمىدىن بىياك و هر قسم دارو و قلم دارچىنلار كلتورور ايردى. اول دىندار بولوب يهودىلارنىنك شرىعتى و عبادتىنى توتوب تعين وقتلاردا بيت المقدس و سناغوغه بارور ايردى. اول شور دريادا كه بىلان سوداكرچىلىك اوچون سفر قىلغاندا غرق بولوب اولدى و مذكور واقع بولغان كونلارده انىنك وفاتىغە اون يىل بولغان ايردى.

بو ايكى بر توقان بر بريككا تولا اوخشادى. ترصه ايرته كان نىنك توفنى كىيب بىلكا. زرېن كمر باغلاب ايكان و باشىدا آق شايهدىن زر باسقان بر دوپه، قولاقىدا آلتون زىره، قولدا آلتون بىلازوك و بارماقلاردا مرواريدىن كوز اورناتىلغان اوزوك بار ايردى و انىنك ساچلارى ايكى ايرىما بولوب كىنىكا تاشلاغلىق ايكان. اول تولا زىبا خوشروى صاحب جمال بر قىز ايدى.

اى امراق ترصه قانچه چىرايلىق او قورسن. او قوغان شعر نىنك آوازى قولاقىمغه يونانى آوازدا اىشتىلدى. انى نه يردىن تاپتىنك. تىپاترده شعر او قوغان يونانىنى ياد قىلورسن مو؟ انىنكدىن اور كانىدىم دىب ترصه ايتتى:

يهودا ايتتى: لىكن اول يونانى تىلىدا او قودى.

اما من عبرانی تیلیدا او قودوم دیب سینکلی سی ایٹی.
شونداغ من شونینگه خوش بولدوم. ینه مونداغ چیرایلیق بیتینک بارمو
ای سینکلیم؟ —

مونداغ بیتدین ایچیمده تولا بار اما حلی او قومایمن چونکه عمره
سنکا پات فرصتده ناشتالیق الیب کلا دور. عمره دین انکلا سام مجازینک آنچه
یحشی ایماس سنینک او چون بر نه قیلای مو؟ عمره یالغوز مصرچه دوا قیلیش فی
بیلادور. اوبدازاق بولغان عربی دوانی بیلورمن.

بولار کبلا شیب تورغاندا عمره قولیدا بر پتنوس، یوز بوغالی بر تنکله ده
سو بر لونکی الیب کیریپ کلدی. اول قولیداکی فی اویده قویوب یانیب کتتی.
یهودا ترصه غه ایٹی: منینک بو یردین کیتیشیم فی بیلدینک مو؟

شو یردین کتام سن؟ نه یرکا؟ قچان؟ نه ایشقه دیب ترصه قچقیریپ سورادی.
منا بردمده اوج سوال سورام سن. اوبدان بیلورسن که شریعت هر کشیکا
بر عمل بیورادور. منینک آتام شونینگه بر نمونه ایدی. من رومغه کتامن.
روماغه کتام سن؟ اورشلیم دا سودا کرچیلیمک فی اورکانالماسن؟

من سودا کر بولمایمن ای ترصه عسکر بولامن دیب خیالیم بار.

ترصه کوزیکا یاش الیب قورقونج بیلان انکا قایلاب ایٹی: سنی اولتورادور.
یهودا ایٹی: خدانینک اراده سیدیک بولسون لیکن همه عسکر اولتورولمایدور.
سینکلی سی اکاسی نینک بوینیغه کره سالیب ایٹی: او یومیزده تورغیل
ای اکا خوش احوالیمیز زیاده کمیاسون.

بیز همیشه اتا نامیز نینک او ییده تورالمایمیز. پات فرصتده بر خواجه
کلیب منینک سینکلیم فی اوز او بییکا الیب کتادور

سینکلی سی تیری ککاندیک باشی فی لینک شاتیب قویدی. یهودا مونی کوروب
ایٹی: از برای شونداغ ایکان. قایللا سینکلیم — جنک قیلیش فی اورکانماک فی

خواھلا ساق رومادا اوبدان اوركانكىلى بولادور.

سن روما اوچون جنك قىلغالى خواھلام سن؟

اكاسى ايتتى: سوزونكىدىن معلوم بولوركه سن هم رومانى يمان كورورسن. تمام دنيا انى يمان كورادور. رومالىقلار بىلان سوقاشقالى جنك قىلىشنى اوركانكىلى تورامن ليكن شوك بولالى عمره كلىب اتادور — انكللامسون.

عمره كلىب اولارنىنك الديغه ناشتالىق كىلتوروب بر جوزه غه دوستورخان سالىب قويدى.

اولار قول يوماقغه مقيد بولغاندا كوچهدىن بر شورى غوغا چىقتى. تىنكشاسه اوىنىنك شمال طرفىداكى كوچهدىن كارناى و دومباق آوازى انكلاندى. يهودا ايتتى: اوردادىن عسكر چىقىپ كلىب اتادور. من اولارنى كورامن دىب ايتتىك اوكره نىنك شمال طرفىداكى كونكوراهه بارىپ قايلادى و ترصه انىنك قاشيغه يوكوروب اوز قولنى يهودانىنك اوشنه سىكا ارتىب توردى ليكن يهودا شونى طويماى كوچه غه قايلاماقدىن تويمادى.

بولار قايلاسه كارناى دومباقغه ايركاشكان خلقدىن كوچه تولوب دور. بر مدتده بو قوشونلار يهودا تورغان اوكره كا يقىنلاشتى. اولاً ساغداق و اوقيا آتقوچىلار اندىن نيزه باز بىلان سپر كوتاركوچىلار كىن بر توپ آتلىق عسكرلارنىنك اوتراسىدا بر سردار چىقىپ كلدى و اندىن كىن پياده يراغلىق عسكرلار تىزىلىپ تولا اوتتى.

عسكرلارنىنك كوچلوق اعضالارى و مىسدىن قىلغان پارقىراما شىكه و قالپاقلارى بىلان علم نامه لارى و نىزالارى مونىنك هممىسى يهوداغه چونك تاثير قىلدى ليكن رومالىق قوشون كوتارىپ كلكان التوندىن قايلانىب قنات لارىنى اچا باشلاغان رومانىنك قرا قوشى يهوداغه هممىسى چىرايلىق كوروندى. رومالىق سردار يقىنلاشقاندا خلقدىن بار كىنه و آچىغلىق يهوداغه معلوم

بولدی. بعضی سردار توغراسیدین اوتکاندین کین انکا موشت لارینی شیلتادی. باشقلار اینک کینیدین توکوردی و خاتونلار کفشلارینی اینک کینیدین اتی و اول یقینراق کلکانده یهودی خلق ای ظالم بولانچی رومالیق اسمائیلنی توشورکیل و حنان منصبیغه چیقسون دیب تووالاشتی. سردارینک باشیداکی تاج یهودیه نینک حاکمی بولغاننی کورساتی. اول یقین کلکانده یهودا اوبدانراق کورامن دیب اینکیشسه کونکورادین بر پشیق خشت بوشاب چیقیب کتکانی اوچون یهودانینک کونکلیکا بر قورقونج توستی. یهودا درحال افی توتوب الامن دیب اینکیشسه خشتنی اوزی تاشلاغاندیک کوروندی. اول پشیق خشتنی توتالمای اگاه بولونکلار دیب بر تووالادی. عسکرلار اوکزه کا قایلاسه کراتوس حاکم هم قایلادی. اول وقت پشیق خشت اوتور انکا تکدی و اطدین یوز توبن یقیلدی. اینک بیلان بیلله کلکان قوشون نینک همهسی توختادی و سردارینک یقین آدم لاری اطدین توشوب سردارینک باشیغه سپر توتقالی یوکوردیلار و قایلاب تورغان خلق یهودا تاشنی قصدلاب تاشلادی دیب فکر قیلیب خوشلوقدین خوب بولدی دیب تووالاشتی و یهودا منکا نه بولور دیب قورقونجدین کونکوراغه چاپلاشیب کتی.

و قالغان اوکردهاکی خلق لارینک هم قول لاری قیزیب همهسی کوچهده تورغان قوشونلارغه پشیق خشت تاشلادی و یهودیلار عسکرلار بیلان سوقاشیب آخر رومالیق نصرت تاپتی و یهودانینک یوزیدین قان قاچیب چیرانی سارغاریب وای ترصه حالیمیز نچوک بولور دیدی. ترصه پشیق خشت توشوب کتکاننی کورماکاج فقط کوچهداکی شوری غوغانی انکلاب مونینک معنیسی نه دور؟ نه بولوب دور دیب سورادی.

من رومانینک سردارینی اولتوردیم مکی اندازدا بر پشیق خشتنی توشوروب سالدیم و اول انکا تکدی.

ترصه بو سورنى انكلاپ رنكى بوزولوب اكاسىنى ئوچاغلاپ كوزىكا تىككىلىپ قايلادى.

اي ترصه من شونى قىصلاپ قىلمايمىز اندازدا توشوب كىتى.

سېنىڭ فېكرىنىڭدە بېزىنى نە قىلار دېيىپ ترصه قورقۇنۇش سورايدى.

يھودا اوكرىمەدە كوچەلارداكى اولغاغان ماجىرانى كورۇپ كراتوس حاكم بارەسىدىن فېكر قىلور ايرىدىكى اول اولماكان بولسە قايسى طرىقەدا مىندىن انتقام الور. مبادا اولكان بولسە انىڭ اولكانىكا و خلقىنىڭ غوغاسىغە روما لىق لارنىڭ غىزىپى ھوادىن اشار.

يھودا يەنە كوچەغە قايلاسه عىسكىرلار سىردارنى آط اوستىكا يولاب دور. اي ترصه حاكم اولماپ دور! انا بابالارىمىزنىڭ تىنكىسىكا شىكر بولغاي دېيىپ يھودا سېنىڭكىسىكا يوز او يروب ايتتى: اي سېنىڭكىمىز ترصه قورقماغىل واقعه قايداغ بولغانىنى ايتىپ بارى احتمال كە اتامىز روماغە قىلغان خىزمىتىنىڭ خاخرىدىن بىزنىڭ جىزىمىزنىڭ بولور.

اول سېنىڭكىسىنى بىرچ اويكا باشلاغالى خواھلاسه دروازىنىڭ قىراس قوروس قىلغان آوازىنى و اويداكى لارنىڭ چوقان سالغانىنى انكلاپ و عىسكىرلارنىڭ قىم آوازى قورقۇنۇش مظلوم لارنىڭ التماس فرىدايغە سىپالاش بولدى يھودا عىسكىرلارنىڭ آوازىنى انكلاپ اوزىنى ايتايدورغانىنى بىلىپ من قاچسام بولور ايرىدىكى اما نە يركا قاچاي؟ كاشىكە قىتايىم بولسە ايدى دېيىپ فېكر قىلدى. ترصه چونكى قورقۇنۇش بىلان كىلىپ اكاسىنىڭ قولىنى توتوب ايتتى: بو نە دور اي يھودا؟ اول اوچور برماي تورغاندا اويداكى خىزمىتكارلار اولتورولدى و انامغە نە بولغان دور انىڭ آوازى اوتور قولاقىمغە كلام دور دېيىپ ترصهغە ايتتى — موندأ توختاغىل اي ترصه مىن بارىپ نە واقعه بولغانىنى كورۇپ يانېپ كىلاي. لېكىن سېنىڭكىسىنى انكا يوپوشوب

كلمدى. اناسى نينك آوازي تخی روشن ايشتيلدى. يهودا ينه خيال قيلماسدين
ترصهغه ايتتى: مينيك بيلان بارغیل بيز حويلبغه توشوب كورالى.

ل منا قرانكغو دالان عسكر بيلان تولوبدور! بعضيلارى قيلچنى غلافيدین
سوغارېب اويلارنى اختارېب يوردى. بو غولغون ماجرا ايچيده بر یرده بر
نچه مظلوم تيز بوكوب جانلارى نينك قوتولماقېغه التماس قيلور ايردى. باشقه
بر یرده يالغوز بر خاتوننى بر عسكر محکم توتوب الېبدور اما بو خاتون
ل قوتولماقېغه جاني نينك بارېچه حربلاشادور. ايمدى بو عسكر همه کوچىنى انكا
صرف قيلماقچى بولدى. يهودا بر يوکورماق بيلان انينك فاشيغه پيدا بولوب
ايتتى: ای انام ای انام!

اناسى درحال ايکى بازوسىنى انكا اوزاتېب اوغلىنى اتى توتماسده
عسكر نينك بر ضربى بيلان يانغه کتتى.

اندين بر اولنوك آواز چيقتيکه منا اولتور کوچى بو دور!
يهودا کوزينى اچيب قايلاب مسالانى کوردى. اياغليق ايکېز بر
کشى ايتتى: موشو بلا اولتور کوچى مو؟

يما نليق قيليب اولتورکالى بر آدم قرى بولماق لازم مو؟ اول شودور
و انينك اناسى وسينکلىسى اولدور ديب مسالا اشارت قيلدى.

يهودا نينك مسالاغه قيلغان عداوتنى اناسى و سينکلىسى يوقايتتى.
ای مسالا اولارغه ياردم برکيل بيز نينك بالدورقى دوستلوقيمز نينك خاطر يدين
اولارغه ياردم برکيل.

ليکن مسالا تنكشاماكاننى قيليب من ايمدى سيزلاركا ياردم برالماين.
کوچهدا ايشيم بار محبت اولوبدور جنك تيريك ديب اويدن چيقيب کتتى.
يهودا بو معنىنى اوقوب كونکليده آد تارتيب دعا قيلديکه
انتقام وقتى کلککانه قولونك بولاي ای خداوندیم.

دېب اول اويدە تورغان خلق نىنك آراسىغە اوزىنى اوروب عسكرنىنك چونكىغە يتىب يالبارىب ايتتى: اى خواجەم انداكى مظلوم منىنك انام دور اتى زىراق تورغان همشيرهمنى هم آياغىل دىب اشارت قىلدى — خدا عادل دور رحم قىلغانغە رحم قىلور.

بو عسكرنىنك چونكىغە يهودانىنك كى تائىر قىلىپ بو مظلوملارنى زندان برُجغە اليب بارىنكلار اما اولارغە ازار يتكوزماي اولارنى خىبر الينكلار دىب اندىن يهودانى توتقانلارغە ايتتى: اينىك سزايى ساقلاب تورا دور قولىنى زنجىر بىلان باغلاغىل دىب بيوردى. عسكلار يهودانىنك اناسىنى سودراب زندانغە اليب مانكىدى. ترصه ايرته كان كىمىنى كىب عسكلار بىلان تائخىر قىلماي مانكىدى. يهودا وعدە لاشماك نظرىنى اولارغە سالىب يوزىنى ياپتى. اول ينه ايكى آلاقانى يوزىدىن اليب قايلاسه بلايقى اوتوب چونك بولوب دور.

حويليدىن ينه بر كارناي آوازي انكلاندى — حاضر عسكلار تىزىلىپ آغان نرسه لارنى ير كا تاشلادى.

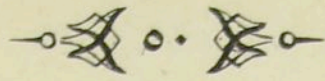
يهودانىنك اناسى و سىنكلىسى حويلى نىنك شىمال طرفىداكى عسكلار پاره پاره قىلغان دروازەدىن چىقارىلدى و خدمتكارلارنىنك فرىادى فللكا يىتى. مال و آطلارنى هم اليب كىتكانده يهودا حاكم انتقامى نىنك چونكلوقىنى اوقىتى. حورنىنك اهله بيتى نىنك واقعهسى تمام يهودىيە كا عبرت بولسون كه هيچ كمرسه رومالبق حاكمغە قول ياندورماسون و ويران اويلار انتقام نىنك يادكارى بولسون. يهودا چوره سىكا قايلاسه اناسى و ترصه كورونمادى ليكن عمره بوكوب انغان ىردىن ايتىك يوكوروب قوپوب يهودانىنك پوتلارنىنى قوچاغلادى. اى يخشى عمره خدا سنى ساقلاسون. من سنى قولدايالىماين منىنك انامغە و ترصهغە ممكن بولغودىك ياردم بركىل.

بر عسکر عمره فی توتوب الدی لیکن اول اوزینی بر سیلکیب قوتولوب دروازه بیلان حویلیغه کیردی. عسکرلار نینک چونکی مونی کوروب ایتی: انی قویوب دروازه لارنی محکم بر کاتب قویونکلار. اجلیقدین اولسون! عسکرلار دروازه لارنی بر کاتب حاکم نینک اورداسیغه کتتی. کراتوس حاکم زحمه رنجیدین بر طرف بولوب اسیرلار توغراسیدین حکم قبلدی.

توقوزوجی باب

اول کون نینک ایرتهسی حاکم دین بر توب عسکر ابن حور نینک دروازه سیغه کلیب بو عمارت قیصر نینک تعلوقی بولدی دیب بر اعلان نامه چاپلاب پیچتلادی. ایرتهسی ینه توش بیلان اورشلیم دین ناصرت کا بر توب عسکر بیلان اون اطلاق کشی یقینلاشتی. ناصرت اول وقت لاردا یالغوز بر کنت بولوب اوتراسیدا خلق منکادورغان بر چونک یول بار ایردی. جنوب طرفیکا ازدریلون دیکان بر میدان بار ایکان و مشرفداکی ایکیز یرلاردین اق تنکیز کورونوب تورور. تکیداکی دره دا چونک باغلار و یایلاق لار و اندا موندا خرما درخت لار بار ایردی.

اطلیق کشیلار کارنای چالیب کنت کا یقین کلکانده کنت خلقی اوی لاریدین چیقیب ییغیلدی. رومالیق لار انداکی بر قدوققه مانکدی و ادم لار کینیدین کلکانی کورماککا ایرکاشتی. اطلاق کشیلار بر اسیرنی یوتالاب مانکغانی خلق نینک ایرکاشماکیکا سبب بولدی. اول پیاده اسیر یالانکباشتاق اعضالاری یویوق و قوی کینکا باغلانیب بر ارغامچی بیلان اطقه بند قیلینغان ایردی. اطلار نینک ایاغیدین کردنما بولغان توپالار اورلاب بو اسیر توپا اراسیدا کورونهای قالدی لیکن بعضیده توپا پستلاکان یرده خلق کوردیکه اول بر یاش اوغول ایکان.

شو توپ پياده عسکر بيلان اون اطلاق كشي قدوققه كلكانده اطلاردن
توشوب توختادى. اسير اوغول بيهوشديك يولغه يقيلدى. كىنتداكى خلق انكا
ياردم بر كالى خواهلادى اما روماليقدن قورقتى. عسكلار قدوق نينك چوره سيكا
يىغىلىب سو ايچكالى تورغانيدا بر كشي پيدا بولوب كلدى. بر خاتون انى كوروب
ايتى: منا يغاچى يوسف كلادور! اول بيزكا عسكلاردن اسير اوغول نينك
يدانى نى تايىب ايتىب برادور.

بو پيدا بولغان كشي قتيله قتيله اوشنه سيكا توشكان اق ساچلارى، اوزون
و تىخى افراق سقالى بيلان معتبر كوروندى. اول قرى بولغانى اوچون اهسته
مانكيب بر قوليدا پالتو بر قوليدا اره و بر پىچاق كوتاردى. قدوققه كلكانده
توختاب اولتورغانلارغه كوز تىكيب قابلادى. اى اوستاد يوسف موندا بر
اسير بار. اول كيم ايكان و نمه كناه قىلغان؟ جزاسى نمه بولور دىب
عسكلاردن سوراب بر كىل! موفى دىب بو خاتون يوسف نينك قاشيغه يو كوردى.
يوسف اسير اوغولغه نظر سالىب عسكەر چونىكيغه بارىب ايتى:
خداوند نينك سلامتى سنكا بولغاي.

و تنكريلار سىنينك بيلان بولغاي دىب روماليق ايتى.

سن اورشليم دين كلدينك مو؟

ها شونداغ.

اسير قىلنغان اوغول ياش كورونادور.

آرى. روماليق ايتى: ارى شونداغ ايكان.

نمه كناه قىلغانى نى اوقماق ممكن مو؟

اول خالى تاپسه راست خونخور ايكان حاكمنى اولتور كالى قصدلاب دور.

و سوزنى انكلاغانلار راست خونخور ايكان ديشىب بردى.

يوسف ينه سوال باشلاب ايتتى: اول اسرائيل نينك اوغول لار يدين مو؟
 هاشونداغ اول يهودى ايكان ديب روماليق ايتتى:

يوسف و يوغلاشقان ناصر تليك لار بو سوزنى انكلاغاندا يهوداغه
 ايچى اغريدى:

روماليق ينه سوز باشلاب ايتتى: سن اورشليم دا ابن حور ديكان بر
 خان باره سيدين انكلاغان مكى؟ اول هيرودس نينك كونلار يده بار ايدى.
 من انى كوركان ديب يوسف ايتتى.

روماليق ايتتى: بو خونخور انينك اوغلى دور. اولوشكون اورشليم نينك
 بر كوچه سيدا اوز اورداسى نينك او كزه سيدين فاضل حاكم نينك باشيغه بر
 يشيق خشتنى اتيب اولتور كالى تاس قالدى.

بو يوغلاشقان ناصر تليك لار بر تور ياققه او خشامام دور ديب انكا كوز تيكيب قايلادى.
 حاكمنى اولتور ديمو ديب يوسف سورادى.
 عسكرلار ياق ديب اوچور بردى.
 مونينك سزاسى نمه بولدى.

روماليق ايتتى: بونينك سزاسى بو دور كه اول تمام عمر يده جنك كه
 لار يده پوشانك تارتقوچى قل بولسون.

يوسف خدايمز انكا رحم قيلغاي ديب كبنى توختاتى.

يوسف بيلان بيله كلكان ياش بر يكت اولار نينك قاشيغه بارماي كينراك
 توروب ايدى. حالا كوتار ييب كلكان پالتونى قويوب قدوق نينك يانيغه بار ييب
 اولار سو تارت ييب قويغان بر سوغانى الدى. يكت بو ايشنى انداغ سيكين ليك
 بيلان قيلديكه اسير اوغول نينك اوستيكا انكيشيب انكا سو بر كوچه عسكرلار
 طويماي قالدى. اول اوز قولنى محراب نليق بيلان بيچاره اسير اوغول نينك مورده سيكه
 قويوب اويغنى. اسير اوغول كوز ينى اچ ييب اوز ياشى بيلان هم تنك بر

يکيت نينک يوزيكا قايلادی. بو يکيت نينک ساچلاری التون سریق بولوب روشن چيرايلىق کوزلاری انکا محبت نظرینی سالدی. بومجبتلىك نظر يهودا اسير نينک کونکليداكى همه کينه اچيغ غبارینی چيقاردی. انينک کونکلی اچيلىب سوغانی لب لاریکا تارتیب سودین قانغونچه ايچتی. بو ايکی اوغولدين هيچ قايسى بر بريك سوز قاتمادی. بو يکيت اسير نينک مورەسیدين قولنی پشانه سيکا يوتکاب بر لحضه توتوب توردی. اندین سوغانی قدوققه اليب باريب قويوب پالتوفی اليب يوسف نينک کينیکا اوتوب توردی و همەلار نينک کوزلاری انکا تيکيلدی. عسکرلار ازغنه راحت الغاندين کين يولغه روان بولديلار ليکن عسکر چونکي نينک يهودا اسيرغه از رحمی کليب اوز قولی بيلان انی يولاب قوپاريب باشقه بر عسکر نينک ارقاسيغه ميندوروب قويدی.

ناصر تليک کشيلار نينک همەسى تارقاب کتتی. و يوسف همراهی يکيت بيلان هم ياندى.

بو واقع يهودا بيلان مريم نينک اوغلی اولقى کوروشکانی ایردی.

اونوچى باب

ناپولى شهریدین برنچه پوطی جنوب مشرق طرفیدا مسينم ديگان بر شهر بار ایردی. حالا اول شهر دین فقط ويرانه لار قالغان ايگان ليکن ميلاد مسیح دین يکرمه تورت يلدین کين اول شهر ايتاليانينک مشرق کناریداکی همەدین چونک شهرلار نينک قطاریدا سانالدى. سفيلدين قايلاسه ناپولى کورفزی الیدیدا بار ايگان و يقينیدا وزو ينار تاغ بيلان شور دریا و توق کوك اسمان تکیدا زيراق کاپری جزیره سی کورونادور.

اول وقتلار نينک کونلاریده برکون مسينم شهری نينک خلقيغه تعين بر سيله بولدی. چونکه رومانينک جنک گمەلاری نينک بر حصه سی کناریدا

باغلاغلیق ایردی. سپتمبر ای نینک یاریمیده شور دریاغه چیقادورغان دروازه‌دا سوغاق بر ایرته‌کانده بر دیساکچی خواهلیق مورکوداب اولتوروب بر نچه کشی پرانک سالیشیب کلکانیدین اویغاندی. اولار تخمیناً یکرمه اوتوزچه بولوب تولالاری پانوس کوتارکان قیل ایدی. خواجه‌لاری الیدیا بر بری بیلان قولتوقلاشیب مانکدی. اولارنینک بری الیک یاشار بولوب باشیدا سرخس‌دین قیلینغان بر تاج کوتاردی. مونیکنکین معلوم بولدیکه بو کشی تعین بر باغش‌دین اولوغلانغان ایدی. بو خواجه‌نینک اولوغلانغانی دیساکچی حاضر تونودی. اولارنینک بری تاجلانغان کشیکا ایتتی: ای دوستوم کوینتوس سن بیزنینک خلیمیزدین چیقاریلغانینک بیزلارکا نهایت نجس کلدی. تونه‌کون اوزون بر سفر دین کلدینک و بو کون ینه بیزدین کتارسن. سن همیشه سودا یوروب یرکا دېساب اورکانکالی فرصت تکماب‌دور.

اولارنینک اراسیدا چلا مست بولغان بر کشی ایتتی: یوپیتتر اوستیده قسّم یاد قیلورمن که کوینتوس بو کیچه اوتورغانی ینه اوتقالی خواهلایدور. قیهارنی شور دریا کهه‌سیدا اویناماقدین یرده اتماق‌نینک فرقی بار ایماسمو ای کوینتوس؟

او چونجی سی ایتتی: ایننک کتیشی شور دریا بولانچیلاری نینک عیبی دور. بیز تنکریلاردین خفه بولمالی.

اولار دروازه‌دین اوتوب شور دریانینک کهه‌لاری بار لیمانغه مانکدی. دریانینک دولغون آوازی کوینتوسغه نغمه چالغاندیک انکلاندی و اول اولوغ کچیک تیمیب قولی فی ایکیز کوتاریب مبارک بختیم شمال مغرب‌دین کلادور. اولار قایلایسه بر آق بادبانی بار کهه چیقیب کلکانی فی کوردی. منا اندا کهم کلادور دیب اشارت قیلیب خوشلوقدین کهه کا قایلادی. بو کهه فی مانکدورا: نورغان قیلار پوشانکلارینی بر دمه برابر کوتاریب قوش

نېنك قناتلار بىدىك يىنە بىر بىر سالىدى.

ايمدى يونانى بولانچىلار يىنى توتقالى بارورمن. اولار اوستىكا نصرت تاپسام قانچە يىشى بولور ايردى. بىر نچە كۈندىن بالدور رومادىن بىر خىبر كىلدىكە اول بولانچىلار بوسپورن و كالكيدىندىن اوتوب تىنكىزكا يىتسىب دور و مال توشويدورغان حال تولا قورقوب قىصر كا عرض قىلىب دور. قىصر نىنك حكىمى بىلان بىر يوز جنك كەمە بىلان عىسكر رافىقە شىرىدىن و يىنە بىر يوز كەمە عىسكر بىلان موشو شىردىن بولانچىلارنى توتقالى چىقادور.

منا اندا كەمە اىكان ايمدى قايلاب باقاي اولار كەمنى كىنارىغە قايداغ سالالايدور. اولار جنكە من بىلان بىر بىر بولوب ايشنى بىلادورمو دىب كورسالى خواھلارمن.

كەمە انداغ ايتىك كىنارىغە كىلدىكە كوئىنتوس آرىيوس نىنك دوستلارى بىر حادىثە بولور مكى دىب قورقتى. كەمەچىلار نىنك چۈنكى قولى بىلان بىر اشارت قىلغانىدا پوشانك سالادورغانلار درو پوشانك لارنى كوتارىب سالىدى. دريانىنك سويى بىر حركت دىن ايركشلاب كەمە سىلكانىب توختاب قالىدى. كەمە چۈنكى يىنە اشارت قىلغانىدا قل لار ھەمە پوشانك لارنى سالىلار اما اونك طرفىداكى لار آلدىغە تارتتى و چىپ طرفىداكى لار كىنكى تارتتى. بو حركتنى اوچ مرتبە قىلغاندىن كىن كەمە چورولوب كىنارىغە يانچە كىلدى. ايمدى بىر كارناي آوازى اىشتىلدى و ھەمە عىسكرلار باراغلارنى اوزىكا بند قىلىپ تىزىلىپ توردى. كوئىنتوس آرىيوس كەمە كا كىرىب دوستلارىغە ايتتى: فرصتىم ايمدى كىلدى اى دوستلارىم نصرت تاپسام كىلدىم بولماسە يوق دىب اولارنى بىر بىر قوچاغلاب خوشلاشتى.

تىنكىلار سىنىنك بىلان بولغاي دىب دوستلارى ايتتى.

اول سلامت بولساق يىنە كوروشامىز دىب اوچور بىردى.

اون برنجی باب

کوینتوس آریوس گه نینک عرشه سیدا توروب قالیب پوشانک سالغوچیلار نینک توپه سیده تورغان کشی بیلان کبلاشیب نچه کشی بار دیب سورا دی. بو کشی ایتی: اوج یوز آتمیش ایکی پوشانکچی بار و یینه ضرور لازم بولسه اولار نینک اوستیده اون ایکی کشی بار. هر نوبت نچه ساعت پوشانک سالادور دیب آریوس سورا دی.

ایکی ساعتدین دیب اوچور بردی آریوس بر لحظه فکر قیلیب ایتی: بو نوبتلار زیاده اغیر ایکان من بو نوبتلارنی باشقه قیلای لیکن حاضر ایماس پوشانک لار کیچه کوندوز توختامای حرکت قیلسون. مونی ایتی بادیاننی باقادرغان کشیکا یوز او یروب ایتی: شمال اوبدان ایکان بادیان پوشانک لارکا یاردم برسون دیدی اندین کین گه باشلاغوچیدین سورا دیکه نچه ییل بو خدمتده توردونک؟ اول ایتی اوتوز ایکی ییل بولوب دور.

قایسی سولارده مانکدینک؟

روما و مشرق ولایتی نینک اوتراسیداک سولاردا مانکدیم.

آریوس انکا نظر سالیب ایتی: تولا یخشی بولوب دور یولومیزکا میونه لاردین اوتادور. انی اوتوب بولوب ملیتو چپ قولونکدا کورکونچه کلابریانینک کناریدا مانکاسن لیکن البته یونانی تنکزیدا یول کورساتادورغان یولدوز لارنی تونویسن؟

یخشی بیلامن.

بو اوبدان ایکان ملیتودین مشرق طرفداکی کتراغه گه فی باشلا یمن. تنکر یلار نینک اراده سی بولسه انستیمونانینک کورفزیکا کملکونچه لنگر تاشلامایمیز

ایشیمیز الدیراش دور. سنکا ایشانجی قیلورمن که فرضینک فی قیلورسن.
 کویتتوس اریدوس تولا فهم لیک کشی ایدی. عید کونلاریده تنکریلارکا
 تولا قربانلیق قیلسه مو اونوتما دیکه مونداغ هدیه لار برماک بیلان ادم رواجلیق
 تاپمای بلکه احتیاط و فهم بیلان ایش رواجلیق بولادور. اول بعضیده تماشا
 لاردا شراب ایچکویچیلارنینک برنجی سی بولوب اوتکان کیچده قیهار اویناغان
 ایردی. لیکن ایمدی دریای محبتنینک هواسی فی تینسه کیفیدین کسلیب کمه سی فی تمام
 تونوماسده راحت قیلما دی. توش بیلان کمه یستوم اطرافیه یتتی. شمال
 مغربدین کلیب بادبان فی تمام تولدوردی. دیساکچیلار تعین یرلارده توختادی و
 کهنینک عرشیده بر قربانگاه بنا قیلغان ایکان انینک الیداکوینتوس دریای
 محیط تنکریلاریغه یعنی یویپتر و نیتونغه دعا قیلیب شراب توکوب خوشبوی کویدوردی.
 ایمدی اول اوزکمه سیده اولتوروب اوز خلقیغه قایلار ایدی. پوشانکچیلارنینک
 چونکی بر جوزه دا اولتوروب بولقه بیلان جوزده بر اورسه
 پوشانکچیلار موبینکغه ایرکاشیب ایشلادی. انینکدین
 ایکیزراک آلتون بیلان قایلانیب بر بالداق بیلان آحاطه قیلینغان بر جایدا
 کویتتوس اولتوردی. و موندین اول همه کمه اهلیغه قایلایالیدی. اول تورغان
 جای نینک یانیدا بر یاتماق و بر کوریه لانکان جوزه بولوب همه سی تولا
 زینت لیک ایدی. بو کهنینک تکیداکی پوشانکچیلارنینک ایشلایدورغان یرداکی
 پوشانکچیلار قطار توروب ایشلادی. اولار بر بری بیلان مونکداشقالی هم
 اجازت یوق ایدی. کوندین کونکا بر بریکا سوز قیلبشهای ایشلاب توردیلار.
 رخصت وقتی کلسه اولار یماک ایچماک و اوخلاماق بیلان فراغت قیلدیلار.
 اولاردین کولکی و یا غزل آوازی ایشتبیلماس ایردی. فقط اولارنینک
 آغزیدین آه تارتماق و غونکشاماقدین باشقه نه چیقما دی. بو پوشانکچیلارنینک
 عمری شو طریقه دا اریقداکی سودیک اوتوب کتتی. رومالیق نینک حکومتیده

اسیر بولغانلار گمه قىل لوقیغه كرفتار بولدى. سودا و جنك گمه لاریكا مونداغ قىل لاردین مینكچه سى لازیم كىلدى. تولا اقلیم دین اسیر بولغانلار ارالاشیب ماشینه ديك ایشلاب توردی. كوینتوس ارییدوس جوزه سیدا اولتوروب پوشانكچی قىل لارنینك قىلغان حرکتىكا قایلادی. اول اوزى اولارنینك بر ایشیغه قایلماق دین هاریب كتیب قىل لارنینك هر برى نینك یوزىكا سنكاردی. بو قىل لارغه اسم قويغان ایماس بلکه اولارنینك ایشلاكان یرىكا عدد نمورلاری یازیلغان ایكان. آرییدوس سنكار كانیچه اتمیشنجى نورغه یتیب توختادی. مذکور نمورنینك قلى قالغان همراه لاریدیک یلانك گناج بولوب یالغوز ستر عورت تارتقان ایدی. اول یکره یاشار کوروندى. كوینتوس بو اوغولغه قایلایسه اول خوش صورت بولوب انینك اعضالاریداكى کوچونى كوروب ایچی اغریب كونكلیده فكر قیلدیکه بو منكا خوش کورونادور. انینك دین باشقه ایش صادر بولغودیک ایكان. موفى اوبدانراق تفتیش قیلای.

اول اسنادا اتمیش عددلیك اوغول انكا یوز اویرودی.

آرییدوس انینك یوزینی کوروب یاش بر اوغول هم یهودی ایکانی فی بیلیب انكا نضر سالغاندا یهودی اوغول نینك یوزى قیزاریب قولیدا پوشانك توروب قالدی. بو همان پوشانكچی نینك چونكى قولیداكى بولقه بیلان جوزه غه اوردی و اوغول چوچوب كتیب پوشانك فی کوچ بیلان سوغه سالدی. یاندوروققه یینه آرییدوسغه اول خوش كولكى کورساتتی. بو حالتده گمه مسینادین اوتوب مشرق طرفىكا قایریلدى و توتون چیقیب تورغان اتنا ینار تاغ کینده قالدی. كوینتوس آرییدوس پات پات اتمیشنجى عددلیك قىل اوغولغه قایلای فكر قیلدیکه اول یهودی باشقه لاركا اوخشامایدور. من انى اوبدانراق تفتیش قیلای.

اون ايكنجى باب

تورتونجى كوفى استريا ديكان مذكور كمه يونانى تىنكىزىكا يتىب كلىدى.
 هوا اوچوق و اوبدان شمال بار ايردى. تيريه جزيره سيكا يتماسده باشقه
 جنك كملارىكا يتاميز ديب كوئنتوس آريوس كمينك عرشه سيدة يوروب
 كمينك اوبدان افان ايشلار يغه راضى ايدى. اول ينه اوز جاي يغه كليب
 اولتوروب خيالت كا كتكانديك اتميشنجى عىدليك اوغولغه قايلادى. اتميشنجى
 نورلوق پوشانكچى نى تونوم سن ديب پوشانكچيلار نينك چونكى دىن سورادى.
 سن بىلكانديك كمه بر ايدىن بالدور ياسالدى و كهداكى كشيلا نينك
 هممى ينكى دور ليكن شو نچه ليك بيلورمنكه اول يهودى دور ديب اوچور بردى
 كوئنتوس اول تولا ياش ديب ايتتى.

هر قايداغ بولسه اول پوشانكچيلار نينك يخشى سى دور.

من بعضيده كورورمن كه اول پوشانك نى سىندورغالى تاس قالغوديك

كوچ بيلان تارتادور ديب پوشانكچيلار نينك چونكى ايتتى.

بولماسه انينك توروشى قايداغ ديب آريوس سورادى.

اول ايشنى ديكانديك اطاعت بيلان قىلادور فقط بر مرتبه التماس

قىلدىكه پوشانك كاهى اونك طرفده كاهى چب حركت قىلغايمىن ديب مندىن

سورادى.

آريوس ايتتى: نمه سببدين اول كاهى اونك كاهى چب طرفده

ايشلا كالى خواھلايدور؟

اول ايتىكه هميشه بر ياندا ايشلاب تورغانلار مايماق بولادور و هم

بر جنك بولسه بر طرفداكى پوشانكچيلار اولتورولسه ايكى طرفدا پوشانك

سالىشنى بىلساك يخشى ديدور.

آریبوس ایتتی؛ بونینک فکری یمان ایماس. اینکدا باشقه بر سر
کوردونک مو؟

اول باشقه قل لاردیک اپلاس ایماس اوزینی پاکیزه توتادور.
انداغ بولسه بوایش ایچیده رومالیق ایکان. اینک باره سیدین باشقه
برمه بیلام سن.
یاق بیلماس من.

کوینتوس برلحظه فکر قیلیب آندین قویوب ایتتی؛ من شو برده
بولسام اینک رخصت وقتیدا منکا یالغوز ایبارکیل.
بر مدت دین کین کوینتوس یول کورساتادورغان شمسکا قایلاب
شمسیدین کوزینی کوتاریب یانیغه قایلاسه آتمیشنجی تمورلوق اوغول کلدی.
پوشانکچیلارنینک چونگی منکا ایتیکه سنی که نینک چونگی کوینتوس
آریبوس کورکالی خواهلایدور. انکا بارغیل دیب اجازت بردی. منا من
کلدیم.

اریبوس اینک کلشکان کوچلوق شکلیکا قایلاب میدانغه قایداغ
اوبدان یاروشور ایکان دیب فکر قیلدی. اوغولنینک اولتوروب قویوشنی
و کب سوزی اولوغ زاده بولغانی فی کورسانی.

اریبوس قل اوغولغه ایتتی؛ پوشانکچیلارنینک چونگی منکا دیدورکه
سن پوشانکچیلارنینک اراسیدا برنجی دورسن.
قل ایتتی؛ بوسوز اینک التفاتی دور.
قانیچه وقت بو خدمتده بولدونک؟

اوچ یل بولوب دور.

مذکور یل لار تمام پوشانکچیلیق قیلدینک مو؟
آری شونداغ.

بو خدمتده اغیر برایش ایکان. تولا کشیلار بریل مو چیدا بالمایدور.

سەن شۇنداغ ياش بولۇپ عەجب چىداپ سەن.

اى خواجهم اوزمىز غىرت قىلساق چىداغالى بولادور.

سەننىڭ كې سوزونكىدىن معلوم بولور كە يھودى ايكەن سەن.

مەنىڭ آتا بابالارىم اولقى رومالىقلاردىن بالدور بىنى اسرائىلنىڭ

نسل دىفترىدە يازىلغان ايكەن.

سەننىڭ يورتونىڭ نىڭ كېرلىكى تىخى سەندىن كىتاب دور دىپ آرييوس

دىكەندە قىلنىڭ يوزى قىزارىپ ايتتى: كېرلىك قىل لوققە توشكاندە تىخى

يوغان كې قىلادور.

آرييوس كولوپ ايتتى: مەن اورشلىم كا بارغان ايماس لىكن اولارنىڭ

خانلارى بارە سەيدىن انكلادىم. اولارنىڭ بىرىنى ئونودوم اول سودا كىچىلىك

بىلان شور دريادا تولا مانكەنغان ايدى. بىرستى اول پادشاهلىق مرتبە سىكا

لايق ايردى. سەن قايسى نسلدىن دور سەن؟

مەنىڭ اتام اورشلىم نىڭ خانلارىدىن بىرى بولۇپ سودا كىچىلىككە شور

دريادا تولا مانكەدى. اول ھەم قىصر اوغوسطوس نىڭ يانىغە تەكلىف قىلىندى.

و تامار اتلىق حورنىڭ نسلدىن ايدى.

كويىتتوس خىرانلىقتىن قولىنى كوتارىپ ايتتى: سەن حورنىڭ اوغلى مۇ سەن؟

و يەنە بىر مەتت شوك بولۇپ ايتتى: نەمە وجھىدىن بو قىل لوققە كىرقتار

بولدونىك؟

قىل باشىنى تەپىن سالىپ انىڭ اچچىدە دىردى موج اوروب يەنە

عەكسىكا كىلىپ باشىنى كوتارىپ ارييوسغە اوچوق قايلاپ ايتتى: مەنى كراتوس

حاكىمى اولتوردى دىپ بەنام قىلىپ بو توغرادىن بو قىل لوققە مېتلا بولدوم.

آرييوس بىر قەد كىنىكا يانىپ ايتتى: نەمە دىسەن تەمام روما انىڭ

بارە سەيدىن كې قىلغان خۇنخور سەن مۇ؟ بىر مەتت شوك بولۇپ اندىن يەنە ايتتى:

حورنىڭ نىسلى يىردىن تەمام يوقالدى دىپ كەمان قىلدىم.

قل نینک موج اوروب تورغان کونکلی فی اناسی و سینکلی سی نینک مهری
 باسیب کوزیدین یاش روان بولدی. منینک انام و سینکلیم ترصه نه یزده
 ایکان؟ ای یخشی خواجهم سن اولار باره سیدین بیلسانک منکا ایتیپ برکیل
 تخی تریک مو؟ اولار نینک احوالی قایداغ؟ سنکا یالبارورمن ایتیپ برکیل
 دیب آریموس نینک لباسی فی توپ قیلیب ایستی: بو هیبت لیک واقعه لارغه اوچ
 یل اوتوب دور! منا اوزون یل هر ساعت نینک دردی تکی یوق بر کردا بدیک
 بولدی! کاشکه اوتکافی فی اونوتسام ایدی لیکن انام و سینکلیم منینک بلاخور
 قولوم نینک سببیدین بلاغه توشوب خانی ویران بولدی.

انداغ بولسه کنه نینک فی اقرار قیلورسن دیب کوینتوس چینک آواز
 بیلان سوردی. قل بر دمه تبدیل بولوب آوازی یوغا تراق چیقیب موشتی فی
 خرما دیک توکوب کوتاریب همه پی تمورلاری قیر قویوب کوزلاری آلاب
 ایستی: سن منینک آتا بابالاریم نینک تنکریسی قادر خدا باره سیدین ایشتماکان مو؟
 اینک صداقتی و قادر مطلق و بنی اسراییلغه کورساتکان محبتی اوستیده
 قسم یاد قیلورمن که من اول حادثه فی قصدلاب قیلماغان. بو سوز رومالیق
 کوینتوسغه تأثیر قیلغانی فی کورسه ینه ایستی: ای فاضل رومالیق خواجهم منکا
 چونیوتکیل که منینک اغیر غمیمغه بر تسلی بولغای.

آریوس مانکیب یورکانیدین قل نینک آلدیدا توختاب ایستی: لیکن بو
 واقعه سنینک بیلان سوراغ قیلینغان ایماسمو؟
 یوقسو خواجهم.

رومالیق انکا کوز سالیب ایستی: قایداغ هیچ سوراغ کواه بولماسه
 سنکا کیم حکوم قیلدی؟ اولار منی باغلاب زندان بر جیغه سودراب الیب
 باردی. منکا هیچ کیم کب قیلما دی و ایرته سی هیچ کیم مندین کب سوراماسدین
 کتاریغه الیب کلدی. اندین من یوشانکچی قل بولدوم.

مبادا سىندىن سوراغ قىلغان بولسە قىسداپ قىلمىغانىنىڭنى كورساتالور

ايدىنىڭمو؟

تخى من اول چاغدا بر بلا ايدىم خوئخورلوق مذمتدىن قويولدى.
حاكىمى اولتوركالى خوالاغان بولسام وقت و فرصت اوبدان ايماس ايردى
چونكه نورغون عسكرلار بيلان كوندوزده كلدى و انى اولتورسام من قايداغ
قوتولالايدورمن؟ من هم روماليققه دوست بولغان بر فرقهدىن ايدىم و منىنىڭ
اتام قىصرىنىڭ خىدمىتىدە عزت تاپقان و بىزىنىڭ چونكى غنىلىكىمىز بار ايدى.
منىنىڭ انصافىم، شريعت و كىچىكىمىدىن تاپقان تىزىت اول يىمان ايشقه قولومنى
قويىماس ايردى. من سىرانىڭ ايماسكه مونداغ بلاغه توشماكدين اولومنى يىخشىراق
كورور ايدىم. حالا هم شونداغ.

آرىبوس بو سوزلارنى تنكشاپ نەمە فكر قىلىشىنى بىلمىمىز بو اوغول
كبنى قايلاب قىلالماغان ياكە حكىم قىلغوجىلار ناخىق طرىقهدا انكا ظلم سالغان
دىب فكرى شونىنگە يىتىپ ايتتى: خىر سىن ايشىنگە بارغىل.

قل تعظيم قىلىپ خواجه سىنىڭ يوزىكا بر نظر سالىپ امىد تاپماي
آهسته كىتماككا يانىپ ايتتى: سىن يىنە من اوچون فكر قىلسانك اى خواجهم
انام و سىنىڭكىمنى سىندىن سورغانىمنى يادىنىڭغە يىتكوزكىل.

اول كىتىپ بارسە آرىبوس ارقاسىدىن قايلاب فكر قىلدىكە مىدانغە
ياراغودىك آياغى ايتىك اوغول ايكان قىلچ توتىقالى بازولارى برداش ايكان
توختاغىل دىب انى قىچقىردى.

يەودا قل درحال توختادى.

سىن آزاد بولسانك نەمە ايش قىلور ايدىنىڭ؟

اى خواجهم آرىبوس مىنى زانكلىق اتماكىل دىدى.

يوق مىن زانكلىق اتمايدىم.

انداغ بولسه من همه دین بالدور انام و سینکلمین فی ایستاب اویوم کا
کلتور ما کونچه راحت آلماس ایدیم هر کونلوکی اوزوم فی اولار نینک خوشلوقیغه
صرف قیلور ایدیم و اتا بابالاریم نینک خدای اوستیده قسم یاد قیلور من که
یوتور کانی میزدین تولاراق ینه تاپار ایدیم.

کوینتوس مونداغ اوچور بولادور دیب خیال قیلیمای باشقه ایش
توغراسیدین اوچور بولادور دیب خیال قیلغان ایدی. اندین بر مدّت اویلاب
ایتی: مبادا سینکلمینک و انانک اولوب کتکان بولسه حیات دا تاپیلیماس مکی؟
ابن حور نینک یوزی تغیر تاپیب سو یوزیکا قایلاب ینه اوزیکا کلیب
ایتی: اولار اولکان بولسه نمه ایش قیلور من؟

آرییوس ایتی: من هم شونی سور اغالی خواهلار ایدیم.
ای خواهیم آرییوس من سنکا کونکلموم داکی مدعایم فی ایتای اول
بلالار بولماسدین بر کون بالدور انام منکا عسکر بولغالی رخصت بردی.
تخی شو آرزو کونکلموم ده بار. ممکن بولسه شو مقصودوم غه یتار ایدیم.
آرییوس ایتی: میدانغه بارسانک مقصودینکغه یتار سن.

یهودا بن حور ایتی: رومانینک قوشونیغه قوشالماق بیلان مقصودوم غه
یتار من. آرییوس انداغ بولسه سنکا اول یاراغ توتوشنی اوز کاتسماک لازم دور
دیدی. لیکن بو سوزنی قیلغان همان انینک کونکلیکا کلدیکه بر خواهه اوز
قلی بیلان مونکد اشماسون دیب اوز عیبی فی بیلیب سوغاق کب قیلیب ایتی:
ایمدی کتکیل بیزلار قیلیشقان کبکا امید باغلاما غیل. احتمال که سن بیلان
چاقچاق قیلیمشیم.

ابن حور کتیب پوشانکچی قلدیک ینه قولیغه پوشانک فی الیب اولتوردی
و انینک کونکلی ازغنه اچیلیب پوشانک انکا هیچ نمه دیک کوروندی. کونکلیده
امید توغولدی و اول ایچیده دعا قیلدیکه تمام کونکلموم دین ای خدایم سندن
تیلار من: منکا یاردم برکیل

اون اوچونجى باب

كوينتوس آرييوس نينك كەسى آنتيمونا كورفزيكا يتيب كەلدى و باشقە يوز جنك كەمە كيتيرە نينك مشرق طرفيكا يىغىلدى. آرييوس جنك كەملارنى يوقلاغالى تمام بر كون كتتى. آندىن مشرق يونانستان و آسبانينك اوتراسيداكى نكسوس دىكان جزيره كا باردى. اول جزيره اوزى انداكي ايكيز بر قورام اوستيده ايدى. اول يردىن آرييوس يراقداكى كەملار نينك همەسىنى كورالدى. و تنكيزداكى بولانچيلارنى درحال قوغلاغالى ممكن ايدى.

جنك كەملارى اول جزيره نينك تاغلىق كىناريغە يقىنلاشقاندا شىمال طرفيدىن باشقە بر كەمە يتيب كەلدى. آرييوس انينك الديغە باردى. اول كەمە استانبولدىن مال توشويدورغان كەمە بولغاچ انينكىدىن بولانچيلار نينك خبرىنى انكلاغالى خواهلادى. كەملارى بوسپوروندا كورونماكان سىبىدىن نە يردە ايكانىنى هيچ كشى بىلمەدى. بولانچيلار اول طرفداكى همە كەملارنى بولاب خراب قىلغان ايردى. اول بولانچيلار نينك اتميش كەسى بار ايردى و چونكى مشرقداكى همە كەملارنى تونويدورغان بر يونانى كشى ايردى. شور دريادا مانىغان همە سوداكرلار بولانچيلاردىن قورقار ايردى. كوينتوس آرييوس اولارنى قورشاب الماق اوچون شىمال و جنوب طرفلاردىن احاطە قىلىپ تىزلىك بىلان باردى و پوشانكچيلار قايلاق لارنى اچىپ توختاماي پوشانك سالىب كچقوروندا اوقا دىكان تاغقە يقىنلاشتى.

كەمە باشلاغوچى سى اوبىه كىنارى اولار نينك الديدا بار ايكانىنى خبر بردى. كەملارنى ايكسى حصە قىلىپ اليك كەمنى اوزى بىلان اليب مجريكا كىرماك اوچون باقى اليك كەمنى شىمال طرفيكا ايباردىكە بولانچيلارنى توساب تورغاي.

ابن حور پوشانكچيلار آراسيدا ايشلاب فقط هر التنجى ساعتده فراغت قىلدى. كوينتوس بيلان مونكداشقاندين تارتىب انكا جان كيрий پوشانك نى قابىلىق بيلان سالىدى. اول بالدور كيچه و كوندوز پوشانك تارتىب نه يركا بارادورغانى نى هيچ اويلاماغان ايردى ليكن ايمدى اول منينك احواليم باشقه بولادور ديب اميد توغولغاندين كين همه واقعه لاردين خبر ناپقالى خواهلادى.

كمه هميشه شمال طرفىكا مانكيب توروب كيچه باسقاندا هم اول طرفىكا مانكىدى. كمه نينك عرشه سىيدىن پوشانكچيلار نينك جايغه خوشبوى زىدى كلسه يهودا فكر قىلدىكه ايمدى آرييوس قربان كويدور كالى توروب دور. بيز جنككا بارورمىز مكى ديب اويلادى. روماليق لار و يونانييلار غزاتغه بارماسدا بتلاركا خوشبوى كويدوروب قربانلىق قىلىپ آندىن غزاتغه مقيد بولوشى نى بىلدى.

كمه كا مشعل ياروتقاندين كين كوينتوس قربانكاهدين توشوب كلىدى. عسكرلار انينك امرى بيلان ياراغلار نى كييب ماشينه لار نى جراجر قىلدى. و آرييوس كليك و سپر جنك جابدوقلار نى كييب اوز جايغه كيركانده ابن حور اوقتىكه غزات يقين ايكان ايمدى منى جنك عادتيدىك زنجير بيلان كمه كا باغلار مكى ديب خيال قىلدى.

هر پوشانكچى ايشلاكان يرده بردين بردين ايشكل بار ايردى. پوشانكچيلار نينك چونكى كليب هر نموداكي پوشانكچى قل لارنى عدددين عددكا باغلاب يوتىغه ايشكل سالور ايردى. مبادا روماليق مغلوب بولسه قاچماغاييلار. اولار ناعلاج حقه بويون سوندى. كمه غرق بولسه اولار نينك همهسى چوقورغه توشماكچى ايدى. بو ايش اولارغه زياده اغير كوروندى. ابن حور نينك قولايغه ايشكل آوازي و زنجير نينك جالدور جولاور قىلغانى

انكلاىب نەموردىن نەمورغە يەقىن كەلدى. ائىدى مەنىنك نوبەتتە پات كەلەدور. آريوس مەنكا مەدەد رور مەكى دىب ئامىد قىلىپ يەھودانىنك كۈنكەلى دەشت بىلان تولوب ايشكل سالىشقە ساقلاپ توروب آريوس تورغان جايغە كوزى تەلموردى. ائىدى پەوشانكچىلارنىنك چۈنكى زىنجىر آوازى بىلان يەقىنلاشىپ اتمىشەنچى نەمورغە كەلىپ تەختادى. يەھودا بن حور مەضطرب بولوب زبانى كەلمەي پوتلارنىنى ايشكلەنكا اوزاتىپ بەردى. اول وقت كۈنەتوس جايىدىن قوپوب پەوشانكچىلارنىنك چۈنكىگە يەھودانى باغلاماسلىققە قولى بىلان اشارت قىلدى. بو خالەتدە يەھودانىنك يوزىكا قان يۈكۈرۈپ خوشلوقىدىن پەوشانكنى قولغە الىپ تەمام كەمە انكا ياروغلوق بەردى. خەواجەسىنىنك نەمە ائىتقانىنى اوقمەي شونى بىلەدىكە پوتىغە ايشكل سالىنمەدى. پەوشانكچىلارنىنك چۈنكى قالغانلارنىنى باغلاماندىن كەين جايغە بارىپ اولتۇرۇپ بولقەنى اورار ايردى. بىقوالەنىنك آوازى بالدور بن حورنىنك قولاقىغە انداغ چىرايلىق ايشتىلەكان ائىماس. اول جانىنىنك بارىچە تارتى و پەوشانك سىنغالى تاس تاس قالدى. پەوشانكچىلارنىنك چۈنكى آريوسنىنك الدىغە بارىپ بر كۈلۈشى بىلان قولىنى اتمىشەنچى عدەكا اشارت قىلىپ ائىتى: مەن قانداغ كوچ قىلەدور.

آريوس ائىتى: قانداغ جىرات قىلەدور. يەنە انىنكەگە ايشكل سالىماغىل تەنكرىلار اوستىدە قىسم ياد قىلورمەن كە اول ايشكل سىز اولدان خەدمەت قىلەدور. كەمە سودا مانكىب يوردى و خەدمەت قىلمايدورغان عەسكەرلار عەرشىدە اولخەلەدى. آريوس اوز جايىدە فراغت قىلەدى.

بن حور ايكى مەرتەبە رەختە تاپتى اما اولخەلامى اوزىنى بلادىن قوتولغان كوروب كوياكە اوز وطينىدە اناسى و سىنكەلىسى بىلان كوروشوب اولار بىلان مونكەداشقاندىك سەمەدەتمەندلىك انكا مەلوم بولدى. كىچەنىنك تەنك قرانكەغوسى بولغاندا بر عەسكەر ائىتىك بارىپ آريوسنى اويغەتتى. اول ائىتىك

قويوب كليك نى قىلىچ و سىپرنى اليب يىلمى بىلان كە نىنك عرشىغە چىقتى.

اون تورتونجى باب

ايمدى همه كەمە اهلى اويغايىب هر برى اوز تعين جايلاريفه باريب
 عسكرلار يراغ جابدوقلارنى راستلاب عرشىغە چىقىب جنككا طيار بولدى.
 آندين هيبىتلىك سكو تلوق پيدا بولوب همه پوشانكچيلار بر امر بىلان كەمە
 پوشانك لارنى توختاتى. آندين كين ابن حورننىك قولاقىغە باشقە جنك
 كەملارى نىنك پوشانك آوازى ايشىتلدى. كلكان كەملارنىك دولغونلاريدا
 كەمە استرييا لىنكشيب قالدى. يهودا بىلدىكە بو كەملار سوقشقالى كىلدى.
 بو حادثەنى اوقىسه انىنك اچى قايناغالى توردى. كەمە عرشىده بر كارناى
 آوازى ايشىتلدى. و پوشانكچيلار اوز ايشلاريفه مقيد بولدى و كەمە آهسته
 آهسته مانكىب بر يولبارس آوغە اتىلغاندىك كەمە اوزىنى راستلادى. عسكرلار
 كەمە عرشىدىن كارناى لارنى قهرى بىلان چالدى. اول همان كەمە استرييا
 اچىده غارقىراب همه پوشانكچى قللار جومبوشقە كىردى. حالا كەمە استرييا
 بر نەمە كا غضب بىلان تىكىب كىنكا ياندى. و بعضى پوشانكچيلار بىقىلدى
 و اولوم هر كتىده قالغان كشىلارنىنك آوازى كەمە سوقالغان اوفىنى و كارناى
 آوازىنى باسب فللكا يتتى. ابن حوركا معلوم بولدىكە كەمە استرييانىنك
 سوقاشىدىن باشقە بر كەمە پاره پاره بولوب غرق بولوب دور. استرييا توختامى
 الديغە مانكىب الديدكى باشقە بر دوشمن كەمە سىكا تكىب انى هم غرق قىلدى.
 و استرييا اونك چىدىن غرق بولغان كەمە نىنك چوقانلارى چىقىب كتتى. جنك
 توختامى بارغان سارى اولغايىدى. بارا بارا كەمە استريياداكى زخم دار عسكرلانى
 كەمە عرشىكا سودراب اليب قويدى و بو حالتده باشقە بر كەمە كا اوت كتىب
 پوشانكچيلارى باغلانغان جايدا كويوب ابن حور بار كەمە اطرافى تمام كىباب نىنك

بويىغە تولدى. حالا كەمە استرېيانىنىڭ عرشىدىن بىر ھىيتلىك غوغا چېقتى. رومالىقلار اوز جانلارنىنى اسراب سوقاشىپ توردى. ابن حورنىنىڭ قورقونىدىن اعضالارىغە تىتراك اولاشىپ كوينتوس آريوسىغە بىر حادىئە بولغان مكى دىب خاطرېغە كلىپ مبادا اول اولتورولسە مېنىڭ ھەمەمىدىم يوقالور. ابراھىم نىنىڭ تنكرىسى انكا مدد برسون دىب چورەسىكا قايلاسە ھەمەمەدە پراكندهلىك بولوب فقط ھىچ كىشى پوشانك سالماسە ھەم پوشانكچىلارنىڭ چونكى جوزەدا اولتوروب بولقەسىنى سوقار ايردى. پوشانكچى قىللار پوشانك سالماق توگول اوز پوتلارنىنى ايشىكلىدىن پوشانكقە حربەلاشىپ پوشانكسالماسە چوقانلارنىنى فللكا يتكوزدى.

ابن حور بىر سىكلاپ عرشكا چىقادورغان پىلمىنىڭ يارىغىغە توشوب چورەسىكا قايلاسە اوت كىتكان كەملارنىڭ اوتلارى شارارە تارتىپ آسمانغە چېقتى و غرق بولغان كەملارنىڭ پارەلارى سو اوستىدە توردى. اول ھماندا كەمە آستريا ايكى پارە بولوب يھودا چارقىندا سوغە توشوب كىتىپ قايركا قايلاسە چورەسىداكى قرانكغو سولاردىن باشقە نەنى كورمادى و كەمە آستريا سوغە چوكوب كىتى.

ابن حور آيلانغاندىن اوزىكا كلىپ قايلاسە يانېدا بىر ئىختە باردى كوردى و درحال اوزىنى انىڭ اوستىكا الېب بىر اولوغ كچىك تىنىپ اويكاسىكا پاكىزە ھوا الېب كوزلارىداكى سونى ايتىپ ايتىپ چورەسىكا قايلاب كوردىكە سو يوزىدە كەمە پارچەلارى كويوب تورادور. زىراق بولغان كەملارنىڭ ھىيتلىك آوازى اىشتىلدى. كەمە آستريا غرق بولماسدا بولانچىلار كرىپ الغان ايدىلار. اولاردىن تولالارى سو يوزىدە لىلاب يەنە سوقاشتىلار و سو قرانكغودا اوت و قىاندىن بويالدى.

ابن حور بو پراكندهلىكىدىن زىراق قاچاي دىب خيال قىلىپ تورسە

بولانچیلار نینک بر گمه سی ایننک الدیغه ایتنک کلدی و یهودا درحال تخته پاره بیلان حرکت قیلیب سو اوزوب اول گمه دین قوتولدی و ایننک الدیدا التون جونکسه قاداغان بر کلپک و کوچلوق ایکی قول کوروندی. و اول قورقوب اوزی یورکان یرنی تاشلاب یاندا براق کتتی. مذکور تلیک ایکیزاک کوتاریلیب ایکی قول سو اوزوب تلیک تکیداکی باش نینک یوزی کوروندی. اغزی اوچوق و کوزلاری آلاب قراقی چاقایب دور و چیرایی سارغاریب کتیب دور. یهودا درحال کلپک نینک اینکا کلپکیدین محکم توتوب الیب یر زور بیلان اول بیهوش کشی فی تخته پاره غه الدی. اول کشی کوینتوس آریوس اوردی. سو نهایتی دو الغونوب یهودا آریوس فی توتقالی همه کوچی فی ایشلاقی. مذکور جنک گمه اولاردین انداغ یقین اوتیکه پوشانک لار بولانکشیب اولار فی غرق قیلغالی تاس قالدی و گمه دریاداکی سو اوزوب تورغانلار نینک و کلپک لیک لار نینک و بعضی یاریم جان لار نینک اوستیدین اوتوب کتتی. همان بر قالتوس آواز چیقیب مذکور گمه پاره پاره بولوب غرق بولدی.

سوقاش تخی پستلانهای قیلینیب توردی. بر مدت دین سین بعضی ساق قالغان گمه لار قاچیب کتتی. نصرت فی قایسی الدیکی رومالیق لار مکی یا بولانچیلار مکی دیب ابن حور فکر قیلدی. مبادا بولانچیلار نصرت تاپسه تخته دا قالغان ایکی سی نینک امید کسیلدی.

کیچه بولدی. آخر تانک یارودی. یهودا صبحجی قورقونچلوق بر امید بیلان کوردی چونکه رومالیق مغلوب بولسه آریوس نینک هلاکتی تعین ایکان و مندین نمه بولادور قاچیب کتسام رومالیق قولیدین منی توتقالی یر قالهاس دیب یهودا خیال قیلور اوردی.

شمس شعله اوروب چیقیب شور دریا اینه دیک یاتتی و مغرب طرفه یر کوروندی. اما انکا یتکالی ممکن ایماس. سونینک یوزیده کویوب تورغان

كەملارنىڭ پارچە تاختەلارغە چىقىپ قالغان كشىلار لىلاب يوردى.

ينە بىر سەت چوڭ مۇضطرب بىلان كىتى. پات ياردەم كىلمەسە آرىيوس تەين اولما كچى ايدى. اول تاختە اوستىدە يارىم جان ياتتى. يوراكى بى تەين سالدى لىكن جاني چىقىمەسە يهودانىڭ امبىدى كىسېلمادى و اول دعا قىلماقدىن باشقە بىر نەمە قىلالمادى. ابن حورنىڭ چوڭ خوشلوقىغە آرىيوس اونكلانېب بارغانچە سوزكا زباني كىلدى و آرىيوس آيلانغان جەھتدىن جولاكاندېك سوزلاب ايتتى: نە يردە ايكان من؟ قانداغ قوتولدوم؟ كىم منى قوتقازدى دىدى. اندىن اول ھوشىغە كىلىپ جنك خاطرغە توشوب سوقاش بارەسىدىن تەين سوزلاب ايتتى: بختىم يارى برسە كوئىنتوس آرىيوسنى قوتقازغانىڭغە پشيمان بولماغايسن لىكن احوالىم نچوك بولوشنى جزمآ قىلالماسمن لازم كىلسە حالىمغە ياراشا خدمت قىلغىل. من سنكا سويونكودېك اجر برآى. شو وعدەنى منكا قىلىپ وفا قىلغىل. منكا جائز كىلكودېك خدمتنى سنكا قىلاي دىب يهودا اوچور بردى. منكا جائز كىلكودېك خدمتنى قىلاي دىكاندە آرىيوس اوزىنى تاختەكا تاشلاب ياتىب ايتتى: سن ايتامار ابن حورنىڭ اوغلى موسن؟ من سنىڭ اتانىڭنى بىلىپ افضل سنادىم. بو كىبى قىلغاندا انىڭ اوفى وسېلمداب قاىلب يهودا انگلاماققە عاجز كىلىپ قولاقىنى انىڭ اغزىغە يىقىن توتوب انكلادى. آرىيوس يەنە ايتتى: بارماقىمدا بار اوزوكومنى الىب انى مسىمىنىڭ يىقىنىداكى بىر وكىلىمكا كا الىب بارىب كورساتكىل. سن اوزوكنى قولونىڭغە قانداغ توشوركانىڭنى ايتىب برسانك خواھلانغانىڭنى بىرىب مېكىن بولغودېك ياردەم برادور لىكن منكا قىسم ياد قىلغىل كە سورغانىمنى قىلغايسن.

ابن حور ايتتى: اى فاضل آرىيوس سنىڭ مقصودونىڭنى من اوقاسدا نچوك قىسم قىلدورمن. مرادىنىڭنى ايتىب بركىل دىب شىمالغە قاىلاب قچقىردى: اتا بابالارىمىڭنىڭ تىكرىسىڭكا شىكر بولغاي اندا بىر كەمە كلادور!

آریبوس علم نشانه‌سی بار مو دیب سورا دی.

یوق بادبانی بار بر گمه ایتیک کلا دور.

انداغ بولسه دوشمن دور. نصرت تایقان روما گمه‌سی بولسه علم نامه لاری بولور ایردی. منکا قولاق سالخیل! مبادا بر بولانچی گمه‌سی بولسه سنی اولتورمای پوشانکچی قُل قیلادور اما کوینتوس آریبوس نینک نامه‌سی روماغه دانک کتماسون. دوشمن نینک گمه‌سی بولسه منی تخته‌دین سوغه توشور کیل.

یوقسو ای خواجهم شونی قیلما یمن. بو منکا روا کلاس دیب اوزوک‌نی تنکلاب ایتی؛ قولوم دین اوزوک‌نی یاندوروب انخیل بولماسه دریاغه تاشلاغایمن. اندین کین آریبوس اوزوک‌نینک سوغه توشکان آوازینی انکلاب ایتی؛ ای سارانک اوزونککا زخت قیلیب منی توسمایسن. افلاطون نینک تعلیمیدین چونک بولغان رومالیق اوز اوزینی اولتورکاندین باشقه کشی نینک قولیدا اولوشنی روا کورادور لیکن منی اولتورکالی خواهلاماسانک من لازم کلسه اوزوم‌نی یوقوتای. من سنکا منفعت یتکوزکالی خواهلادیم و بو اوزوک‌دین باشقه منینک نامه نشانه‌م یوق ایدی. سنکا نه بولادور.

ابن حور ایتی؛ بو ایش منکا نا ممکن دور. سنی اولتورکانیم دین اوزوم‌نی اولتورکانیم‌نی خوبراق کورامن. اوج ییل قُل بولغانیم‌دا منکا دوستلوق موروتدین سن برنجی — درحال یوق دیب ناصرت لیک اوغول باره‌سیدین فکر قیلیب — ایکنجی ایکان سن دیدی.

تخته پاره اوستیداکی ایکی لاسی کلا دورغان گمه‌کا قایلادی.

تخی تخته پاره‌ده توروب انینکنده علم نامه کورماکان سن دیب آریبوس سورا دی.

یوق لیکن گمه‌داکی بر یغاچدا کلپک کینور و کلوک تورادور.

منا رومالېق بولسە كراك!

يھودا ايتتى: كلبواتقان كەمە تاختە بىيلان سودا لېلاب تورغانلارنى
آلادور. كەمە ايمد باشقە خراب بولغان كەملاركا بارىب انداكى كشىلار
انكا يوتكالادور.

كوينتوس كوزلارنىن آچىب ايتتى: من تنكريلاريم كا شكر قىلغاندىك
سن خداينكغە شكر قىلغىل. بولانچىلار بولسە كەمەنى غرق قىلور ايردى.
رومالېق اېكان! من نصرت تاپتىم! بىز قوتولدوق! قولونك بىلان ايتىك
اشارت قىلغىل! من دومويز بولامن — سنىنك آتانك منىنك دوستوم ايدى —
من سنى اوغول قىلورمن. بىز بولانچىلارنى يىنە قوغلايلى ھىچ برى قاچىب
قوتولماسون. يھودا تاختەدىن اورە قويوب قولى بىلان اشارت قىلىپ جانىنىنك
بارىچە تووالادى. آخر كەمەداكى كشىلار كوروب يتىب كلىدى. آرييوس
چونك عزت بىلان كەمە كا قبول قىلىندى.

اولار يىنە بولانچىلارنى قوغلادى و بولانچىلاردىن ھىچ برى اولارنىنك
قوليدىن ساق قوتولمادى.

اولار مسىنم كا يانېب كلكانده آرييوس چونك عزت و حرمت بىلان قبول
قىلىندى. آغىنەلارى حيران بولوب اول بىلە الېب كلكان ياش اوغولغە قايلادى.
كوينتوس ابن حورنىنك باشىدىن اوتكان واقەنى ايتماي انى قىچقىرىپ قولىنى
اوشنەسىكا قويوب ايتتى: منا دوستلاريم بو منىنك اوغلومدور مندىن كىن
قالغاندا ھمە دولت و اشىلالاريمنى الادور. منىنكا دوست بولغاندىك انكا ھم دوست
بولونكلار. كوينتوس آرييوس ابن حورنى اوغول لوققە تعين قىلىپ جانىغە ارا
تورغانقە شكر كىلتوروب انى قىصرنىنك اولوغلارى عناوتكا الدى.
برايدىن كىن شور دريادا بولانچىلار اوستىدە تاپقان نصرت اوچون
رومادا تياتر تاماشا بولدى و اول يكرمە كەمە اندا قويولغان ايردى و بو كەملاركا

یازیلیب ایردیکه شور دربادا کوینتوس آریوس دومویر بولانچیلارنی تاراج قیلیب اولجا آغان کمه‌لار بودور. بوخطنی تخمیناً سکسان مینک آدم کوروب اوقوب اولتوردی.

اون بشنجی باب

مذکور واقع‌لاردین بش یل اوتوب میلاد مسیح‌نینک یکرمه اوچونجی یلی انطاکیه‌داکی واقعه‌لاردین خیر انکلایلی — انطاکیه اول وقت‌لاردا رومادین کین دنیانینک هم‌دین غنی و فضیلتلیک شهرنی بولوب مشرنینک ملکه‌سی آتاندی. اول شهر هم بوزوغ‌لوق بر بولاقی بولوب اطراف جوانیغه تارقادی.

توش وقت‌بیلان سوداگرچیلیک قیلادورغان بر کمه اورونتوس کورفزیکا کیردی. هوا نهایت ایسیق بولغاچ مسافرلار کمه‌نینک عرشه‌سیده اولتوردی. واولارنینک آراسیدا ابن حور هم بارایردی.

مذکور بش یل جهانکرلیققه یشقان بر ایر قالیدور. اینک یاپینغان آق ریداسی اعضائی نی یاپسه هم چیرایلیق شکلی کورونوب توردی. اینک شیرین زبانی و توزوک ادبی مسافرلارنینک کونکلی نی اوتوب اینک نصب‌نامه‌سی نی اوقالی خواهلادی. اولار اینک بازولاری اوزون و قول‌لاری یوغان بولغانیغه تعجب قیلدی. بونینکدا عجائب بر سیر باردیب فکر قیلیشتیلار. ابن حور اولوغ کورونکان بر عبرانی کشی‌بیلان کبلاشیب اولتوروب کمه اورونتوس کورفزیکا کیرکانده باشقه سریق علم‌نامه‌لیک ایکی کمه‌نی کوروب ابن حور عبرانی کشیدین سورادیکه بو علم‌نامه‌مه کورساتادور. اول کشی ایتی: بو ایکاسی‌نینک نامه‌نشانه‌سی دور. بو کمه‌لار انطاکیه‌داکی بای بر سوداگر زاده‌نینک کمه‌سی دور.

افی تونومسن ديب ابن حور سوراڊى.

بو سوداگر بيلان معاملەم بار. اول تولا باي و غنى كشي دور.
مونيكن بيلان نامەدار بولوب هم اوزيكا دوشمن تاپيب دور. بر وقت
اورشلمنا حور خان نينك نسليدن بر خان بار ايردى ديدى. اول بو سوزنى
ديكانده ابن حورننك يوراكي ساليب معلوم قيلماي اولتوردى.

عبرانى كشي ايتتى: اول خان نهايت عاقل بر سوداگر ايدى. عالم نينك
مغربدين مشرققه سوداسى يوردى. چونك شهرلارده دوكانلارى بار ايردى.
انطاكيه داكى دوكاندا اول خان نينك سمونيدس اتلىق بر كهاشتهسى بار ايردى.
خان اوزى بر سفرده اولدى اما سوداسى بالدورقى ديك اقيب توردى. ليكن
بر زماندا انينك اهل بيتيكا بر بلاى عظيم كمدى. خان نينك تخميناً اون
يته ياشار بر اوغلى روماليق كراتوس حاكمنى اورشليم نينك بر كوچه سيدا
اولتوركالى قصد قيلدى. مونيكن اوچون حاكم اوى نينك اهل بيتلاريدن
هيچ برينى قويماي انتقام الدى. همه تعلقونى پادشاه ليققه اليب اوردانى مهرلاب
حاكم التوندين ياغ چيقايرب ساچونى ياغلادى ديكان همان يانداكى لارننك
همهسى قهقه بيلان كولوشوب ككتى.

كولوشكانلار نينك برى ايتتى: مونيكندين معلوم بولديكه حاكم همه دولتىنى
اوزيكا الدى.

عبرانى كشي ينه كب قيليب ايتتى: عالم خلقى ايتادوركه سيمونيدس
انطاكيه شهریده فقط مذکور خان نينك وكيلىقىنى قیلادور ليكن حورننك
اولادى يوقالغاندين كين اول اوز آلدیغه بر دوكان آچيب آزغنه وقتدا
انطاكيه دا برنجى سوداگر بولوب قالدى. اول خواجهسى حوركا اوخشاش
هندستانغه كاروانلار ايارادور و شور درياداكي كهلارى پادشاه كه سيدن
قالمايدور. خلق دیدوركه بختى يارى بولسه هر نه قيلسه رواج تاپماي قالماس

اینک تیمولاری قریب اولادور و گمهلاری هرکیز غرق بولمایدور. دانه دولت بیلان یانب کلادور.

یهودا سورا دیکه سوداسی بو طریقه‌دا نیچه وقت ایچیده اییب توردی؟
اون یل تمام بولمادی.

اینک دسمایه‌سی بار ایدی، مو؟

آری خلق دیدور که دولت اینک بر حصه‌سی فی تاپتی: خان اینک اطلاری و مال ملک‌لارینی تماماً الیب آلدی لیکن تقدیر یینه پیل تاپمادی اولار نه یرکا کتکانی فی هیج کشی بیلمادی. حاکم بدکمان بولوب سیمونیدس پیلنی تاپشوروب چونک سوداسی فی خوفیاه قیلادور. مومینک اوچون اولار انی بش یل ایچیده ایکی مرتبه توتوب سولاب عذاب قیلیب قینغه باستی. بو سبب‌دین اینک بدینده ساق سونکاک قالمادور. ایمیش. آخرقی مرتبه من انی کوردوم که برجوزه اینک تمام اطرافیه تکیه یاستوق‌لار قویوب لقوا بولوب اولتوروب دور. یهودا ایچیدین اوزینی توختاتالمای گمه‌نینک بر آغامچی‌سی فی محکم سیقیم‌داب آلدی. عبرانی کشی سوزینی توختاتهای ایتی: بو قینالمادین سیمونیدس کونهای چینک توروب ایتی: من بو دولت اشیلارنی قانونغه موافق اوز سودام بیلان تاپقان من. اولار اینک‌دین قانچه قیلیب بر نامه تاپالمادیلار و اول عذاب‌دین قوتولوب اوز سوداسی فی بالدورقی اسکر تیده قیلیب تورادور و قبصر تیمیریوس سوداگر چیلیککا بر حجت نامه قیلیب قول قویوب بریب دور. دیب عبرانی کشی گمه‌نینک باشقه طرفیکا کتی.

ابن حور اینک الدیغه باریب سورا دیکه خان اینک اهلی بیتیغه بولغان

حادثه‌نامه بولغانی فی و نه یرکا کتکانی فی هیج کشی بیلمایدور مو؟

عبرانی کشی ایتی: اوغلی جنک گمه‌لاریده پوشانکچی قیل لوققه توتولدی.

اناسی و همشیره سیدین خبر یوق. اولار زندانی غاردا اولکان اوخشایدور

كە انطاكيە كا يقينلاشقان ايردى. مسافرلار شهر كا قايلماققە كەينىك عرشەسيكا چىقتى. نات فرصتدە كە شهر نىنك كىنارىغە كلىب توغرا توختاب سفر تىمام بولدى. ابن حور كەدىن چىقماستا عبرانى كىشىكا ايتتى : من سنى كايىتقانيم اوچون خفە بولماغىل سىموندس توغراسىدىن ايتقان سوزلار منكا تاثير قىلىپ انى كورماككا هوس قىلورمن. نە يردە اولتوروغلوق ايكانىنى ملول بولماي دىب بركىل.

عبرانى كىشى ايتتى: انىنكە روبرو بولماقنى خواھلاسانك دريا بىلان كوبروكچە بارغىل. اندا تاشدىن بنا قىلىنغان انىنك عمارتى سفىل بىلان توتاش دور. يولىنى اونكاي تاپارسن.

سنىكا عشق الله دىمن دىب ابن حور خوشلاشىپ كىتتى. و ايكى جمال انىنك مالىنى توتوب سورادىكە نە يركا توشويمىز.

عسكر لىكزەسيكا اليب بارغىل دىب يهودا جواب بردى.

اولار ازغنە يول مانكفاندىن كىن يهودا جمالارغە ايتتى: بو اخشام لىكزە كا بارمايمىن كوبروك نىنك يقىنىداكى منزىلكا توشاي.

جماللار انىنك مالىنى اول منزلكا اليب باردىلار و يهودا اول منزلدە قونوب قالىپ كىچەدە اوكرەدە ياتىپ اناسى و همشرەسى خاطرغە توشوب فكر قىلدىكە من آخر اويومدىن، انام وسىنىكلىمدىن بر خبر ايشتىب حيات بولسە اولارنى تاپاي.

اون التدىجى باب

ايرتەسى سىموندس نىنك اويىكا كىلدى. عبرانى كىشى يهوداغە دىب بركاندىك دريانى بويلاپ مانكىب كوبروككا كلىب دىكاندىك اول عمارتنى تاپتى. نظرىكا دروازەلار اوچوق توروب خلق بر ايشىككىدىن كىرىپ ينە برىدىن

چېقىب كىتاز ايردى. هر یرده الديراش كارلار كوروندى. هر یركا مال
دوبه لاپ قىلار امبارغه مال توشوماققه مشغول ايدى.

يهودا شونينكغه نظر ساليب سيمونيدس منى قبول قىلور مكى ديب
انديشه قىلدى. عبرانى كشى ديكانديك سيمونيدس ابن حورنينك قلى بولسه
شريعته كا موافيق انكا همه دولت اشبالارنى تصرف قىلماق لازم ايدى.
اول ايشيككا كليب كيرماي توروب بر تفتيش قىلديككه سوداكر منكا انام
و ترصه دين خبر برسه مال و دولت لارى باره سيدن كب سورماين ديب
ايشيكدين كيردى. اوى ايچيككا قايلاسه تمام مال بيلان تولوب آمبار مثل
ليك بولوب مردكارلار بولقه بيلان مال قاچالاغان صندوق لارنى ميخلاب
تورور ايردى. يهودانينك الديغه بر كشى كليب انينكدين سوراديككه
كىمنى ايستارسن؟

سوداكر سيمونيدسنى ايستارمن.

انداغ بولسه منينك برله بارغىل.

اولار مال صندوق لارنى ارالاب بر پلمپىغه يتيب كليب اول پلمپى بيلان
اوكره كا چېقىب كتيب بارسه بر بلا خانه نينك الديدا رنكارنك كل لار جلوه
بريب تورغاننى كورديلار. ايكى قاشى عطره كل لوق بر چېغىر يول بيلان
يايغلىق بر ايشيككا كلدى. يهودانى باشلاب بارغان كشى ايشيكنى اچماي
توروب قچقىريب ايتتى؛ بر مسافر اوغول سوداكر زاده بيلان كوروشكالى
خواهلايدور.

خدانينك اسبمىنى بيلان كيرسون ديب ايچكاريدىن اجازت چىقتى.

يهودا كبركان اويكا قيمت بها زيلچه لار سالىنغان ايدى و اوتراسيدا
ايكى كشى بار ايردى. برى قرى سال بولوب بر جوزه اوستيده اولتوروب
تمام چوره سيكا تكيه ياستوق لار قوبولغان و انينك يانيدا غونچه بوى رسیده

بولغان ابرشىم دىك بىر رعنا قىز توروب ايدى. يهودا تعظيم عبودىت بجا
كلىتوروب توروب قىرى كىشى خىرانلىقتىن تىتراك قوللارنى كوتاركانى
كورمادى.

يهودا تعظيم دىن كىن سوراب ايتتى: سوداگر يهودى سىموني دىس مۇسن؟
اتا با بالارىم نىنك تىنكرىسى نىنك سلامتى سىننىك اهل بيتىنككا بولغاي.
سىموني دىس ايتتى: سىن سوراغان يهودى سىموني دىس مۇ دورمن. سىننىك
هم سلامتلىك — مۇن هم سورارمن كى سىن كىم بولورسن.

ابن حور سوراغان كىشى نىنك شىكلىككا قايلاسە انكلاغانىدىك شىكل سىز
لقوا كوروندى اما انىنك باشى پادشاهلارنىنك افضل باشىدىك كوروندى و
اق ساچلارى قىتبلە قىتبلە بولوب قىاقلارى نىنك تويەسىككا سانكولاب توشتى.
و مۇننىك بىلان بقم دىك قرا كوزلارى كوروندى و يوزى قوروق و اول
بىر قانچە قىنغە عذابغە برداشلىق بولوب قارغە كونماس تياققە اولماس — اىزكالى
مكىن اما اك دوركالى ناممكىن ايدى.

يهودا جواب بىرىپ ايتتى: مۇن حور نىسلىدىن بولغان ايتامارنىنك اوغلى
دورمن. سوداگر ايتتى: صاف يهودى زاده اورشلىم نىنك خان اولادى
بولسە خوشلوق بىلان قبول قىلورمن دىب قىزى استىرغە ايتتى: بىر جوزە
كلىتوروب قويغىل.

قىزى بىر جوزەنى يهوداغە كلىتوروب قويغاندا ايككىسى بىرى نىنك
كوزىككا قايلاب كىتتى.

خدا بىزنىنك سلامتى سىننىك بىلان بولغاي دىب جوزەغە تىكلىف قىلدى.
ابن حور قىدونوب اولتورماي ايتتى: اى بىشى سىموني دىس مۇنى يوزى قىلدىن
كىشى كورماكىل. مۇن كىمە سفرىدە انكلا دىم كى سىن مۇننىك اتامنى تونور ايكان سىن.
سىموني دىس جواب بىردىكە مۇن خان حورنى تونومىن بىزنىنك بعضى

سودالاریمیزدا شریک ایدوک. ای قیزیم استیر مهمانغه شربت کلتورکیل
 دیب اولتورغالی ینه تکلیف قیلیب ایتی: کتانی نجمیا اورشلیم نینک نصفی
 اوستیکا سلطنت قیلغان حور باره سیدین بیان قیلادور. بتحقیق کهنه نسل ایکان.
 اولار کبلاشیب تورغاندا استیر کلمیب ابن حور نینک الیددا کوزینی توین
 سالیب بر گموش بیالده شربت قویدی. یهودا درحال بیالهی قیز نینک قولیدین
 چوقور تعظیم بیلان الدی. قولیدین الغونچه قولى بر بری نینک قولیغه تکیب
 اولار نینک کوزی بر بریکا توشوب کوردیکه قیز نینک بوی یهودانینک
 مورد سیکا اران یتادور. و قیز غونچه بویلو ق خوشروی قرا کوز قلم قاش بولوب
 آدم سوز لایالها کودیک مشفق ملایم ایردی. اول چیرایلیغلیقیغه باقید بخششی
 ایکان و انداغ نینک همشرم ترصه کورونور ایدی دیب خیال قیلیب قیزدین
 سوزادیکه بو کشی سنینک اتانک هو؟

سیمونیدس نینک قیزی استیر من دورمن دیب جواب بردی.

انداغ بولسه ای چیرایلیق استیر امید قیلورمن که من احوال بیان
 قیلما غونچه شرابینکدین ایچماسمن ملول بولما غایلار دیب سوداگر کا یوز ایروب
 ایتی: ای سیمونیدس نینک اتام اولکانده سنینک نامینکده بر امین قیل بار
 ایردی من انکلادیم که اول کشی سن ایکان سن.

بو کبانی قیلغاندا سوداگر نینک اعضاسیدین ایتیک بر طویماغلیق اوتوب
 یتدراک قول لارینی یوموب استیر کا ایتی: ای قیزیم قاشیمغه کلمیب تورغیل
 اینک قاشیدا تورماغیل چونکه سنینک جاینک موندادور.

قیز حیرانلیقدین سراسیمه بولوب اتاشیغه و مسافر اوغولغه بر قایلاب
 اندین داداسی نینک قاشیغه باریب توردی.

سوداگر یهوداغه ایتی: من سنینک سوالینکغه جواب برماسده ایتامار
 بن حور نینک اوغلی بولسانک کوانامه نکی کورساتکیل.

يهوداغه حجت طلب قىلغانى عجب كورونماي اما كوانامهسى يوق
 ايكانى اوچون باشيغه اسمه توشوب سيمونيدس كوانامه كورساتكىل ديب
 قىستاغانى اوچون ايتتى: اى سوداگر زاده منده كوانامه يوق ليكن احوال
 و سرگذشتهمنى سرتاپا بيان قىلاي. اندين اوزونك بېلىب بر نمه ديككىل
 ديب جواب برب يهودا باشيدىن اوتكان همه واقعه سرگذشتهسىنى باشدىن
 ياغى غچه معلوم قىلغاندىن كين ينه ايتتى: بريهودى بر روماللىق كشيكا اوغول
 بولوب اينكىدىن ميراث قبول قىلامدور ديب فكر قىلورسن. بىلكايسن كه من اى
 دوست توتوب اُميد قىلورمن كه اينك ياردمى بيلان انام و همشرمنى تايىب
 اولارغه ياردم بر كايمن و ينه جنك مشىنى و ياراغ ايشلاتيشنى اوركاناى
 ديب خواهشيم بار ايدى بوسىبىدىن من پات پات جنك اوركاتادورغان
 مكتىكا بارىب بارغان سارى دانكلاندىم و ياراغ ايشلاتيشنى اوركاناندىن
 كين قوشون الديدن سردار بولوب جنككا كيرماكنى خواهلايدىم مونىنك اوچون
 كونصول مكسنتيوس ايمدى بر جنككا مشغول بولماقچى ايكان و من اينكغه
 قوشولوب كلىدىم ليكن تونه كون سىنىنك باره نكىدىن انكلادىم. كيراتوس حاكم
 سنكا قىلغان ظلمىدىن منىنك سنكا ايچىم اغرىب كوركالى كلىدىم.

سيمونيدس كوزلارنىنى آچىب سوغاق كب قىلىب ايتتى: ينه مو سوزونك
 بارمو بولسه قىلغىل من انكلاي. ابن حور ايتتى: اى يخشى سيمونيدس منكا
 سن چونيوتهماكانىنى كورورمن آتامنىنك اوغلى بولغانىمىنى سنكا كواه بيلان
 كورساتالمايمن منىنك كواهلارىمنى كراتوس بوقايتىب دور. يهودا بو سوزنى
 قىلىب ايكى آلافايدا يوزىنى ياپتى.

بو همان استير انكا بارىب ايتتى: بيدالنى نوش قىلغىل بو شربت بىزنىنك
 دوست توتقان وطنىمىزدىن چىقان دور.

يهودانىنك زىل آوازيغه قولاق سالىب استيرنىنك كوزلارىدىن ياش

روان بولغانىنى كوروب شربتنى اچىپ بولوب ايتتى: اى سوداگر
 زاده نىنك قىزى سىننك كونكلونك عجب محبتلىك ايكان و مندىك بر مسافرغه
 قىلغان رفاقتىنك اوچون خدا سنكا اجر عظيم بر كاي. اندىن كين يهودا
 سوداگر كا يوز اوروب ايتتى: اى سيمونىدس سىننك كونكلونكده من
 اوچون دوكونك بولسه من سنكا دخل قىلمايمن ليكن بر سوزوم بار من
 سندن حساب الغالى كىلدىم. سوداگر ليكده تاپقان وجىنك سىننك كى دور ايكىنجى
 اتام كوينتوس آريوس منكا خانلىق دولت برىب دور و سن منىنك باره مدين
 فكر قىلسانك ياد قىلغىدل كه من فقط انام و همشهره ترصه توغراسىدىن
 انىكلاغالى كىلدىم.

استىرنىنك كوزلارىدىن مرجاندىك ياش روان بولدى ليكن اتاسى
 يهوداغه سوغاق كى قىلىپ ايتتى: من سنكا اولار باره سىد* بر نمه دىالمايمن.
 ابن حور اولوغ كچىك تىنىپ فكر قىلدىكه 'امىدىم تىخى كىلدى. منكا
 شونداغ غملىكىدىن عادت بولوب دور اندىن كين ايتتى: منىنك يوزوم قىلنىلىقى
 اوچون خفه بولمانىكلار بو منىنك چونك غمىم اوچون بولوب دور. بو سوزنى
 دىب ايشىككا كىلىپ ارقاسىغه ينه بر قايلاپ ايتتى: سىز اتا بلاغه عشق الله
 السلام علىكم دىب سوداگرغه ايتتى.

ابن حور ايشىكدىن چىقىپ كىتتى و استىرنىنك زبانى كىلدى يغلادى.

اون يىنجى باب

ابن حور اوبىدىن چىقىپ كىتكاندىن كين اتاسى قىزىغه ايتتى: خدمتكار
 قىچىقيرماققه كولدورمانى بر چالغىل دىب بيوردى. استىر چالغاندا بر خدمتكار
 پىدا بولوب خواجه سىننك الدىدا تعظيم بىلان توردى.

سىمونىدس انكا ايتتى: اى ملوك سىننك منكا بر خدمتىنك چىقتى

موشو اويدىن بويى اوزون خوشروى بىر اوغول چىقىپ كىتى. سىن انكا
 اوز شىعلەسىدىك ايركاشكىل. ھەر اخشامدا كىلىپ انىنك خىرىنى بىر كىل
 اوقتونك مو؟ اى ملوك مبادا انىنك بىلان كىلاشسانك خواھلاغانىنك نى دىكىل
 اما منىنك خىدمىتكارىم بولغانىنك نى دىمىكىل بىلام بول.

ملوك تعظيم بجا كىلتوروب چىقىپ كىتى.

سىمونىدىس خوشلوقدىن كىلوب تىتراك قوللارىنى اووالاھالى باشلادى.
 بو خوشلوق كىلكان كىنى قايسى كىنى اىكان تقويم غە قايلانغىل دىب
 قىزىغە بىوردى.

استىركا آناسى نىنك خوشلوقى عىجاب كورونوب تعجب بىلان ايتتى:
 واى مىنكاكه بوكون نى اونوتسام ايردى.

آناسى قوللارىنى تىون سالىب بىرىپ باشونى تىون سالىب ايتتى:
 راست اى امراق قىزىم بوكون تورونجى آى نىنك يكرمه نجى كىنى دور. بوكوندىن
 بش يل اىلكارى انانك راحىل يقىلىپ اولكان كىنى دور. بوكون من موشو
 احوالىم بىلان حاكم نىنك عىبايدىن يانىب كىسام انى غىلىكىدە اوچوب اولكان
 تاپتىم. اول مىنكا بىھىت مېوھلارىدىك شىرىن ايدى. بىز انى تاغ اچىمىدە
 بىر شىرمە كور كورلاب آندا قويدوق. انىنكىدىن مىنكا قرانك غولوقدا شىعلە
 برادورغان بىر نور قالىب دور. حالا بوكونلاردە ايرتە كان آفتابىدىك كوزوم نىنك
 الدىدا جلوه بىرىپ تورادور. آنا بابالارىم نىنك تىكرىسبىكا شىكر كىلتورورمن كه
 منىنك اولوب كىتكان خاتونوم راحىل سىندە تىرىك قوپتى اى امراق
 استىر! آندىن سوداكر باشونى كوتارىپ سورا دىكه هوا اوچوق مو؟

قىزى ايتتى: آرى شونداغ اىكان.

اناسى ايتتى: آبى مالك قىلنى قچقىرغىل. اول منى باغقە الىب كىرسون.
 دريا و كىھلاركا بىر نظر سالاي و اندا اى امراق استىر منىنك جانىم

نميشقه بو کون يايلاقدا يورکان کيک لاردیک و جنکلمداکی بوغالاردیک سويونکافی نی ايتیب برای، قیزی بر کولدورمه چالسه مذکور قُل کليپ سودا کرنی راحت جوزه سيغه سالیب باغقه الیب باردی. استیر جوزه نینک یانیدا اولتوروب اتاسی نینک قول لارینی سیلاب سوزیکا منتظر بولدی. اولار بر مُدّت شوک اولتوروب اندین اتاسی ایتی؛ اول یاش اوغول کب قیلغاندا سنکا قایلسام معلوم بولدیکه سن اینک طرفیکا اوتوب الدینک.

قیزی بو سوزنی انکلاب یوزینی توبن قیلیب ایتی؛ ای انا اعتماد باره سیدا دیسانک من انکا اعتماد قیلدیم.

لیکن اول خان حورنینک اوغلی بولمای قالسه قانداغ ای استیر؟ ای انا من فقط سنینک یانینکدا اورکانکایم نی بیلورمن لیکن شو نچه لیک دیمن حورنینک اوغلی بولماسه اول باشقه بر اوستالیق بیلان حمله قیلور ایردی. سن مو ایشانورموسن سنینک اتانک اینک اتاسی نینک ساتیلما قلمی ایردی.

قیز جواب بریب ایتی؛ اول اوغول نینک سوزیکا قایلسام خلقدین انکلاغاندیک سورادی.

آری ای استیر یخشی بر بلا سن. ایمدی سن بر غمليک حکایه سی نی آنکلاغودیک پيشیب چونک بولدونک موبنیک اوچون منکا قولاق سالغیل. سن بالدور آنکلاماغان اوزومدین و اناکدین بر سرنی اوقتوروب قویای. من هنوم دره سیداککی بر غاردا توغولدوم. انا و انا ساتیلغان قُل بولوب سلوام یقینبداکی پادشاه لیق باغ نینک انجیر و تال لارینی باقار ایردی. اولار منی خان حورکا ساتی. هیرودس پادشاه دین قالسه حور خان اورشليم دا بای ایدی. حور خان منی اسکندریه داکی اوقات خانه سيغه ایباردی. من اندا چونک بولغان و موسی نینک شریعتیکا موافیق اندا الله یل خدمت قیلیب

یتنجی یلدا ازاد بولدوم.

استیر خوشلوقدین قوللارینی چواک چالیب ایتی؛ حالا سن اینک
اتاسی نینک قلی ایماس!

ینه سبب بیلان انکلاغیل ای قیزیم من قىلوقومنى اوتکازیب
فصح عیددا اورشلیمغه باردیم و اندا خان خواجهم نینک مهمانی بولدوم. من
انی یخشی کورکان توغرادین ینه یته یل خدمت قیلیمشته سورادیم و بو
نوبتده همیشه سفر قیلیب سوداگرچیلیکنى اقتوروب بعضی دریادا بعضی قورووقدا
یوروب تولا خطرلار باشیمدین اوتتی اما خدا منی ساقلاب ایشیمنى برکتلادی.
من خانغه تولا فایده کلتورکان چاغدا اوز ایشیمنى هم اورکاندیم بولماسه
سوداگرچیلیکنى اقتورالماس ایردیم. بر کون ینه خان نینک اورشلیمداکى اویدا
مهمان بولدوم. بر قىل کنیزک بر پتنوس غذا بیلان الیمغه کمدى و اول
کنیزککا منینک مهریم توشوب کین سنینک انانک بولدى. اوزون وقت
ایچیده اینک صورتىنى کونکومده ساقلاب آخر خانغه معلوم قیلدیمکه انى
منکا خاتونلوققه برکای. خان ایتی؛ اول کنیزک راحیل منکا ساتیلغان قىلدور.
انداغ بولسه انى ازاد قیلیب سنکا برای.

اول وقتده راحیل منى دوست نوتتی لیکن قىلوقدین ازاد بولغانلى
خواهلامای. منى خواهلاسانک قىلوقومغه شریک بولغیل دیدى آخر من اونادیم
من استیر کورکیلکه قولاقیمدا قىلوق نینک نشانهسى بار.
قیزی ایتی؛ نشانه نى کوروب اوقتومکه قانداغ انامنى دوست
توتوب دورسن.

آرى ای استیر سلیمان سولامیتنى دوست توتقاندىک من انى دوست
توتوم. خواجهم خواهلاغانیمدیك منى حاکملارکا الیب باریب اندین اوز
اوی نینک یان یغاچىغه قولاقیمدین میخلاب قویدى. من تمام عمر وده اینک

قلمی بولوب بو طریقه‌دا راحیل‌نی تاپتیم.

استیر بر اینکیشیب اتاسی‌نی سویوب ایکیلاسی بر دم شوک بولوب اولکان راحیل باره‌سیدین فکر قیلدی. سوداگرینه کب قیلیب ایتی: خان اوزی شور دریا‌دا غرق بولوب بو منینک اولقی غمیم بولدی. اول یخشی خان اولماسده منی همه‌دین برنجی وکیل قیلیب همه بارینی منینک قولومغه تاپشوروب ایدی. مونیکنکدین اوقیل^د که اول منکا قانداغ اعتماد قیلدی. من اورشلیم‌غه خان نینک خاتونیه‌غه حساب برماک اوچون باردیم و اول منی بالدورقی دیک وکیل قیلدی. سوداسی یل‌دین یلغه رواجلیق بولوب کتی. بو طریقه‌دا اون یل اوتتی. اندین اول یاش اوغول ایتی برکان قسمت‌لار حورنینک اهلی بیتیکا کلدی. رومالیقلار ایتورکه حورنینک اوغلی کراتوس حاکم‌نی اولتورکالی قصد قیلدی. بو بهانه‌نی قیلیب کراتوس قیصرنینک حکمی بیلان حورنینک همه دولتی‌نی اوزیکا تصرف قیلیب اهل بیتلارینی یوقاتی دیدی بو سوزنی انقلاب استیرنینک کوزلاریدین یاش روان بولدی.

سیمونیدس ایتی: من اورشلیم‌کا خان نینک خاتونیه‌غه یاردم برماک اوچون بارغاندا شهر دروازه‌سیدا توتولدوم و بر تکیدا قازغان زندانغه الیب باریلدیم. اندین منکا کراتوس حاکم کلیب حورنینک نقد یل‌لارینی برکیل دیب مندین طلب قیلدی و من کونهای برماسام منی کوتککا تارتیب عذاب قیلدی. لیکن عذاب عقوبت‌دین منینک جاهلیم قاتیب اولار مندین هیچ نمه الالمای منی ازاد قیلدی. من اویوم‌کا کلب سوداگرچیلیک‌کا قدم قویدوم لیکن حورنینک اسمیده ایماس بلکه انطاکیه‌لیک سیمونیدس نینک نامیده — اوچ یل‌دین کین من قیصریه شهریکا بارسام کراتوس منی ینه توتوب حورنینک نقد یلی نه یرده دیب اقرار قیلدورغالی قینغه باستی. عذاب عقوبت‌کا چیدادیم لیکن اقرار قیلغالی اونامادیم اما منی اوروب کوندورالمای بدنیم‌نی لقوا قیلیب

قويدى. من يانيب كلسام امرق راحيليم غمدين و قورقونجدين اولوب كىتكان
ايردى. اندين من بو ظلميدىن ازادلىقىمى قىصردين نقد پلغه ساتيب اليب
تھام ىر يوزيده سوداگرچىلىككا كواه نامھ اليم ديب سوداگر باشىنى كوتاريب
اولارنىنك كوزلارى ىر ىرىكا تىكىلدى.

اي استير بو خزينه لار بيلان نھ قىلاي؟

اي اتام بو خزينه لارنىنك ايكاسى ىر مدت ايلكارى كىلدىمۇ؟

اي بلام سنى ىر ديوانه قىلاي مۇ؟

اي اتام من سىنىنك بىلانك بولغاندىن كىن من ھم اينىنك قىل

كىنىزكى ايساسمۇ؟

اتاسىنىنك يوزى خوشلوقدىن پارقىراب ايتتى: خداوند منىكا تولا

لطف كورساتىب دور ليكن سن بو تاپقان ھمھ نعمت و لطفنىنك تاجى سن

ديب قىزىنى قوچاقىغھ اليب ىر نچھنى بوسھ قىلدى. سوداگر ينھ ايتتى: منىنك

بالدور خوش بولغانىمىنى ايمدى انكلارسن. اول ياش اوغول منىكا تھام اوز

اتاسىنىنك صورتيدھ كوروندى. انى كوروب منىنك جانىم اوز خواجھ سىغھ

سلام قىلغالى خواھلادى و مونداغ دىكالى طيار توردوم. منا شو ھمھ سى

سىنىنككى و من قىلونك دورمن ليكن اول تونوغالى خواھلادىم و اول اوزى

جىنك اوركانىنك بارھ سىدىن كى قىلسھ اول اوغول انتقامىنى السون

ديب فىكر قىلدىم.

استير ايتتى: ايمدى كىتىب دور. ينھ يانيب كلور مىكى دىمن.

آرى ملوك قىل انكا اىرك اشىب من طيار بولسام انى ينھ منىكا.

باشلاب كلادور. ايمدى ھارىب كىتىم ابى مالكنى قچقىرغىل.

قىزى ابى مالكنى قچقىرىب اتاسى بىلان اويىكا ياندى.

اون سهكزنجی باب

ابن حور سیمونیدس نینک اوییدین کونکلی شکسته یب چقیب کتی. و کونکلی نینک ملال لیقی اوزینی تاشلاغاندیک کورساتتی. شور دریا لب لاری نینک هواسی یخشی بولغاچ یهودا اول یرکا سرکودا کالی باردی و اندین دفنه اتلیق باغ مثل لیک کون توشمایدورغان جای انینک کونکلیکا توشتی. و دفنه باره سیدا بر مثل کلتوروب دورلارکه پادشاه نینک دستورخانیدا اولتورماقدین دفنه باغیدا کون کوچورکان قورت بولماق افضل دور.

اول بر کشیدین سورا دیکه دفنه کا قایسی یول بیلان بارادور؟ اول کشی ایستی: سن اول یرکا بارغان ایماسمو. انداغ بولسه بو کون جانینک سویونادورغان کونی ایکان دیب یولنی کورساتیب قوییدی و یول بر نیچه آیریش بولوب آتلیق و عرابه لار پیاده آدم لار مانکار ایدیلار. یول نینک ایکی طرفیکا کالته تام سالینبی دور. برار برار یرلارده تاشدین آدم و حیوان نینک صورت لارینی قیلغان ایکان. یول نینک ایکی چتیده کلزارلیق و کوك مایسه لار یلیونور ایردی و بعضی شیپانک لاردا سو ساچادورغان چشمه لار بار ایردی. یهودا اولقی غمکینلیکیده یول نینک زینت لیکیکا قایلای بارغانچه باریب کلیب تورغان آدم لارنی کوروب دلی اچیلیب مذکور آدم لار کا قایلایسه عید کیملاری کیکان ایدی. بعضی سی قرا بعضی سی اق ایکن کیب بعضی سی علم نامه کوتاریب باشقه سی خوشبوی کویدوروب قچالاردا کوتاریب باردی و تولالاری هسته مانکیب شعر اوقوب یوردی و قالغانلاری ناغرا بیلان کارنای دومباق بیلان سورنای چالیب بارور ایردی لار. حالا برنیچه کشیلار دفنه داک ایکیز بنا قیلینغان عمارت لار کا اشارت قیلدی. ایمدی نغمه و کارنای آوازی اولغایب

يهودا بو غولغون بيلان كتيب يوروب دفنه كا كلدی. دفنه نينك الدی صحنه سیدا يونانی نَسْخَه سیدا بنا قیلينغان بر بيت بار ایردی. مذکور بيت نينك چوره سیدا رنگا رنگ لباسلار کيكان گروه كشيلا سو ساچادورغان چشمه لار اراسیدا يورکانیده کييم لاری تخی عجائب کوروندى و جنوب طرفلاریده ايوانليق يول بيلان بر بوستانغه باردی. يهودا مذکور بوستانغه چيقيب اولتوروب پادشاه لار نينك دستورخانیدا اولتورماقدین دفنه باغیدا کون کوچورکان قورت بولماق افضل دور ديب دفنه باره سيدین قیلينغان مثلنی اوزيكا دیدی.

يهودا ينه اوزيكا فکر قیلديکه بو آدم لار دفنه باغنی نيمشقه انداغ يخشی کورادور؟ اولار نينك اشتياقيغه بو باغدين نمه چيقادور؟ مينکچه آدم اوز ولايتنی تاشلاب آرام تاپماق اوچون موشو یرده ياتادور. ايستاکانی تاپادورمو؟ اولار ايستاکانی تاپسه من نيمشقه موشو یرده آرام تاپالماين؟ فقط ابراهيم نينك اوغول لاری بو بهشتدين بند قیلينغانمو؟ اول ينه ازغنه ايلکاری بارسه خوشبوی بر نمه نينك بوروقی دماغیغه بورادی. ينه نه یرده باغ بار ديب بر کشيدین سورادی. يوق امام لار ارطامس ديكان معبوده کا عبادت قیلیب خوشبوی کويدورادور ديب اول کشی جواب بردی.

بو کشی عبرانی تیلیدا سوزلاکانی اوچون يهودا اينکدين عبرانی موسن ديب سورادی.

بو کشی باشنی لينکشاتيپ اورشليم نينك بازاريدین بر تاش اتمیچه یرده توغولغان دورمن ديب اوچور بردی.

يهودا بو کشيدین ينه کب سورغالی خواهلادی لیکن غولغوندا اينکدين آریلیب کتتی اما يهودا فکر قیلديکه من انکا سنککاريب آلدیم اينک قولیدا بر عصا و باشیدا بر رومال سریق شوينه بيلان باغلاغلیق — قچان انی کورسام تونويمن.

یهودا ائمدی کون توشمایدورغان درخت لیمقه کلمدی. هر قسم رنگارنگ کل لار جلوه برب توردی. اندا سوسن و عطره کل، سوکت کل، لاله و باشقه قسم اورشلمده کورکان کل لار هم بار ایردی. کل لارننک اراسیدین کچیک اقین سولار اوتار ایدی و درخت لاردا هر قسم اوچارلیق لار سایر اشور ایردی.

مذکور اریق لارننک بریننک لیبده بر کچیک اوچارلیق اوا قویغان ایدی. اول اوچارلیق قورقاسدین اوزا اواسیدین باشنی چبقاریب ابن جورکا قایلاب اوچمای توردی.

ابن حور فکر قیلدی که ائمدی اوقارمن که بو اوچارلیق سندین قورقاین چونکه بو بریننک شریعتی محبت دور دیب دیکالی خواهلایدور.

و انداغ هم دفنه باغیدا محبت اوزی شریعت ایدی. یهودا بو توغرادین فکر قیلسه اناسی و همشیره سی خاطرینه توشتی. ای انام ای ترصه سیزلارنی تاپمای بو یرده آرام تاپسام ملعون بولسون.

اول ایستیک باغدین اوتوب بر کوروککا کلمدی. مذکور کوروکدین قایلاسه بر دم شارقیراب بر دم تنج افان سو کوروندی و زیراق ایکیز پست بر یر و دره لار کوروندی. و کل زارلیق یایلاق لاردا قاردیک آق پاته لار اوتلار ایدی.

اول کوروکدین یهودا بر چوقور دره کا چبقتی. اندا ایکیز خرما درخت لار و کوک بلوط درخت لار کوروندی. اول اهسته کتیب بارسه تاشدین یاسالغان بر صورت نینک پوتی الیددا بر اوغول و بر قیز بر یولبارس تیره سی نی سالیب یاتیدور.

ائمدی اول اوزیکا فکر قیلدی که بو بریننک شریعتی محبت دور. اما محبت شریعت سزدور. مونداغ لذت کا بای فقیرلار پیل

خراجت قىلادور.

ابن حور شو اويلاغانىچە كىتىپ يوردى و دفنەدە تورغان آدم لار اوچون انىنك ايچى آغرىدى چونكە بعضىلارى امتحانلاردىن قىنالغانى اوچون آرام تاپقالى بو ىر كا كلكان ايردى ليكن تولالارى بوزوقچىلىق تماشاه مزە قىلغالى كلكان ايردى.

بر محبت سز شريعت سز محبت دىن اوبدان دور دىكان سوز دفنەدە راست چىقتى

اون توقوزىنچى باب

ابن حور خيال سىز مانكىب بر آرچەلىق نىنك سايه سىكا كرىب اولتوردى. اندا بر كارناى آوازىنى انكلاب قايلاسە دفنەدە كوركان عبرانى كشى بر مایسەلىقدا ياتىب دور. اول كشى قويوب يهودانىنك الديغە كلىب ايتتى: سنكا سلامت بولغالى!

ابن حور جواب برىب ايتتى: بر يولدا همراه بولوب مانكا موزمو؟ اول كشى ايتتى: من عرابە چاپىشادورغان كنگرو ميدانغە بارامن. سن مو بارام سن؟ ابن حور حيران بولوب عرابە چاپىشادورغان ميدان يقيندامو دىب سورادى.

اول كشى كارناى آوازی ايشتكان ىردە ايمدى چاپىشادور دىدى. ابن حور اوچوق كونكل بىلان ايتتى: اى دوستوم من بو ىردە مسافردور من سن منكا يول باشلاغوجى بولسانك خرسند بولور ايرديم. اول كشى ايتتى: خوشلوق بىلان باشلايمن منا قولاقىمغە عرابە چرخى نىنك آوازی ايشتيلور. انكلاغىل!

ابن حور بر لحضه قولاق سالىب توروب آندىن قولى بىلان اول كشى نىنك

بیلاکی نی اوشلاب ایتی؛ دومویر آرییوس نینک اوغلی من. کیم بولورسن؟
 منینک اسمیم ملوک دور. انطاکیه لیک بر سودا کر نینک قلمی دور من.
 ای دوستوم ملوک میدانداکی عرابه تماشاهسی منینک کونکوم نسی
 قیزی تادور. من بالدور رومادا جنک مش لارینی آزغنه اورکانکان من باریب
 عرابه چاپیشی نی کورالی.

اولار یولدا کتیب بارغاندا ملوک ایتی؛ دومویر آرییوس رومالیق ایماسمو؟
 و انینک اوغلی یهودا لباسی نی کییب دور.

ابن حور افضل آرییوس منینک اوکای اقام بولور دیدی.

ها اوقتوم منینک سورغانیم اوچون خفه بولماغیل.

اولار آرچه لیکدین چیقانداندا عرابه چاپیشادورغان میدانغه یتیب کلمدی.
 مذکور میدان نینک چوره سیکا آرغامچی بیلان جوی تارتیب زمینکا قدم قویوب
 چینکداب سو سپکان ایکان و چوره سیکا تماشاه کورکوچیلار اوچون قطار قطار
 صف قیلیب اوستی فی چادر مثل لیک یایقان ایدی.

ابن حور اوتکان عرابه لارنی ساناسه عددی توقوز ایدی و اولار نینک
 هر بری تورت اطلاق ایکان. توقوزونجی عرابه کلمکانده ابن حور
 حیرانلیقدین بر قچقیریب ایتی؛ ای ملوک من قیصر نینک آتالارینی کورکان
 اما بو آتالاردیک خیل آتالارنی هیچ وقت کورکان ایماس من.

آخرقی تورت اطلاق عرابه شمالدیک ایتیک اوتوب کتی. شو
 حالتده عرابه آتالاری قورقونجیدین هوککالی توردی و تماشاه کورکوچیلار
 نینک آراسیدین قچقیرادورغان آواز چیقتی. یهودا قایللاهه بقم کوزلوک
 و آقسقال بر قزی کشی قول لارینی لینک کشاتیب تووالاغان ایکان و
 چوره سیداک تماشاه کورکوچیلار کولکالی توردی.

بولار اول آقسقال نینک قریلیقیغه حرمت قیلیب انداغ کولماسون

اول قری سال کیم ایکان دیب یهودا ملوکدین سورادی.

بو کشی موآب نینک اطرافیداکی چوللارده چونک و غنی بر کشی بولوب تولا آط و تیوهلاری بار ایکان. اینک اسمی شیخ ایلدیریم دور دیب ملوک جواب بردی.

عرابه هیداکان کشی آطلارینی توختاتقلی خواهلادی لیکن کوچی یتماکانده شیخ تخی مو خفه بولوب قچقیریب ایتتی: رومالیق ملعون بولسون دیب اول طرفکا موشتی نی تنکلادی. اول کشی عرابه هیدایالایمن دیب بتلاری اوستیده قسَم یاد قیلیب ایدی! من سرانک بولوب فالماغان بولسام یخشی اطلاریم نی بر رومالیقکه برماس ایدیم.

اینک بر نچه دوستلاری آطلارنینک جوجیلاریغه اسیلیب مینک مشقت بیلان اطلارنی آران توختاتی.

اول وقت تورت آطلیق بر ینکی عرابه چاپیشقالی میدانغه کیردی. تماشاه کورکوچیلار انی کوروب قوللارینی چواک چالیب توروشتی. بو آطلارنینک ایکسی سی آق و ایکسی سی قرا ایدی و بو عرابه نینک چرخنی نینک شادالاری فیل نینک دندانلاریدین یاسالغان ایکان. و تاپانچیلاریغه توچدین میخ قاقیلیب و اوقی نینک ایکسی اوچیغه توچدین یولبارس نینک صورتی قیلینغان ایدی. ابن حور بو عرابه نی هیدا کوچی کیم ایکان دیب کورکالی اورنیدین قویوب میدان نینک چوره سبیداکی آرغامچیغه اسیلیب قایلاسه حالا عرابه هیدا کوچی روشن کوروندی و اینک شکلی چیرالیق بولوب عرابه اوستیده اوری توروب آطلارنینک جانکشونکلارینی بلیکا بر نچه یورکاب الغان ایدی. اونک قولیدا قامچی توتوب چب قولیدا جانکشونکلارنی توتوب دور. مذکور عرابه ابن حورکا یقین کلکانده ابن حور کوردیکه عرابه هیدا کوچی مسالا ایکان. درحال تیتراپ سلکینیب کتتی. مسالا اوزینی بالدورقی اسکر تیده تکبر حالدان

کورساتیب آغزیدا مسخره کولوش بار ایکن.

ابن حور کتکالی قویسه بر عرب کشی صفدین قویوب قچقیریب ایتتی:
ای مشرق و مغربدین کلکان کشیلار فاضل شیخ ایلدیریم سیزلارکا سلام
قیلادور. اول تورت آطی فی چایشقه سالیب همهدین اشیب باش نصرت فی
آغالی خواهلایدور و شونینگه عرابه هیداکوچی بر کوچلوق آدم ایستایدور.
بو خدمت فی شیخ نینک مدعا ییدیک قیلغان کشی فی بای قیلامن دیب
وعده برادور.

بو سوز همه تماشاه قیلغان خلق نینک کونکلی فی قیزیستی و ابن حور
بر توختاب الیب بو ایشی من قبلائی مکی دیب اوزی بیلان کنکاش
قیلدی لیکن درحال ملوک کا یوز او یروب ایتتی: ایمدی نه یرکا بارامیز
ای دوستوم ملوک؟

ملوک ایتتی: دهنه کا اول کلکانلاردیک بولسانک بر جادو کردین
آلدینکدکی ایشلارنی سوزارسن. اولار جادو کردین حفا یارماقی ساتیب الیب
مذکور یارماقی بولاققه چیلغاندین کین بر نظم پیدا بولادور. انی اوقوسه
باشیغه کلادورغان ایشی تپادور.

اول بولاق نینک اسمی فی نمه دیدور دیب ابن حور سوردی.

بولاق نینک اسمی کستالیبه دور.

آری کستالیبه تمام یر یوزیده مشهور دور. من انی کورکالی خواهلارمن.
بیز اول یرکا بارالی. ابن حور شوک یوروب فقط مسالا^{۱۱} باره سیدین فکر
قیلدی. کراتوس حاکم اوچون عذره تایقالی ممکن اما مسالا^{۱۱}غه ناممکین. اول
حور نینک اهل بیت لارینی دوشمنکا توتوب بریب یهودا ایننکدین یاردم
تیلایسه انی مسخره قیلیب کولوب کتکان ایکن. مونینک اوچون ابن حور
باشقه هیچ کیمدین یاردم تیلامادی اما انتقام^{۱۱} الغالی همیشه خدادین تیلار آیدی.

بارغاچچە اولار بىر يىمىرلىق مېدانغە كىلىپ بىر بوز تاغ نىنك يانيدا مذكور بولاق بار ايدى. خلق نىنك اراسيدا قىستايىب اوتوب قايلاسه تاغدىن بىلا كىدىك سو مارموردىن قىلىنغان بىر اورا كىكا توشار ايردى و اورا كىنك يانيدا بىر يوزى قوروق ابوشقە امام حفا ياپراقىنى ساتىب اولتورور ايردى. ابن حور مذكور ياپراقدىن بىر ساتىب آلاى دىب تورسە كوزىكا قاردىك آق ايكىز تىوہ كا مېنكان بىر كمرسە كورونوب بولاققە يىتىپ كىلدى. تىوہ اوستىكا قرى بىر اير كشى بىلان ياش بىر خاتون كشى مېنىب اوستىكا يىپا كدىن بىر چادر ياپىنىب دور. بو خاتون نىنك يوزى اوچوق بولغاچ چىرايلىق و قىزىل لىبلارى و حوسنى جالى نھايت زىبا كوروندى و قرا ساچلارى و مرواريدىك تىشلارى بار اىكان. و قرا ساچلارى مرواريدىن جوغلانغان بىر نفىس تورغە اورانغان ايدى. و يلانكغاچ بازولارىدا التون و كھوشدىن طيار قىلىنغان بىلازوكلار بار ايدى و ھمە بارماق لارىغە اوزوك سالغان اىكان و توروشى ملىكە كا اوخشادى.

تىوہنى بىر آطبق كشى يوتولاكان اىكان اول كشى تىوہنى بولاق نىنك لىپكا اىب كىلىپ چوكالاندوردى و اول چىرايلىق قىز بىر آب تووانى تىوہ يوتولاكان كشىكا اوزاتتى بو كشى آب توواغە سو توشقاراي دىب تورسە حاضر آط مانكغان و عرابە چىرخى نىنك آوازي اىشتىلدى و بولاق نىنك يانيدا تورغان خلق تووالاشىب ھر طرفكا قاچىب كىتى.

پوش اكاد بولونكلار بىر رومالىق كشى اوستونىكىزكا توشادور دىب مملوك قچقىردى.

ابن حور يوز اويروب قايلاسه مسالا تورت آطبق عرابەسى بىلان ايتىك كىلدى ىنە آزغنە مانكسە عرابەسى چوكالانىب ياتقان تىوہنى باسار ايردى. بولاقدىن سو اىب تورغان كشى مضطربدىن آلاقانى اووالاغالى

توردی و تبوه کا مینکان قری کشی بیلان چیرایلیق قیزی قایچقالی یز قاپالمای قالدی.

ابن حور درحال مسالاغه تووالاب ایته: توختاغیل کوزونککا باقیب هیداکیل!

لیکن مسالا تینکشامای تورسه ابن حور آطلارننک جانکشونک لارینی توتوب سیلکیب ایته: ای، رومالیق ایت بر آدم نینک حیاتلیقی نینک سنکا اعتباری یوق مو؟

ابن حور آطلارنی آنداغ چینک سیلکیب توتیکه عرابه نینک آطلاری ایکی پوتلوق بولوب دولوب عرابه نی دوم قیلغودیک بولدی و مسالا عرابه دین یقیلغالی تاس قالدی، چوره سیده تورغان خلق قهقهه بیلان کولوشوب انی مسخره قیلدی.

مسالا بلیکا یورکاب العغان جانکشونک لارینی یشیب یانیغه تاشلاب عرابه دین توشوب ابن حورکا قهری بیلان قایلاب قری کشی بیلان قیزنینک آلدیغه باریب ایته: سیزلاردین عذره تیلارمن معاف قیلینکلار، میننک اسمیم مسالادور تنکریلاریم اوستیده قسم یاد قیلومن که من سیزنی و قیزینکیزنی تبوه نیکیز بیلان کورمادیم دیب آندین قیزغه ایته: سن بو قری کشی نینک قیزی مو سن؟

قیز جواب برمادی -- مسالا ینه سوز تاشلاب ایته: قایداغ چیریلیق سن! قایسی ولایت نینک کلی سن؟ قایسی چمن نینک بلبلی سن؟ سن اوچون قایسی شهر اوزیککا فخر قیلادور؟ هندستان شمسی سنینک کوزونکدین تابش برادور! مصر سرری نینک مهورینی سنینک چیرایلیق لب لاریننککا باسیب دور!

قیز مسالاغه هیچ جواب قیلماسدین باشنی ابن حورکا اشارت قیلیب

ايتتى؛ بو يرکا كليب آب توواني سو بيلان تولدوروب اتامغه بركيل
چونكه اول نهايت تشنه بولوب كتتى.

ابن حور ايتتى؛ من سنينك قلوونك دورمن.

اندين بولاققه باريب آب توواني سو بيلان تولدورغالى تورسه مسالا
بيلان يوز بيوز توروب قاليب اولارنېنك كوزلارى بربريكا تېكىلدى.
مسالا قىزغه ايتتى؛ اى مسافر قىز چىرايلىق حسنى كمالينك بيلان
ظالم ايكان سن ليكن عشق محبت نېنك تنك ريسى سنى اوغورلاب الماسه
سن بيلان ينه كوروشماككا اميد قىلورمن ليكن قايسى شهردىن چىقانېنك نى
بىلسه ايرديم. اوز يورتونك نېنك تنك ريلارېغه سنى امانت برور ايرديم ديب
قولى بيلان قىزغه بر اشارت قىليب عرابه سېغه چىقىپ كتتى.

قىز انېنك كېنىدىن قايلاسه كوزيده مسالاغه هيچ عداوت كورونمادى.
ابن حور آب توواغه سو توشقاريب البب كليب قىزغه بردى و قىز آتاسېغه
تنكلاب اول ايچكاندىن كين اوزى ايچىپ تېوددىن ابن حور طرفيكا اينكىشىب
آب توواني انكا برب ايتتى؛ انى ساقلاغىل سن بيزكا قىلغان خدمتېنك نېنك
عشق الله و بركتى آب تووادا تولاغلىق دور.

قرى كشى ابن حوركا ايتتى؛ سن بو كون بيزكا چەنك بر خدمت
قىلدىنك واحد خدانېنك قدس اسمېده سنكا عشق الله قىلورمن. مصرلىق
بلطاصر بولورمن. دفنه باغى ارقاسيداكى چونك خر مالېقدا اولتوروغلوق شېخ
ايلدىرېم نېنك مېھمانلارى بولورمىز. بيز شېخ نېنك خانه دانېغه باريب سنكا ساقلاب
تورورمىز التفات قىلغىل!

يكر منجى باب

ملوك اوقتېكه مسالا بيلان ابن حورنېنك اوتراسيدا بر حادثه اوتوب

ایکان دیب توروب اوزیکا فکر قیلدیکه بو ایکی سی نینک اوتراسیداکى جادتهنى
اوقسام باریب خواجه مغه ای تیپ برسام یخشی بولور ایردی.
اولار بولاق نینک یانیدین یاغاندین کین ابن حور ای تی: ای دوستوم
ملوک فکر قیلورسن که بر آدم اوز اناسی نی اونوتقالی ممکن مو؟
ملوک حیرانلیقدین همراه سیغه قایلاب کوردیکه ابن حور نینک کوزلاریکا
یاش پاتهای قالیب دور.

ملوک ای تی: اسرائیل لبق کشی بولسه اوز اناسی نی اونوتقالی ممکن
ایماس دور. اولاً اورکاندیم که خدادین قور قعیل ایکینجی اورکاندیم که آتانه
تمام کونکونکدین حرمت قیلغیل و انانکه حرمت قیلیب زحمت
لارینی اونوتماغیل.

راست ای تینک ای ملوک سن حق اسرائیل لبق سن. منده بارنی
سنکا امانت برکالی یوتامن دیب ابن حور اورشلیم دا باشیدین اوتکان
حادثه و سرگذشته سی نی ملوککا بیان قیلدی.

اندین ای تی: منا ملوک عرابه نی هیداکان کشی بیزی دوشمنلار نینک
قولیغه توتوب بردی. اول منینک انام نینک التماسی نی انکلاسه مسخره قیلیب
کولوب کتی. انام و سینکلیم نی تاپماق اوچون حیاتلیقیم نی برکالی خواهلار من.
اولار نه یرده ایکیانی و بار یوقلوقی نی مسالا بیلادور.

انداغ بولسه انی یرکا ییقیتیب اولتورماکانینککا حیران من دیب
ملوک ای تی.

ابن حور ای تی: سن اونوتورسن که انی اولتورکان بولسام کونکلیدا
بیلکانی نی هم اولتورور ایردیم. اندین ابن حور ینه سورادیکه شیخ ایلدیریم نی
تونورموسن و اوینی بیلورموسن؟

ملوک ای تی: چونک خر مال بقدا اولتوروغلوق دور اول یرکا اطلاق ایکی

ساعتدە بارغالى بولادور.

ابن حور سورا دىكە عرابە چاپىشادورغان چونك جاي قايسى ىردە و قىچان بولادور؟

ملوك ايتتى: شھرنىنك ميدانىدا — انىنك كىكرولىقى دىنانىنك ايكىنجىسى بولور. تخمىنأ ايكى يوز مىنك آدم پاتادور و انكلادىم كە بو عرابە چاپىش كونصول مكسنتىيوس نىنك شانىكا بولادور. اوركونلوككا كونصول بو شھر كا كلادور و بر ھفتەدىن كىن بو تماشاه باشلانادور.

ابن حور ايتتى: انداغ بولسە آز قالىب دور. بنى اسراىل نىنك يىغمبرلارى نىنك اوستىدە قسم ياد قىلورمن كە ىنە بر مرتبە آطىنك جانكشونك لارىنى توتارمن لىكن تعىن مو كە اول وقتدا مسالا ىنە عرابە چاپىشورمو؟ ملوك انىنك خواهىشىنى اوقوب ايتتى: مسالا چاپىشادور چونكە بو تمام شھردە مشهور بولوب دور لىكن انىنك بىلان تنك چاپىشالامسن بو ايشنى اوركانكان مو؟

قورقماغىل اى ملوك رومانىنك ميدانىدا قىصر آخرقى چاپىشقا اوز آطلارىنى منكا تاپشوردى لىكن مونىنك باردىبدا ىنە كب سوز قىلمايلى چونكە كىنمىزدىن بر كشى كلىب انادور. منى خرما لىققە باشلاب بارسانك خوش بولور اىدىم. شىخ اىلدىرىم بىلان كوروشكالى خواهلارمن. قىچان دىب ملوك سورادى.

شوحالسدە — چونكە انىنك آطلارىنى سىناب باقاي. ملوك بر فكر قىلىب ايتتى: انداغ بولسە كىنت كا بارىب مىنىب بارغالى اولاغ تاپالى.

اولار كىنت كا بارىب اياغى ايتىك ايكى تبوہ كىرا قىلىب مشهور خرما لىققە باردىلار.

اولار دریا لیبداکی آفتاب توشکان یول بیلان ازغنه مانکنغاندین کین تنکیزنینک لییکا ایتتی. اندا ملوک چب طرفی فی اشارت برله کورساتیب ایتتی. اول یرکا بارامیز.

اولارنینک کوز الدیدا تورغان یر کوز سویونکودیک ایکان. ایکیز خرمالارنینک شاخلاری یرکا سایه قیلدی. کوك مایسه بیلان یرنینک یوزی کورونهای فالیب دور. اول یر دفنه دین نچه حصه چیرایلیق ایدی.

ابن حور حیران بولوب ایتتی: شیخ ایلدیریم بو یرنی قانداغ قیلیب الیب ایدیکه رومالیقکه بوزک بولهای عجب ساقلاب دور. من بو کون فی میداندا کورسام منکا انچه چونک کشی کورونمادی.

ملوک ایتتی: اول اولتورغان جای و زمین لارینی اتا بابالاری بر قاققان پادشاهی ینه اوز تختیغه اولتورغوزوب حکومتی فی قولیغه الیب برکان اوچون انعام الیب اتا بابالاریدین انکا میراث قالغان یر زمین دور. خداوند اینیک قبیله سی فی مبارکلاب اولارنینک آط تبوه دولتی فی زیاده قیلیب دور. بو کوچلوق قبیله نینک قیشلاقلاریدین اوتکان یولاچی چونک سوداگر و کاروانلارغه اول شیخ نینک سوزیکا اطاعت قیلماق لازم دور.

ابن حور ایتتی: منکا معلوم بولدیکه شیخ ایلدیریم رومالیقکه هر ایشدا ضد ایکان.

ملوک ایتتی: شونداغ تخمیناً اوج یل دین بالدور شیخ نینک قبیله لاری نینک اطرافیدای پادشاه لیق باج خراج فی توشویدورغان باجکی یرلارغه چول بولانچیلاری هجوم قیلیب بولادی. هیروودس پادشاه بو یل فی تولاسون دیب قیصر دین حکم چیقتی لیکن هیروودس بهانه بیلان ایتیکه شیخ ایلدیریم اوز فرضی فی بیلهای بولانچیلارنی باجکی لاردین توسماب دور دیب بو علت فی قویوب شیخ دین یل تولانی. شیخ قیصرکا عرض قیلیب هیچ نمه قیلامادی. بو سبب دین

اول رومالېققە ضد تورادور، من بەزىدە خواخەم نىنك خىزمىتى اوچون شىخ ايلدىرىم بىلان كوروشورمن، بر نچە ھفتەدىن ايلكارى من انىنك بىلان كوروشسام عجائب بر واقعهنى ايتىب بردى. ديدور كه نچە يل لار ايلكارى چولداكى چادىرىم غە اوچ كمرسە يعنى بر ھندى بر مصرلىق و بر يونانى چونك آق تىوہ كا مېنىب كىلدىلار. من اولارنى آرام تاپىنكلار دىب تىكلىف قىلدىم. ايرتەسى اولار قويقاندا خداغە دعا قىلدى. ايرتە كان طعامىدىن يانېب اول مصرلىق كشى نە بردىن كىلكانىنى و نە مقصود بىلان چىقانىنى ايتىب بردى. اولار نىنك ھر برى اوز يورتىدا بر يولدوز كوركان ايردى. اولارنى اورشلىم غە بارىب يھودىلار نىنك ىنكى توغولغان پادشاھى نە برده اىكان تاپىنكلار دىب بر آواز بويورغان ايردى. اولار اطاعت قىلىپ چىقسە يولدوز دانشمندا لارنى بيت لحم كا ھدايت قىلدى و اندا بلانى بر غاردىن تاپىب انكا سىجدە قىلىپ تولا ھدىلار كىلتوردىلار. اندىن اولار ھىرودس بىزنى اولتور كالى خواھلايدور دىب قورقوب قاچىب مېنىنك كىغە كىلىپ بر يل توروب اندىن اوز يورت لارىغە ياندىلار.

ابن حور قىچقىرىب ايتتى: بو نھائىتى عجائب بر واقعه اىكان! مذكور اوچ كشى يھودىلار نىنك ىنكى توغولغان پادشاھىنى اىستادى مو؟ ىنكى توغولغان بلانى اىستاب تاپتى مو؟ اولار نە بر كا كىتى؟
ملوك ايتتى: بلطاصر اتلىق اولار نىنك برى شىخ ايلدىرىم نىنك اويىدە مھمان اىكان.

يھودا حىران بولوب ايتتى: نە دىرسن؟ من كىستالىھ بولاقىدا ياردم بركان كشى اوزىنى مصرلىق بلطاصر دىمادى مو؟
بتحقيق شو اىكان اول ھم بر آق تىوہ كا مېنىب كىلدى و سن انىنك جانىنى قوتقازدىنك دىب ملوك ايتتى.

ابن حور ایچیده ایتی؛ خاتون انینک قیزی اوخشایدور. آندین تفکر
قیلیب ایتی؛ اولار یهودیلارننک یینکی توغولغان پادشاهی اوچون سوردیلار
دیهادینک مو؟

ملوک ایتی؛ شونداغ ایکان یینکی توغولغان پادشاه رومالیق نینک پادشاه
لبقی فی یوقاتسون دیب شیخ ایلدیریم منتظر تورادور لیکن کب قیلمای
مانکالی چونکه کینیمیزدین بر کشی کلیب اتادور.

اولار ایمدی عرابه چرخلاری نینک و آطلارننک چاپقان آوازی فی
آنکلادی و بردم دین کین شیخ ایلدیریم تور آطلیق عرابهغه چیقیب کلدی.
شیخ باشی فی توبن سالیب تفکرده اولتورروب ایکان اولارنی کورروب باشی فی
کوتاریب السلام علیکم اوبدان کلدینک ای دوستوم ملوک خواجه نکدین
بر خبر کلتوردینک مو؟ منینک بیلان او یوم کا التفات قیلینکلار!

ایکیلاسی شیخ نینک چادر یغه کلیب اولتوردی. شیخ اولارننک آلدیغه
دستورخان سالیب بر یتنوسدا بر کاسه فی قویوب اندین بر چاوده دین ایران
و قییمزلارنی کاسهغه قویوب ایچینکلار بو چولداکی آدم لارننک کونکلی فی
آچادورغان نرسه دور دیب تکلیف قیلدی.

ملوک شیخ بیلان مونکداشیب یهوداغه کلیب ایتی؛ من شیخ بیلان
مونکداشتیم. ایرته اول سنکا اطلارینی سیناغالی برادور، ایمدی من انطاکیه کا
کتای چونکه اول یرده بر کشی بیلان کوروشادورغان ایشیم بار ایدی.
خواهلاسانک ایرته یانیب کلیب عرابه چاپادورغان ایشلارغه قاملاشیب برای.
اولار خوشلاشیب بولغاندین کین ملوک انطاکیه کا یانیب کتتی.

یگر مه برنجی باب

سودا کر سیمونیدس و انینک قیزی قلی ملوک نینک کلیشیکا منتظر

ایدی. اولار اوی نینک اوکزە سیدکا چیقیب اخشام لیق طعام نی یب ملوک و اویکا کلکان یهودی اوغول بارە سیدین کبلاشیب اولتورور ایردی. شو حالتدە ملوک کلیب حرمت بیلان تعظیم قیلیب ایتنی: سلام سنکا ای یخشی خواجەم و سنکا ای بنی اسرائیل قیزلاری نینک تاجی بولغان استیر!

ای ملوک یهودی اوغول بارە سیدین نەمە خبر کلتوردونک دیب سوداگر سوردی.

ملوک انکلاغان و کورکانی نی تماماً بیان قیلغاندین کین ایتنی: اول اوزینی توختاتقان اوغول ایکان رومالیقلارنی یمان کوروب همەدین مسالاغە اوج و کینه عداوتی بار ایکان. اوز اناسی نی و همشیرهسی نی تاپقالی نهایت کوشش قیلادور.

سوداگر سیمە نیدس باشی نی توبن سالیب فکر قیلیب اولتوروب اندین اویقودین اویغانغان کشیدیک باشی نی کوتاریب ایتنی: سن همە ایش نی دیکانیم دیک قیلدینک ای ملوک سن طعام ییکاندین کین مذکور خرمالیدقە ینە باریب اول اوغولغە قاملاشیب برکیل من شیخ ایلدیریم غە سندن بر خط ایبارای. میدانغە من مو باریب چاپیش تماشاهسی نی کورای.

ملوک کتکاندین کین سوداگر قیزیغە ایتنی: ای استیر ایمدی اوقامن نیشقە خدا منکا چونک دولت برب برکتلاب دور. بیز انکلادوق که یهودیلار نینک پادشاهی توغولوب چونک بولوب دور. ایلدیریم نینک سوزیکا موافق دانشمندلار هیروودسین قاچقانیغە یکرمة یتە یل بولوب دور. ایچیم دە خوشلوق بیلان کورورمن که یر آچیلیب رومانینک پادشاهلیقی نی کوم قیلادور. اولار نینک سفیلاری یقیلغانیدین خلیق شادخرم بولادور. بو سوزنی قیلغونچە کولوب ایتنی: مذکور پادشاه کلسە انکا یل مال و خدمتکار لازم دور. ایمدی اوقعیل منکا و یاش خواجە میزغە نەمە فرض بولادور

استیر سوز قیلهای اولتورغانی اوچون آتاسی سورا دیکه ای قیزیم
 نمه باره سیدین فکر قیلورسن خواهلاغانینک نی منکا ایتیب برکیل.
 استیر ایتتی: ای اتام بو اخشام یاش خواجه میزنی قچقیرغیل اول میداندا
 چاپشماسون.

اتاسی اغزی دین چیقارمای کونکلیده خیال قیلدیکه قیزیم نینک انکا
 مهری توشوب قالغان اوخشایدور. اندین قیزیدین سورا دیکه ای بلام اوغول
 میداندا نیشته چاپشماسون؟

قیزی ایتتی: میدان بنی اسرا ئیل نینک اوغلیغه کلشمایدور ای آتام!
 اتاسی قیزیغه ایتتی: بو توغرا دین باشقه کب تاپالما دینک مو؟
 استیر شوک بولوب قالب کب تاپالما سلیق دین یوراکنی سالغالی توردی.
 اتاسی اینک قولنی توتوب ایتتی: منینک همه باریم ابن حور نینک
 تعلقو قی ایکن لیکن سنینک محبتینک بیلان کونکلموم توق تورادور شایدکه
 سنینک محبتینک نی هم تاپقان مکی؟

استیر نینک یوزی قیزاریب اتاسی نینک باشیغه یوزینی یاقیب ایتتی: ای
 اتام خاطر جمع بولغیل که من باشقه کشیککا محبت باغلاسام سنینک یانینکدا
 همیشه تورامن. اول اوغول نینک آوازی و یوزی کونکلموم نی تارتتی.
 چاپیشدا انکا بر حادثه بولورمکی دیب قورقارمن لیکن اوچور تاپماغان
 محبت نینک اعتباری یوق منینک کونکلموم دین چبقشمایدور که سنینک و
 انام نینک قیزی من.

ای استیر سن منکا خدانینک راست برکتی دورسن هیچ کشی
 سنکا جبر سالشماسون. اولار بر کولدورمه چالماق بیلان خدمتکار کلیمب
 سودا کرنی چرخنی بار بر جوزده اولتورغوزوب اوپکا الیب باردی. سودا کرنی بر مدت
 یهودیلار نینک پادشاهی تواغراسیدین فکر قیلدی. اما استیر شیرین اویقوغه باردی.

يكرمه ايگيدىجى باب

سوداگر سيمونىدىن نىنك اوي نىنك اوتوريدا دريانىنك اول لىيدا چونك بر كهنه اوردا بار ايكان. مذكور اوردانىنك چونك بر اويده ياش اوغول لاردىن تخمينا يوزچەسى جعلاشكان ايردى. اولار لاتىن تىلىدا كىلاشيب روما اسكرتيدە ايگىن كىكان ايردى. بو اوي نىنك چورەسىداكى صفەلاردا بر نچە اوغول لار مسست ياتقان ايردى مذكور اويداى اوغول لار پرائك سالىشيب قهقە بىلان كولوشتىلار و قمار نىنك آوازي اىشتىلدى.

قمار اوي ناغانلار نىنك اراسىدىن برى ايتتى: اى يخشى فلاويوس صفەدا قويولغان آلتون توكمەلىك چىپان نى كوردونك مو؟

فلاويوس قماردىن باشى نى كوتارماسدىن چىپانغە قايلامى ايتتى: مونداغ چىپان نى من بالدور قانچە كوركان موني منكا كورساتما كده نە مددەينك بار؟ اول كىشى ايتتى: هيچ مددەيم يوق ليكن كونصول مكسنتيوس نىنك قىچان كلادورغانى نى بر كىشى منكا ايتىيب برسە مذكور چىپان نى انكا برور ايدىم.

بو قانداغ كىنك؟ مونداغ كىنى قويوب قمار اوي ناغىل.

اولار نىنك برى ايتتى: حاضر بر دورە قمار توكدى يىنكى باشلايمىز. فلاويوس يە سورديكە مكسنتيوس نىنك كلادورغان وقتى نى نە وجهدىن بىلكالى خواھلارسن؟

اى فلاويوس من دريا بويىداكى آقدا بلىقدا كونصولغە ساقلاپ توروب اولكالى خواھلامىن بلكە رومادا اولكالى خواھلارمن اما ايمدى اوتورغانىم نى يە اوتوب آلاى.

اولار يە قمارغە توروش قىلدىلار. صبح باشلاغاندا تخى مو قىزىق

اویناغالی توردی. اولارنینک تولالاری کونسولنینک نوکرلاری ایدیلار و انکا ساقلاب توروب قمار اویناماق و شراب ایچیب مست بولماق بیلان وقتنی اوتکوزدیلار. شو حالتده اویکا بر توب کشی کیریپ جوزدنینک آلدیدا توختادی. اولار شراب ایچیب کلکاندیک کوروندی. مذکور کلکانلارنینک آراسیدا بری نینک باشیغه گل حلقه قویولغان ایکان. مومنینکدین معلوم بولدیکه اول کشی تماشانینک باشی ایکان. قمار اویناب تورغانلارنینک یانیدین بر کشی انی کوروب ایتتی: سلام سنکا ای مسالا!

مسالا بر جوزده اولتورسه قمار اویناغانلار اویاننی یغیب انینک قاشیغه یوغلاشتیلار. مسالا یانیدا اولتورغان بر کشیکا خوشامت قیلیب شراب اوزاتیپ ایتتی: سنکا قمار اویناب اوتقانلارنینک دانکزه سی فی کورساتکیل! مسالا کورکاندین کین قهقه بیلان کولوب زانکلیق قیلیب ایتتی: ای دوستوم دروسوس آران بر دینار تیکیب اویناب دورسن. مونداغ تیکیش محافه کش بیلان یوکانچیلارغه یاراشادور.

دروسوس ازا تارتیب یوزی قیزاردی.

مسالا کب فی توختامای ینه ایتتی: لنکزه ده بر چونک صندوقدا میننک بش طالانت یلوم بار. من اویناسام دوغه شو نیچه تیکامن. کیم من بیلان تنک ییل تیکالایدور؟ هیچ کشی اوچور برماسه مسالا بو زیاده چونک کورونکان بولسه بر طالانتنی الیب اتای دیدی. همه سی شوک اولتورسه ینه ایتتی: انداغ بولسه اوچ طالانتنی تیکای دیدی.

اولار جیم اولتورسه بونینکغه قورقسانکیز ایکی و یا بر طالانت تیکای.

مسالا قارنی شرافشانیب هیچ کشیکا قایلما ی قچیریپ ایتتی: کبکیلیوس قاشیمغه کل!

اول ايتىك كىلىپ ايتتى: منا من اى مسالا.

مسالا انكا بېوروب ايتتى: خىدمتىكارلارغە ايتقىل كە اولار شراب كوزە
و پىلالەسى بىلان اليب كىلسونلار. بو اولتورغانلارنىڭ پىل چىندازەلارى يوق
اما شراب اىچادورغان قورساقلارى بار. ايتىك بولغىل! اندىن دروسوسقە
يوز اويروب ايتتى: خفە بولماغىل اوز خواھلاغانىڭ دىك تىكىپ قوى. بىز
بختىمىزنى سىنايلى!

دروسوس كىلوب ايتتى: بختىمىزنى سىنىڭ بىلان سىناي اما بىر دىنار
دىن تىكىپ اوينايلى.

اولار باشلاماسدا دروسوس سوردىكە كوينتوس آريپوسنى كوردونك مو؟
دومويز آريپوس بارەسىدىن سورام سن؟
ياق انىڭ اوغلى بارەسىدىن.

مسالا ايتتى: انىڭ بىر اوغلى بولغاندىن خىبرىم يوق. سىن بارەسىدىن
سورغان آريپوسنىڭ اوغلى بولغان كىم ايكانىنى ايتىپ بىركىل چۈنكە بىزكا
شراب كىلكۈنچە اوبدان فرصتىمىز بار.

دروسوس ايتتى: آريپوسنىڭ اوغلى چىرايلىق و زىردىست، دانا و
عاقىل بىر جوانمرد ايكان. اناسى دومويز آريپوس انكا خىدسز دولت بىخشىندە
قىلىپ بىر ايردى و كونسول مكستىيوسنى اوز قوشۇنىغە سىردار قىلىپ
دور. حالا اول موשו شىردە كونسولغە ساقىلاب تورادور.

مسالا مذكور سوزلارنى انچە تىنكشاماكانىنى قىلدى لىكن كونسولغە
آرزو بىلان اىشتىب ايتتى: اول اوغول يونانى زبانىدا كىب قىلام دور؟
آرى تىھام يونانىدىك سوزلايدور.

مسالا يىنە سوردىكە انىڭ بارەسىدىن يىنە بىر نەمە بىلور سن مو؟
دروسوس انىڭ كوينتوس آريپوس بىلان شور درىادىن قوتولغانىنى و انىڭ

آریبوسغه اوغول بولغانی بر دین بر دین بیان قیلدی. اندین ایتی: اولارنی
مخته دین گمه کا الغان کشیلار دین انکلادیم که اول یهودی پوشانکچی قل ایکان.
مسالا ایتی: نه دیرسن ای دروسوس افی پوشانکچی قل دیکانینک
بیان چاقچاق قیلورسن.

دروسوس ایتی: انداغ ایماس اولارنی گمه کا الغان کشیلار دیدور که
آریبوس حکومت فالپاقنی کیکان اما اوغلی پوشانکچی ایکینی فی
کیکان ایردی.

مسالا اورنیدین توروب ایتی: منا دوستلار شرابی ایمدی الیب
کلدی! ای رومالیق دوستلاریم مست لیک نینک عبیدینی قیلالی و کیم فی
یکیت باشی قیلاس یزلار؟

دروسوس قچقیریب ایتی: ای رومالیق لار مسالا یکیت باشی بولسون.
همه سی معقول خوشه خوشه دیب تووالاشیب شراب ایچیب
تمشاه باشلندی

یگر مه اوچونجی باب

شیخ ایلدیریم جنکال صحرالاری نینک خان و بای لاری نینک آراسیدا
همه دین کاتا معتبر سانالغان کشی ایردی. خورمالیقدا کی جایبغه کلمسه چونک
دبدبه عسعسه لار بیلان کلور ایردی. اوزی بیلان نهایت زینتلیک اوچ
چونک چادر و سکز کچیک چادر الیب کلدی. مذکور اوچ چونک چادر
دین بری اوزیکا برینی مهمانلارغه و ینه برینی همه دین آمراق خاتونیهغه
و قالغان سکیز چادرنی خدمتکار و پاسبانلارغه تعینلاغان ایردی.
ملوک کتکاندین کین ابن حور شیخ ایلدیریم نینک چادر یغه تکلیف
قیلینیب خادم لار انینک آیاغنی سالدوروب قول و پوتلاریغه سو

بىرىپ قوروتتى.

شىخ ايلدىرىم مېھمانغە فراغت قىلىپ آرام تاغىل دىب اندىن ايتتى. چولده بىر سوزومىز بار كە هر كىم نىنك اشتهاى بولسە عمرى اوزون بولادور، مونىنك اچچىدە مجازىنك قانداغ؟

اى يىخشى شىخ بو سوزكا موافق من يوز ياشقە كىرامن مكى چونكە چولداكى آچ قالغان بىر بورى نىنك اشتهاسى منده بار.

شىخ ايلدىرىم ايتتى: انداغ بولسە بورىنى هىداكاندىك سنى هىدامايمىز دىب قوللارنى چواك چالپ بىر خىدمتكارنى قچقىردى. خىدمتكار كلسە انكا بىوروب ايتتى: مېھمان چادرىداكى مېھمانغە ايتقىل كە منكا بىر مېھمان كلىپ دور. بو چادرغە كلىپ اخشاملىق غىناسىنى بىز بىلان تناول قىلسون.

خىدمتكار كىتكاندىن كىن شىخ ايتتى: سىندىن سورازمن كىم بولورسن؟ يهودى نىسلىدىن اسرائىللىق كىشى بولوب دومو بىر آرىيوسغە اوغول بولغانىنى ابن حور بىردىن بىردىن ايتىپ بىردى، آندىن يىنە دىدىكىكە منكا معاف قىلغىل من ھەمە نصىب نامەلارىمنى ايتمايمىن چونكە مونداغ ھەمە يلىدىمىزنى دىسام بعضىدە اوزىنى توتوب بىر كاندىك بولادور.

شىخ ايتتى: سىلېمان پادشاه نىنك جلالى اوستىدە قىسم ياد قىلمورمن كە سىنىنك بو سوزونك حق دور، اوزومىزنى توتوب بىر ساك قىبلەمىزنى ھەم توتوب بىرورمىز. ھرقانداغ بولسە شونچە لىك بىلمورمن كە سى بىر يهودى بولوب رومالىقدىن انتقام آغالى خواھلارسىن لىكن سى شونىنكغە اوزونكنى چاغلاقىرا بىدایالام سىن و منىنك اطلارىمغە سوز اوقتوروب اوزونككا رام قىلالام سىن؟ من بىر پادشاهنى تونورمن كە اول مىنك مىنك آدمنى اطاعتىغە كىرگوزدى لىكن بىر اطىنى اطاعتىغە كىرگوزالمادى. مىنك اطلارىم ھەم كلوانك اوسال اطلار ايتاس بلكە اولاردا آدم نىنك عقلى بار.

اندين اول بر خدمتكارينسى قچقيريب ايتتى: منينك عرابهغه قوشادورغان
آطلاريمنى اليب كلكيل.

خدمتكار باريب آطلارنى پات اليب كلمدى و آطلارنيناك آراسيدين
چونك و يواش بر كرلوق آط ابن حورنيناك آديغه كميپ بورونلارينسى
و يوقسارقسى كالپوكىنى مديرلاتيب ابن حورنى سنن كييم سنن
ديب سورغانديك كوروندى.

ابن حور قولنى آطغه اوزاتيب سيلادى.

شيخ ايتتى: چاتاق كب قيلموجيلار ايتورلار كه بيزنيناك تعين اوروغ
آطلاريميز ايراندين كلادور ليكن انداغ ايماس. خدا اولقى عربغه بر نچه
درخت سز تاغ و توزلوق بولاق و حدى يوق بر چول بريب ايتتى: بو
سنينك يورتونك ايكان. و بو عرب بو چولكا راضى بولماي خداغه عرض
قيليب اوزينى بيچاره كورساتكانده خدا ايتتى: من سنى باشقه لاردن ايكي
حصه بركتلا رمن خاطر جمع بولغيل. عرب شكر ايتيب خداغه اعتماد قيليب
چولكا باردى و منا چولده چيرايلىق بر يايلاقدا بر گروه تيوه و بر گروه
آط بار ايكان. عرب خوشلوق بيدلان بو نعمت لارنى قبول قيليب اوبدان
آسراب خبر الدى. اول يايلاقدين همه آطلار ير يوزيكا تارقاغان ايكان.

شيخ ايلديريم آطلارغه اشارت قيليب ايتتى: بولارغه قايلانغيل اي
ابن اسراييل من چولنيناك خانى بولسام بو آطلار منينك خدمتكاريم دور.
اولار مندين البته من كاروانلار يولدا تاشلاب كتكان كسلديك بولورمن.
منينك اتا بابالاريمغه بو آطلارنيناك قيلمغان خدمتىنى ديسام اوتكان زمانداكى
عجائب واقعه لارنى ايتيب برور ايرديم، بو آطلارغه عرابه جابدوق لارى
توشكانى شو سببدين قورقارمن كه عرابهغه قوشوب هيداكالى راست
بر اوستا كشى تاپالماين. ميكي؟ اي ابن حور سن هيداكالى اوستا بولسانك

من تولا خرسند بولور ايديم و سن هم پشيمان قيلماسن.

ابن حور ايتتى: اى بخشى شيخ ايرته آطلارنى منكا سيناغالى بركيل چونكه بيلورمن كه سنينك آطلارينك قىرا قوشديك ايتتى بولسه و شيرديك برداشلىق بولسه مو اولار برابر ايماس. بر كون ميداندا قايلاسام اولارنى هيداك كان كشى برابر هيدايالمادى اكر من اولارنى بر آطديك برابر چاپتورالاسام تعين سن نصرت تاپارسن و من انتقام الورمن.

شيخ ايلديريم سقالنى سيلاب ايتتى: من ايرته آطلاريمنى سنكا سيناغالى برورمن. حاضر آش طيار دور. و مهمانيم بلطاصر اندا كلادور. بلطاصر كلكانده شيخ آلدغه باريب ايتتى: سلام سنكا اى دوستوم! مصرلىق ايتتى: محبتليك واحد خدانينك سلامتى و بركتى سنينك بيلان بولغى. اى بخشى شيخ!

قرى مصرلىق بلطاصر نينك بقم كوزلارى ابن حورغه تيكيلدى. شيخ شونى كوروب ايتتى: بو مهمان بيز بيلان اخشم ليق طعامنى بیدور و من آطلاريمنى انكا برماكچى بولدوم. خدا بيدورسه آطلاريمنى ميداندا چاپادور.

بلطاصر كوزينى يهودادين الماى ايتتى: اى بخشى شيخ بو كون منينك حاليم تولا خطرليك ايدى و بر ياش اوغولدين ياردم كلسه مطلق قيزيم بيلان اولور ايديم. اندين ابن حورغه ايتتى: مذكور اوغولغه تمام اوخشاسن. بيزكا ياردم بركان اوغول سن مو؟

ابن حور ايتتى: روماليق سنينك تيونهك طرفيكا ايتتى چاپيب كلسه من انى توختايم. سنينك قيزينك اوشبو بيدالنى منكا بردى ديب يانچوقيدىن بيدالنى اليب كورساتتى.

مصيرلىق بلطاصر تبارك قوللارينى ابن حوركا اوزايب ايتتى:

خداوند بوکون سنينك سيبينكدين منى و قيزيمنى قوتقازدى خداغه و سنكا شکر قیلورمن پياله بيزدين سنكا يادکار بولسون.

يکر مه تور تونجى باب

اولار دوستورخاندا اولتورغاندين کين بلطاصر چولده ايکى همراهسى دانشمند بيلان قيلغان دعانى ينه قيليب ايتتى: اي همه ميزننك تنكريسى خدا همه باره ميزنى سندن تاپتوق بيزننك شکر يمیزی قبول قيليب بيزنى مبارکلاکيل تا که همه ميز سنينك اراده نكديک همیشه يورکايئيز.

اوج همراه واحد خداغه ايشانيب روحانى نرسه باره سيدين سوزلاشتى و بلطاصر هندى و يونانى کشى بيلان سفر قيليب يکر مه يته يل نينك آلدیدا بولغان واقعهنى بيان قيلدى. ابن حور مذکور واقعهنى بالدور آنکلاماغانى اوچون کونکل قویوب آنکلادی. و باشقه اسرانیل ابق کشیلاردیک مسیح کا منتظر ایردی. مسیح کلسه رومانى یوقا تیب بنى اسرانیلغه پادشاه بولادور دیب یهودیلار فکر قیلور ایردی لار. ابن حور هم بو آرزودا شریک بولوب رومالیق بیلان جنک قیلغالی سپا کرچیلک اوکانیب دور. مسیح ایمدی کلب رومالیق بیلان جنک قیلادور مو دیب فکر قیلدی. بو فکرنى قیلیب بلطاصردین سوردی که مسیح نه یرده و نه ایش قیلادور؟

بلطاصر ایتتى: من ایننک یزینی کاشکه بیلسام ایدی! هیچ نمدین قورقاي قری بولسام هم انکا يتوشور ایردیم. من بیت لحم کا باریب اندین مصرغه یانیب بارغاندین کین بر نچه دوست لارنى بلانى یوقلاغالی بیت لحم کا ایباردیم. اولاردین انکلاسام هیرودس بیت لحم داکی ایکی باش و ایننکدین کچیک همه بلالارنى اولتوروب دور. خلق ایتیکه ینکی توغولغان پادشاه باشقه بلالار بیلان اولتورولکان دور.

ابن حورنېنك رنكى بوزولوب قىچقىرىپ ايتتى: اولتوركان ديسن مو؟
 بلطاصر ايتتى: ياق اى دوستوم انداغ ديمادىم من فقط باشقه خلقدىن
 انكلاغانىم نى ايتىپ بردىم. اوزوم هم بو سوزكا هيچ ايشانمايمن. اولتورولكان
 بولسه خدانىنك وعدهلارى بوزولور ايردى. منىنك فكريمده اول باشقه يرده
 پنهان قىلىنىپ خدانىنك وقتى كلكونچه منتظر تورادور ليكن قايداغ ايكانى نى
 هيچ او قالمائىم. بر نچه هفته دىن ايلكارى من اويوم كا يقين نىل درياسى نىنك
 لبيده اولتوروب اوزوم بيلان كىنكاشتىم. من بارغانه يكرمه يته يىل اوتوب
 دور. خدانىنك وقتى اوغولغه ايمدى كلسه كراك و اوغول آشكارا بولسه
 اول يهوديه و اورشليم داكى ابراهيم اسحق و يعقوب نىنك اولادى آراسيدا
 ايشى نى باشلايدور. شونىنك باره سىدىن فكر قىلىپ قدس ولايت كا يقينراق
 باراى دىب موشو ير كا كلىدىم. عالم نىنك نورى بولادورغان كشى پات آشكارا
 بولادور دىب اُميد قىلامن.

چادرداكى آنكلاغانلار بر مدت شوك اولتوروب اندىن ابن حور ايتتى:
 ينه كب قىلىپ بركىل اول يهودىلارنىنك پادشاهى آشكارا بولغاندا نمه قىلادور؟
 بلطاصر ايتتى: بو ايش نى خاص خدا بىلادور. خلق ديدور كه رومانىنك
 يته دوبه لارى يقىلماسدا عالم آرام تاپمايدور. اولار فكر قىلورلار كه عالم نىنك
 خرابى ظالم پادشاهلارنىنك قىولبىدىن ميسر بولادور. و خلق نىنك كىرلىقى
 و يىمانلىقى باره سىدىن خيال قىلمايدور. منىنك فكريمده شونداغ كه حكومت
 دنياويدىن قوتولماق بيلان انسانغه آرام بولمايدور بلكه جانلارى قوتولسه كراك.
 شىخ ايلدىريم شك قىلغاندىك باشى نى لىنكشائىپ ايتتى: بىدرستى عالم
 يىنكوشلانماك اوچون بر جىرئىتلىك پادشاه قىويوب انىنك قول استىدا
 غيرتلىك فقرالار خدمت قىلسون.
 ابن حور ايتتى: اى آتاسن اورشليم غه بارىپ كىم نى سورىدونك.

من یهودیلارنینک ینکی توغولغان پادشاهی فی سوردوم.
ابن حور ینه ایتی: یهودیلارنینک پادشاهی دیدینک. سلطنت سز بر
پادشاه تاپیلام دور؟

بلطاصر ایتی: ای اوغلوم قیصر و یا پادشاه اسم قویساق هیچ کب
یوق لیکن قانداغ پادشاه قانداغ سلطنت ایکانی فی بیلمک ضرور. ولایت لار
اوستیکا مو یاکه آدم لارنینک جانلاری اوستیکا سلطنت قیلادورمو دیب سوال
قیلدیم اکر اول پادشاهی تونوغالی خواهلاساق بر سرنینک تکبیکا
یتمک لازم.

بلطاصر بو سوزنی قیلغاندین کین اورنیدین قویوب ایتی: ای یخشی
شیخ من ایرته شهر کا بارامن چونکه چاپیش راستلاشی فی قیزیم کورکالی
خواهلایدور. ای اوغلوم سن بیلان ینه کوروشکالی امید قیلورمن دیب
اوزی قرار الغان چادرغه کتی.

شیخ چادر دین خوش دیب چقیب کتکالی قویقاندا ابن حور ایتی:
من بو آخشام عجائب واقعه لار انکلادیم تنجلیق بر یرکا باریب شویننک
باره سین تفکر قیلای دیب شیخ بیلان خوشلاشیب کتی.

کچه نینک سکوتلوقیدا دریانینک یوزی آینه دیک یاتی و اوچوق
آسماندین یولدوزلار تابش برور ایردی. بر بلبل خرما درخت نینک شاخیغه
قونوب سائرار ایردی. ابن حور یهودیلارنینک پادشاهی توغراسیدین فکر
قیلیب تورسه دریادا بر کچیک کمه نمودار بولوب پوشانک سالغان آواز
ایشتیلدی. کمه انینک توغراسیدین اوتکانده بر یونانی شعر نینک آوازی ابن
حور کا ایشتیلدی. اول اوزیکا ایتی: بو آوازی تونوین مصرلیق بلطاصر
نینک قیزی ایکان. انینک حسنی قانداغ چیرایلیق دیب یوراکي درحال ایتیک
سالدی لیکن اول همان خیال نینک آینه سیدا باشقه بر یوز کورونوب

مصرلیق قیز بیلان برابر چیرایلیق اما ایننکدین مشفق و ساداراق کوروندى. ابن حور درحال سوداگر نینک قیزی استیر چاغلاب پست آواز بیلان ای استیر دیب قچقیردی. ابن حور سکین سکین چادرغه یانیب کلیب انتقام و اندیشه بیلان تولغان کونکلیکا محبت عشقی تعین جای تاپالمادی لیکن پات پات استیر نینک و بطاصرنینک قیزی نینک عشقی ایننک کونکلیکا توشار ایردی

یکرمه بشنجی باب

ایرته سی مذکور دریا لبیدا کهنه اوردانینک چونک اویداکى شراب ایچکالی جمع بولغانلار صفه لاردا مست مستغرق بی خارامان یاتتی. مبادا کونصول مکسنتیوس چونک دبدبه و عسسه لار بیلان کلیب قالسه اولار مست بخودلیقیدین اوزیکا کلالهاس ایردی لار. ایرته کان نینک یاروقی اوکزه پنجیره سیدین اویکا شعله برسه مسالا اورنیدین قویوب اوز منزلیلیکا کتتی. ایکی ساعت دین کین ایننک ایکی نوکری کلیب قیصریه دای ولدیوس کراتوس حاکمغه تاپشورماق اوچون مهرلانغان ایکی خطانی قولیغه الیب بری شور دریا بیلان ینه بری قوروق یول بیلان بارماقچی بولدی.

مذکور ایکی خطانینک مضمونی بو ایردی که

انطاکیه ۱۲نجی جولای آیدما مسالادین کراتوس حاکمغه من که مسالادین سنکا عجائب بر خبر بولسون که بر مرتبه کوزوم بیلان کوردوم و یقیناً میش میش آنکلادیم لیکن درحال خبر آلهاق لازم. خاطرینکدا بار دور که تولا یل لار ایلکاری اورشلیمدا حور اتلیق بر خان نینک اهلی بیتمی بار ایدی. مبادا خاطرینکدین چیقان بولسه باشینکداکی یشیق خشت توشوب یاریب آتقان تارتوقنی سیلاسانک خاطرینکغه کلور. حور خان نینک بر اوغلی سنینک حیاتینکغه قصد قیلیب کوچه دین اوتکانینکده اوکزه دین

سنگا بر پیشیق خشت آتقانی اوچون خان نینک همه مال ملک دولت
 پادشاه لبقه الندی و بیز ایکیمیز اولاشکان مال قیصر نینک حکمی بیلان
 بیزکا تکانی اوچون دولیغه توغرا بولوب بیزکا بدنام بولمايدور. و منکا
 تکان حصه سی تخی منینک قولومدا بار بولغانیغه تولا خوش دورمن. یادینکدا
 هم بار دورکه حور نینک اهلی بیتلارینی قوروتماق اوچون اولار اولسون
 دیب غرض قیلدینک و ایدی سن منکا خبر برکیل که اول خونخور نینک
 اناسی و همشیره سی حیات بارمو یا که اولکان مو اوچورینغه منتظر تورورمن.
 و خونخور اوزی سنینک حکمینک بیلان تمام عمریده پوشانکچی قُل بولوشقه
 شور دریاغه الیب باریلدی و پوشانکچی قُل لار نینک احوالیغه قایل ساق بش
 یل نینک الیددا گه نینک ایشیدین اولسه کراک — من هم شونداغ فکر قیلیب
 تورسام بو کیچه عجائب بر حکایه اینک باره سیدین آنکلادیم. برنچه کشیلار
 منکا ایتیب بردیکه دومویر کوینتوس آریبوس انی اوزیکا اوغول قیلیب دور
 و اوزوم انی دفته باغیداکی سیله ده کوردوم. مونته کدین معلوم بولورکه
 حور نینک اوغلی تخی حیات بولوب عزت و دولت تاییب رومالیق فقرا
 بولوب دوره اول انتقام آغالی غرض قیلادور — سن حاکم بولغاندین کین
 سنگا بر نمه قیلالماس لیکن منکا احتیاط قیلماق کراک و من ایدی سنی
 همایت قیلیب سن انی جایلاشینک نی امید قیلورمن. و خط سنینک قولونکغه
 تعین تکسون دیب برینسی شور دریا بیلان و یینه برینسی قوروق
 بیلان ایبارامن.

و حالا ابن حور اوزی خیانت قیلغوچی شیخ ایلدیریم نینک چادریدا
 مهمان ایکان دیب آنکلادیم. اول یمان قری عرب قچانغچه بیزکا ضدلیق
 قیلور؟ بو ابوشقه عرب بچه خرنی کونصول مکستتوس انطاکیه کا بارغاندا بر
 گمه کا سالیب رومغه ایبارساک یخشی بولور ایدی.

ایمدی همه واقعه‌نی معلوم قیلغاندین کین اوج ایشنی اویلاماق لازم دور یعنی برنجی: توتادورغان فرصت ایکنجی: انی توتادورغان طریقہ اوچونجی توتادورغان جای — انطاکیه‌دای وقت انی توتقالی سنکا معقول کلسه بو ایشنی سنینک همەدین امراق دوستونکغە و یا همەدین اطاعتلیک شاکردینکغە حواله قیلغالی تاخیر قیلماغیل. السلام علیکم نامه تمام مسالادین

یکرمه التبنجی باب

مسالا مذکور خطنی حاکمغە ایبارکان چاغدا ابن حور شیخ ایلدیریم نینک چادریدا قرار آغان ایدی. همەدین کلیشی ایکان. شیخ انینک کوچلوق کلیشکان اوستخوانلاریغە قایلاب ایتنی: السلام علیکم ای ابن حور اطلار طیار سن طیارمو؟

اطلارنی عرابهغە قوشقان مو دیب ابن حور سوردی.

شیخ ایتنی: یاق نخی.

انداغ بولسه من اوزوم قوشای چونکه اطلارنینک قایسی ایتیک و قایسی آهسته و خوی پیلنی اوقای و اولار هم منینک مجازیم فی بیلسون. بوکون عرابه لازم کلایدور. تورت اطنی ایکرلاب بشنجی اطنی عرابه اورنیدا ایکرسز منکا برکیل.

شیخ خدمتکارلاریغە بش اط تورت ایکر الیب کلکالی بیوردی. خدمتکار اطلارنی الیب کلکانده شیخ ایتنی: منا ای ابن حور اندا سیریوس دیکان اط کلادور — و اندا ریکیل و آنطاروس و اطعیر و همەدین یاشراق بولغان آلدیباران فی کورورسن. ای ابن آریوس سلیمان نینک جلالی اوستیده قسم یاد قیلورمن که بو اط اوزی سن که جرات قیلسانک یرتقالی اغزینی اچیب تورغان شیرنینک آلدیغە سنسی الیب بارادور.

ابن حور اطين اطغه قايلاب ايتتى: همه اطغه يولدوز نينك اسمى نى قویوب ايكان!

شيخ ايلديریم ايتتى: شونداغ — سن بر كيچه چولده قوندونك مو؟ انداغ قيلغان بولسانك اوقورسن كه بيز عربلار يولدوزلارغه قايلاب دليل تاپارمیز بو سببدين امراق اطاریمیزغه يولدوزلار نينك اسمى نى قویورمیز.

ابن حور اطارنى ايكراپ يوكان سالغاندين كين سيریوس ديكان اطنى اليب كلكيل ديب بر خدمتكارغه بيوردى و اوزى بر عربديك ايتيك اطغه آخته قویوب مينيب همه اطينك تيزكلارنى قولبغه ييغيب مانكدى و بر دمده اطار نينك مجازىنى بيليب سيریوسغه مينيب قالغانى نى هيدادى. شيخ ايلديریم راضيليقدين كواوب سقالى نى سيلاب ايتتى: بدرستى اول روماليق ايهاس.

ابن حور تورغان جايددين آهسته آهسته چوركوواوب بارغان سارى ايتيك يوكورتوب اداره قيليب سكين چوركولكان ير كا يانيب كليب شيخغه ايتتى: بختليك ايكان سن يخشى اطار كا ايكا بولغانينكغه مبارك بولسون! بيز مونداغ بلند اطار بيلان نصرت تايهاساق بدبخت ايكان ميز.

شيخ ايلديریم ايتتى: من ايمدى خاطر جمع دورمن كه كونكلموداى آدم سن ايكان سن.

ابن حور اطارنى سوغارغاندين كين سيریوسغه منيب اطارنى كوندوردى. بو حالتده ملوك كليب شيخنى ايستاب ايتتى: سوداكر سيمونيدسدين سنكا بر خبر كلتوردوم.

شيخ ايتتى: سيمونيدسدين مو؟ انينك همه دوشمنلارى يوقالسون ديب شيخ ايلديریم ملوك بركان مهرلانغان خالتهنى اچيب اچيددين ايكي خطنى اليب اچيب اوقودى. برى نينك مضمونى بو ايرديكه سيمونيدس سوداكر شيخ

ايلديرىمنى اويىكا تكليف قىلغان بارغاق خط و ينه برى نىنك مضمونى بو
ايكان كه

شيخ ايلديرىمغه سوداكر سيمونىدسىدىن اى شيخ بر مصلحتىم بار كه بر
رومالىق چونك منصبدار كلسه باشقه چونك باى فرقلار احتياط قىلسون
بو كون انطاكيه كا كونصول مكسنتيوس كلادور. بو سببىدىن سحرده
انطاكيه نىنك جنوب طرفىداكى ايشانجه لىك قراول لارىنكغه خبر ايبا ركىل كه
اولار يولدىن اوتكان هر قانداغ كشى بولسه آختارسون مبادا قراول لار
سنىنك باره نكده اوكتەلىك خط بولسه تارتىب اليب سنكا ايبارسون. مذكور
خطى اوقوب بولغاندا حبال قىلماى قراول لارغه خبر ايبا رتىب باز خطى
سن كوي دوروب آتقىل — السلام عليكم نامه تمام.

شيخ ايلديرىم مذكور خطى ايكى ياندوروب اوقوب بلىكا چكىب
قويدى. ابن حور اطلارنى بر قطار چور كولتوب كوندوركاندىن كىن يانبى
كلىب شىخقه ايتتى: اى يخشى شيخ سن اجازه برسائك اطلارنى اط
خانغه اليب بارىب قويوب آخشامدا ينه بر كوندوراى.

شيخ ايتتى: اطلارنى سنكا تاپشوردوم خواھلانكىدىك قىلغىل شايدكه
بىز نصرت تاپارمىز.

ابن حور اطلارنى اط خانغه اليب بارىب باغلاغاندىن كىن ملوك
خرمالىقغه يتىب كلدى.

ابن حور ملوك بىلان كوروشكاندىن كىن آنكا ايتتى: سنكا بر
خدمتىم بار چاپىش اوچون ممكىن بولسه ايشىمنى جاىلاشىب بركىل كه من
عرا بهمنى مسالانىنك عرا بهسىغه ياندا ب هيدا كايمن و مسالانىنك عرا بهسى نىنك
اوقى يردىن قانچه مقدار ايكىز مانكادور. شونى چاغلاب برسائك يخشى
بولور ايدى.

ملوك ممكن بولغوديك من سنكا ياردم براي ديب شهر كا
يانيب كتي.

شيخ ايلدير يم سيمونيدس نينك خطيكا موافق بر خدمتكاريني اطلاق
قراول لاريغه ايباردى. اول كون نينك ايرتهسى قراول لاريدين برى شيخ نينك
قاشيغه كليب ايتتى؛ اى يخشى شيخ سنكا بر خط اليب كلديم
حاضر اوقوغيل!

شيخ مذکور خطانى قولیغه الیب اوستیداکی خط نینک مضمونیغه
قایلاسه یتوب دور که اوشجو خط قیصریه اکی ولیریوس کراتوس حاکم غه
تکسون. شیخ مونی کوروب ملولوق یوزیکا چیقیب ایتتى؛ کاشکه یونانی
یاکه عربی تیلیده پوتوکان بولسه اوقور ایدیم لاتین تیلیدا پوتوب دور. بو
سبیدین اوقویالهایمن. اسرائیل لیق یاش اوغول نه یرکا کتتى؛ بو خطانى اول
ترجه قیلسه بولور ایدی.

اول اوغول اطلارنى کوندورکالی چیقیب کتتى ديب خدمتکارلاری
اوچور بردی.

شيخ مذکور خطانى بلیکا توکوب قویوب اط قاشيغه چیقسه حالا بر
کشی شهر طرفیدین چیقیب کلیب شیخ بیلان کوروشور ایدیم انکا عرابه
چاپیش سیله سیده عرابه هیداکالی بر آدم لازم ایکان ديب انکلادیم.
شيخ ایلدير يم اینک سوزینی آنکلاب یاراتماغانی قیلیب ایتتى؛ من
بر آدم تاییب بولدوم. سن لازم ایماس!

اول کشی ایتتى؛ من انکلادیم که سنینک اطلارینک عالمداکی
اطلارینک همه دین یخشیسى ایکان من بر کورسام بولور ایدی.
شيخ ایتتى. حاضر فرصتیم یوق باشقه بر نوبت من سنکا کورساتای
دیب بر اطعه منیب کتتى. — مذکور کشی ابن حورنی چارلاغالی مسالادین

كلكان جاسوس ايكان و بو طريقه‌دا چاپيش سيله‌سى باشلانغونچە هر كونى
ايكى اوج آدم مسالادين ابن حورنى ماراغالى ككليب توردى.

يكرمه يتنجى باب

ابن حور اطلارنى ايرته‌كان نينك يارلاشيدا چاپيب بولغاندا شيخ
ايلديرىم انكا يتيب كلدى. ابن حور انكا ايتتى: بو كون سنكا سيريوسنى
ياندوروب برى و قالغانىنى كوندوركالى عرابه‌غه قوشاي.

شيخ ايتتى. شونچه پات اولارنى كوندوردونك مو؟
ابن حور ايتتى. آرى سنينك ديكانينكديك بو اطلار آدمديك عقللق ايكان
بو سبيدين آسان كوندى.

اولار همراه بولوب شيخ نينك چادريغه اطلبق باردى. اول ايكلولان
چادرغه يتيب كليب اطين توشكانيده شيخ ابن حوركا بر خطنى بليدين
اليب برب ايتتى: اى ابن آريوس بو خطنى اليب اوز زبانيكغه اووروب
بركيل چونكه لاتين زباني منكا حرام دور.

ابن حور خطنى قولغغه اليب اوقوغالى باشلادى. مسالادين كراتوس
حاكمغه ديب اوقوغان همان توختاب قالدى چونكه انينك يوراكى اغريب
بيچاق سالغانديك بولدى.

شيخ حيران بولوب ايتتى. نه بولدونك؟ اوقوغيل! ابن حور ينه
بيليشتورماى اوقودى شو اوقوغانيچه توختاماي اوقوب اوقوب شو يركا
كلديكه يادينكدا هم بار دور كه حور نينك اهلى بيتىنى قوروتماق اوچون
لازم كلسه اولار اولسون ديب غرض قيلدينك ديب اوقوغان همان خط
قوليدىن يركا توشتى و اول ايكى آلاقانيدا يوزىنى ياييب كوز باشلار
قيليب ايتتى: انام و همشرم ترصه اولوب دور! خاص من تيريك قالب

اول وقت بلطاصر چشمه کا کلب ایتی: ای ابن حور سن بیزنی
بو چشمه و چیرایلیق درهغه باشلاغانینک اوچون سننیدن منتدار دورمیز بیز
بیلان بو یرده فراغت قیلیب همدستورخان بولغایسن.

حبش قلی بر نچه لونگی الیب کلمدی و اولار اوزینی یوغاندین
کین شارقیرایدورغان چشمه نینک لیده طعامغه مقید بولوب کبلاشیب اولتوردیلار.
بلطاصر ایتی: ای ابن حور بیز سنکا یتیب کلساک اورشلیمنی
مولچا قیلیب مانکیب سن اورشلیمغه بارغالی رباط عمون یولیدین باشقه
قیسقهراق یولنی بیزکا کورساتالام سن

ابن حور ایتی: آری جرش وریة جمعا دین اوتادورغان یول قیسقه
اما ترس یول دور من اول یول بیلان بارماقچی ایدیم.

بلطاصر ایتی: کونکوم آلوده بولوب تورادور چونکه من آخرقی
وقتدا اوخلاسام تولا توشلار کوروب توش مضمونی بو یرکا یتیکه
توشومده قویوب نیت قیلغان یرکا بارغیل چونکه سن اوزوندین بری منتظر
بولغان پادشاه ایمدی کلب دور دیب بو آوازی پات پات ایشتم.

ابن حور انکا کوز تیکیب سوردیکه یهودیلارغه کلادورغان پادشاه
توغراسیدین توش کوردونک مو؟

آری شونداغ ایکان!

انداغ بولسه پادشاه نینک کلکانیدین خبر تاپمایسن مو؟

توشومده انکلاغان آوازدین باشقه خبر تاپمادیم.

انداغ بولسه سنی خوش قیلادورغان خبر کورساتای دیب ابن حور
ملوکدین کلکان خطنی بلطاصرغه توتوب بردی.

بلطاصر تیتراک قول لاریدا خطنی الیب او قودی. مضمونیدین واقف
بولغاندین کین سوال قیلمای کوزلارینی آسمان طرفیکا کوتاریب دعا قیلدیکه

ای خداوند سن منکا. تولا مرمت کورساتیب دور سن منی خلاص
قیلغوجیمنی ینه بر مرتبه کوروب سجده قیلغالی نصیب قیلغایسن. اندین سنینک
قلونک سلامتیک بیلان بو عالم دین بارغای.

بو دعا ابن حورغه تولا تاثیر قیلدی. بلطاصر دعا قیلغاندا خدا
اولارغه یقین کلکاندیک معلوم بولدی.

ابن حور بر مدت شوك اولتوروب اندین سوردیکه تخی ایشانور
سن مو که اول پادشاه دیک کلمهای قوتقازغوجی بولوب کلادورغانیغه تخی مو
ایشانور سن مکی؟

بلطاصر تفکر قیلیب ایستی: من بالدور سنکا دیکانیم دیک ایمدی
ایشانور من. سن فکر قیلور سن که پادشاه قزبل شایه کیب قولیدا
سلطنت عصاصی بیلان کلادور دیب چاغلیسن و من بولسام جانلارنی
قوتقازیب ابدی تریکلیککا باشلاغانیدین انی تونور من لیکن ایمدی مانکالی
من قری بولوب فرصتیمنی بوتورکالی خواھلامایمن.

اول وقت مذکور کینیداککی کاروان یتیب کلدی لیکن اولار
کاروانغه قوشولماسدین الیدیا کتیب یوردی.

اوچونجی کونی اولار یابوق دریاسی نینک بویدا توشلوك غذاسی نی
یماک اوچون اولتوردیلار. اول یرده تخمیناً یوزچه مسافر قوتغان ایکان.
مذکور مسافرلاردین بری اولار نینک الیدیه کلیب اوچ کشیکا ایچکالی سو
تانکلادی مسافر بلطاصر نینک تیوه سیکا قایلاب ایستی: من اردن دریاسی نینک
بویداککی خلق یوغلاشقان یردین کلور من لیکن اول یرده هم مونداغ بر
تیوهنی کورکان ایھاسمن.

ابن حور بو کشیدین سوردیکه بو یوغلاشقان خلق قایسی یرده ایکان
بو مسافر کشی باد بارادا جملاشیب دور دیب اوچور بردی.

ابن حور سوروب ايتى: باد بارا چاتاق ير بولسه نيشقه شونداغ
تولا خلق يوغلاشيب دور؟ —

مسافر ايتى: اول یرده چولدين کلکان قدس بر کشي قویوب ینکی
تعلیم برادور. اول اوزیکا زکریانینک اوغلی یوحنا ديب آت قویوب دور و
خلق دیدور که اول مسیح نینک یوزی الیدا کلکان بر ایلچی ایکان.
اینک وعظنی انکلاغالی گروه گروه خلق کلادور.

اولار سوردیکه نه ديب وعظ ایتادور؟

مسافر ايتى: همه انکلاغانلار ديشادور که اینک وعظی عجائب ایکان.
اول: توبه قلیب تعمید اینکلار ديب وعظ ایتادور. و اوز باره سیدین
ایتادور که من چولنده قچقیرادورغان نینک آوازی دور من خداوندینک یولی فی
توز قیلینکلار.

اولار مسافر بیلان خوشلاشقاندا بلطاصر اینکدین سوردیکه سن انی
انکلاغان یرده اول پیغمبرنی کورکالی بولام دور؟

مسافر: آری باد بارادا انی کورکالی ممکن ديب جواب بردی.

ابن حور ایزاسغه ايتى: بديرستی اول پیغمبر پادشاهیمیزنینک بر
ایلچی سی ایکان ایمدی الیرایلی.

منینک همه هاردوقوم چیقیب قالدی ديب بلطاصر ايتى:

ایرتیسی اولار کلیا تاغی نینک یانی بیلان مانکیب اردن نینک مشرق
طرفیداکی اریحانینک خرمالیق لاری کورونوب توردی. بارادورغان یرکا
یقین کلکانی اوچون ابن حور نینک یوراکى خوشلوقدین ایتیک سالدی و اول
بلطاصرغه ايتى: خلی پات کلدوک.

پات فرصتده اولار اردن دریاسی نینک ایکی قاشیدا نورغون خلق
جمع بولغانی فی کوردی. پیغمبرنینک وعظنی انکلاغالی ایتیک مانکدیلار لیکن

اولار اولكورالمای قالیب یقیب بارغونچه وعظ تمام بولغان و خلق هر طرفکا تارقاغالی توروب دور. اولار پشیمان بولوب راحت الغالی یر ایستاب یورسه بر کشی دریانی بویلاب اولارنینک الدیغه کلمکافی فی کوردیلار مذکور کشی نینک ساچلاری چانکالاشیب فتیله فتیله بولوب یوزی گوشت سز اوروق ایدی و رنگی روی قرامتول بولوب کوزلاریدین اوت چیقیب تورار ایردی. لباسی تیوه یونکیدی بولوب اونک بازولاری اوچوق توروب بلیکا یارغاق باغلاغان ایکان. یلانک اباغ بولوب قولیدا اوزون بز عصا بار ایردی بارا بارا پیشانه سیکا توشوب قالغان ساچلارینی الیب اتیب چوره سیکا قایلادی.

مصرلیق ایراس چول اوغلیغه حیرانلیقدین قایلاب یانیداکی اط اوستیده اولتورغان ابن حورغه قایلاب: سنینک پادشاهینک نینک ایلچی سی شومو دیب سوردی.

ابن حور کوزینی کوتارمای ایتی: بو قدس تقوادار بر کشی دور. بلطاصر دعاغه مشغول بولغاندیک قوللارینی اچیب اولتوردی. دریانینک لیدیه باشقه بر کشی یالغوز اولتوردی و آهسته قویوب یوحنانینک الدیغه باریب یته قدم نری توختادی. یوحنانی کوروب قوللارینی کوتاریب خلققه اشارت قیلدی. خلق بیزلارکا نه کورساتور ایکان دیب توختادی. یوحنانا عصاصی فی الدیغه کلمکان کشی طرفیکا سکین کوتاریب اشارت قیلدی. الدیغه بارغان کشی نینک بوی اوزون قدی قامتی یشکیچکاراق شکلی شمایللی کلیشکان بر یکیت ایدی. یوزیدین خداجوی و قریه کمال تایغان کشی ایکانی معلوم بولدی. اول آق تون کییب پوتیغه پلچهری کفش کییب بلی باغلاق سز بولوب قولیدا عصادین باشقه بر نهمسی یوق ایدی. یوزی نینک نوری کلمکان کشیلارنینک کونکلمی فی تارتتی. باشی یلانک

باشتاق بولوب التون رنكليك ساچلاری فتيله فتيله ايكي يانغه سانكولاغان ايردی. كنگ پيشانهسى نينك تكيديكى توق رنكليك كوزلاری تابش برور ایدی و كيرپيك لاری اوزون بولغان بيلان كوزی نينك مهربانليقىنى كورساتور ايردی. انينك ملايمليقى آدم نينك كونكلىنى تارتتى. اول آهسته بو كشيركا يقينراق كلدی. ابن حور الديبازان اط اوستيده اولتوروب قوليدا نيزه توتوب پادشاه مثلليك كورونسه مو بو كشي نينك نظری ابن حورغه يا ايراسغه توشماي قری بلطاصرنى ايستادی

يوحنا شوك توروب عصاسی برله كللكان كشيكا اشارت قیلیب اولنوك آواز بيلان قچقيريب ايتتى: منا خدانينك قوزیسی دنبانينك كناهىنى كوتاركوچى! بو سوز همه خلققه تاثير قیلیب بلطاصر تيزلارینغه يقیلیب تمام بدنیکا تيمراك اولاشتى

يوحنا ينه سوز قیلیب ايتتى: من انينك باره سیده سوز قیلغان كشي بو اول دور. اول مندين ايلكاری ایدی و مندين كين كلور دیدیم چونكه اول مندين ايلكاری ایدی و من افی تونوماس ایدیم ليكن اسراييلغه اشكارا قیلينماي اوجون من سو برله تعمید برکالی كلدیم ليكن منی سو برله تعمید برکالی ايباركان اوزی منكا ايتديكه روح نينك نازل بولوب كيم نينك اوستيده توختاغانی كورسانك روح القدس بيلان تعمید برکوچى اول دور و من كوروب كواھليق برديم كه خدانينك اوغلی بو دور. بلطاصر شو ايكان شو ايكان ديب آيلانيب كتتى.

ابن حور اول كشيكا قايلاب تفكر قیلیب اوز ايجیده خيال قیلديكه بو كشي هيچ بر پادشاهغه اوخشامايدور انينك جنك قیلیب سلطنتنى قولبغه اليشىنى چاغلایلمايمن ، ياق بو كشي سليمان پادشاه نينك تختىنى قوپارغالی كلماب دور. ليكن ابن حور اول كشي نينك مهربانليق مشفق يوزيكا قايلاسه

بو كشي نى بالدور نه یرده كوروب ایدیم كى ديب اویلادی حالا آفتاب نینك
شعله سى بولوت آراسیدین چیقغاندیک رومالیق لار انى پوشانكچی قل لوققه
سودراب ناصرت داکى بولاق نینك لبیده توختاغانى نى خاطر یغه كلتوردى و موشو
مهربانلىق كوزلارى اول وقتدا منكا محبت نظرىنى سالغان و شو
قولى برله منكا سو تانكلاكان ایدی ديب فكر قیلدى

ابن حور اطدین توشسه ایراس قچقیریب ایتتى: ای ابن حور یاردم
برکیل اتام اولادور.

اول درحال بر ابتابه الیب دریادین سو الیب قیز نینك اتاسیغه
كلمدی لیکن یانیب کلیب قایللاه اول ناصرتلیك كشي غائب بولوب دور.
چونك ترسلیك بیلان بلطاصرنى هوشیغه كلتوردى. بلطاصرینه
اولتوروب آران انكلاغودیک ایتتى: خلاص قیلغوجیم نى كوردوم.

ایراس ابن حور دین سوردیكه اول كشيكا ایشانورسن مو؟
موشو وقتلارغچه واقعه لاردین عبارت برادور ساقلاب تورساق
كورورمیز ديب اوچور بریب اندین بر كشیدین سوردیكه پیغمبر اشارت
قیلیب كورساتكان یكیت كیم ایكان.

اول كشي مسخره قیلیب كولوب ایتتى: اول ناصرت داکى بر
یغاچى نینك^۳ اوغلى دور!

اوتوز یتنجی باب

سوداكر سیمونیدس قیزیغه ایتتى: ای استیر منكا بر پیاله سو برکیل.
استیر ای اتام من ایتیک الیب كلالی دیدى.

سیمونیدس بو سوزنى دیکان وقتدا اول اوزى قیزی بیلان
اورشلیم داکى جور اورداسی نینك اوکزه سیدا اولتوردى. استیر اوکزه نینك

چوره سېداكى كونا كوراغه يولانيب قايلا ب صحنه داكى بر خدمتكارغه سو
 يوردى. اول هماندا بر خدمتكار او كزه كا چيقيب تعظيم بجا كلتوروب
 استيرغه بر خطى تاشوردى. مذكور خط يكرمه برنجى مارتدا ابن حور
 باد بارادا مسيحنى كوركان وقتدين اوج يل كين يتولكان ايكان اول وقت
 اچيپده ملوك بر وكيلى اوترادا قويوب حور نينك اورداسىنى پيلاطوسدين
 ساتيب اليب ينكى ياسايب بالدورقى دين آزاده قيلغان ايدى. ابن حور
 جليليهده مسيحنينك پادشاهلىقى باشلانغونچه منتظر بولوب ايكان و ناصر تليك
 بيغمبر بارغانچه تخى عجائب كوروندى. ابن حور پات پات جليليهدين
 اورشليمغه باريب اوز اورداسيدا اولتوردى. بلطاصر قيزى بيلان
 اوزون وقت اول یرده مېهان بولغان ايردى اول تولاراق ايراس نينك
 جهتدين اورشليمغه باردى ليكن هم ايراس نينك اتاسى بيلان مونكداشقالى
 آرزو قيلدى. سيمونيدس و استير ايكي كون ايلكارى انطاكيهدين اورشليمغه
 كلكان ايدى. سوداكر سيمونيدسغه سفر اغير كليب ايكي تيونه نينك
 اوتراسيدا جو قليب اولتوروب كلكان ليكن اولار اوز وطنيكا كلكانده
 سفر نينك همه هاردوق لارى چيقيب يول نينك عذابي اونوتولغان ايدى.
 استير خدمتكار تاشورغان خط نينك اوستيكا قايلاسه ابن حور نينك
 تامغوسى باسبيلب دور درحال خطى اتاسيغه بردى سيمونيدس خطى اچيب
 منكا اوقوب بركيل ديب استيركا تانكلادى.

استير نينك يوزى قيزايب قالغانى اوچون اتاسى سورديكه اى استير
 خط نينك كيمدين كلكانىنى اوقتونك مو؟

قيزى ايتتى: آرى بيز نينك خواجه ميزدين كليب دور.

اى استير انى دوست توتاسن مو؟

آرى شونداغ.

سىمونيڭدىس بىر مەدەت شوڭ اولتورۇپ اندىن ايتتى: سىنىڭ انكا باغلاغان
مەھبەتلىڭنىڭ اوزونىڭنى قىناشنى چاغلادىڭنىڭ مو؟

اي اتام من انى خواجەمدىڭ كوركالى خواھلادىم لېكىن منكا
مەكەن بولمادى.

سىمونيڭدىس غەمكىن بولۇپ ايتتى: اي بېچارە بلام اول كۈنكىلىڭنىڭ
مىلىنى باشقىسىغە بېرىپ دور.

استىر ايتتى: اي اتام من شۇنى بېلىۋورمن.

سىمونيڭدىس ايتتى: مىصرلىق قىز ايراس انى اوز تۇرىغە الەب دور.
اول قىز چىرايلىق ايكان لېكىن كۈنكىلى يىخشى ايماس اول اوز اتاسىنى
تەقىر كورادور و اوز اتاسىنى خوار كوركان قىز اوز ايرىنىڭ بەد
بخت لېقىغە سەبب بولادور و ابن حورنى عزت و دولتى اوچون خواھلايدور
انى دومویر آريوسنىڭ اوغلى بېلىپ روما بارەسىدىن فەكر قىلىپ عزىنى
تاپغالى خواھلايدور.

انى قوتقازغالى مەكەن بولماسمو اي اتام؟

اتاسى كۈلۈنسرەب ايتتى: بىر كىشى غەرق نىڭ خالىدا تۇرسە انى
قوتقازغالى مەكەن لېكىن مەھبەت كا غەرق بولغان كىشىنى قوتقازماق نامەكەن.
استىر ايتتى: اي اتام خۇطى ايمىدى سىنكا اوقۇب بىراى دىب
اوقۇغالى باشلادى.

خۇطىنىڭ مۇمۇنى بو دور كە

ابن حوردىن سىمونيڭدىسغە، من ايمىدى جىلىبەدىن اورشلىمغە كىتەب
بارور من ناصرتلىك يىغەبىرىم اورشلىمغە ارادە قىلىپ دور. من انكا چونك
قوشون بىرلە ايركاشور من لېكىن يىغەبىر شۇنى بىلمايدور. من بىورسام يەنە
بىر قوشون طيار تورا دور. يىغەبىر يولغە چىقىپ ايتتى: بىز اورشلىمغە

هفته ده کلادور. مسالا من بیلان میداندا چایشادورغان خوشلوقی فی یوتورکالی خواهلاماین.

سیمونیدس بیلان شیخ ایلدیریم بو سوزکا معقول بولدی و یهودا ملوک بیلان ینه خرمالیققه یانیب کتتی.

یکرمه توقوزوچجی باب

ایرته سی آخشام یهودا بن حور شیخ ایلدیریم نینک چادریدا راحت ائماق اوچون یاتسه بر خدمتکار کیریپ ایتتی: بلطاصر نینک قیزی ایراس سنکا بر دعایی سلام ایبارتیب سن دین بر ایش سورایدور.

ابن حور ایتتی: نه ایش سورایدور ایکان؟

اول کشی ایتتی: سن دین سورایدورغان ایش بو که کچیک تنکیزده اینک بیلان بر کهمده تماشا قیلغایسن.

ابن حور ایتتی: انکا دیب قویغیل که اوچور برکالی اوزوم بارای. بر نچه دقیقه دین کین ابن حور قیز ایراسقه بارماق اوچون یولدا کتیب بارور ایدی. تاغلار نینک شعله سی خرمالیققه توشوب کیچه بولغانی فی کورساتی.

مذکور آخشامی شیخ ایلدیریم سیمونیدس نینک اویدده قونوب قالغان ایکان. بو سبب دین ابن حور یالغوز قالیب قیز نینک قاشیغه خوشلوق بیلان باردی. ابن حور کتیب باریب کستالیبه بولاقی نینک لبیده کورکاندیک ایراس خیالبغه توشتی. اینک یومشاق چیرایلیق آوازینی آنکلاغالی و شکاک لار نینک دانکلاغالی تیلی عاجز کلکان بولاقدیک قرا کوزلارینی کورکالی یهودانینک زوقی کلدی. ایراس نینک اشتیاقی فی توتماپ ایردی لیکن توتاشماغان عشق محبت بیلان اوزینی کول قیلیب کملکالی خواهلادی.

بو تدبیری اوزیکا کورساتیب مانکیب کچیک تنکیزکا یتیب کلدی. منا

كنارىدا بىر كەمە توروب بىلماصىرنىڭ تىۋە يوتالايدورغان قىرا حبش قىلى
 آق ايگىن كىيىپ يوشاننىڭنى توتوب اولتوروب دور. كەينىڭ ئىچىدە مىصرلىق
 قىزى ايراس بىر قىمت بەھ ھىندىستان رىداسىنى يورگانىپ اولتوردى. بازولارى
 مورەسىغىچە يىلانكىغاچ بولوب بىر نىچە قىمت بەھ بىلازوك بىلان زىنتلانكان
 اىكان و نىھىت نىقىس آق تورنى يوزىكا ياپقان ايدى.

ابن حورنى كوروب ايتتى: ايتتىڭ كىلىكىل بولمىسە يوشاننىڭكىچىلىقنى
 بىلمايدورغان بىر آدم دىمەن.

ابن حورنىڭ يوزى قىزارىپ مىنىڭ بالدورقى ايشلارنىمىڭنى آنكلاب
 ايدى مىكى دىب كەمە كا كىرىپ ايراسنىڭ آلدىداكى بىر صوفەدا اولتوروب
 مىن قورقامنى دىدى.

ايراس نەدىن قورقامنى دىب ايتتىڭ كىلىنى كىستى.

ابن حور: قورقامنى كەمە غىرق بولادور دىب كولدى.

قىزى ايتتى: بىز چوقورغە بارغونىچە بو قورقونىڭنى كونكولونكە ساقلاغىل

دىب قىلغە اشارت قىلىپ كەمەنى كىنارەدىن چىقارغالى بىوردى.

اندىن سوز باشلاب ايتتى: مىن مىنكا خىطرلىك حالدا ياردىم بىرگانىڭنىڭ

اوپچون سىنكا قىرصار دورمىن. بو سىبىدىن عشق الله دىكىلى سىنى قىچقىردىم

ايدى مىن كى قىلساننىڭ مىن انكلانى مو ياكە مىن كى قىلسام مىن انكلام مىن؟

موفى مىن تىعىن قىلغىل و بارادورغان بىرنى مىن تىعىن قىلاي.

ابن حور ايتتى: نە بىر كا بارامىز؟

قىزى بىنە قورقامنى دىدى.

ابن حور ايتتى: اى چىبراىلىق مىصرلىق ايراس مىن سىنكا قىل

بولغان - نە بىر كا خواھلاساننىڭ بارامىن.

ايراس ايتتى: مىنى مىصرلىق قىز دىساننىڭ بىتادور.